

Ivan Baran
Enzolart

Napisao, uredio, lektorirao: Ivan Baran
Ilustracija zemljovida: Ivan Baran
Ilustracija nalovnice: Željko Matuško

TISAK: color-print d.o.o., 2022. (tisak prvog izdanja: 2014.)
www.color-print.hr

ISBN: 9789539911759

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem: 130930011

Ivan Baran

ENZOLART

knjiga prva *Ciklusa Črnih Knjiga*

II. izdanje

Knjige iz *Ciklusa Crnih Knjiga*:

Enzolar
Mord Dur'agemski
Tame Hil'guma
Vrhunac

Kako je počelo

Dio prvi

“I neka te ljuti, čovječe,
i za boj te grije
što genij se prezire,
a poštenje bije.”

a

PROLOG

Bili su oni dva neprijatelja. Razlikovali su se po ponašanju, razmišljanjima i moralnim pitanjima. Jedan je mrzio grad u kojemu živi, a drugi nije znao gdje bi da ga nema. Jedan se svake zore i večeri gorljivo molio svojim bogovima, a drugi ih je proklinjao.

No obojica su čistila taj prokleti štagalj već pet sati i rovala lopatama po konjskom izmetu; bez obzira na gospodare, bogove i moral.

Mihaelu se znoj slijevao niz lice dok je teške lopate izmeta bacao na hrpu, a i tom dušmaninu, kojemu u petnaest godina nije upamtio ni ime (zvao ga je Onaj tamo), nije bilo ništa lakše. Halapljivo je i umorno udisao svaki djelić zraka oko sebe, pokušavajući razbistriti misli. No misli nisu surađivale.

Počeo je halucinirati, još odavno, zapravo. Prije nekih deset godina. Bio je tada još mladić. Nasmiješio se svojoj ludosti, jer tada je smatrao kako život ne može biti gori. *Tada si je htio oduzeti život.*

Sada bi vjerojatno osjetio istu želju, da je imao pojma što to život jest.

Osjetio je da će se srušiti. Zadnju je kap vode iz vjedra za konje popio još ujutro, a kada je jeo nije se mogao sjetiti. Zgrabio je još jednu lopatu izmeta. Podigavši punu lopatu, odlučio je progutati ponos i upitati Onog tamo ima li koji gutljaj vode u svojoj čuturici. *Ah, čuturica! pomisli. I led, i snijeg, i rosa na listu. Hej, Ti tamo, imaš li vode?*

Njegov se dušmanin zaustavio i naslonio na svoju lopatu. “Što je?” upitao je Mihaela, uvidjevši da ga ovaj promatra poluzatvorenim očima.

Budala, razgovaram u mislima.

“Imaš...”, shvatio je da je teško govoriti. Vjerojatno je sav glas potrošio na urlikanje u agoniji dok su ga prebijali prije nekoliko dana. “... imaš li vode?”

Onaj tamo frkne. Samo se okrenuo i vratio poslu. Mihael ubrzo ispusti lopatu. Zadnje što je ugledao bila je unutrašnjost štaglja koja se vrtila oko njega poput zvijezda. Možda su to zvijezde i bile, a ne baklje, izmet i drvo.

Možda su to zvijezde...

Spavao je, prilično kraljevski - što je i bio, u izmetu konja. I snivao je san bez snova, dakako. Nema snova za zarobljenika. Možda Onaj tamo sanja, ili glavni svećenik, koji su bili slobodni ljudi. Možda sanja ključar citadele Barga, ili njegov šegrt. No ne i zarobljenik. Ali sanjaju kraljevi.

San o prošlosti i nije san. Snovi o onome što je izgubio, a izgubio je sve prije tih prokletih petnaest godina. Je li Onaj tamo izgubio išta?

Ha! Onaj tamo. Zašto mi je to smiješno? Zovu li i mene Onaj tamo?

Sjećao se. Bilo je to davno, no sjećanja su ipak postojala. Nekada je imao ime. Bio je sin kralja - kako li se taj kralj zvao? Gerbetus?

Da, zvao se Gerbetus, Mihael zaključui, sjedeći u tmimi svog usnulog uma. I bio je kralj. Znači li to da sam ja princ?

Sjećanja su tada nestala. Nema sjećanja za zarobljenika.

“Kažem ti, zasp'o je u govornima!” začuje nečiji glas. Bio je to Onaj tamo.

“Toliko o našem princu.”, reče neki drugi. Vjerojatno se zvao Onaj drugi. “Glavni će svećenik biti zadovoljan. Naposljetku, nije li ovdje petnaest godina? Ne brini, prijatelju, Erion će se pokloniti pod barjacima Barga.”

Mihael otvori oči. Prazni mu se želudac odmah oglasi, no to bijaše tek rutina. Zarobljenik shvati da je u ćeliji tamnice. *Oh, slatki dome!*

Da vrata nisu bila otvorena i da dva redovnika novaka, Onaj tamo i Onaj drugi, nisu razgovarala na njihovom pragu, ćelija bi bila u mraku.

“Hvala vam, vaša svjetlosti!” šapnuo je tiše od daška vjetra kroz svoje suhe i tanke usne. Redovnici se okrenu prema njemu.

“Dobro jutro, prinče Eriona.”, reče Onaj tamo. “Baš smo pričali o vama i onome što se ima dogoditi.”

“Što se ima dogoditi?” natjera se da upita.

“Tek okolnosti. Ništa strašno.”, reče Onaj drugi. “Hajde, ustani i pođi s nama. Moramo na jutarnju molitvu Trojici.”

“Bojim se da ne mogu ustati.”, Mihael reče. “Iscrpljen sam.”

“Ta sada si spavao!” Onaj tamo se najednom naljuti.

“Smiri se, brate.”, Onaj drugi potapša Onog tamo po ramenu. “San nije jedini potreban čovjeku...”

Zar to može biti istina? Hoće li mi dati... hranu? Oh, milosrdni su bogovi!

“... i rad je ono što čovjek treba. Mislim da će naš princ preskočiti jutarnju molitvu. Idemo, trebamo nekoga tko će očistiti snijeg sa kaldrme pred citadelom. Valjalo bi i očistiti kovačeve talionice od pepela te ga posuti po njima. Sklizak je kamen ovih dana...”

“Idemo.”, Onome tamo se sviđela ideja. “Ustani, prinče. Ili želiš posjetiti glavnog svećenika?”

Glavni... nije se mogao sjetiti tko je to, no sjećanja mu nisu bila potrebna; bili su tu ožiljci i modrice na leđima koji su ga podsjećali i previše.

Napokon je skupio snage osoviti se na noge. Zateturao je nekoliko koraka, no stigao se uhvatiti za hrđavu rešetku vrata.

Vrata tamnice nisu vodila u citadelu, već van na snijeg. Bio mu je poznat taj snijeg, gotovo poput prijatelja. Sve je vrijeme, dok se promrzlim i slabim nogama probijao kroz snijeg, ruke držao uz još hladniji kamen kule. Zrak je bio leden vani, gotovo kao u citadeli.

Nema hladnoće za zarobljenika.

Zapravo, Mihael je bio siguran da je snijegu bilo hladno kada bi ga dotaknuo. Taj sretni snijeg; slobodno leti i pada gdje mu se prohtije. Ne bude dugo mučen životom, već se brzo otopi. Pa čak, ako ima sreće, doživi i nešto topline kada se neki čovjek ili životinja pomokri po njemu.

Da sam barem ja snijeg, Mihael je sanjario dok se probijao za dvojicom redovnika, *pa da ljudi pišaju po meni i poštede me ovog jada od života punog prebijanja!*

Napokon su došli do ceste od kaldrme. Vjerojatno je tu nekoć i bila cesta, no

nisu je vidjeli, jer njih su troje stajali u snijegu dubokom do bedara.

I tada je još jedan, zadnji posao, započeo.

Jer Mihaelovo će zarobljeništvo završiti sutra.

314. godina, Doba Jeda.

Poglavlje I

MIHAEL



ljedećeg je dana bio pozvan u radnu odaju glavnog svećenika. Otkako je prije petnaest godina ovdje doveden protiv svoje volje sa svojim tutorom, Prvim Učenjakom, sve je poteklo nizbrdo. Da se mogao sjetiti svih strahota koje je doživio, vjerojatno bi bio sretan zbog slobode koja dolazi. No veselje je ipak bilo tu, jer ožiljci su bili njegovo pamćenje. Onaj tamo i Onaj drugi gotovo su ga vukli hodnikom do odaje glavnog svećenika; dijelom zbog toga što Mihael više gotovo nije mogao hodati, dijelom zbog toga što su mu ožiljci govorili da se pazi glavnog svećenika.

“Zdravo, moj prinče.” stari mu se svećenik obrati najumoljivijim glasom koji je poznao kada je Mihael ušao u njegovu odaju.

“Što hoćete od mene?” Mihael htjedne upitati, no jedan ga ožiljak prekori da to ne čini.

Glavni je svećenik bilo jedno debelo stvorenje, podbuhlih očiju ispod kojih se nazirao nedokučiv smiješak, i ruku punih prstenja, čije su šake uvijek držale kalež vina. “Danas odlaziš, jesi li znao?”

Odavno je prestao brojati dane u ovoj tamnici. Kimne glavom.

“Divno je to, zar ne?”, glavni svećenik srkne vino. “Pozvao sam te da ti kažem...”

Onaj tamo i Onaj drugi iza Mihaela zatvore vrata te se postave pred njih.

“... da kada se vratiš svojoj kraljici, a ona čuje tvoje riječi koje govore nešto protiv nas, nećeš dugo disati.”

Petnaest godina je bio zarobljen... prokletih petnaest godina.

“Odvedite ga.”

A sada odlazi kući.

MIHAEL

Sjedio je u tvrdim i klimavim kolima, zajedno sa Prvim Učenjakom, Hatorom, i nepoznatim, šutljivim kočijašem.

Bio je umoran. Redovnička halja koju su mu ustupili svećenici u Bargu bila je tanka i na više mjesta podrapana, stoga se smrzavao.

Kolotečina od suhog blata i rijetke trave činila je kola truckavim i škripavim, no Mihaelu to nije mnogo smetalo. Ono što mu jest smetalo bio je

vjetar, koji je, raznoseći mu kosu i uzrokujući glavobolju, sve vrijeme nanosio prašinu i suhe busene trave u kola.

Pogledao je svog starog prijatelja, Hatora, koji je teških izboranih vjeđa i suhonjavih mršavih ruku čitao neku debelu knjigu. Bio mu je mio taj starac, mada je za Mihaela pojam "mio" davno prestao postojati. Rekao bi čovjek da su sada slobodni i da više nije neophodno biti hladan i zatvoren da bi se preživjelo, ali čovjek je često u krivu. A upravo to i jest jedan od razloga zašto mu je Hator bio "mio" – zato što nije razmišljao kao taj čovjek. *Robovi smo mi*, Mihael je pomislio i, iako mu je to bilo mrsko priznati, bio debelo u pravu.

Zato tijekom putovanja nisu odviše pričali.

Putovali su već devetnaest dana; preko planina, kroz stepe bez ikakvih staza. Pod pljuskovima, snijegom i nemilosrdnim vrelinim suncem.

Sada su konji stali pred zadnjom preprekom: ogoljele granitne planine zapada, od kojih su neke višlje od kilometra. Vječno okovane pijeskom i vrućinom, šikarom i kržljavim stablima pri dnu.

"Sranje!" Mihael promrsi, opasno istegnuvši vrat pokušavajući ugledati vrh planine prve u redu skriven među oblacima, koji je izgledao kao da nebu nanosi smrtonosnu ranu.

Zadnji je puta u planine gledao na odlasku iz Eriona. Možda je tada gledao baš u ovu? Ushićenost što će se vratiti kući prostrujila mu je tijelom.

Dom, pomisli. Vraćam se kući!

Uskoro će navršiti trideset i prvi imendan. *Bogovi, zar je toliko prošlo?*

Željno je i gotovo radosno udahnuo planinski zrak. Skrenuvši pogled sa granitnih dina, okrenuo se prema Hatoru. Kroz ispucale i suhe usne reče: "Prijatelju, vratili smo se svome domu!"

Kočijaš je, prema dogovoru, uzeo novac. Mihael i Hator pješke su nastavili put, u naprtnjačama na leđima noseći ono stvari koliko su im ih u Bargu milosrdno poklonili – što će reći, osim dva iznošena habita, ni više ni manje nego ništa.

Hodali su tako pružajući nogu pred nogu, razmišljajući cijelo vrijeme o svemu i ničemu. Mihael se prisjećao svog života u Erionu dok je bio dječak, dok se stari Hator sa boli prisjećao da je iz Eriona otišao sa svojom kćeri, a u njega se vraća bez nje.

Planine su se u krajoliku preljevale poput valova. Nakon milijuna godina čekanja, doživjet će nešto drugačije. Dakako.

MIHAEL

Hodajući, Mihael je promatrao svijetle, modre oblake visoko nad sobom. Dok su mu glavom strujale misli o Erionu, kojega je tako davno napustio, polako je prestajao biti svjestan svega.

"Mihaele, slušaj!" Hator najednom reče.

U daljini se, iza nekog šumarka, odvijao okršaj. Mihael je zadržtao. *Je li moguće da Eriona više nema?* pomisli.

“Erionski vojnici?” Mihael upita i uznemiren stane.

“Tako mi se čini.” starac je odgovorio. Mihael ga nije mogao čuti, jer je već bacio naprtnjaču na tlo, podigao najbliži komad drveta sa trave i potrčao prema izvoru zvukova kreševa.

“Nemoj...” Hator je povikao, ali uzalud. Mihael je nestao među stijenjem i guštikom.

Pitanje o žrtvovanju života za svoju kuću i nije pitanje. Napokon, Mihael nije znao što će ga dočekati kada stane pred dvije neprijateljske skupine. Provukavši se kroz bodljikavo grmlje i zaobišavši sivu kamenu hrid, Mihael je napokon ugledao ljude koji su se borili. Nije pričekao ni trenutka, već je skupio svu preostalu snagu i hrabrost i potrčao niz padinu.

Ovo baš i nije veličanstveni juriš o kojem će stotinama godina pjesnici smišljati balade; podrapana, bradata skitnica masne crne kose sa komadom grane u ruci koja trči u napad u polupoderanim čizmama nije baš dio legendarnog juriša. No takav je kakav jest.

Ubrzo je postalo očito tko se s kime bori. Erionske je vitezove prepoznao po njihovim plavo obojanim oklopima i plaštevima sa velikim grbom Eriona – crno slovo E koje služi kao luk nekom vojniku. Drugi su vojnici bili zelenih plaševa, sa grbovima Dvorca Pet Vrhova: četiri modre planine koje okružuju sivi stup. Ti su vojnici većinom bili mladahnih lica te mu se činilo da niti jedan nije stariji od dvadeset ljeta. Njihova mladost se jasno vidjela u njihovoj tehnici mačevanja: pokreti ruku bili su im tromi, a gardovi su im većinom bili kao u djece od pet godina. Bili su prebrzi za nagle i netaktične napade koji bi završili kobno po njih, a opet prespori kada bi trebali odbiti nasrtaj neprijatelja. No, bilo kako bilo, vojnika Dvorca Pet Vrhova bilo je osjetno više nego onih iz Eriona.

Vjetar je snažno udarao i raznosio prašinu zavađenim ljudima u oči, no to kao da nikome nije smetalo. Neki je erionski vojnici daleko pred Mihaelom zadobio oštricu u trbuh, no oklop ga je zaštitio. Pod okriljem hrabrosti, erionski je vojnici zgrabio mač i njegovom jabučicom udario neprijatelja u lice, na što se ovaj srušio u travu.

Dok se vojnici Dvorca Pet Vrhova pokušao podići, vojnici Eriona već mu je vrh svoga mača zario u glavu. Erionac je pustio da mač umorenu čovjeku viri iz lica te je nasrnuo na sljedećeg koji je zamahnuo mačtom.

Erionac ga je udario teškom nogom u prsa, te mu, kada se ovaj srušio u travu, skočio svom silinom na lice pretvorivši ga u kašu krvi i slomljenih kostiju.

Mihaela je dojmila ta hrabrost. Uletio je u tijek bitke, usput iščupavši kratki mač iz lica palog vojnika Dvorca Pet Vrhova.

Odmah je osjetio tjeskobu i nemir, a urlikanja ranjenih i rezanja onih koji su klali nije ni čuo, jer sve je zaglušilo lupanje njegova srca.

Dvojici neprijatelja oko sebe u luku je odrubio glave, na što su se oni beživotno srušili u travu (dakako, tokom sljedećih nekoliko desetaka godina, verzija priče se mijenjala, tako da većina ljudi nije vjerovala da se jednim zamahom mača može odrubiti dvije glave, no eto, nitko nije htio pokušati to provjeriti). Erionac kraj Mihaela nasrnuo je na sljedećeg neprijatelja. Visoko je iznad glave podigao mač koji je našao u travi sa namjerom da neprijatelja pred sobom presiječe na dva dijela. Zamahnuo je, no mač se odbio od drvenog štita i odletio daleko u stranu. Neprijatelj je svojim mačem zamahnuo prema vojnikovu vratu. Oštrica je bila na pedalj od njegova vrata kada ju je nešto odbilo.

Osim što je imao mač u rukama, čovjek koji mu je spasio život bio je nenaoružan i neoklopljen. Čovjek je tada nasrnuo na neprijatelja i zabio mu sječivo mača u bok. "Erion!" netko tada vikne.

Mihaela je preplavila neobična toplina prema ljudima na čijoj se strani borio i prema gradu kojega je napustio. Grad u koji se sada vratio.

Vojnik je skinuo željeznu kacigu, time pustivši da mu raščupana i masna smeđa kosa padne preko ramena. Čovjek je bio veseo iako se činilo da nije u stanju to činiti, s obzirom kolika je bradata ljudina bio. "S kime sam danas imao čast da se borim rame uz rame?" upita ga vojnik.

"Mihael od Barga." Mihael reče i požali što je izrekao podrijetlo koje ionako nije njegovo. Takvo predstavljanje su ga učili redovnici, dok je bio ništaviji od crva živeći u Bargu. Sada je on princ Mihael Erionski; tko god mislio suprotno, morati će se suočiti sa njegovim argumentom – sječivom mača.

"Ja sam Ser Parksus Erionski. Narednik desnog bočnog voda. Stojim na usluzi." Ljudina kojoj je Mihael maločas spasio život odbivši neprijateljski mač reče i zgrabi njegovu ruku, kao znak poštovanja.

"Budu li bitke često?" Mihael upita, u strahu da je njegov grad u ratu.

"Ovi su smradovi bili dio izvidnice iz Odisa. Pokušavaju naći Erion. Da je i jedan preživio, već sutra bi nas napala horda od desetak tisuća vojnika." začuje se dubok glas. Iza viteza Parksusa bio je još veći tip. Onako oklopljen samo sa glavom bez ikakve kacige, što je izgledalo još strašnije s obzirom da mu je lice bilo puno ožiljaka i brazdi. Na par mjesta njegovo lice nije imalo mesa, jer čovjek u ratu ne stječe samo iskustvo.

"Ja sam Thar Hurnovski. Pukovnik svih vodova i strateški savjetnik kraljice Roane. Stojim na usluzi." Pukovnik Thar je sve, od štitnika za vrat, prsa, stomak i čizme, nosio od narančasto žute bronce. Svaki njegov korak bio je popraćen zveckanjem žičane košulje.

"Mihael od Barga."

Pukovnik Thar pronicljivo ga je pogledao u oči. Ozbiljno i hladno kao kamen. No ipak se nečemu smiješio.

U dvorani koja je mogla primiti gotovo pola tisuće ljudi, sjedilo je njih samo dvoje: kraljica Roana i Učenjak Lorg.

Pili su prvoklasno vino nastalo u gothskim vinogradima i razgovarali o erionskom izvoru prihoda. Kraljici je to bio mrzak razgovor, dok se Lorg nedokučivo mrštio.

“Može li se porez povećati?” Roana upita i srkne iz brončanog kaleža ukrašenog pleterima.

“Ne.” Lorg odvrati. Glas mu je bio gotovo pun ljutnje, kao da se pitao kako netko može biti na prijestolju a da nema gotovo nikakva iskustva i znanja o tome.

“Koliki su uopće prihodi od Rimmariona?”

Lorg je mrko i zamišljeno računao te onda izjavio:

“Devet stotina zlatnika svaki mjesec, što je gotovo jedanaest tisuća godišnje. Ovisi o žetvi i godini.”

Roana to zapiše na pergament. Ispod toga je napisala brojku koliko su dobivali godišnje od poreza i to zbrojila. Računanje bijaše njeno jedino znanje. Nije znala čitati jer, iako je bila kraljica, bila je i žena; a takvima nije dozvoljeno učiti nešto što ne mogu naučiti - takva bijaše erionska politika.

“Na godinu imamo oko dvadeset tisuća. Ne razumijem, imamo više od Avana a propadamo. Kako to?”

“Oprostite mi što se uplicem, moja gospo”, odbojno će Lorg, “ali niste ubrojili cijenu novačenja vojnika, ni cijenu rude za kov oružja, niti srebrnjake kojima plaćate svoje vitezove i Učenjake. I da ne spominjem da u Erionu raste samo kukolj. Narod treba hranu.”

“Ali to ne može biti mnogo.” Roana se pobunila.

“Točno dvadeset tisuća zlatnika.”

Odjednom se začuje prigušen žamor stražara i zveckanje njihovih uniformi. Očito su sprječavali da neki nezvani gost uđe u dvoranu.

“Pustite me da prođem!”, začuo se glas s one strane debelih drvenih vrata okovanih čelikom. “Imam važnu vijest za kraljicu!”

Vrata se glasno otvore, a u dvoranu uđu dva stražara, između kojih je koračao neki sluga.

“Pustite ga.” kraljica naredi.

Stražari su se u isti mah povukli. Bili su u potpunom oklopu, svaki sa dugačkim kopljem u rukama i kratkim mačem za bokom. “Kako velite, moja gospo.” obojica tada rekohu, nakon čega izađu.

Sluga je kleknuo.

“Govori!”

“Vaša Visosti, princ Mihael je došao... u taboru je vitezova.”

Roana se skamenila. Učenjak Lorg reče služi da može otići.

“Moja gospo, nešto nije u redu?” Lorg ju upita.

Zar bi trebalo biti u redu? Nije znala odgovoriti, ili nije mogla.

Lorg pomisli da je kraljici ta vijest iz nekog razloga mrska, pa reče: “Zar se ne bi trebali veseliti zbog toga...?” Roana ne odgovori. Bez riječi je izašla van iz

velike dvorane i pohitala kamenim hodnikom, više se puta usput popiknuvši o svoju tamnozelenu haljinu bijelih obruba. Izašla je iz ogromnog kamenog zamka, na što su se stražari uznemirili strahujući za njenu sigurnost, i potrčala strmom travnatom livadom. Zнала je da oklopljeni stražari drže korak za njom pokušavajući je zaustaviti, no nije ni najmanje marila za to. Napokon je jedan stražar dojahao do nje na teškom konju, sjahao i predao joj uzde. Pomogao joj je uspeti se na sedlo, nakon čega je nastavio pješačiti za njom dok se ona dala u galop. Planinski je vjetar mrsio njenu u potpunosti srebrnastu kosu tokom tih trenutaka.

Projahavši preko nekoliko brijegova, naišla je na mjesto gdje su se utaborili vitezovi Eriona, zajedno sa vojnicima. Leševi vojnika Dvorca Pet Vrhova su ležali svuda uokolo, ali onih erionskih vitezova nije bilo, pokazujući joj time da niti jedan njen čovjek nije poginuo. Laknulo joj je.

Dojahala je do šatora. Čuvši rzanje konja, vitezovi su iz njih izašli. Svi su bili oklopljeni, ali bez kaciga ili samo sa podignutim vizirima.

“Vaše Veličanstvo.” netko je promrmrljao i svi su klekli.

Roana je pregledala gomilu. Mihaela nije bilo. *Gdje si...* kroz um joj prođe misao. Zadrhtavši, ponovno je prešla pogledom preko onih leševa, u strahu da joj je promaknulo nešto zastrašujuće.

Ali nije. Neki je zastor tada najednom zašustao i iz jednog od šatora izašao je prljavi, blatnjavi i krvavi čovjek. Roana je znala da je to njen sin, Mihael. Iako je prije polaska iz Eriona izgledao veličanstveno, znala je da ga u Bargu nisu držali kao princa.

“Sine!” ona usklikne i u skoku sjaše s konja. Potrči prema Mihaelu te ga zagrli.

Nije bio snažan i punašan kao nekada. Sada je bio žilav, koščat i upijen. Gotovo nepoznati čovjek. Od sažaljenja se gotovo rasplakala.

“U redu je.”, Mihael će tiho. “Pođimo u Erion.”

MIHAEL

Vrsni su kuhari pripremali gozbu, a pisari poslali pozivnice kraljičinim saveznicima da dođu na svečanost u čast povratka Erionskog princa. Sluškinje su cijele dane ribale podove do visoka sjaja, dok su lovci među planinama hvatali divljač.

Dok su pekari pekli tone kruha, pivari su pravili hektolitre piva, a bačvari ih točili u tek izrađene bačve. Trgovci su imali pune ruke posla sa dovlačenjem punih konjskih zaprega namirnica. Rečeno je i da će doći trubaduri i ostali zabavljači iz svih krajeva Pobunjeničkih kraljevstava.

Kraljica Roana osobno je poslala po kralja Thorona u Gavo.

Sve su sluge bile upregnute na ta dva dana; radile su do kasno u noć.

A Mihael nije mario ni najmanje.

Okupao se, obrijao i naspavao dva sata prije, tako da se sada osjećao gotovo kao čovjek.

Velika je dvorana bila dupkom puna ljudi, ljudi, zanimljivo, ne nužno utjecajnih i imućnih, već gotovo iz svih staleža. Tu su bili kneževi u pratnji djeva kneginja, Učenjaci, trgovci... ali i ljudi poput šegrta, trubadura i štitonoša.

Pokušao je raspoznati neke od onih što su se gostili, pili i veselili za niskim stolovima pred njim. Hator mu je pokazao šumara i gostioničara, koji su sjedili sučelice jedan drugome. Tamo su bili i radnici ciglari, sa svojim majstorima, kraj tkalaca i talioničara. Ugledao je nekog starca kojeg je prepozno kao sokolara svoga pokojnog oca, kralja. Do sokolara je sjedio vitez s kojim se upoznao tri dana ranije, Ser Parksus.

Po dugačkim tamno smeđim stolovima od orahovine bila su poslužena raznovrsna jela: mladi pečeni pilići u narančinu umaku, razni gulaši od divljači, lještarke punjene gljivama, tanjuri puni ovčetine u pivu... lovci su očito imali uspješan lov, jer na stolovima su bila i tri vepra pečena u umaku od borovnice, kraj kojih su bili redovi narezanih mnogobrojnih vrsta sira, punjenih jaja i tankih traka suhog mesa.

Ljudi su pod treperavim svijećama i plamenjem baklji pili crna i bijela vina, litre jabukovače, hektolitre piva i slatke, no žestoke, medovine. Tapiserije protkane slikama slavnih heroja davale su neobičnu toplinu velikoj dvorani; pogotovo dok su trubaduri uz tonove lutnji i harfi pripovijedali o njima. Prekrasne djevojke iz svih krajeva Hil'guma i Pobunjeničkih kraljevstava, odjevene u sjajna ruha, plesale su očaravajuće plesove u ritmu bubnjara i frulaša.

“Prokletih petnaest godina...” Mihael je mrzovoljno promrmljao te srknuo iz pehara s crnim vinom.

“Što?” upita njegova majka, kraljica.

“Sve je drugačije. Vrijeme provedeno u citadeli sa redovnicima bilo je uzaludno.”

“To je za dobro budućeg kralja.”

Nije mogao vjerovati. Mnogo je godina razmišljao što će reći svojoj majci, tisuće prigovora, naslage mržnje. A ona je na strani mučitelja. To je navelo njegove ožiljke da ga podsjetite na Onog tamo i Onog drugog, te na čisto zlo koje je zapovjedalo njima: glavnog svećenika. Zadrhtao je od pomisli, usput samome sebi obećavši da se nikada više toga neće sjetiti. “Ali bilo je užasno. Ponižavajuće. Izgladnjivali su me svakog dana. Spavao sam na podu. Ništa nisam smio činiti osim onoga što bi mi naredili, a to je bilo da čistim prostorije ili da zakapam mrtvace na groblju... pakao glavom!”

“Svi budući vladari moraju proći isto. Kažem ti, jednog dana će ti biti drago zbog svećenika.”

Nije shvaćao zašto prinčevi Pobunjenika uopće moraju služiti Bargu. Barg je citadela kralja Thargeliona, a sa njim su Pobunjenici u ratu već najmanje dvjesto pedeset godina.

Nekada davno, prije Thargeliona, Enzolartom je vladao pradjed Gerbetusa Trećeg, oca Mihaela. Kralj se zvao Girstos Prvi. Iako povijest iskrivljuje stvarne činjenice i događaje, ono što je svima jasno je da je otprilike u to doba Thargelion svrgnuo Girstosa i preuzeo vlast. Girstos Prvi je, iako u nemoći, obuzet gnjevom obećao da će se jednog dana vratiti na svoj tron. Stoga je, skriven među planinama, stvorio novo kraljevstvo - Erion. Thargelionov upravitelj vojske, Neurij Mračni, ubrzo je objavio rat Erioncima, tako da su oni postali Pobunjenici. Danas Thargelion vlada svim područjima Enzolarta, osim Šume tame, kojom vladaju Zigorsi, bića čije postojanje živi tek u mitovima, zatim Kraljevstva Erion, čija je kraljica Roana, Kraljevstva Gavo, kojim vlada kralj Thoron, Kraljevstva Saviun, čiji je kralj Dagor Hladni te Kraljevstva Magis, kojim upravlja Gwath.

Razmišljajući o problemima Eriona, smirio se.

“Još traje rat sa Dvorcem Pet Vrhova?”

“Da. I očigledno nikada neće ni završiti.”

Rat je već odnio više tisuća života. Bilo bi besmisleno davati pozornost palima, s obzirom da su i živi još u opasnosti.

Misli su mu se odagnale kilometrima dalje čim su svirači harfi i lutnji započeli sa sviranjem laganijih tonova. Ljudi su međusobno tiho govorili, time stvarajući larmu. Sluškinje su za to vrijeme donosile nova pića onima koji su svoja popili.

“Kako uopće napredujemo na fronti?”

“Loše. Izvidnica Odisa ima sve više, koliko god ih mi istrijebljivali. Nasreću, dolaze u malim grupama. Strepim od dana kada nam na vrata pokuca skupina od nekoliko tisuća Thargelionovih vojnika. Čarobnjaci iz Magisa su nam poslali knjigu u koju su sakrili rečenice sa opisima nekakvih novih vojnika koje Thargelion okuplja, nikada dosad viđenih. Jedini je problem jezik, jer knjiga je pisana Krvavim jezikom. Učenjacima će trebati tjedni da je prevedu cijelu, a i tada će biti problem naći skrivene rečenice.”

Krvavi jezik bio je jezik starog Enzolarta - iz doba dolaska Morda iz Hil'guma koji je uništio demone koji su vladali tom zemljom. Enzolart se, zbog demona i rata sa njima, prije nazivao Krvava zemlja, stoga je onda i jezik bio krvavi jezik.

“Zašto su poslali knjigu na Krvavom jeziku?” Mihael nije bio znatiželjan, već je samo uživao u razgovoru sa nekim tko ga doista sluša, a nije starac od sedamdeset godina ili Onaj tamo koji ga gleda sa prezirom.

“Zato što bi i Thargelionovim Učenicima trebali mjeseci da je prevedu. Ovako se ne mora šifrirati.”

Mihael je shvatio da mu majka misli da se u knjizi nalaze presudne informacije. Ratovi, sada mu se činilo, i nisu ništa drugo do li nadmudrivanja.

“To mi se čini dosadno.”

“Ne bi vjerovao koliko.”

Bili su napokon zajedno, nakon tolikih godina. I već mu je dosadilo.

Ako je nekoć i bio čovjek, sada to više nije.

HATOR

Probudila ga je svjetlost sunca.

Protegnuo se u krevetu; nešto što u Bargu nije mogao činiti, jer kreveti su tamo bili suviše mali. Protrljao je oči i sjeo na rub kreveta, usput rukom potraživši čizme za koje nije znao gdje ih je bacio kad ih je jučer skinuo. Našao ih je.

Navukavši čizme, ostao je sjediti. Bilo je čudno, to sjedenje. U Bargu je posla uvijek bilo i bila bi krajnja uvreda ne započeti s radom jednom kada se čovjek probudi.

Ali sada nisam u Bargu.

Ta pomisao natjera njegove dlake da se nakostriješe, jer u pitanju je bilo nešto što bi prije bilo kažnjavano bičevanjem. *Dovraga!* Osvrnuvši se, letimice je promotrio prostoriju u kojoj je prenoćio. Iako je bila bogato ukrašena i više - manje topla, on se tu nije osjećao kao u svojoj kući. *Čini mi se da ću morati zatražiti manju sobu...* Nasmiješio se. *Valjda su Erionske tammice slobodne.*

Ustao je, usput najednom osjetivši bol u glavi. *Previše sam vina jučer popio*, pomislio je. Prišao je vjedru punom ledene vode kojeg su mu sluge ostavile kraj kreveta, uronio ruke u njega i umio lice. *Vrijeme je da se pođe.*

Sporim je hodom šetao hodnikom kada je zašao u njega, duboko zamišljeno. Prošlo je mnogo godina otkako je bio među erionskim Učenjacima i to mu je nekako nedostajalo. Čuo je da bi im dobro došla pomoć u vezi neke knjige koju treba prevesti i jedva je čekao da se baci na posao.

Erionska knjižnica bila je ogromna; duga i široka više od strelometa. To, dakako, nije bio beskrajan labirint knjiga, već je tu i tamo bio pokoji naslonjač kraj kamina. Nije, naravno, svatko mogao u knjižnicu. To su mogli samo vitezovi, plemstvo, kraljevi i Učenjaci. Dakako, od navedenih društvenih slojeva samo su Učenjaci imali prave koristi od knjiga jer su jedino oni i znali čitati. *Ali i oni danas rijetko kada čitaju*, tmurno je pomislio.

Knjižnica je imala trideset kamina, koji su neprestano gorjeli grijući stare knjige. Jedan dio knjižnice bio je odio za rješavanje. U njemu su Učenjaci pravili pokuse, računali velikim brojevima i prevodili. Katkad bi iskovali neki mač prema nacrtima iz neke od knjiga, ili bi pak istesali luk nekog od legendarnih boraca. No ono što su najčešće činili bijaše proučavanje kakvoće materijala, provjeravanje je li stoka zaražena i smišljanje novih lijekova koji bi uglavnom bili potpuni neuspjeh.

Knjige su bile složene po više od dva metra visokim policama. U Erionsku su knjižnicu dolazili astronomi, mudraci, alkemičari, pustinjaci i razni dekani iz svih krajeva Enzolarta i Hil'guma. Knjižničara nije bilo (osim Učenjaka Rubera, no on se samo brinuo za toplinu u kojoj su se knjige nalazile). Samo su Učenjaci mogli znati gdje se koje djelo nalazi. Osim Učenjaka, knjige nitko nije

smio posuđivati, jer njima su bile svete. Učenjaci su mogli narediti da se muči ili čak usmrti bilo koga tko bi uništio ili oštetio neku od njih.

Hodnici su bili pokriveni debelim sagovima, koji su dijelom bili obasjani plamenjem mjedenih lustera što su visjeli sa stropa, a dijelom plamenjem baklji sa zidova. Hator je prošao kraj vrata koja su vodila u kuhinju i ušao u sljedeći hodnik. Bio je nešto tamniji ovaj hodnik nego prijašnji jer se teren spuštao više u zemlju, pa su stoga i prozori bili sve manji.

Na kraju dugačkog hodnika ugledao je drvena vrata na kojima je krvavim jezikom pisalo: *Romm Quiorr*.

Otvorio je vrata i ušao u prostoriju. Zatvorivši vrata, ugledao je izniman prizor od kojeg mu je zastao dah. Beskrajne police sa desecima tisuća knjiga koje su svjedočile svakoj sekundi povijesti, koje su upile i najmanju kap znanja...

Knjige su se nesumnjivo nagomilale u petnaest godina.

Opčinjeno je napravio nekoliko koraka gledajući u naslove niti ne trepćući. Ugledao je dobro mu poznatu *Knjigu astrologije*, kraj koje je bila i *Savršenstvo ubijanja*, čije su tekstove Pripovjedači običavali citirati vojnicima.

Prošavši još nekoliko koraka mimo polica, ugledao je neprocjenjivu knjigu: *Povijest Enzolarta*, koju je napisao njegov pradjed, Iruz Uronski.

U *Povijesti Enzolarta* detaljno su sažete loze svih kraljeva otkako je Enzolart nastao. Knjiga je počinjala sa kraljem Mordom Dur'agemskim te završavala Kraljem Thargelionom Kessyrskim. Hirgor i Olirrya, Thargelionova djeca, nisu bili spomenuti jer Iruz Uronski nije bio živ kada su se oni rodili.

“Tko si ti?” iznenada ga upita neki nepoznati glas. Hator se okrene i ugleda maldića u habitu Učenjaka. Bilo je očito da je mladić Učenjak koji je pazio da običan puk ili slaboumni vojnici ne upadaju u knjižnicu.

“Hator Erionski. Prvi Učenjak.” Hator će otresito, na što se lice Učenjaka promijenilo iz ljutitog u posramljeno.

“Oprostite mi na neuljudnosti, učitelju.” Učenjak će naklonivši se.

“Ti imaš ime?”

“Oh da, naravno. Albert Erionski.”

“Pa, Alberte, mogu li vidjeti što ste dosad postigli u vezi one knjige koju treba prevesti?”

“Naravno.”, Albert odgovori. “Pođite za mnom.”

Hator ga je pratio dok je ovaj brzo hitao pazeći usput da ne sruši neku od knjiga sa polica.

Odio za rješavanje zapravo je bio skup pet dugačkih drvenih stolova punih raznih svitaka, pergamenata, pera, alkemičarskog alata, starog hrđavog oružja iz rata Morda i demona, pa čak i mrtvih životinja kojima su neki Učenjaci čeprkali po utrobama.

Albert ga je odveo do jednog stola na kojemu su bili razbacani pergamenti oko dvije knjige. Na jednoj je pisalo *Dur'agem*, dok je na drugoj pisalo *Rječnik novog govora Krvave zemlje, sada zvane Enzolart*.

Hator uzme u ruku knjigu na kojoj je pisalo *Dur'agem*. Jezik mu je bio nedokučiv. Mnogo je vremena prošlo otkako je zadnji puta bio u doticaju s krvavim jezikom.

Albert stade čitati sa pergamenata na kojima je pisalo što su dosad preveli:

“Ljetopisi Dur'agema sežu više od pet tisuća godina u prošlost, u doba Massora iz Bijelih prostranstava. U to doba, dok je Kessyrom i Hil'gumom vladao kralj Ondez, a Krvavom zemljom harali Rutzoni, Dur'agemom je...”

“Stani.”, Hator ga najednom prekine. “Prebrzo čitaš. Čak mi se čini...”

“Što je, učitelju?”, Albert će zbunjeno. “Ovo je tek prva od dosad devetnaest prevedenih stranica.”

Hator uzme pergament iz Albertovih prstiju i pažljivo ga promotri, nakon čega reče: “Reci mi, ako je Dur'agem u Hil'gumu, onda se u njemu govori hil'gumski.”

“Znate da je tako.”

Hator zamišljeno progovori: “Enzolart je na krvavom jeziku “Krvava zemlja”, a na hil'gumskom “Natopljena zemlja”. A ovo su *Ljetopisi Dur'agema*?”

“To je barem jasno.”

“Zašto onda piše: “Krvavom zemljom”, a ne: “Natopljenom zemljom”?”

“Možda je pogreška ljetopisca.” Albert reče.

“Ti si ovo prevodio?” Hator pogleda u Alberta.

“Vjerujte mi, učitelju, provjerio sam desecima puta svaku riječ. Mogu vam pokazati i originalnu knjigu, pa sami provjerite.”

“Mislim da nije potrebno.”, Hator se osmjehnu. “*Jedna* pogreška ljetopisca smije krasiti...”

Hator se zatim vrati tekstovima. Iako se sumnja lako dala ugasiti, on ipak nije dopuštao samome sebi da se izloži mogućnosti obmane.

Prošao je gotovo čitav sat, a Hator je svih devetnaest stranica pročitao nekoliko puta. No uvijek bi se, podbadao sumnjom, vraćao na onaj početak.

Tada je najednom rekao: “Bogovi, evo ga!”

“Odgovor?” Albert upita, na što se i ostali Učenjaci okrenu prema Hatoru.

“Ljetopisi Dur'agema pisani su u Dobi uspona i Dobi krvi. A piše da su Rutzoni *harali* Enzolartom.”

Albert pusti Prvog Učenjaka da završi misao: “Bića Bijelog Carstva su bila u miru sve do Doba Jeda. Dakle, četiri i pol tisuće godina od nastanka Hil'guma. Zašto bi onda Rutzoni *harali*? I, napokon, nad kime?”

“Mislite li da je-”

“Tako je. Rutzoni su odgovor. Oni su nova vojska Thargeliona. *Dvije* greške ne krase više ljetopisca...”

Dok je Albert u čudu gledao u pergamente razbacane po stolu, Hator je zgrabio onaj koji je maloprije držao i gotovo potrčao iz knjižnice - to bi i učinio, da je bio u stanju. Ovako je, točnije, samo brzo odšepao iz knjižnice.

Koraćao je što je brže mogao kroz hodnike. Hitao je do mjesta kojeg su zvali Kraljevski tron. Usput se pitao kako li je uspio razotkriti zagonetku među spisima u jedva sat vremena, no na kraju mu je preostalo čuditi se jedino tomu

da se uopće pitao takvo što; ta naposljetku, ipak je on Prvi Učenjak. Štoviše, *jedini*. Napokon došavši do mjesta kamo je pošao, ugledao je velika drvena vrata pred kojima su stajala dva uznemirena stražara. “Reci tko si.” jedan stražar reče.

“Hator...”, pokušavao je doći do daha. “Prvi Učenjak. Trebam kraljicu!”

Stražari su se, shvativši njegov položaj, maknuli i otvorili mu vrata.

Pred očima mu se pokazala unutrašnjost dvorane. Nije bila mala. Na kraju dvorane, iznad tri stepenice prekrivene zelenim sagom zlatnih motiva, bila su tri trona. Kraljica Roana i njezin sin, Mihael, sjedili su na dva, dok je na trećem trebao sjediti kralj, no on je davno prestao disati.

Hator je imao sva prava da kao kraljev osobni strateški savjetnik i Prvi Učenjak nakon njegove smrti sjedi na njegovu tronu, no on je to odbio. Tronovi su oduvijek donosili nesreću.

“Zdravo, prijatelju!” pozdravi ga Mihael.

Hator stane između princa Mihaela i njegove majke kraljice, te reče:

“Znam koje neprijatelje Thargelion okuplja.”

HATOR

Znači, Rutzoni?”, Mihael reče. “Nikad čuo.”

“Jasno piše.” Hator pokaže na pergament. Kraljica je šuteći promatrala, razmišljajući o mogućnostima koje je imala tako blizu, a nije ih znala upotrijebiti.

Samo da je Prvi Učenjak u pravu, gorljivo je razmišljala.

“Kako ih ubiti?”

“Odgovor znaju oni koji su nam i poslali knjigu.” Hator odgovori.

“Čarobnjaci Magisa?”, Roana upita. “Jedva su nam i ovo poslali.”

Hator je u čudu pogleda. Nije uopće ni znao da grad Magis doista postoji. Pak što se ticalo Mihaela, on je za tu informaciju doznao već ranije, no ona mu je vrijedila koliko je crnog pod noktom.

Magis je bio grad iz priča, a čak je i u njma pisalo da je izmišljen. Kraljica kao da je znala na što Hator misli.

“Doznali smo za njih slučajno, prije pet godina, kada smo poslali pismo u Sail. Tamo imamo doušnike. Bilo kako bilo, golub sa pismom nam se vratio kasnije nego je trebao, ali i sa drugačijom porukom od one kakvu smo očekivali. U poruci se jasno vidjelo da smo stupili u doticaj sa Magisom. Rekli su nam da je golub bio uhvaćen u snježnu oluju i bačen daleko od planina. Završio je u kraljevstvu Magis, rekli su. Nismo imali pojma da tamo uopće postoji neko kraljevstvo. Kasnije su nam poslali još pisama sa budućim Thargelionovim ratnim potezima, što nam je do sada više puta spasilo glavu.”

“Znači, netko je već bio u Magisu od Erionaca?” Hator upita.

“Ne. Nitko ne zna kako izgleda grad, niti išta drugo. Jedino što znamo je da imaju dobar izvor informacija i da im je položaj na području oko Saila.”

“Ali možemo im poslati poruku?”

“Možemo, no samo sa jednim golubom koji zna put. Inače se trudimo da im ne šaljemo suviše često pisma, jer oni su nam vrijedni saveznici. Ne želimo ih nečim uvrijediti.”

“Onda ćemo im poslati pismo.” Hator reče.

Hator ih je kanio upitati kako se može obraniti od Rutzona. Pozdravivši još jednom kraljicu i princa, izašao je iz dvorane Kraljevskog trona te se zaputio natrag u knjižnicu. Prošavši kroz sve hodnike i vrativši se natrag među police sa knjigama, došao je do dijela za rješavanje. Albert ga je ondje čekao.

“Moramo napisati pismo.”

Trenutak kasnije, Albert je uzeo novi pergament. Sjeo je za stol i odnekud izvukao pero, koje je zatim umočio u tintarnicu i protresao da odstrani suvišne kapi.

Hator je počeo diktirati, a njegove je riječi Albert prenosio na pergament.

Jedna od najvećih vještina Učenjaka bio je krasopis. Kralj bi bio na glasu kao barbar kad bi slao pisma drugim kraljevima, a da ona nisu dotjerana. A Albertov rukopis bio je rukopis majstora.

Albert je ubrzo dovršio pismo. Smotao ga je u najmanji valjak i svezao vrpcom. Prvi dio posla bio je gotov. Preostalo je još samo slanje.

“Gdje je golub koji zna put do Magisa?” Hator upita.

Albert ga je odveo izvan knjižnice, kroz dugačke hodnike pa sve do stepenica koje su vodile u jednu od kula. Uspinjali su se sa mukom tim stepenicama, no uspjeli su doći do velike prostorije pune golubova, koji su oko nogu nosili obojane vrpce. Prostorija je imala jedan veliki prozor sa rešetkom, tako da je zrak mogao slobodno strujati. Albert je potražio određenog goluba i na njega pokazao.

“Onaj tamo.”, rekao je. “Sa crvenom vrpcom.”

Učinivši nekoliko pažljivih koraka hodajući među pticama, Hator je prišao onoj koju je htio uhvatiti. Mirno je disao i pazio da ne napravi kakav nagli pokret koji bi pticu uplašio. Tada ju je polako obuhvatio dlanovima i primio u ruke.

Dok je Hator držao pticu, Albert joj je uzicom za nogu privezao malo pismo. Napokon je Hator došao do prozora i pomaknuo rešetku, te pticu pustio na slobodu. Golub je poletio i napravio nekoliko krugova ispred kule, ali umjesto da se tada vrati prozoru, on je odletio na Istok.

Dakle, u Magis.

MIHAEL

U zoru trećeg ili četvrtog dana nakon što se vratio u Erion – nije znao u točnosti jer mu um bijaše zaokupljen važnijim stvarima – odjahao je na posuđenu konju do tabora desnog bočnog voda kojeg su čuvali vitezovi sa kojima se zajedno borio protiv izvidnika vojske iz Odisa. Već je upoznao Ser Parksusa i Pukovnika Thara, no vitezova ima mnogo.

Konj mu je nosio udobno sedlo namijenjeno za duge staze, što znači da mu u slučaju kakvog ponovnog okršaja kraj tabora neće koristiti ni najmanje. Komfor ima svoje mane.

Osjetio je kako se konjska kopita zabijaju u mekanu zemlju dok je galopom jahao. Lice mu je poprimalo modru boju od hladnoće i udara vjetra. No, bilo kako bilo, čvrsto je i odlučno držao uzde, odupirući se svakom naglom pokretu konja od kojega bi inače pao.

Nije više nosio poderanu i iznošenu odjeću, već kraljevsku, laganu, skupocjenu odoru. Nosio je tanke kožne čizme stegnute kopčama i debele lanene hlače koje bi mu pale da nisu bile više puta omotane dugačkim svilenim remenom za kojeg su bile zakačene kožne korice s ukrašenim kukrijem. Također je nosio svilenu košulju kratkih rukava i preko nje debelo i teško, fino obrađeno medvjede krzno kao plašt koji bi mu, da je stajao uspravno na zemlji, sezao do gležnjeva. Nosio je i kožne rukavice sa rupama za prste, jer sa normalnim rukavicama ne bi mogao napeti luk i odapeti strijelu. Luk, mač i tobolac sa strijelama su bili zakačeni za sedlo, kraj mjeha s vodom i zavežljajem ljekovitih trava kojeg su mu spremili Učenjaci.

Gotovo preletjevši na konju preko brežuljaka podno planina, obraslih trnovitim grmljem, dojahao je do tabora. Tu je vidio konje privezane za debla stabala koji su pasli nisko grmlje, i nekoliko kamenih ognjišta čiji su krijesovi svojom svjetlošću prodirali kroz jutarnju maglu. Nešto dalje od konja, među kamenjem, tekao je uski potok bistre vode. Kraj potoka je Mihael ugledao velike smeđe šatore.

Među mnogo malih šatora u kojima su inače spavali vojnici, i nekoliko nešto većih gdje su spavali vitezovi, nalazio se jedan ogroman u kojemu su se održavali sastanci.

Mihael je sjahao sa konja, privezao uzde za balčak mača koji je zario duboko u zemlju i, zaobišavši veliko ognjište nad kojim se peklo nekoliko malih riba nabijenih kolčićima, prišao šatoru za sastanke i odgurnuo njegov kožni zastor.

Desetak vitezova stajalo je u velikom šatoru oko drvenog stola, na kojemu je bila rasprostrta kožna karta. Svi su ga vitezovi pozdravili i pred njega kleknuli kada je ušao, nakon čega su se brzo uspravili.

Prije nego su započeli sa dugim razgovorima o planovima ratovanja s Dvorcem Pet Vrhova, trebali su se sa princom upoznati.

Vitezova je u šatoru bilo devetero, dok je Ser Parksus u isto vrijeme bio i narednik. Deseti vitez bio je Thar, no njega više nitko nije takvim smatrao. On je mnogo više.

Mihael napravi par, od jahanja umornih, koraka prema prvom vitez u sebi. Čovjek je bio riđe bradice i kratke kose, a rukama je bio naslonjen o dugu ratnu sjekiru. "Bolg Erionski.", čovjek reče. "Stojim na usluzi."

Čim se vitez predstavio, Mihael je prišao sljedećem.

"Mitur Erionski. Stojim na usluzi." sljedeći je rekao. Bio je to čovjek normalne građe, no sa mnogo ožiljaka po licu. U ruci mu bijaše luk sa smotanom tetivom, a na ramenu tobolac pun strijela. Za pasom je također

nosio i bodež, koji nije bio u nikakvim koricama. Mihael je čuo priče o Ser Mituru kao vrsnome, iskusnome ubojici. Taj vitez bijaše savjesti kao u kamena.

“Salikus Hurnovski. Stojim na usluzi.” priđe mu sljedeći. Veliki vitez bez ikakva oklopa, ali sa pedalj širokim i metar i pol dugačkim dvoručnim dvosjeklim mačem koji mu je bio privezan na leđima. Mihael ga je već vidio kako se bori: neprijatelje je sjekao napola kao čačkalice.

Takvi su vitezovi dobri, bez milosti kada nije poželjna.

“Averg Erionski. Stojim na usluzi.” zagrmi sljedeći vitez. Bio je ćelav i bez brade, nesumnjivo tri pedlja viši od dva metra. Ser Averg je na leđima nosio ogromni čelični bat. Mihael se, ugledavši taj bat, naježio. Nije mogao zaboraviti Ser Averka punog jeda kako od glava neprijatelja tim batom čini zdrobljene kaše. Zapravo se iskreno čudio kako ga je ovaj uopće uspio očistiti. Tijekom okršaja je bio pun krvi, komadića mesa i kostiju, a sada je bio čist poput rose.

Prišao je sljedećem vitez.

“Sertes Stehhimski. Stojim na usluzi.” Ovaj je vitez bio sličan Ser Mituru, ali ni približno toliko gadne naravi. Za pasom je nosio kratki mač. Samo je jedna stvar kod njega bila čudna: Ser Sertes je nekoć bio Učenjak. Mihael je to doznao od Hatora na gozbi.

“Viton Erionski. Stojim na usluzi.” sljedeći će vitez. U koricama na leđima imao je dva kratka, lagana mača od mjedi. I tog je viteza Mihael imao prilike promotriti tijekom bitke. Iako je sa dva mača vrlo teško rukovati, Ser Viton je sa njima mogao u isto vrijeme parirati više neprijatelja.

“Retek Erionski. Stojim na usluzi.” Taj je vitez bio nešto stariji, sa nešto više od pedeset godina. Kao dokaz svog iskustva, za pasom je nosio dugi, vitki rapir (kojeg bi u Pobunjeničkim kraljevstvima nosili samo najodaniji vitezovi). Taj vitez nije sudjelovao u okršaju sa izvidnicama iz Odisa, tako da Mihael nije znao kako ovaj rukuje tim rapirom.

“Tesej Erionski. Stojim na usluzi.”, posljednji je vitez rekao. U koricama za pasom je nosio čelični topuz, dok je na leđima imao okrugli drveni štit. Prijateljski se nasmiješio i rekao: “Ja sam također i kuhar ove skupine.”

“Što kuhar radi među vitezovima?”

Prije nego je Ser Tesej uspio odgovoriti, Ser Mitur je već rekao: “Mislite li, prinče, da sama bitka traje duže od preživljavanja nakon nje? Da među nama nema onoga koji zna spraviti ručak od stare čizme, drške od noža i šake prašine, mi bismo davno bili pod zemljom.”

Sviđa mi se ovaj čovjek, Mihael pomisli. Prijateljski je nastrojen isto kao i glavni svećenik Barga.

Pukovnik Thar i Ser Parksus se nisu morali predstavljati, a to su ionako već ranije učinili. Da prekine neugodnu tišinu, Mihael je glasno pljesnuo rukama i rekao:

“Onda mi ne preostaje ništa do li učenja. To je to što se tiče formalnosti. Predimo na pravi posao.”

Poglavlje 2

ELTIUR



elo Hurn bio je dom snažnih ljudi širokih pleća. Među ostalim narodima govorilo se da jedan hurnovski u borbi vrijedi kao najmanje petnaest drugih. Bili su to drvosječe, otporni na zimu, svi odreda bradati i dugokosi, čestita srca. Nisu voljeli ratove ni strance, a najmanje magiju. Njihovi običaji bili su jedinstveni, a svoje poslovice smatrali su gotovo svetima, zato što ih već stotinama godina čuvaju od svih nevolja.

Od svih običajnih običaja, kao što je proljetno slavlje ili molitve pred zimu, jedan se najviše isticao: noć u kojoj mladić postaje muškarcem ako ubije planinsku zvijer bez ikakva oružja. Ako bi kojim slučajem na nečastan način ubio zvijer, zauvijek bi bio protjeran, ili pak ubijen. Ta kako bi se inače riješili besposličara, bankara i svećenika?

No on nije bio hurnovski.

Pala je večer, dopustivši time ledenim vjetrovima da udare još jače. Eltiur se nalazio u ograđenom prostoru sa zvijeri pred sobom. Kao zvijer koju je morao ubiti odabrali su mu medvjeda, što je držao pomalo smiješnim jer se još prije pola sata rastao sa životom.

Ovaj mu se prokleti dan oduvijek u životu činio daleko i nekako nedostižno, no morao je kad – tad doći. Zvijeri je, pod tim paklenskim očima koje ne slute što se događa, niz iskešene zube curila slina.

Netko će večeras umrijeti, rekli bi hurnovski starješine. Eltiur, mladi čovjek raščupane smeđe kose i neobrijana lica, pameti jednako snažne kakvi su bili mišići na njegovim mršavim, moglo bi se reći kržljivim rukama, čiji je korak, ako ništa drugo, bio lagan dok je nosio njegove duge noge i trup pun ogrebotina, dijelio je sa njima taj predosjećaj. Htio se luđački nasmijati kada je ugledao zvijer debela krzna pred sobom, koja ga je mogla smlaviti jednim zamahom i da je u ruci imao kakvo oružje, ali od straha ukočen vrat nije mu dopuštao ništa takvo.

Golemi medvjed blatnjave dlake sjedio je niti pet koraka od Eltiura, teških šapa opuštenih do trbuha i očiju uprtih ravno u njegove oči, kao da mu se ruga.

Eltiuru su drhtale noge, a da se nije manijakalno suzdržavao da se ne ispiša po hlačama, vjerojatno bi se srušio na tlo i počeo plakati.

Izvan ograđenog prostora gdje su se dvije nesretne duše trebale sukobiti, pijani i veseli muževi Hurna, svi redom puni želje za krvlju, urlicali su i podbadali zvijer kopljima da ju razjare.

“Volio bih da je drugačije.”, Eltiur šapne promatraući zvijer. “Neka ovo bude dobra priča.”

Medvjed ga je gledao kao da ga razumije, mirna pogleda. Napokon je, nakon nekoliko trenutaka, jedan od muškaraca snažnije zabio koplje u zvijer, na što je ona urliknula i nasrnula na Eltiura. Eltiur je skočio u stranu i počeo uzmicati. Medvjed je mahao šapama na sve strane pokušavajući ga zakačiti, no ovaj je uspio izbjeći sve njegove pokušaje.

Dok ga je zvijer tako napadala, od krvi crven snijeg frcao je između njih dvoje, postepeno se pretvarajući u blato. Nije prošlo mnogo nakon čega je Eltiur zadobio više posjeklina i ogrebotina, usput uopće ne znajući je li ozlijeđen ili ne.

Eltiur se tada skupi uz ogradu, a medvjed ga ne uspije vidjeti. Eltiur je trebao odmor, no jedino što je dobio bile su pogrđne riječi hurnovskih muževa, koji su ga zbog toga podboli drškom koplja.

Ugledavši ga, medvjed je šapom zamahnuo prema Eltiurovu vratu, u namjeri da ga polomi kao čačalicu. Da nije dobio kopljem po rebrima i savio se u mucu, zvijer bi ga usmrtila. Ovako je, divne li ironije, samo završio slomljena prsnog koša od teške šape i, kako će se kasnije pokazati, u situaciji mnogo goroj od smrti.

Cijeli torzo ga je zabolio od nepoznate vrućine ili hladnoće. Osjećaj ga je preplavio kao da je upao u vatru, ili ledenu vodu. Razmišljajući o svojoj boli izgubio je svijest, ili ju je izgubio prije toga – nije mogao utvrditi.

U snu je shvatio pravi opis boli: nešto ga je gušilo. Zvjerajući u tami svog usnulog uma, jedino što je mogao nazreti bila je svjetlost neobičnog lanca koji mu je ležao na prsima.

Na prsima mu je ležala ogrlica s viskom. Odsjaj joj je bio kao da je živ, kao da je mogao govoriti...

Eltiur joj se, ne znajući zašto, obratio pitanjem: *Tko si ti?*

Visak nije odgovorio. Eltiur se zbunio, jer očekivao je barem nekakav odgovor, barem mali tračak sažaljenja.

Pokušao je ponovno:

Jesam li mrtav?

Onoliko koliko sam ja živ, glas je odgovorio. Eltiura to nije obradovalo, niti mu je imalo promijenilo ravnodušno raspoloženje.

Što si ti?

Ja sam isto što i ti. Biće, ako se tako moglo nazvati, oklijevalo je iznijeti svoje podrijetlo. Eltiur je ustrajao:

Što sam onda ja? Pomisli da je postavio vrlo glupo pitanje, no biće je to zadovoljavalo.

Ti si Bezdušnik.

Ne shvaćam. Ta ja sam čovjek.

Istina nije da se izvrće. Ti jesi Bezdušnik.

Jesi li ti čovjek, ili kakva sablast?

Davno sam se prestao tako nazivati.

Kako te onda zovu?

Zovu me Inwog. Konačno pravi odgovor, mada ne odaje nikakve informacije. Inwog je moglo značiti bilo što.

Znači da sam i ja Inwog?

Ti si Bezdušnik, glas odgovori. Eltiur je odlučio još jednom pokušati.

Koje ti je bilo ime?

Mord Dur'agemski.

Eltiur osjeti tračak ushićenosti. Ime mu je bilo poznato. Negdje ga je već čuo... tada se sjetio.

Heroj Enzolarta? Najveći od pukovnika?

Taj sam... bio.

Eltiur nije bio mrtav. Medvjed je bio nečim zaustavljen.

Polako je otvarao oči, dok je na prsima osjećao žarenje ogrlice koju uopće nije nosio. Dok su mu se oči prilagođavale na svjetlost, u umu mu je bubnjalo. Tada je pogledao svoju lijevu ruku, koju je iz nekog razloga pružao prema zvijeri.

Na trenutak je izgubio dah.

Dlan mu je gorio plavom svjetlošću, koja se pružala prema medvjedu poput niti konaca. Par sekundi kasnije, medvjed je bio potpuno obavijen svjetlošću. Dok su se ljudi iza ograde čudili, medvjed se trzao i režao.

Eltiur je osjetio ogromnu mržnju prema zvijeri. Svjetlošću ju je stiskao kao da je u pitanju kakav kukac.

Ubrzo su se čuli mukli zvukovi lomljenja kostiju. Zvijer je naposljetku umrla, a iz nosa i usta tekli su joj potoci krvi.

Svjetlost je ubrzo nestala, na što se mrtvo tijelo medvjeda srušilo u snijeg. Eltiur tada osjeti strašan umor.

Nije znao što je upravo učinio.

Naposljetku je i sam legao kraj medvjeda, pokušavajući vratiti barem tračak energije koju je izgubio. Muževi Hurna su ga promatrali urlajući psovke i uvrede, jer je ono što je učinio bila najveća sramota za hurnovski narod.

Uskoro će biti protjeran i zauvijek omražen ili, u najboljem slučaju, smaknut.

KALG

Moj je sin koristio magiju?" Derrna je bila bijesna. Nije nazočila borbi svoga sina i zvijeri jer je ionako bila slijepa, no za grozne je vijesti morala kad – tad doznati. Nervozno je tada iščekivala ishod borbe, kada joj je prišao Kalg i rekao da im je sin kukavica i izdajica svoga naroda.

Nikada, u povijesti svijeta, nije bilo hurnovskog koji ne bi položio život za čast svoje kuće. To je ujedno bio i jedan od razloga zašto je sumnjala da joj je to sin učinio svojom voljom.

“Ne znam je li Eltiur to učinio svojom namjerom.”, Kalg je koračao po sobi drvene kućice kraj kamina. “Kako god da je istina, on više nije hurnovski. Zakon je zakon.”

“Moj sin ne ide nikamo!”

Derrna se nije ljutila na svog druga. On je bio jednostavan čovjek i nije tražio argumente kada bi ga netko za nešto optužio. Nije to činio ni sada.

Pokušavši se smiriti, Derrna je sjela na stolac. Umirivši disanje, Kalgu je postavila pitanje na koje je znala odgovor:

“Gdje je sada Eltiur?”

“U tamnici.”

Instinktivno je zarila lice u dlanove i počela tiho naricati, tresući se. Znala je da Eltiur nije mogao koristiti magiju, niti bi takav član zajednice ikada mogao učiniti nešto što bi naškodilo njegovu ponosu. Čak i kada Eltiur ne bi poštivao pravila, odakle bi mogao znati kako koristiti magiju? U cijelom Enzolartu nije bilo nikakvog poznatog čarobnjaka.

“Odakle bi mogao naučiti takvo što?” tiho je upitala.

“Ne znam.” nakon trenutka oklijevanja, Kalg odgovori i izađe iz kuće.

Kalg je pokušavao shvatiti kako i gdje je sve pošlo krivo. Prije samo dva dana bio je običan stanovnik sela Hurn. Toliko običan i neuočljiv pedesetšestogodišnjak da ga se čak i nije smatralo uzornim, mada je to vjerojatno bio. Ali sada je postao jedna od najomraženijih osoba u cijelom kraljevstvu Saviun.

Nije shvaćao. Istina je bila da mu je sin volio lutati smrznutim šumama Saviuna tražeći prepeličja jaja, penjati se po borovim stablima da dođe do košnica meda ili mrežom na dugačkoj motki loviti patke koje su letjele sa juga na sjever.

Sve je to bila istina, no Kalg se pitao je li mu sin doista mogao postati mag zbog pukih banalnosti?

Osjetio je nagli udarac tuge, dok mu je pod čizmama škripao snijeg. Sjetio se tužne činjenice da Eltiur uopće nije njegov i Derrnin sin.

Eltiur je zapravo rođen u grofoviji Gorgh, kao kopile grofice Elizije koja se kunila da je Eltiur doista sin grofa. Prije nego je Elezija smaknuta kao bludnica i izdajnik, povjerala je tek rođenu bebu dojilji sa riječima "Idi brzo", ili "Eltiur" na gorghskom.

Sluškinja je putovala mjesecima od grada do grada i sela do sela, napokon se zaustavivši jednog dana u Hurnu. Nitko ju nije htio primiti jer se u međuvremenu zarazila nekom nepoznatom bolešću. Kalg ju je tog dana, prije dvadeset godina, susreo kod hurnovske tržnice i sažalio se nad njom. Pružio joj je dom.

Dojilja je nakon nekoliko mjeseci konačno podlegla bolesti, ostavivši time malo dijete Kalgu i Derrni.

Bilo mu je studeno. Budio se. Osjetio je da leži na ledenom kamenom podu, a kada se malo osvrnuo shvatio je da je, uza sve to, i zarobljen. Sve ga je boljelo, a lijevi dlan najviše. Prsti kao da su bili neprestano probadani iglama, dok mu je dlan bio plav od izudaranosti. Nije ruku ni vidio, no to mu je nagovještavala probadajuća bol.

Pridigavši se na lakat, prstima desne ruke opipao je ranu od kandži na prsima. Poslije borbe su mu očito opekotinama zaustavili krvarenje, što ga je sada izluđivalo. Glava, dlan, bokovi - sve je polagano prestajalo boljeti, no prsa su mu luđački pulsirala.

Dovraga! Drhtao je od boli.

malaksalo se osovio na noge, primijetivši usput da su mu gležnjevi vezani užetom koje je vodilo u tamu prema jednom od zidova. Bio je, naravno, u tamnici. Gdje bi drugdje bio? Pogotovo nakon što je na krajnje nepošten način ubio životinju koja je trebala umrijeti od odgrizenog grkljana ili iskopanih očiju. Sve samo ne od oružja ili magije.

Najgore je bilo što on uopće nije koristio magiju. Nije čak ni koristio vlastito tijelo. Bio je to netko drugi. Netko komu je ime Mord.

Eltiur je odlučio ponovno pokušati razgovarati sa legendom koja ne živi više od tristo godina. Pogledao si je u prsa, tamo gdje bi trebao biti zlatni visak koji mu se pokazao tijekom borbe sa zvijeri.

Nije ništa vidio.

Pokušao se sjetiti kako je uopće stupio u doticaj sa Mordom. Nije bilo zato što se susreo s medvjedom, jer medvjede je viđao često tijekom života u planinama. Nije bilo od straha, jer u životu je upoznao mnogo veće strahove. Je li bilo zbog ranjavanja? Vjerojatno... kandže su mu zaronile u meso prilično duboko, sijekuću tanku košulju i...

Ogrlica! Nju je zakačio.

Otkriće ga je ushitilo. Nije mu pružilo toplinu niti mu smanjilo bol, no ipak ga je razbudilo. Ako mu itko može pomoći, onda je to Mord. A sada može ponovno razgovarati s njime. Postojalo je, dakako, nekoliko problema: ogrlica ne postoji, a Mord ga je i doveo do ovoga.

Opipao je bolnim prstima kameno tlo, tražeći nešto čime će se ozlijediti. Tražio je, nailazeći na iznenadne izbočine na kamenim pločama koje bi mu neugodno ozlijeđivale prste.

Nekoliko trenutaka kasnije, opipao je nešto veću izbočinu. Objumio ju je objema rukama te povukao svom svojom bijednom snagom, koje nije imao niti da mirno ustane na noge bez da se sruši par sekundi kasnije.

Povukao je još snažnije. Ništa se nije dogodilo.

Hajde!

Naslonio se svom snagom na suprotnu stranu, šakama čvrsto državši kamenu izbočinu, naglo je cimajući i pokušavajući je oslabiti. Izbočina se ubrzo odlomila.

Odmah se sjetio plana. Držao je odlomljeni kamen među prstima, osjetivši kako je na mjestu puknuća oštar. Pružio ga je pred sebe, trenutak oklijevao...

... i zabio si ga u prsa.

Začudo, bol nije osjetio. Pogledao si je tada u prsa i, kako je i očekivao da će biti, ugledao sjajni lanac ogrlice.

Sada je mogao razgovarati sa Mordom.

Zašto si pokušao oštetiti Inwog? začuje duboki prijekorni glas u glavi.

Zašto si ti ubio međvjeda? Eltiur nije mario za Mordov bijes.

Sačuvao sam tvoj život.

I osudio me na smrt!

O čemu to govoriš, Bezdušniče?

U mojem je narodu magija zabranjena. Ako budem imao sreće, oduzet će mi život. Kako si uopće upravljao sa mnom te večeri?

Tajne su čuvane tisućama godina. Daj mi valjani razlog i otkriti ću ti ih, Mord reče.

Koga briga za tajne ako će me uskoro smaknuti!

One koji su ih voljni otkriti.

Bilo je uzaludno nastaviti raspravljati, jer bilo je očito da Mordu nije stalo. Napokon je i Eltiur odustao od rasprave: *Što da učinim?* rekao je. *Kako da se izbavim?*

Mogu te sačuvati od zla ako mi postaneš dužnik.

Što ću morati učiniti?

Samo učiniti ono što se učiniti mora: postat ćeš moj učenik.

Eltiur htjedne upasti Mordu u riječ, jer nije mu se sviđalo to što je čuo. No naposljetku se ipak predomislio i pustio ga da nastavi: *Postojat će određene etape učenja. Sa svakom ćeš biti moćniji. Pristaješ li?*

Biti ću mag?

Biti ćeš što budeš, Bezdušniče.

I što onda?

Postati ćeš moj saveznik. Davati ćeš mi svoje tijelo na korištenje.

Trenutak je razmislio, pitajući se bi li pristati na takvo što bilo pametno. Ali pobjedu su ipak odnijele bol i misli o smaknuću. *Pristajem*, napokon se odvažio reći. *Onda, kako ćeš me izbaviti?*

Vremenom.

Eltiur je htio upitati na što misli pod "vremenom", no nije mogao pravilno misliti. Nije mogao ništa.

Bio je tek dio tame.

MORD

Bio je drugi puta oslobođen, ali ova mu se sloboda nije sviđala.

Bio je zarobljen. Netko vrlo glup mislio je da je moguće zaustaviti pukovnika Morda Dur'agemskog, legendu koje se boji sama smrt.

Bio je sputavan užetom. Činilo mu se vrlo tužnim biti tako jedno sprječavan u svojoj nakani. Nitko ne zaustavlja pukovnika.

Vatra je buknila i u trenu spalila odjeću mladog Bezdušnika čije je tijelo uzeo. Uže se pretvorilo u pepeo. Do prije sekundu mračna tamnica obasjala se plamenom jarkijim od samog sunca.

Plamen je usmjerio na kamene ploče, koje su se počele topiti od vrućine. Koža mu je na tijelu bila usijana, no nije izgarala niti ga pekla. Obuzet ljepotom vlastite veličanstvenosti počeo je levitirati prema zidu pred sobom.

Donedavno zid čvršći od stijene otopio se kao snijeg pod suncem. Nakon što se kamen otopio, iza zida se pojavila zemlja, što je i bilo očekivano jer je tamnica bila nekoliko metara pod malom kulom hurnovskih stražara.

Mord je to shvatio, te stoga pojačao pakao oko sebe i uzdigao se prema stropu koji se pri doticaju otopio.

Ušao je u stražarsku kulu čiji su ljudi spavali na samom vrhu.

Kula se urušila prema svojoj unutrašnjosti. Tone granitnog kamenja popraćeno mortom i prašinom posvuda je letjelo, ubijajući stražare i rušeći okolna stabla. Pukovnik Mord nije bio ozlijeđen. Svaka kamenčina koja bi padala prema njemu istopila bi se prije nego bi ga uopće dotaknula. Otopljeni ga kamen, pak, ne bi ozlijedio, već se samo rasuo uokolo poput vode.

Uzdigao se u zrak, daleko iznad najviših krošnji okolnih borova. Promatrao je panoramu pod sobom, gotovo sa ljubavlju prema svojem djelu. Pukovnik je nedugo zatim nestao daleko među planinama.

Eltiur je izbavljen. Učenje uskoro počinje.

KALG

Probijao se kroz dubok i hladan snijeg. Vjetar mu je pomagao razbistriti misli. Razmišljao je da li da pokuša nagovoriti poglavara Hurna, i time pred svima dovede u pitanje svoju čast, da Eltiuru omogućí novu borbu sa drugim medvjedom, ili da se jednostavno pomiri sa usudom.

Nesvjesno je pješao sve dublje i dalje u šumu tražeći mir, no nije ga uspio naći. Desetak minuta kasnije i gotovo kilometar dalje, zaustavio se. Nešto ga je omelo u razmišljanju.

Netko je u daljini vrisnuo.

Od neobičnog straha se skamenio i zaustavio disanje. Poput životinje počeo je osluškiivati šumu, time stvorivši apsolutnu tišinu.

Vrisak se ponovio, ovaj puta popraćen smijehom. Kalg se uznemireno okrenuo i dugim koracima zaputio kući.

Ponavljao si je zvuk vriska u mislima. Nije mogla biti neka trudnica koja rađa jer ih u ovo doba u Hurnu nema. Nije moglo biti ni slavlje, jer Eltiur je bacio ljagu na selo svojom magijom.

Što je više razmišljao, to je brže hodao. Još se donedavno sa borova rušio snijeg, no sada se gotovo sve otopilo. Oblaci su danas nagovijestali oluju, što će

vjerojatno pomoći pri smanjenju količine snježnog nanosa. Nesvjesno je počeo razmišljati o poslovima kada dođe proljeće – obaranju stabala i sadnji te žetvi usjeva. Gotovo instinktivno, u mislima je pobjeгаo od stvarnih događaja.

Nekoliko trenutaka kasnije, stigao je na stotinjak koraka od kuće, gdje je ponovno začuo smijeh, no ne i vrisak. Tada je shvatio da smijeh dolazi iz kuće.

Zabrinut za Derrnu, potrčao je kroz niske zamete snijega prema kući; od umora gubivši dah, dok mu je srce snažno lupalo.

Ubrzo začuvši rzanje konja, osluškujući se zaustavio. Smirivši se kada je shvatio da ga konj ne vidi, napravio je još nekoliko tihih koraka prema kući.

Razbojnici, pomisli.

Napokon je ugledao konja, svezanog pred njegovom kućom. Bio je to crni, teški i skupi konj, očito ukraden od nekoga visoka roda. Kraj njega je bio još jedan: kobila koja je njuškom razgrtala snijeg u namjeri da dođe do zelenila. Oba su konja bila osedlana. Dlaka im je bila raščupana, što je Kalg držao posljednjim dokazom da su ukradeni, jer oni koji si mogu priuštiti bojne konje mogu si priuštiti i konjušare koji će se o njima brinuti.

Razbojnici su ubrzo izašli iz Kalgove kuće. Izbrojao ih je deset. Pomno promatrajući, Kalg je jednog od razbojnika prepoznao kao sina poglavara; njegovog zamjenika. *Što on radi ovdje?* Kalg se pitao.

Zamjenik poglavara je nešto, što Kalg nije uspio čuti, naređivao oklopljenoj devetorici. Oni su samo kimali glavama i činili ono što bi im on naredio.

Već je prošla minuta tokom koje se ništa značajno nije dogodilo, i Kalg se već polako smirivao. No prije nego što se doista smirio, zaustavio ga je povik: “Spalite kuću!”

Gotovo je izgubio tlo pod nogama kada je čuo naredbu. Oklopnici su već jedan po jedan prišli krajeva slamnatog krova, koji se sa strana pružao gotovo do tla, i počeli ih paliti gorućim bakljama koje su držali u rukama. Kalg je tada progutao strah i naglo se uspravio, pridržavši se usput za najbližu mladicu bora.

Posljednji puta promislivši o tome što će učiniti, potrčao je do zamjenika poglavara i uzeo sjekiru naslonjenu o zid kuće, te zamahnuo njome svom snagom. Čovjek se izmaknuo, no sjekira ga je okrznila po podlaktici, ostavivši za sobom krvavi trag.

Nakon sekunde, koliko mu je trebalo da shvati što se dogodilo, zamjenik poglavara isukao je rapir i bočnom stranom udario po Kalgovu ramenu. Kalg je opsovao od boli iako ga rapir nije posjekao. Gotovo je ispustio sjekiru, no vidjevši da ga zamjenik poglavara pokušava ubosti sjajnim vrhom rapira, objema ju je rukama zgrabio i podigao iznad glave. Vidjevši da je Kalg digao sjekiru i time oslobodio cijeli torzo, zamjenik poglavara brzim je pokretom zario vrh rapira u njegovo rame. Ciljao je srce, no Kalg se instinktivno izmaknuo kada je ugledao vrh njegova oružja.

Sjekira, na Kalgovu sreću, nije pala iza, već ispred, zabivši se stoga ravno u čovjekovu glavu rascopavši je napola. Zamjenik poglavara tada se beživotno srušio u snijeg, dok su mu iz vrata prskali mlazovi krvi, a mozak mu širio neugodan smrad.

Oklopljena stvorenja, jer nije ih se moglo nazvati osobama, koja su palila kuću zaputila su se prema Kalgu.

Uopće nije trebao pažljivo pogledati, jer je i bez toga znao da se njegovi ubojice pod svojim vizirima smiju.

Dovraga!

Poglavlje 3

MIHAEL



tajao je nasred livade podno visokih planina, koje su njemu i njegovoj vojsci pružale zaklon i povjetarac. Okolina je bila obojana sutonom, dok se u daljini sa lijeve strane nazirao rub jezera Ajobb. Bio bi ovo trenutak doista lijep za umirivanje misli i spokojno opuštanje. Bio bi, no stvarnost je takva da se pred njim nalazi jedanaest formacija od po stotinu vojnika koji čekaju njegov govor. Nema vremena za traćenje.

Pet stotina balista kojima je upravljalo tisuću i petsto ljudi bilo je formirano u ravninu nešto dalje od vojnika pješaka. Baliste su bile zadnja nada Eriona ako bude pod kakvom opsadom, no na takvu se nadu ne može osloniti. Drvo lako gori, a neiskustvo vojnika koji su zapravo nekoliko mjeseci trenirani seljaci je ogromno.

Seljaci su se pridružili Erionu i uzeli oružje u ruke kada im je Thargelion oduzeo zemlju, tako da su, ako ništa drugo, barem svi dijelili istog neprijatelja.

Mihael se proteklih dana fizički i mentalno stabilizirao. Sada mu odjeća nije više bila velika i malo je manje ličio na kostura, a ruke gotovo da mu se i nisu tresle. Njegova želja za uništenjem Barga gotovo je u potpunosti nestala kad mu je kraljica pokazala svitke pune brojeva što su predstavljali financije eriona Eriona, a koji nisu bili daleko od nule.

Promatrajući baliste, prisjetio se starih dana u *Utvrdi redovnika*, u kojoj je vrijedio manje od ubijenog komarca. Zamišljao je kako ih sve šalje u Barg da iznenadi redovnike. U mislima je gledao kako pet stotina trupaca leti zrakom prema maloj citadeli u kojoj se skrivaju njegovi bivši vlasnici. Zamišljao ih je kako pišaju od straha dok se kameni zidovi Barga ruše. Ne bi ih htio ubiti, naravno. Htio bi ih samo dobro prestrašiti i nakon toga poslati na doživotni rad u Erion. Par stotina pismenih redovnika dobro bi došli kao graditelji obrambenih zidina ili, ako ne budu poslušni, kao projektili za onagere. *Onaj tamo bio bi dobar projektil.*

Uskoro, dovraga. Uskoro!

“Pozvani ste jer svatko mora znati za nove događaje.” Mihael je tada glasno rekao, iako je znao da ga svi dobro čuju. Vojnici su utihnuli čak i disanje da bi saznali za novu vijest. Iščekivanje se gotovo moglo nanjušiti, kada je Mihael nastavio:

“Danas smo ujutro od naših saveznika primili vijest da su se Rutzoni, Bića Bijelog Carstva, pridružili Thargelionu.”

“Tko su Rutzoni?”, netko iz gomile upita. “Nismo se dosad borili protiv nikog takvog.”

“Niste se borili, no sudeći po vremenima koji nam dolaze, boriti ćete se. Do jučer su Rutzoni postojali samo u pričama, ali sada znamo da ih kralj Thargelion okuplja protiv nas. Bića Bijelog Carstva slove kao neuništiva, no ako je vjerovati ljudima iz Magisa, ipak se mogu ubiti.”

Vojnici su sada podigli larmu. Bilo je očito da ih i sadašnji neprijatelji vraški uzdrmajaju. “Kako se ubijaju?” netko upita.

“Uglavnom”, Mihael je nastavio, “ako dođe do bitke, na vama je da nastavite starom taktikom. O Rutzonima još ništa ne znamo.”

Duboko je udahnuo smiješajući se u sebi što je sve tako glatko prošlo. Napokon je, izdahnuvši, rekao:

“Otpust!”

Vojnici su ubrzo otišli u pravcu istoka, prema njihovu taboru.

Mihael je tada pošao do jedne od balista. Prišavši drvenoj konstrukciji, dlanom je prošao po srednjoj gredi, na kojoj je ležao debeli stup čeličnog vrha. Da je struna slučajno otpustila projektil, Mihael bi završio prepolovljen napola. Nekako instinktivno, sjetio se pakla u citadeli Barga.

Prokletih petnaest godina...

Shvativši njegove namjere, vitezovi su pohitali do Mihaela. Napokon ga je jedan od njih primio za zapešće i povukao u stranu.

“Pažljivo, prinče.” Bio je to Ser Parksus. “I previše je ovaj momak ruku pojeo.”

Mihael se nasmijao gledajući u dugokosog viteza. Ser Parksus nije mnogo govorio, ali znao je birati prave riječi u trenucima kada je to činio. Ser Mitur mu je rekao da se Ser Parksus brine da ne oda svoje poroke; bio je kockar.

RETEK

I dalje imaš vrućicu.”

“Ne brini, brate, dobro sam.” odgovori hrapavi glas, njemu najmiliji.

Sestra mu bijaše prikovana za krevet već više od četrdeset dana, a Učenjaci nisu znali kako joj pomoći. Nije ih, sve mu se činilo, ni bilo briga, a upravo to je Ser Reteka najviše pogađalo.

Njih dvoje živjeli su u kućici van erionskih zidina, među običnim stanovnicima. Ondje su živjeli jer iako je Ser Retek bio vitez veteran, kraljevstvo ga nije mnogo plaćalo. Posljednjih godina u pogotovu.

Učenjaci su mu rekli da mu sestra nema još mnogo života ako se bolest ne povuče ubrzo. Erionu njena bolest nije bila poznata. Ali drugim gradovima možda jest.

Tu počinje Retekov dio priče.

Već nekoliko tjedana Ser Retek se upoznao sa raznim iscjeljiteljima iz svih krajeva Enzolarta koji bi došli u Erion, i vodio ih do svoje sestre. Oni bi je pregledali, rekli svoje mišljenje u vezi njene bolesti, dali pokoji savjet, možda preporučili još nekog iscjeljitelja i otišli. I to se ponavljalo iznova i iznova.

Iscjeljitelji su dolazili i odlazili, odnosili novac, ali pomogli njegovoj sestri ne bi.

Nakon nekog je vremena Ser Retek stoga postao očajan. Ono što je bio spreman učiniti za lijek svakim je danom bilo je sve dalje i dalje od zakonitog.

Kako je često čitava popodnevna provodio među ljudima raspitujući se zna li itko možda za kakvog uspješnog iscjeljitelja, njegov problem uskoro je došao i do ljudi koje prije samo par mjeseci da je znao da se nalaze u Erionu, bi odmah dao pohapsiti i smaknuti.

Jedan od njih odlučio je Ser Reteku prići.

Čovjek se predstavio kao Orus, a ako mu je bilo za vjerovati, znao ljude koji su mogli spraviti lijek. No oni to neće učiniti za novac, već za usluge.

Danas se Retek treba sastati sa Orusom i od liječnika zaprimiti naredbu.

Sestra mu zaspi, na što on izađe iz kućice na svjež zrak. Vjetar ga je istog trena obaspo prašinom, što ga je natjeralo da se približi zaklonu vanjskih zidina, koje su zamak dijelile od grada. Sa lijeve strane nalazio se rov pun zašiljenih kolčeva koji su sablasno stršali prema van, dok su pak sa desne strane bili redovi potleušica slamnatih krovova te vrtovi, gostionice, štaglji i obrtničke kućice. Gradski psi su u daljini režali jedni na druge i borili se oko kostiju od jučerašnje gozbe.

Erion je bio grad visoko na planini, tako da su putovi bili strmi, a stabla kržljava. Sive zidine visine i po nekoliko desetaka metara bile su povezane kulama i drvenim galerijama, dok su uski otvori za strijelce bili na svakom metru.

Ser Retek više nije nosio erionsku vitešku odoru, jer bio je van dužosti, a i sam dan nije bio bogzna kako zanimljiv, tako da je mogućnost da najednom nekakva vojska napadne grad bila prilično ništavna.

Uputio se prema kaldrmi, kraj koje su rasle smreke. Ljudi na ulicama nije bilo mnogo, čemu je pridonijela gotovo neizdrživa vrućina.

Kraj sebe iznenada osjeti smrad, na što se okrene i ugleda bivola koji vuče zapregu punu drvenih greda. Kočijaš je povikivao i životinju udarao šibom, što je viteza Reteka nerviralo.

Netko mu najednom dotakne rame. Retek se osvrnu, no ne ugleda nikog.

Vrativši pogled pred sebe, od iznenađenja ustukne. Pred njim je stajao čovjek u svećeničkom habitu s kapuljačom koja mu je skrivala lice.

“Prokletstvo, dobih kap od tebe!” Retek prijekorno prosikta.

Osoba nije ničim pokazala da ga je uopće čula. I dalje je skrivala lice.

“Mogao bi biti neuočljiviji. Nije baš da će me straža ovdje dočekati s dobrodošlicom.” osoba napokon reče.

“Što moram učiniti?” Retek će nervozno.

Čovjek se osvrnuo, no kapuljača mu je i dalje odbijala pokazati lice.

“Ne ovdje. Pođimo negdje gdje nema ljudi.”

Retek pristade. Nekoliko trenutaka kasnije, bili su u jednoj od konjušnica u koju gotovo nitko nije zalazio. Retek je sjeo na nekakav truli tronožac, dok je misteriozni čovjek bio naslonjen o zid.

“Dvorac Pet Vrhova mi je u pismu poslao zadatak za tebe.” čovjek reče i preda mu nekakav smotuljak.

“Zar je i Thargelion upleten u to? Zar nisu samo liječnici...?”

“Nema dovoljno vremena. Kasnije možda saznaš.”

Retek ga nije niti pogledao, a već je upitao:

“Lijek?”

“Nakon što se sve odigra kako treba, kralj ti nudi titulu Namjesnika Eriona.”

Retek mirno kimne glavom. “Titula mi ništa ne znači. Znaš dobro što mi je potrebno.”

“Sve je sređeno. Znači, prihvaćaš? Kralju će tada biti vrlo drago kada čuje koliko su neprivrženi erionski vitezovi.”

Retek se ne obazre na primjedbu. Otvorio je smotuljak u kojemu se nalazio mali požutjeli komadić pergamenta, na kojemu je crnim slovima bilo napisano:

“Uništi Erionske barijere.”

Uzdahnuo je, znajući da će morati prekršiti sve moguće zakletve i zakone.

Za tebe, draga Eliano. Ustade i pođe prema vratima, svjestan da ga uskoro čekaju vješala.

ROANA

Koračala je kroz dugi hladni hodnik, koji je vodio do velike dvorane u kojoj se trebala sastati sa Thoronom, ezerunskim kraljem. U ovim vremenima ezeruni su im, kraj čarobnjaka iz Magisa, bili nada u koju se uzdaju. Ako dođe do napada na Erion, ezeruni će im poslati pojačanje. Ako nestanu zalihe hrane, ezeruni će im poslati nove. Čak i ako Erion padne, ezeruni će im dobrovoljno pružiti utočište.

No postojala je cijena.

Roana je ezerunima krvavo plaćala dug, u tajnosti, dakako. Ezeruni su katkada voljeli okusiti ljudskog mesa, stoga im je slala Erionsku djecu da se zadovolje. Na pitanja svojih ljudi odgovarala bi da su noću opet harali barbari, ili da je dijete jednostavno odlutalo. Više puta je ta gadna tajna bila skoro otkrivena, no kralj Thoron bio je susretljiv što se toga tiče. Djece je ubrzo nestalo u Erionu, no Thoron je i za to imao rješenje – ta ipak je on mudri i pravedni kralj.

Rješenje, koje je kraljici Roani bilo teško uopće zamisliti, bilo je da ona sama rodi maleno stvorenje. Ne tako lijepa stvar u vezi toga bila je i Thoronova ideja da upravo on bude taj koji će dijete stvoriti.

Večeras je bilo na kraljici da odluči hoće li pristati na takvo nešto i pomoći svome kraljevstvu, ili će odbiti i prihvatiti posljedice.

Ušla je u sljedeći hodnik, na čijem su se kraju nalazila velika drvena vrata. Prišavši im, poravnala je haljinu i, par puta duboko udahnuvši, ušla u prostoriju u koju su vrata vodila.

Prostorija je bila ogromna. Dvadeset dugačkih stolova sa stolicama sa strana zauzimali su početak dvorane. Sljedeći dio bio je sa jednim stolom od deset metara, koji je stajao okomito od drugih. Tamo su inače sjedili ljudi najvišeg ranga.

Na stolici na kojoj je trebala sjediti ona, kraljica Eriona, sada je sjedio široki i bradati, oklopljeni ezerun. Iza njega su mirno stajala dva ezeruna sa kopljima u rukama, dok su im sjekirice za bacanje bile zakačene o pas.

“Zdravo, Thorone.” rekla je kralju ezeruna, jedva prikrivajući prezir.

“Sjedni kraj mene, Roana.” Thoron odgovori, te pokaže rukom na stolicu do sebe.

Neuljudnost i barbarstvo ezeruna je odvratno, Roana pomisli.

Nevoljko je sjela kraj Thorona koji je tada dugim gutljajima iz krigle stao ispijati vino. Ispraznivši kriglu, Thoron je podignuo i dlanom obrisao usta. “Predmnijevam da si odlučila.” rekao je.

“Da.”, odgovori ona. “Povrh svega, na meni je da pružim svojim ljudima mir...”

Nastane tišina.

“Stoga-”

Htjela je pristati na ponudu, no Thoron se iznenada primi za prsa i naglo ustane, usput sa stola porušivši nekoliko čupova vina koji se na podu tada razbiju.

Kralj je tada malaksalo zateturio i bijesnim, no uplašenim očima pogledao prema Roani. Njegovi stražari odmah su skočili da mu pomognu, no on se otimao. Tijekom svega toga, dok je uplašeno slušala lupanje svoga srca, Roana je u daljini, no opet ni tri koraka dalje od sebe, čula urlikanje:

“Otrovan sam!”

HATOR

Kralj ezeruna ležao je pred njim u Erionskoj bolnici. Soba bez prozora, tamna i sparna, sa tim jednim bolesnikom i jadnim čovjekom kojega je zapalo liječenje tog bolesnika. Vjerojatno da bi mu se umilili, Učenjaci su poslali po Hatora da nadgleda Učenjaka Alberta u liječenju kralja.

Valjda su mislili da je kraljevska groznica ljepša od drugih, ili njegova puštena krv mirišljava? Od takve pomisli Hator nije znao bi li se smijao ili zabrinuo za sa samoga sebe i svoj moral. Ezerun pred njim trebao je pomoć, sve vrijeme se znojeći i drhteći, a Hator nije znao što bi učinio.

Kralj je bio otrovan nečim snažnim. Urin mu je u staklenoj bočici bio crven, a puštena mu krv sluzava i sablasno slična tinti.

Bilo je nesumnjivo da će kralj umrijeti.

Učenjak Albert je kralju pokušavao u usta uliti makovo mlijeko koji bi mu trebao ublažiti bolove, no kralj se opirao. Hator je, držeći kralja za ramena dok se ovaj ritao, razmišljao koji bi to otrov mogao biti i tko ga je uopće otrovao.

Kraljevi su imali gomile neprijatelja i to je bilo neizbježno, što znači da je osumnjičenih bilo napretek.

Kralj je ubrzo zaspao. Ruke i noge mirno su mu ležale uz bokove. Više mu danas neće smjeti puštati krv jer bi mogao umrijeti od toga, što bi bila prava ironija, ili pak prava propast jer bi Erion bio napadnut od Gavoa.

Bilo je još posla kojeg je trebalo obaviti. Hator je pošao prema vratima.

“Pazi na njega.” rekao je Albertu prije nego je otvorio vrata i otišao.

Pošao je do knjižnice. Šanse da nađe odgovor tko je otrovao kralja nisu postojale, no u knjižnici nije bilo ljudi, što znači da baš tamo želi biti. U miru su odgovori miroljubiviji prema ljudskoj glavi.

Knjižnica je, kao što je i očekivao, bila prazna. Ljudi su, dakle, imali pametnijeg posla od čitanja knjiga.

Hator gotovo opčinjeno napravi stotinjak koraka i izgubi se među policama. Miris knjiga smirio ga je poput kakvog opijata.

Prstima je prelazio po neuredno posloženim knjigama, pitajući se koju će uzeti i otvoriti. Nakon nekog vremena, zastao je i izvukao neku debelu knjigu.

Pogledavši u naslov stare knjige uvezene u kožu, nemalo se iznenadio. Naslov je glasio:

“Obrana od dvorskih spletkarenja”

Knjiga bijaše prašnjava, što je bio dokaz da je ili bila dosadna ili, što je bilo vjerojatnije, da je pismenih ljudi vrlo malo.

Otvorio ju je i pogledao u tekst napisan nevjerojatno lijepim rukopisom:

“... u slučaju smrti kralja ili kraljice, sin ili kćer ima puno pravo na prijestolje samo ako nađe partnera ili partnericu, i osnuje kraljevsku obitelj. Budući muževi ili žene jedno su od najboljih oružja najbližih rođaka koji žele prijestolje. Rodaci tada mogu otrovati kralja ili kraljicu, uletjeti prvi među liječnicima da nasljednike spase. A kada to i učine, onda otvoreno napadaju kraljevske partnere i optužuju ih za pokušaj ubojstva. Kralj ili kraljica mora smaknuti urotnika, što će reći svog partnera, i nakon toga, jer bijahu pred bogovima vezani s izdajnikom, odstupiti sa vlasti. Tada netko od rođaka dolazi na vlast, što znači početak novog kruga...”

Hator je stajao bez riječi, pitajući se zašto ta knjiga nije zabranjena. Istina je bila neobična i primamljiva, poput samog grijeha – a ne treba li grijeh zabraniti?

Osvrnuo se. Iako je knjižnica prazna, ne može sada čitati. Knjigu će morati odnijeti u svoje odaje. Jedini problem je bio što će ga, ako ga nađu sa tom knjigom, s obzirom na situaciju, optužiti za pokušaj ubojstva. U glavi si je već našao tone razloga zbog kojih bi ga osudili na vješala. Bez sumnje, knjigu je trebao vratiti tamo gdje ju je našao te otići odande, bio on Prvi Učenjак ili ne.

Zaklopio je knjigu i, pogledavši ju na trenutak, spremio u džep Učenjачke halje. Preuzeo je rizik.

Pošao je prema izlazu iz knjižnice, kada se kraj njega niotkud stvorio neki Učenjак. Hator ga je znao iz viđenja. Iako je Hator bio Prvi Učenjак, stariji Učenjaci su uvijek imali veći autoritet od njega. Ovaj se zvao Lorg.

“Zdravo, brate Hator. Kako napreduje liječenje kralja Thorona?” Učenjak Lorg upita.

Hator se na trenutak sledio, no istog se trena pribrao, nakon čega je odgovorio:

“Pustili smo mu krv. Učenjak Albert smatra da ga trebamo otvoriti i očistiti mu želudac, no u ovoj situaciji više ne znam što da činim... Zasad sam Učencima naložio da pripreme sve protuotrove kojima raspolažemo, dok ne nađemo drugo rješenje.

“To trenutno doista i jest jedini izbor.”, Lorg će zamišljeno. “Pretpostavljam da u ovakvim trenucima ljudi najlakše nalaze odgovore u tišini i samoći.” Najednom Hatoru položi ruku na rame, te reče: “Molit ću za tebe.”

Hator kimne, a njih se dvojica tada u tišini razidu.

Kralj je taj za koga se treba moliti.

MIHAEL

Ujutro sljedećeg dana nakon što je kralj bivao otrovan, do Hatora je u odaju stigla vijest od jednog sluga: kralj je umro. Njegovo tijelo odvedeno je u Gavo da se pokopa prije negoli je itko išta saznao o tome. Hatora vijest nije iznenadila. Bila je potpuno sukladna njegovim očekivanjima.

Sjedio je za stolom u velikoj dvorani kraj pukovnika Thara i njegovih vitezova. Svi okupljeni razgovarali su o mogućim uzrocima Thoronove smrti. U zraku se osjetilo iščekivanje koje je svakome kopkalo nutrinu. Svatko je čekao da se prema njemu upre prstom i reče da je on izdajnik koji je ubio kralja Thorona.

Svatko osim kraljice.

Ona samo što nije zapjevala od sreće. Kada je od Mihaela čula da je ogavni ezerun umro, nije mu uopće povjerovala. Tako dobru vijest nije zaprimila godinama.

Postojao je, naravno, jedan problem. Erion će vjerojatno biti napadnut od Gava; kralj mora biti osvećen.

Dok je slušao kraljičine nove planove, Hator je u svoj vrući čaj kojeg je držao u rukama sipao med.

“Pošto Gavo raspolaže sa minimalno pet tisuća vojnika, a i Thargelion bi nas u međuvremenu mogao napasti, vrijeme je da dođemo do novih saveznika.”

Hator je već dan ranije razgovarao sa kraljicom što da učine u slučaju Thoronove smrti, i na kraju su se sjetili odgovora. Kraljica nastavi:

“Moj sin, princ Mihael, pristao je poći u kraljevstvo Saviun zatražiti ruku princeze Lenye, kćeri kralja Dagora Hladnog.”

Mihael je, čuvši vijest, nesvjesno prolio čaj po svojim prstima. Jedna mu je sluškinja istog trena priskočila u pomoć. Kraljica se na to nije obazrala.

“Razlog sparivanja ima svoju stratešku vrijednost. *Ledena vojska* broji dvadeset tisuća oklopnika brđana, koji su i više nego dovoljni da odbiju napad Gavo.

Svi prisutni su šutjeli. Svi su znali da je to jedino dobro rješenje s obzirom na situaciju i da drugoga nema, svidjelo se to Mihaelu ili ne. Za *Ledenu vojsku* su svi znali, jer bila je poznata po svojim barbarskim monstruoznostima. Prije više od dvadeset godina, kralj Enzolarta, Thargelion, napao je Saviun sa željom da, srušivši kraljevstvo na najvišoj planini, sruši i moral ostalih Pobunjenika. Ishod je bio strašan. Thargelionova je vojska bila potpuno nadjačana, ali niti jedan vojnik Dvorca Pet Vrhova nije završio ubijen. Kralj Dagor ih je sve dao zarobiti i jednom po jednom živima oguliti svu kožu sa tijela. Oni koji bi preživjeli bili bi poslani natrag u Dvorac Pet Vrhova. Na putu bi, naravno, prije ili kasnije umrli. Prema pričama, svaki član *Ledene vojske* preko svoje vojne tunike nosi i kožu čovjeka.

“Mihael bi sparivanjem sa Lenyom bio polovičan narednik *Ledene vojske*, ne računajući da bi mu princ Errok mogao pomoći sa drugom polovicom.”

Kraljica je nastavila svoj govor pomno osmišljen tokom cijele noći razmišljanja. Dok je Mihael bio sve zapanjeniji, Hator se sve više slagao da bi ih upravo to moglo izbaviti iz govana.

Poglavlje 4

ELTIUR

Nrenuo se iz sna. Ustao je i osvrnuo se, no nije imao pojma gdje se nalazi. Jedino u što je gledao bilo je prostranstvo kraljevstva Saviun. Razum mu nije dozvoljavao shvatiti, no stajao je na visini višoj od kilometra - u maloj udubini planine.

Nije znao kako je ovamo došao, jer udubina nije bila veća od pet koraka u dubinu, a jedina strana planine preko koje bi mogao doći do tog mjesta bila je toliko strma da se ni snijeg nije mogao na njoj održavati a da ne sklizne u ponor. Pogledavši prema tom ponoru prekrivenim maglom, zavrtjelo mu se u glavi te je skoro pao preko ruba.

Odmaknuo se od ruba i pobliže promotrio udubinu u kojoj se nalazio. Bila je dovoljno visoka da čovjek u njoj normalno stoji i pruženom rukom ne može dotaknuti kameni strop.

Kako sam dospio ovdje? upitao se.

Pristao si na učenje, neki je glas u njegovim mislima odgovorio. Eltiur se od iznenađenja trgne, te se istog trena privine uza granitni zid da ne padne sa litice.

Ti nisi bio tek san? Da je mogao, glas bi mu divljački drhtao.

Ja sam Mord Dur'agemski. Stvaran sam.

Stotine strmih i šiljatih granitnih vrhova okovanih maglom i snijegom među kojima se moglo nazreti nešto šume nalazilo se podno ove planine. Pogledao je nešto dalje i ugledao Hurnovo jezero. *Znači da sam Hurn nije daleko.* Tražio ga je, prelazeći pogledom preko planinskih lanaca i gorja, sve dok ga nije ugledao. Ovako iz zraka Hurn nije bio osobit ni velik, no Eltiur ga nije tražio da se njime divi.

Kako ću sići?

To ovisi o tebi, glas odgovori. *Pristao si na dogovor, to je ono bitno. Sići ćeš kada završimo sa učenjem.*

Eltiur se prestravio. Čim je logički razmotrio činjenicu da bi učenje moglo trajati tjednima, mjesecima ili godinama, a da u ovoj udubini nema niti jedne travke, a kamoli nekakve hrane ili pak vode, odlučio je pobjeći. Sekundu kasnije, opet je shvatio da je zarobljen. Pitanja su mu vrvjela kroz glavu: kada ću sljedeći put jesti? Mogu li nekako pobjeći? Koliko će dugo učenje trajati?

No onda se sjetio jednog pitanja koje bi ga moglo spasiti:

Kada počinjemo?

Već učiš. Umjesto da poput kakvog čovjeka sjediš u svojoj gluposti do konačne smrti, ti počinješ razmišljati, glas odgovori nekakvim čudnim, gotovo radosnim tonom.

No razmišljanje nije dio našeg trenutnog učenja, već slušanje. Zaustavi razmišljanje i počuj druge.

Koga da čujem?

Izbaci svoje misli. Ne posjeduj ih. Riješi ih se.

Ne shvaćam. Eltiur je gotovo istog trena odgovorio, ali nešto ga je u tom trenu nagnalo da kaže i: *Kada bolje razmislim, neću.*

Pristao si na dogovor. Uči i čini, davaj mi tijelo na korištenje – to je bio dogovor. A dogovor je svet. Čini što ti kažem: za početak nemoj gledati. Biti će ti lakše.

Eltiur naposljetku pristane. Zaklopio je oči.

Sada pogledaj, ali oči ne otvaraj.

Htio je upitati u što da pogleda, no najednom se stvorio daleko od te udubine u planini gdje je sjedio.

Uplašio se nepoznatih mu doživljaja te magije što se upravo oko njega odvijala. Eltiur je, o čemu je prije mogao slušati samo u legendama, letio.

Mord ga je vodio kao što bi kobila nukala ždrijebe koje je prvi puta udahnuo zrak da hoda; da osjeti veličanstvenost hodanja – a on Eltiura nije učio hodati!

Pogledaj u svoje tijelo. Tamo je, gdje si ga maloprije posjedovao.

Vidio ga je. Točno onako kako ga je Mord rekao da će biti, ali sada je samoga sebe promatrao bez gledanja. To nije bio san.

Kreći se. Ne sputavaj se mišlju o tijelu. Ne misli uopće!

Eltiur je tada shvatio da može upravljati sobom kao nevidljivim bićem, i da može putovati bilo gdje. Naglo se obrušio prema jednom od šumaraka, osjećajući kako mu se u očima stvaraju suze, ne postojeće suze, no opet stvarne. Oko njega su se planine vrtoglavo vrtjele. Ubrzo ga je od tla dijelilo niti dvadeset metara. Prije nego je pomislio da će se zabiti u zemlju, naglo se zaustavio i nježno spustio na tlo.

Idi u selo. Počuj ljude!

Ta ga je pomisao ushitila. Naglo je poletio visoko u zrak, daleko iznad vrhova stabala. Nevjerojatnom se brzinom osvrnuo oko sebe, i napokon ugledao obrise Hurna u daljini. Ubrzo je došao u središte sela, na stazu od kolotečine, na kojoj su stanovnici Hurna nevoljko trgovali sa putujućim trgovcima.

Spustio se među ljude, koji nisu odavali nikakve znakove da ga primijećuju. Hodao je među njima udišući vonj začina, vrućih pita, sumpora i suhog mesa. Osjećao se slobodno.

Tek je tada spazio nešto neobično: bio je potpuno nag.

Osjetivši neugodnost, Eltiur je gotovo potrčao do najbližeg štanda sa izloženom odjećom.

Pograbivši odjeću, nevjerojatno ju je brzo navukao na sebe. Najednom, prije nego je shvatio što se događa, pred sobom je umjesto Hurna vidio samo tamu.

Otvori oči, Mord reče.

Otvorivši oči, ugledao je smečkasto tlo stijene pod sobom. Sjedio je prekrizanih nogu, potpuno ukočen, tako da ga je sve zaboljelo kada je pokušao ustati. Napokon je ustao i brzo se oslonio desnom rukom o kameni zid. Osjetio

je parajuću bol u tetivama i listovima nogu. Pokušao je izračunati koliko je dugo sjedio. Kada se probudio, sunce je bilo visoko na nebu pokazujući time da je podne. Sada je sunce gotovo zalazilo. Znači da je činio to što je već činio najmanje tri sata.

A činilo ti se kao par minuta.

Što je to bilo?

To je bilokacija. Nisi ju dobro obavio – mislio si.

Ljudi u Hurnu, jesu li me oni vidjeli?

To vjerojatno nećeš jako dugo doznati.

Eltiur pogleda u svoje noge. Zaprepastio se kada je preko njih ugledao hlače.

Kako? upita se.

Magija ima vlastitu svijest, reče Mord. Ona upravlja tobom, a ne ti njome. Ti nisi bio u Hurnu, kao što ne nosiš tu odjeću - ti si bio na stijeni. No opet, magija je učinila ovo.

Magija razmišlja?

Nisam li to upravo rekao? Ako postoji ljepota u magiji, onda je to mogućnost da ju se nadmudri.

Eltiur je mahnitio udisao ledeni zrah koji je ovdje među stijenjem hućao. Nesvjesno se tresao od neobična straha. Nije mu bilo jasno kako nešto što ne postoji može upravljati.

Ljudi su ti koji ne postoje, najednom Mord reče. Nisu ni demoni ni Bića Bijelog Carstva ti koji žive u iluziji, već ljudi. Sve je to samo jedna lijepo oslikana slika nekog šaljivca koji sve ovo drži smiješnim.

Dakle, ako ja shvatim da svojom okolinom ne upravljam ja, već nešto drugo, onda sam ja dobro naučio?

Nikada nećeš dobro naučiti, jer učenju prestanka nema. Možeš učiti ili ne, a ne učiti dobro ili loše.

Eltiur nije baš shvatio smisao, no pretpostavljao je da je Mord zadovoljan.

Što je sljedeće?

Onome što možeš naučiti nema granica, stoga je na tebi što ćeš li sljedeće odabrati.

Sjetio se levitacije, o kojoj je slušao kraj ognjišta tijekom ledenih zimskih noći. *I ona vjerojatno spada u magiju.*

Napravio je par koraka do ruba provalije i, čvrsto se primivši za stijenu, pogledao dolje. Strah ga je pokušao natjerati da odvrti pogled, no on je ipak ostao gledati.

Učini to, ako ti je po volji.

Duboko je udahnuo, dok ga je po licu šibao ledeni vjetar, još se više nagnuo preko ruba...

I skočio.

ELTIUR

Hladni ga je vrtlog potpuno obavio dok je strmoglavo padao u bijeli ponor. Htio je povikati, no nije mogao. Jedini način da preživi jest da sluša ono što mu Mord govori.

Promatraj strah. Upij ga, Mord reče.

Eltiur je i dalje padao, sve brže i brže. Vjetar mu je ušao u cijelo biće, postao je dio njega. Bio ga je neizmjeran strah.

Nije mogao izdržati.

Adrenalin mu je parao srce, koje je snažno udaralo gotovo mu lomeći rebra.

Ne daj da te realnost obuzme. Uništi ju.

Već je bio među maglom koja se nakupljala stotinama metara iznad vrhova stabala.

Sada ćeš se pretvoriti u nekoga tko će dokrajčiti realnost.

Htio je upitati u koga? Kako? No Mord je već rekao:

Noge i ruke usmjeri prema svojoj glavi. Imaš priliku, ne daj da propadne.

Pogledao si je u noge i gotovo vrisnuo od straha. Umjesto stopala vidio je ljuskaste prste sa kandžama.

Budi ptica.

Podizao je pogled prema svojim koljenima i bedrima, no iz njih su izbijala crna, dugačka pera. Ogromnom brzinom, desetine njih. Pogledao je prema desnoj ruci i umjesto nje vidio dugačko krilo koje je raslo sve dalje i dalje od njegovog tijela. Crno krilo postalo je crvenkasto, kao i okolina oko njega. Vid mu se zamutio i izoštrio.

Okrenuo je pogled prema tlu desetak metara pod sobom i zamahnuo krilima.

Odletio je visoko u zrak, dok ga je obuzimalo zadovoljstvo što ga je Mord smatrao vrijednim spašavanja. Poviknuo je nekakvu zahvalu, no iz usta, umjesto kojih je sada vidio crvenkasto - žućkasti kljun, izašao je samo glasan zvuk glasanja ptice.

Najednom je osjetio glad. Pogledao je prema tlu, kojega je sada sa pola kilometra visine vidio kao da je niti pet koraka pred njim.

Prolazio je pogledom po snijegom prekrivenim busenima trave i grmljem, tražeći hranu. Neko je vrijeme tako tražio, a onda je ugledao mladu srnu kako sisa svoju majku.

Koja li ti je sudbina? Eltiur začuje glas u svojim mislima.

Nije odvojio niti trenutak da razmisli o pitanju, već je samo privinuo krila tijelu, polako se obrušio i snažno ponovno zamahnuo krilima.

Mala srna neće imati nikakve šanse.

ELTIUR

Kidao je utrobu životinje. Vrela krv uprljana blatom i dlakom bila je prolivena po njegovom tijelu ptice. Majka te ubijene srne pobjegla je od Eltiura

kao od kakvog nadnaravnog bića. Možda je to i bio, no nije za to ni najmanje mario.

Dosta je! Mord će gotovo gnjevno u njegovim mislima. Eltiur se uplaši poput sluge kojeg gospodar prekori bičem.

Meso koje je sada kidao postalo mu je gadno i bezukusno. Htio je obrisati usta od krvi te je posegnuo svojim krilom da to i učini, no ne uspije. Vid mu je prestao biti crvenkast i počeo mu se vraćati u prijašnje stanje.

Pogledao je u otvoreni dlan svoje ruke, koja mu je ukočeno i u grčevima, uz mnogo krvi, rasla iz krila, te ga stisnuo u šaku. Crno perje uz silan je bol spadalo sa njegova tijela. Eltiur poželi vrisnuti od svoje patnje, no njegov je kljun već počeo mijenjati oblik. Čuo se lom njegovih kostiju koje su se povećavale u one ljudske.

Uvidio je da kleči na koljenima, dok su mu se prsa uz bol nadimala, a on halapljivo grabio zrak.

Ustao je, shvativši da je cijeli okupan krvlju koja se polako počela sušiti. Cijelo ga je tijelo svrbjelo, no bojao se počestati se jer je bio pun rupa od perja iz kojih je tekla krv.

Idi kući. Učenje se nastavlja.

Pošao je u smjeru za kojeg je smatrao da vodi prema njegovu domu. Pokušavao je razmišljati o logičnim rješenjima u vezi svega toga što mu se upravo dogodilo, no nije došao do nikakva zaključka. Magija ga je prestravila, čemu je svjedočio njegov drhtavi dah i dlanovi koji se nisu prestajali tresti.

▲ učenje se nastavlja.

Sat kasnije, bio je na manje od strelometa od kuće. Šuma je na ovom području bila nešto više raskršćena, jer posjekli su je lovci da bi lakše uočili divljač tijekom lova.

Kraj sve te hladnoće koja ga je obavijala, jedino što ga je grijalo bile su misli. Probijajući se kroz guštik sanjario je o danima prije nego je sve ovo započelo. Čak i prije nego je našao prokletu ogrlicu.

No ono što je taj dan započelo, neće još jako dugo završiti.

Mord je također sve vrijeme bio zadubljen u svoje misli, no ono o čemu je on razmišljao bilo je ljudima nepojmljivo. Tišina je, dakle, bila jedini spas.

Nije, dakako. No neka iluzije vladaju barem sada.

Iluzije su prošle kada je Eltiur ugledao svoj dom. Ili ono što je od njega ostalo.

Dok je iznenađeni Eltiur opčinjeno promatrao kuću u plamenu, Mord je smireno rekao:

Uzet ću tvoje tijelo.

KALG

Bio je jedva pri svijesti kada je shvatio da će potpuno iskrvariti zbog rane u ramenu koju mu je zadao zamjenik poglavara, koji je sada ležao mrtav u snijegu.

Nekako se pridigao na koljena i sa tugom u očima pogledao u nebo. Čuo je kako Derrna vrišti dok je živa gorjela u kući, no on tu nije ništa mogao učiniti.

Devetero oklopnika mirno su koračali prema Kalgu, sa svojim mačevima uz bokove.

Prvi koji je prišao Kalgu na par koraka istog je trena podigao svoj mač iznad glave, u namjeri da usmrti čovjeka. U tom je jednom trenutku Kalg uspio pogledati spodobu u oči prije nego je ovaj zamahnuo. Oči nisu govorile ništa.

Sljedeći je prizor bio pun udaraca čelika o čelik te zvukova oštrica koje su sjekle kroz udove. Kalg se od iznenadnog udarca sruši na leđa, ne shvaćajući što se upravo dogodilo.

Niotkuda se između njega i ubojice stvorila utvara, crnija od noći, sa sabljom u rukama. Dok se utvara kretala, oko nje je prizor bio mutan i taman te se gibao kao da je živ.

Kalg napokon osjeti strah. Mahnito se odgurivao nogama što dalje od kreševa, koje je zapravo bilo zamršeni splet utvarine sablje koja se vrtila kao u plesu i sjekla udove devetorice vojnika.

Grabio je zemlju pod snijegom tražeći uporište da se lakše pogura unatrag, dok je utvara ubijala jednu po jednu spodobu praveći od njih kaše od krvi i organa.

Kalg je prišao najbližem stablu, čvrsto ga obujmio rukama i osovio se na noge. Od hladnoće nije osjećao cijeli torzo i svim je srcem priželjkivao da se nalazi negdje drugdje.

No realnost je, nažalost, realnost.

MORD

Mord je ubijao i uživao je u tome. Činio je ono za što je bio stvoren. Kupao se u krvi dok je sjekao i sjekao i sjekao, ponavljajući to iznova i iznova.

Taorzi su bili strah i trepet među stanovnicima, pa čak i među vojskama. Boriti se protiv moćnog Zigorsa koji te može u trenu ubiti magijom je jedno, s obzirom da su Zigorsi više - manje dobre čudi. Ali drugo je boriti se protiv izroda koji je nastao spajanjem takvog Zigorsa i krvoločnog Rutzona. Jedan Taorg znao je opustošiti cijeli grad, ne ostavljajući ni žohara za sobom da živi. Jedan Taorg mogao je bez problema poubijati stotine naoružanih vojnika. Jedan Taorg...

No pred Mordom ih je bilo devetero, a od njih su već dvoje spremni za zemlju.

Sljedeći se Taorg usudio napasti ga mačem, no Mordu je bilo ispod časti uopće mu svojom sabljom parirati. Samo ga je par puta izboo sabljom u stomak, na što se ovaj srušio u snijeg i počeo grčiti.

Mordova magija bila je zastrašujuća. U Enzolaru nije postojalo više od troje bića koji bi mu se doista mogli suprotstaviti. Sljedećeg je Taorga samo dotaknuo dlanom, a ovaj se sasušio poput starog cvijeta i umro.

Mord najednom izgubi volju boriti se – ta ipak su Taorzi za njega puka novorođenčad.

Odlučio je preostale Taorge samljjeti.

Pružio je dlan desne ruke, gotovo lijeno, prema svojim neprijateljima te ih magijom sve podigao nekoliko pedalja iznad tla. Prvo ruke, a zatim i noge, polako im je odvajao od trupova, uživajući u vrisku svojih žrtvi. Čuo se neugodan zvuk pucanja kostiju, na što su im se svima udovi objesili uz tijela. No Taorzi su i dalje bili živi.

Skinuo im je svima kacige, na što su se tada pred njim pokazale njihove bijele glave, bez ijedne dlake, i sa očima potpuno crnim. Usta su im podsjećala na ljudska, no to je bio samo privid; pravi izgled Taorga pojavljivao bi se samo u određenom vremenu, kraćem od treptaja, u kojem se moglo vidjeti neobično, jaboliko crno biće, okruženo crnim nitima koji se gibaju poput morske trave. Biće ne bi imalo očiju, osim ljigavog žalca nasred tijela. Žalac bi, popraćen nekakvim gnojem, svako malo izlazio van dok bi mu se vrh širio u oblik razjapljenih usta, kože kao u šišmišovih krila.

Jednom po jednom, Mord im je zdrobio tijela. Napokon, kada je masakr završio, pred Mordom je u snijegu ležala velika lokva kaše, koja je nekada predstavljala Taorge.

ELTIUR

Eltiur postane svjestan svega. Izbezumljeno i nepomično, stajao je u sred neopisivog. Bio je bos. Nije prošla ni minuta i već se isповраćao od gadoći prizora.

Strah koji je kolao njegovim žilama natjerao ga je da prestane disati, a njegovo srce da prestane udarati. Napokon je izgubio snagu te pao na koljena.

Zašto?

Oko njega, svojim je crnim žezlom vladala smrt. Svi su ubijeni, a on je poput uplašena zeca klećao usred toga. Eltiur zarije lice u dlanove, tražeći izlaz iz stvarnosti.

Iza sebe najednom nešto začuje.

Pun nade se okrene, no ne ugleda ništa. Čovjek koji je u daljini ležao kraj drveta bio je mrtav. Eltiur se upita nije li oholost ta njegova želja za nekim živim.

Lekcija je završena, bilo je zadnje što je čuo, prije nego je osjetio poznati bol deformacije svoga tijela.

Nakon nekog vremena, natjerao se da ustane i potrči. Trčanje mu nije odagnalo bol, no ona je ionako nestala neočekivanom brzinom kojom je i nastala.

Već je bio daleko od lokve krvi te je sada trčao po čistom bijelom snijegu. Boja snijega se promijenila: snijeg je postao crven.

Znao je da je spreman. Zamahnuo je krilima i odletio daleko u sigurnost.

KALG

Kuća mu je postala ruševina, žena mu je ubijena, sin mu je proglašen izdajicom, a on je na samrti.

Kalg je i dalje ležao u snijegu razmišljajući o trenutnoj poziciji. Valjalo bi ustati i poći u Hurn po pomoć. Samo da je to u stanju.

Da li da se smatram sretnikom što sam živ? upitao se. *Naravno da ne.*

Tražio je oko sebe nešto što bi mu moglo poslužiti kao oslonac. Iako je znao da u ovo doba godine nema nikakvih dovoljno čvrstih grana u snijegu, da čak kada bi nešto i našao, to vjerojatno ne bi mogao upotrijebiti za ništa, čak i kada bi mogao sa granom hodati kao osloncem ne bi mogao doći do sela, ipak je osjećao tračak nade. Tračak nade koji se širio njegovim umom poput plamena pod snažnim vjetrom.

Tražeci nešto, bilo što, dok je rukom nekoliko sekundi rovao kroz snijeg, među prstima je osjetio nešto tvrdo. Nije u pitanju bila grana ili kakav štap, ali bi moglo poslužiti za hodanje, ili barem za pomoć pri ustajanju. *Ili za ništa.*

Obujmio je prstima neobičan tvrdi predmet i povukao ga prema sebi. Bio je to jedan od dvoručnih mačeva koje je ona utvara pobacala od ubojica.

Zgrabio je balčak sa obje šake i podigao mač. Vrh je mača tada zabio u snijeg kraj sebe, te se upro o jabučicu u namjeri da se osovi na noge.

Pridigao se na koljena, nakon čega je nekako uspio stati na noge. Skoro se srušio, no još je čvršće zgrabio balčak, stoga je nekako ostao u ravnoteži. Napravio je jedan korak i shvatio da mu zapravo i nije teško hodati, pod uvjetom da vrh mača zabije pod pravim kutem u zemlju pod snijegom.

Nekoliko koraka kasnije, već je uhvatio potreban ritam i tehniku te je gotovo zadovoljno pošao prema Hurnu.

Pred njim se prostirao kilometre dugačak i širok prizor sledenih stabala šume koji su rasli iz metar debelog sloja snijega, nad kojima su stražarili bijeli oblaci i masivni vrhovi planina, gdje ni ptice nisu mogle letjeti koliko je leden i rijedak zrak bio.

Sve to: hridi i nepristupačne bijele zabiti među kojima je živjelo tek vrijeme, jer nitko više nije mogao tamo biti, kržljave krošnje bez ijedna lista, *mir...* sve to primijetio je tek sada, što ga je natjeralo misliti i osjećati. Nikada prije nije osjetio takvu povezanost, takav otkucaj srca usklađen sa otkucajem njegova doma, Saviuna.

Više ga puka životinjska želja za življenjem nije uopće povezivala sa odlukom, kako je to bilo prije tek koji trenutak. Kalg je sada, kada je osjetio mogućnost da umre ranjen u snijegu, te nakon što je ugledao sve to što je ugledao – smrt žene koju je volio, krv i gadosti koje su ga okruživale dok je crna sjena klala ostale koljače – počeo shvaćati da je dosad suviše tratio.

Dakle, ipak ću preživjeti. U misli mu tada uđe slika Derrne. *Nažalost.*

Poglavlje 5

MIHAEL

Pripremao se za dugo i dosadno putovanje do Saviuna i kraljevstva Dagora Hladnog. Sa njim će poći stotinu vojnika, nešto slugu i kočija sa mirazom, koji je brojao pet stotina zlatnika.

Učenjaci su već poslali ptice u Saviun, no odgovor kralja Dagora nije došao. Nije ni trebao doći, što se toga tiče, jer pregovarati se može i u Saviunu.

Nije htio da mu putovanje bude neizdrživo kao onda kada je putovao iz Barga, stoga je dao izraditi komforno sedlo i najudobniju odjeću. Ako bogovi budu milosrdni, mislio je, pružit će mu priliku i da posjeti Barg.

Ovih je dana imao snažnu želju pogledati glavnog svećenika u oči. A i Onome tamo ne bi bilo loše stisnuti ruku, kao jednom starom prijatelju.

Kovačima je zapovjedio da mu naprave najlakšu moguću sablju, koja mu neće smetati pri jahanju kao kraljevski mač optočen dragim kamenjem koji bi inače morao nositi.

Prije nego je konačno i konjušarima zapovjedio da mu ustupe najvećeg bojnog konja, još je jednom provjerio sve što je nosio na put: sablja je bila majstorske izrade, a i krznari su odradili dobar posao. Izradili su mu laganu odjeću od svile i pamuka, sa teškim ogrtačem i kukuljicom od medvjedeg krzna. Prije nego ih je otpustio, jedan od slugu mu je donio čeličnu žičanu košulju.

“Ne treba mi.”, Mihael reče. “Obavili su me svilom.”

Opazivši da ga sluga zbunjeno gleda, Mihael mu odluči pojasniti: “Više puta presavijena svila lako može zaustaviti oštricu mača. To daje ogromnu prednost, jer sa njom se čovjek čini neoklopljen, a usto je i lagana, za razliku od žičane košulje.”

Činilo se da sluga nije razumio. Nedugo nakon toga Mihael ga je oslobodio dužnosti. Napokon, nekoliko sati kasnije, do Mihaela je stigao konjušar.

“Moj gospodar, vaš konj je spreman.”

Izašao je iz odaje sa konjušarem i ušao u kameni hodnik sa debelim grimiznim tepihom koji je vodio duž prostorije. Hodali su brzo. Naposljedku su došli do jednog od izlaza iz dvorca, koji je vodio do bunara oko kojeg su se uzdizale kamene kuće običnih građana.

Zrake sunca su im obasjale lica, što je bilo nervirajuće. Blagi planinski povjetarac ohladio im je oznojena lica. Ljudi su se, vidjevši Mihaela kako korača vukući za sobom ogrtač, sklanjali s puta i spuštali poglede k zemlji.

Nakon što su prošli mimo kuće nekog kožara, naišli su na staju iz koje je dopirao vonj životinja. U staji je bio samo jedan konj.

Konjušar izvede velikog brdskog vranca držeći ga za uzde. Mihael pride konju i pruži prema njemu desnu ruku da ga ovaj upozna. Konj je zarzao i protresao glavom, no to nije prethodilo nikakvoj prijatnji.

Prišao je sedlu na životinji te provjerio je li dobro zategnuto. Ako ispadne da je konj divlji, mogao bi ga lako zbaciti sa svojih leđa, a to bi izazvalo opće izrugivanje te na kraju pridonijelo raspadu kraljevstva. *Onaj tamo i glavni svećenik time bi bili vrlo zadovoljni*, pomisli.

Trenutak dvojeći što da učini, zgrabio je sedlo objema rukama te se, uglavivši stopalo u uzengije, pridigao na njega.

Konj se najednom uznemirio, pa se Mihael radi sigurnosti pripio uz njegov vrat i čvršće stegnuo uzde. Konj je zanjištao i propeo se na stražnje noge. Spustivši se natrag na zemlju, prešao je u brzi galop.

Mihael nije znao što je kod životinje izazvalo takvu reakciju, no prije nego je pokušao shvatiti odgovor, pokušao ju je zaustaviti.

“Stani!” naredio je, no konj ga nije poslušao. Pomislio je da su mu smjestili divljeg konja. Okrenuo se i pogledao u konjske sapi, na kojima su se mišići gibali poput valova dok je životinja trčala.

Na boku nije vidio nikakav žig.

“Sranje!” reče.

Umjesto ožiljka od žigosanja, na boku se vidjela kratka goruća strijela, nesumnjivo ispaljena iz samostrela.

HATOR

Sjedio je pred stolom za kojim je inače vježbao alkemiju. Stol je bio pun menzura, epruveta i staklenih tikvica u kojima je bila nekakva tekućina. U lijevoj je ruci držao raspadajuću knjigu naziva *Otrovi*.

Prostorija je smrdjela po češnjaku, iako češnjaka ondje uopće nije bilo. Hator je promatrao jednu tikvicu u kojoj se nalazio neobičan sivi prah, koji se ljeskao pod svjetlosti svijeće.

Odnekud uzevši drvenu žličicu, prah sa dna tikvice je sastrugao.

Žličicu je zatim pažljivo izvukao te ju ubacio u pehar sa vinom. Učenjak Albert je sve to promatrao. Otkako su se upoznali, postali su gotovo prijatelji, što je bio doista veliki napredak.

“Jedino je još ovo moglo ubiti kralja.” Hator reče prekinuvši tišinu.

Albert je u svoj pehar sipao nešto vina i približio ga Hatorovu. “Uopće se ne vidi razlika.” reče.

“Ovo je opasan otrov. No više me brine tko je ubojica.” Hator je odgovorio.

Ono što ga je brinulo bila je mogućnost da se ubojstvo ponovi, a to će se jamačno dogoditi. On mogao bi biti nova žrtva – to čak nije bilo ni pitanje. Razlog tomu je činjenica da previše zabada nos, pa makar i bio Prvi Učenjak.

Pitao se nije li netko od Učenjaka ubojica. Možda njegov pomoćnik, Albert?

Razmišljajući o tome, sa samim se sobom dogovorio da to provjeri. Ako je Učenjak Albert ubojica, lako će ubaciti nešto arsena i u čup s vinom, tako da kada Hator bude doista pio to vino, bude otrovan.

“Ispričavam se.”, reče, odlučivši. “Moram do nužnika.”

Albert je sada dobio svoju priliku. Nitko nije znao da baš sada provjeravaju otrove, a Hator je star čovjek. Ne bi mnogo ljudi uočilo razliku između smrti od trovanja i one od kakve bolesti srca.

Poklonivši time svom pomoćniku mogućnost da ubaci otrov u vino, Hator je izašao iz knjižnice. Zapravo je pošao do Kraljevskog trona, da obavijesti kraljicu o završetku istraživanja.

Stražari su bez riječi otvorili teška drvena vrata, te ga time pustili da posjeti kraljicu. Kako je ispalo, kraljica nije bila sama.

“*Ledena vojska* nikada nije bila privržena nekome!” glasno će Thar Pukovnik, naglašavajući svaku riječ kao vrstan govornik.

“Ona nam je zadnja nada. I mene kopka sumnja, ali bez nje će Erion pasti.” kraljica odgovori.

“Rizik je prevelik!” Thar Pukovnik je zaustio da još nešto kaže kada je uočio Hatora i ušutio. Bio je nervozan što ga se tako prekinulo u važnom razgovoru, no Hatoru je to mogao oprostiti.

Hator je zaboravio da je Tharu Pukovniku već jedanput spasio život: prije gotovo trideset godina, Thar Pukovnik je tada bio siromašno krležavo dijete bez roditelja, koje je moralo krasti da bi preživjelo. Jednoga je dana ukrao dijamantni prsten, skinuvši ga sa prsta kralja Gerbertusa Trećeg, Mihaelova oca, koji se napio tokom slavlja pobjede nad Thargelionovim hordama vojnika kod Ajobbske šume. Hator je odmah uočio da bi kradljivac mogao biti jedino dječak Thar, koji se nakon pukog životarenja na ulicama počeo razmetati skupocjenim stvarima. Nakon što je kralj saznao da mu je Thar ukrao prsten, dao je dječaku odsjeći desnu ruku. Hator se tada sažalio nad Tharom te je kralju iznio prijedlog: doživotna služba za ruku.

Od tada je Thar u službi Eriona, koju je započeo kao konjušar.

“Zdravo, Hatore.” Thar Pukovnik će uljudno. Nervozno je poravnao svoju smeđu tuniku, pod kojom na to zazveckaju žičana košulja. Nervoza je nestala jednakom brzinom kojom se pojavila.

“Vaša Visosti. Pukovniče.”, Hator pogne glavu. “Moj pomoćnik i ja upravo smo otkrili od kojeg je otrova kralj Thoron ubijen.”

Upitno su ga pogledali. Hator je nastavio:

“Kralj je otrovan arsenom.”

“Što je odalo baš taj otrov?” kraljica upita. Hator nije htio da itko dozna da čita knjigu koja bi trebala biti spaljena. Nekoliko sekundi razmišljajući što da učini, reče:

“Ezeruni na otrove drugačije reagiraju, ali ipak dijelimo par sličnosti. No, da vas poštediti detalja, te sličnosti navele su nas na pomisao da je arsen otrov koji tražimo. Na arsen također sumnjamo jer je do drugih dosta teško doći na zapadu Enzolarta.” rekao je. Sekundu je proveo u tišini, kanda tražeći prave

riječi, a onda dodao: “Ali u svakom slučaju, s obzirom da je kralj mrtav, držim da i nije toliko bitan otrov koliko je bitan ubojica.”

“Kako naći ubojicu ako se ne zna ni što je točno učinila?” pukovnik upita.

“Što se toga tiče, mjere se poduzimaju.”, Hator se sada okrene prema kraljici. “Toliko, zapravo, da čak i vas moram držati na oku.”

Kraljica ničim nije pokazala da je ljutita. Štoviše, čak se i nasmiješila. “Vidim da se Erion nema zašto brinuti, kada imamo vrsnog Prvog Učenjaka.” rekla je.

Prije nego ih je pustio da se vrate svom starom razgovoru, Hator im reče: “Još je jedna stvar bitna: Primili smo odgovor iz Magisa.”

“Što su odgovorili?”

“Piše da ćemo kako se ubijaju Rutzoni naučiti od osobe koja će doći kada dođe.”

“Što to uopće znači?” Thar Pukovnik upita.

“Znači da su shvatili naš loš položaj pa su se počeli igrati...” kraljica tiho promrmlja. Prišla je tronu i ukočeno sjela.

“Možda smo u lošem položaju, ako smijem primijetiti, no strateška prednost je na našoj strani.” mirno će Hator.

Kraljica ga, tražeći nekakav odgovor, u nadi pogleda.

“U Magisu ih nije briga za takve glasine, no čuo sam od jednog trgovca iz Hurna da se u tom selu pojavio ubojica kojeg se ljudi boje više od smrti.”

“Kakve to ima-” Pukovnik htjedne upitati, no Hator već odgovori:

“Ubojica je Mord Dur'agemski glavom.”

Pukovnik približedi. “Što...”

“Do sada je umorio najmanje petero ljudi i srušio kulu stražara u Hurnu. Trgovac je rekao da je svojim očima vidio tog čovjeka koristiti magiju.”

“Pretpostavimo da to doista i jest Mord.”, kraljica započne. “U kakvom smo mi onda to boljem položaju od Thargeliona i Gavao?”

“Mord je bio kralj Enzolarta. Također je svrgnut i također mu je Thargelion neprijatelj.” Hator reče.

“Ali Mord je poginuo prije tristo godina!”, Thar Pukovnik će uznemireno. “Čak i da nije, od starosti bi ionako umro prije nekih dvjesto pedeset godina. Nema smisla!”

“A što je onda sa Thargelionom i Neurijem? Ako ćemo pravo, i oni su rođeni prije tristo pedeset godina. Kako to da su sada s nama?”, Hator reče. “Zaboravljaš, pukovniče, da je to Dvorac Pet Vrhova. Takvi koriste demonsku magiju.”

“Što ako Mord ne sklopi savez sa nama, već sa Thargelionom? On mu je ipak bio najveći saveznik.” kraljica odsutno upita.

“Nemoguće je da sklope novi savez.”, Thar Pukovnik reče. “Thargelion je Mordu poklao ženu i djecu.”

“Što nam onda osigurava da će se Mord uopće miješati u ovaj rat?”

“Ako je u Hurnu proglašen ubojicom i zločincem, a Hurn je pod Dvorcem Pet Vrhova, znači da ga traže Thargelionovi vojnici.” Hator reče.

“Mord je moćan saveznik-” počne Thar Pukovnik, no neka buka ga prekine.

Drvene se dveri u tom trenu naglo otvore, a u prostoriju hitrim korakom uđe neki sluga. Kleknuo je pred kraljicu, pokušavajući doći do daha.

“Princ je teško ozlijeđen!” bile su riječi koje je rekao.

MIHAEL

Probudio se u boli. Zadnje čega se sjećao bilo je jahanje divljeg konja prema litici. Konjem se nije moglo upravljati, tako da izbezumljena životinja u galopu nije mogla na vrijeme stati.

Ako je postojalo išta dobro u tome, bila je to sreća Mihaela da izvuče stopala iz stremenja te skoči. No ipak, skočio je u ponor zajedno sa konjem. Prava sreća krila se u tome da se Mihael zabio u stablo, a konj ne. Stoga je konj poginuo, a Mihael ostao samo slomljene noge i tri rebra, te gotovo u potpunosti pregrizenog jezika i oderane kože na rukama.

Da nije imao krpu natopljenu ljekovitim travama u ustima, nasmijao bi se kada je čuo Učenjake kraj kreveta govoriti kako je on taj koji je dobro prošao.

Sada je samo omamljen ležao u sparnoj sobi, tik do kamina iz kojeg je buktala vatra. Grašci znoja curili su mu niz čelo, a on je tiho stenjao – ne od boli, već od tog prokletog znoja zbog kojega se htio počestati, a nije mogao jer je bio sav u zavojima.

Prostorija je bila mala, tako da nije imao čak ni društvo druge osobe. Ležao je već cijelu noć i prijepodne, tako da mu je bilo dozlaboga dosadno.

Osjetio je silnu sreću kada je začuo škripanje šarki vrata i ugledao lice Hatora, koji je mirnim korakom ušao u odaju. Prijatelj mu je na sebi nosio učenjački habit, dok je u rukama nosio malu posudu makova mlijeka i svjež zavoje.

Zatvorivši vrata, Hator sjedne kraj njegova kreveta. “Odgovaraj mi kimanjem. Ovo je važno.”, Hator je ozbiljnim glasom rekao. “Znaš li tko te je pokušao ubiti?”

Bilo je mnogo ljudi u koje je mogao sumnjati, no sumnja ne vodi nikuda. Odmahnuo je glavom.

Hator nije ničim pokazao da je razočaran jer bio je pripremljen na sve, a usto nije smio ničim pokazati nezadovoljstvo pred čovjekom kojemu život visi o niti. Ustao je i razmotao zavoj te ga uronio u, Mihael tek sada primijeti, drugu posudu, u kojoj se nalazila ljekovita mast. Pripravljen oblog položio mu je na lijevu stranu prsa, koja su mu bila omotana bijelim zavojem. Mihael je zastenjao i utihnuo.

Oblog mu je pružao odvratan osjećaj.

Slijedilo je sljedeće pitanje:

“Nalaziš li nekoga sumnjivim? Makar i najmanje?”

Mirno je odmahnuo glavom. Nije sumnjao na nikoga. Samo se želio odmoriti.

“Razumijem.”, Hator reče. “Imam još jedno pitanje.”

Blago se nasmiješio rekavši: “Ima li još mjesta u tvome krevetu? Jer mislim da ću se, ostanem li ovdje sekunde duže, onesvijestiti od ove sparine.”

Trbuh i prsa su ga odmah zaboljela, a i jezik jer se slučajno nasmijao. Hator mu na to položi ruku na rame i reče: “Pažljivo.”

Dugo su tako sjedili i prijateljski komunicirali pukim pogledom. Mihael možda ne preživi ni još jedan dan, a Hator ima više od sedamdeset godina, stoga vjerojatno neće biti među živima više od još pet - šest ljeta.

Hator napokon ustane i pride vratima. Otvorivši vrata, okrene se i reče: “Nastoj se odmoriti.”

Vrata nije zatvorio, tako da je Mihael mogao uživati u svježem zraku.

Hator nije pošao do nekog bitnog mjesta. Danas je učinio sve što je trebalo. Testirao je Alberta koji mu, sasvim očekivano, nije sipao otrov u čup. Mihaelu je ujutro namjestio iščašene kosti. Smislio je plan kako da Erion ne bude uništen, a usto je pročitao do kraja knjigu *Obrana od dvorskih spletkarenja*.

Pošao je hodnikom prema svojoj odaji kada je čuo prigušeni glas Ser Reteka Erionskog, starijeg vojnika pod vodstvom pukovnika Thara.

Glas je dopirao s onu stranu vrata koja su vodila do smočnice. Vitez je sa nekim govorio o vrlo osjetljivim temama, čim mu je glas bio tako uznemiren i neobično glasan. Hator nije htio slušati o tuđim stvarima, no ovaj je put bio iznimka jer je ubojica još na slobodi.

Uho mu nije razabralo duge i isprekidane rečenice, stoga je odlučio otići. No tren prije nego je odmaknuo uho, začuo je riječi viteza koje su mu sledile krv u žilama:

“Kraljica će izgorjeti.”

Poglavlje 6

KALG



a pola puta do Hurna promijenio je odluku. Iznenada, između jednog od dugih koraka, odlučio je otići. Samo mir čovjeku može razbistriti misli i pokazati mu kakva je stvarna situacija. Razmišljajući o tome, Kalg je shvatio da je njegova nepopravljiva.

Kao i uvijek, čovjek koristi svaki tren da pobjegne od stvarnosti, a tako je učinio i on. Otići daleko, to mu je cilj. I nikada se ne vratiti.

Treba biti realan. Što uopće može čovjek koji je izgubio sve?

“Ništa.” Kalg prošapće te se okrene prema sjeveru.

Noge su mu se zagrijale nakon dugog hodanja, tako da se više nije brinuo da će doći do pothlađivanja. Kako mu se popravio hod, tako mu je i ovisnost prema maču kao osloncu nestala. No zadržao ga je ako kojim slučajem naiđe na kakve odmetnike. Da se obrani mačem kojim nikada nije rukovao nisu postojale neke šanse, ako ih je bilo uopće.

“Ali izgleda strašno, ako ništa drugo.” Kalg promrmlja samome sebi.

Rana na lijevom ramenu mu se nije pogoršala, što je bilo dobro. Lijeva ruka mu je malo utrнула, no to će vjerojatno proći. Ranu je oprao snijegom i povezao komadom košulje.

Sa nekakvim jadnim zadovoljstvom shvatio je kako se sve polako stabilizira.

Osim ako me ne pokosi kakva bolestina.

Navečer je komadom kremena, kojeg je nosio sa sobom, zapalio suho granje na zemlji sa koje je razgrnuo snijeg. Bogovi su bili milosrdni, tako da su čitavih četiri koraka snijega oko vatre ubrzo postali suha zemlja na kojoj se moglo spavati.

Kalg je izvukao mali smotuljak sitnog duhana, kojeg je našao u jednom od džepova svoje gotovo uništene košulje. Od male borove grane je kamenom, kojeg je našao u snijegu, izrezbario jednostavnu i grubu lulu.

Nabivši dva prstohvata duhana u lulu, prinio ju je plamenu. Tada je napokon uvukao dim, na što su se mrvice duhana usijale.

Da nisam gladan i žedan te da sam još kudikamo sretan, ovo bio bio pravi mali raj.

Ali to nije bio. Ta divna realnost!

ELTIUR

Sjedio je na rubu posve nepoznate litice pod kojom se ponor nije niti nazirao. Nije znao kako je došao ovamo, no nije za to ni mario. Neprestano je drhtao i razmišljao o onome što je učinio.

Mordanius, Hez i Oba – sva tri boga. Palit će ga bez sumnje kada to vrijeme dođe. Biti će to dugo i bolno.

Suze su mu tekle niz ledene obraze dok je muku mučio sa stvarnošću. *Zašto, Morde? Eltiur je vrisnuo u svojim mislima. Bio je to jedini način komuniciranja njega i Morda Dur'agemskog. A to je samo pokazivalo koliko je lud postao.*

Zašto si pobio te ljude?

Ubio sam Taorge. Niti jedan čovjek nije poginuo od moje ruke, mladi Bezdušniče.

Tko su Taorzi? Eltiur upita.

Zovu ih i Sinovi Zlobnika. Oni su dio Bića Bijelog Carstva.

Što su radili u Hurnu?

Oni ne dolaze na svoju ruku, Mord reče. Njima zapovijedaju.

Tko?

Zlobnici.

Eltiur se nije trudio shvatiti, jer znao je da to ne bi ni uspio. *Jesu li napali zbog tebe?*

Nastala je duga tišina.

Nadam se, Mord je na kraju odgovorio. No rekao je to toliko tiho da Eltiur nije čuo.

Reci mi, Morde, što se tamo dogodilo?

Tužne stvari. Tvoja majka je ubijena, a otac ranjen.

Eltiura prodoše srsi. Znao je da je mnogo osoba tamo izgubilo život, no nije ni pomislio da je ta sudba snašla Derrnu, njegovu maćehu. Čudno je to kako ljudi tijekom života imaju osjećaj da su besmrtni, a pravu istinu spoznaju tek kada je prekasno, kada leže na smrtnoj postelji i u posljednji tren se opraštaju sa bližnjima, iako su za to imali gotovo beskonačno vremena. No ubojstvo je drugačije. To je nagli prekid. To je neočekivano.

To je zlo.

Kalg je još živ. Moram njemu pomoći.

On se je sam već spasio. Na meni je sada da te učim, a na tebi da budeš učen.

Hoću li ga ikada više sresti?

Na to ne mogu odgovoriti. No dokle god se boriš, bitka nije izgubljena.

Ja se ne mogu boriti. Nemam ni mača, ni oklopa.

Nije mač taj koji te čini moćnim, već znanje. Snažni se mogu boriti srčano, no kakve koristi imaju od mača ako ga ne znaju upotrijebiti?

Nauči me onda, Morde!

To bijahu zadnje riječi Eltiura, kojima se pomirio sa svojom sudbom da bude učenik jedne legende.

KALG

Pješacio je kroz blatnjavi snijeg iz kojega su tu i tamo izbijali izdanci trave. Odjeća mu bijaše mokra, a iz rane u ramenu mu se širila bol kroz tijelo od čega bi katkad zastenjao i opsovao.

Vjetar je zametao svjež i maglovit, sada ujutro. Sunce je vodilo bitku sa planinskim oblacima, zrakama pokušavajući doprijeti do tla željnog topline.

Još je davno naučio od Derrne kako plesti sa travom, tako da si je sa onom suhom pod snijegom ispleo debeli remen kojeg je prebacio preko neozlijedenog ramena da mu služi kao nešto što će donekle držati dugi dvoručni mač.

Pletenje ga je spasilo od dosade koja ga je pratila pješačenjem kroz divljinu, stoga je bogovima koji su mu ustupili sjećanja na znanja o tome bio zahvalan.

Izračunao je da će iz planinskog predjela izaći tek za dva dana, i time doći do ogromne tople stepe. Po glavi mu se stalno vrmala slika sunca ili vatre koja ga grije, no on je uporno pokušavao ne misliti o tome. *Kada se nalaziš usred ničega, dok je oko tebe snijeg i mraz, misli o toplini ne pomažu mnogo*, rekao je u svojim mislima nikome.

Tokom pletenja, razmišljao je i gdje će prvo otići. U Avanu može posjetiti svog starog prijatelja, Abera Špirita, za kojega može biti siguran da ga neće predati stražarima zbog ubojstva sina poglavara Hurna. Razlog tolike sigurnosti ležao je u tome da je Aber nekoć bio uhoda Pobjunjenika.

Znači, imao je mjesto gdje može boraviti neko vrijeme. No što kasnije? Pitao se hoće li ići dalje, pridružiti se vojsci, svećenicima, ili pak Pobjunjenicima?

Kuda me put odvede, Kalg je odgovorio samome sebi. I znao je da će tako naposljetku i biti.

Napredovao je polako, korak za korakom, i umorno, teško dišući i razmišljajući o onome o čemu ne bi smio razmišljati. Nije vjerovao da Eltiur posjeduje magiju, no ipak je svojim očima vidio kako je plavom svjetlošću umorio medvjeda kao da je u pitanju kakvo štene psa.

Sjetio se dana prije nego je započela borba sa medvjedom. Sjetio se kada je sve teklo onako kako je trebalo teći, kada su svi bili živi.

U glavu mu je ušla slika Derrne. Niz obraze su mu se gotovo istog trena skotrljale suze.

Zašto si otišla?

Dug je put pred njim, shvatio je. Dug i nimalo ugodan.

ELTIUR

Učenje je započelo. Pokušavao je pomaknuti kamen koji se nalazio pred njim. Pokušao ga je pomaknuti rukom, no kamen je i dalje bio priljubljen uz stijenu kao prikovan.

Mord mu je rekao da se kamen može maknuti samo ako se uništi realnost. Kamen se mora maknuti umom, a ne rukom, rekao je.

Što znači uništiti realnost? Eltiur je vapio za odgovorom, jer Mord mu je pritiskao um dokle god ne učini što mu je naredeno.

Kamen se ne može pomaknuti pukim pogledom, Mord odgovori. *Takva je realnost. No ako ju uništiš, nestat će granice.*

Eltiur je dobio smjernice: uništi realnost, uđi u srž kamena, poslušaj što kaže i zamoli ga da se pomakne.

Činilo se apsurdnim uopće pomisliti takvo što, no Eltiur je prionuo zadatku. Prvi korak, uništiti realnost, riješio je brzo – samo je prestao razmišljati. Drugi korak, ulazak u srž kamena, također je obavio. Oči su mu sve vrijeme bile zatvorene, tako da je u mislima bio u unutrašnjosti kamena.

Problem je bio kako natjerati kamen da govori.

Kamen je, sasvim očekivano, šutio. Prvi je tren Eltiur nešto iščekivao, nekakav glasić ili barem šuštanje. Nakon nekoliko sekundi odustao je od čekanja, a sada se borio sa dosadom i hladnoćom.

Nisi uništio realnost. Kako možeš očekivati da će ti kamen pod tim okolnostima govoriti?

Ali uništio sam je, Eltiur ogorčeno pomisli.

Zašto onda još osjećaš hladnoću?

Zato što je vjetar hladan.

Makni onda taj vjetar.

Ne mogu.

Nastane tišina, koju bi neki opisali uzdahom. Mord napokon reče: *Osjeti sada.*

Poput krznenog ogrtača, ili pak plamenog jezika, toplina je obavila Eltiura. Leda koja su mu do prije sekundu bila plava od hladnoće sada su se znojila od vrućine. Eltiur se nasmiješi.

Kako to činiš?

Uništio sam realnost, Mord je odgovorio.

Ali kako?

Nema smisla govoriti ti. Moraš sam shvatiti.

Doista je htio znati što da učini kako bi uništio realnost, no Mord mu u tome nije pomagao. Razmislio je o realnosti. Dakako da nije realno razgovarati sa utvarom, letjeti kao ptica i pomicati kamen telekinezom. Ali kako je uopće uspio sve to što je dosad postigao, pitao se. Kako je tada, a sada nije, uništio realnost?

Onda se sjetio.

Uzbuđenje. Nije postao ptica prije nego je skočio preko ruba litice, niti je pričao sa demonom prije nego ga je napao medvjed. U oba slučaja uništio je realnost sa strahom kao oružjem.

Shvaćam! uskliknuo je u mislima.

Mord nije ništa odgovorio. Iako je Eltiur spoznao magije tek kolika je kap naspram oceana, uništavanje realnosti velik je potez. Uništavanje realnosti u svijetu magije jednako je uklanjanju voštanog pečata sa neprocjenjivo važna pisma, ili pak sklanjanje zasuna sa vrata koja vode u nepoznati svijet. Svijet u kojemu je svaki, pa i najbezazledniji i najnevažniji potez od presudne važnosti.

Eltiur je podigao jednu krhotinu kamena sa stijene i pogledao ga, razmišljajući. Nakon trenutka oklijevanja pošao je oštrim rubom po svojim venama lijeve ruke. Krv je potekla istog trena.

Osjetio je da se Mord uzbunio, no kraj njega je osjećao još nečiju prisutnost. *Glup je potez onoga koji u blef svrstava samoubojstvo!* glas reče.

Nije to bio Mordov glas. Eltiur je razgovarao sa Kamenom.

Glas mu je podsjećao na zvuk kada dvije prašnjave cigle udare jedna u drugu. Kamen je bio neobično star. Mord ga je također čuo, i odmah zaključio da je taj isti nazočio raznim čudima tijekom povijesti Enzolarta.

Pogodio si da je blef? Eltiur upita.

Mudrost onih koji su svjedočili postanku ne može doći u pitanje, jer je ona beskonačna, Mord reče.

Pretpostavljam da si ti Mord Dur'agemski, Kamen se obrati Mordu.

Taj sam.

Bio sam prisutan dok je tvoja vojska jučer harala ovim područjima i ubijala demone, Kamen reče.

U svijetu magije ne postoji pojam vremena, tako da kada bi Kamen rekao da je sutra vidio Mordovu vojsku kako maršira, to bilo nepobitno.

Demoni su ti koji su ubijali, reče Mord.

Ne postoji, niti je postojala vojska koja je dobra, reče Kamen, na što nastane tišina.

Ne otkopavajmo sada davno minulu prošlost, Mord će na kraju. *Budućnost je ta koja je bitna.*

Probudili ste me radi zadatka? Kamen se složi, te obrati pozornost na Eltiura.

Da, Mord reče. *Pomakni se u ime Eltiura Hurnovskog.*

Kamen se najednom rasrdio, no nije ih mogao nikako ozlijediti osim vremenom. Ozljeđivanje vremenom dug je i dosadan proces, pri kojemu čovjek samo mora čekati da žrtva umre od starosti. Samo su demoni mogli nekoga doista zdrobiti vremenom. Osoba na koju bi se okomili ostarila bi i umrla u sekundi, dok se okolina pak ne bi uopće promijenila.

Kamen se naposljetku pomaknuo.

Eltiur se tada vratio u budno stanje. Više nije bio u kamenu, već pred njim, gledajući ga kako grebe po površini stijene dok se miče dvadesetak centimetara na lijevu stranu.

Dobro urađeno, Mord reče. Eltiur je imao čudan osjećaj da to nije kompliment.

Postajem mag? Eltiur upita sa tračkom ponosa.

Prije kao magov sluga, konjušar ili kakav kućni ljubimac. Mag ne. Ako budeš pozorno slušao i činio sve kako valja, pravi mag postat ćeš za najmanje šezdeset godina, odgovor je glasio.

Bilo je tužno što je Eltiur znao da se Mord ne može šaliti.

Poglavlje 7

ROANA

Zelim vas upozoriti na opasnost, moja gospo.” Retek, rekavši to, blago pogne glavu. Mirno je stajao u svom veteranskom ruhu, koje je odavalo da se radi o čovjeku vrijednom časti. Ali ruho ne kaže kako jest.

“Kao što vidiš, dobro sam zaštićena. Ja, i svi stanovnici Eriona.”

“Da, no što je sa ubojicama? Bogovi znaju da ih je ovih dana previše. Vidjeli ste što se dogodilo našem voljenom Thoronu.”

Roani je i prosječni zgaženi kukac bio draži od tog gada. Ne da ga nije voljela, ona ga je prezirala. “Znam što se dogodilo Thoronu, i žalim zbog toga, kao i svatko drugi...”

Trebao je umrijeti na mnogo bolniji način.

“... ali sigurna sam da mi niti jedan od vitezova, slugu ili Učenjaka ne misli nažao.”

“Učenjaci. U njima i jest problem.”, reče Retek. “Među njima ima jedan za kojega ne bih bio toliko siguran.”

“Tko?”

“Prvi Učenjak, Hator.”

“Hator? Mislila sam, kada si mi već priredio ovaj dramatični razgovor, da ćeš se sjetiti nekoga barem malo više opasnijeg.”

“Zbilja, Visosti. Ne znam jeste li primijetili, ali ipak ga nije bilo petnaest godina. Ne znate kakav je sada čovjek.”

“Ali čime bi me napao? Kostoboljom? Pa čovjek ima sedamdeset godina!”

“Često se druži sa vašim sinom, princom Mihaelom. Je li zbilja teško sipati koju kap otrova u tuđe jelo?”

Na Roani se sada jasno vidjela zabrinutost. “Nisam tako razmišljala... možda i nisi tako beskoristan kao savjetnik.”

“Nije na nama da sudimo...” Retek se nakloni.

“Onda učini to. Idi i uhiti ga.”

“Nije da će sada dok spava ustati i otrovati nekoga. Naposljetku, zar princ i on nisu gotovo uvijek zajedno?”

“Kako kažeš. Sutra poslijepodne ćemo ga uhiti i ispitati.”

“Mudro, moja kraljice.”

“A sada idi.”, kraljica odgovori. “Dovoljno si mi briga na um nabacao. Hoću ih riješiti sama.”

HATOR

Ležao je u krevetu u svojoj odaji, kraj ugašena kamina, čitajući knjigu *Otrovi*. Bilo je podne, no posla nije bilo, tako da si je mogao pružiti koji sat odmora. Vjerojatno je postojalo mnogo drugih stvari koje je trebao obaviti, no od onog što je jučer čuo jednostavno nije mogao jasno razmišljati. I u najglasnijoj buci i najtišem sobičku, nervoza i briga bili su jednako prisutni.

Okrenuvši stranicu, došao je do sljedećeg poglavlja koje govori o liječenju pijavicama. Ili je to bio dosadan dio u knjizi, ili je on bio umoran, no svakako je zaklopio knjigu i odložio ju na drveni stolić kraj kreveta.

Namjestio se u udoban položaj pod gunjem i zaklopio oči. Nije dugo trebalo da ga san posve obuzme.

Sanjao je Dvorac Pet Vrhova, pod narančastim suncem u suton. Okolna trava se njihala pod valovima snažnog vjetra. Prema dvorcu je jahao neki nepoznati čovjek na teškom crnom konju. Čovjek je pred sobom nosio još jednu osobu, teško ranjenu, sudeći po obamrlosti kojom je opušteno ležala preko konjskog grebena.

Čovjek je zaustavio konja. Iz dvorca su pred njega izašli konjanici. Hator je uznemireno razmišljao što li će se sljedeće dogoditi, kadli je čovjek na konju odnekud pružio dugi štap prema konjanicima i dvorcu. Konjanici su se uplašili, a konji koje su jahali se počeli propinjati.

Cijela slika u snu se počela tresti, dok je Hator promatrao zadnji čin čovjeka.

Čovjek je iz štapa poslao ognjeni val, koji je pobio sve konjanike i srušio prve zidine dvorca. Zemlja se oko čovjeka dizala u zrak i slala, poput projektila koji se u zraku pretvarao u vatrene kugle, na dvorac.

Slika se još više zatresla, tako da je cijeli san ubrzo nestao.

Hator je nešto promrmljao, dok ga je neka teška ruka tresla za rame.

“Ustani, čovječe!” reče tada dubok i hrapav glas.

Hator je otvorio oči i ugledao nekog vojnika pod zapovjedništvom Thara Pukovnika, koji ga je bez strpljenja tresao rukama pokušavajući ga probuditi.

“Što se dogodilo?” Hator će iznenađeno i uznemireno.

Vojnik ga je primio s obje ruke za rame i bacio sa kreveta. Hator je nešto pobješnjelo povikao, no ovaj ga je samo čvrsto primio za ruku i počeo vući po podu do vrata.

“Ja sam Prvi Učenjak!”, Hator vikne, na što ga je za drugu ruku zgrabio sljedeći vojnik. “Ovo je nečuveno!”

Treći vojnik se pojavio niotkuda i udario ga po rebrima. Hator je viknuo neku psovku.

“Ovo je veleizdaja!”, viknuo je. “Kako se usuđujete! Kraljica će čuti za ovo!”

“Ovo je po kraljičinoj zapovijedi.” mirno će vojnik koji ga je vukao po podu.

Hatoru ništa nije bilo jasno. Ovo je zasigurno imalo veze sa vitezom Retekom kojega je čuo kovati urotu protiv kraljice. Bila je ogromna pogreška ne iznijeti to samoj kraljici.

RETEK

Dovraga i ovo! Retek je psovao u svojim izmučenim mislima dok je uznemireno čekao da vojnici dovuku Prvog Učenjaka.

Plan Dvorca Pet Vrhova bio je preusmjeriti pozornost na nekoga, te da baliste - erionska glavna obrana - budu spaljene. Stoga, bilo je jasno, netko je morao biti u središtu pozornosti dok se sve to odvija.

Hator bi ušao sam u Kraljevski tron da ga jedan od vojnika nije gurnuo unutra, na što je ovaj posrnuo i gotovo izgubio tlo pod nogama.

“Što bi ovo trebalo značiti?” Hator glasno upita, a prostorija zazvoni od jeke.

“Optuženi ste za ubojstvo kralja Thorona.” kraljica će odlučno, no ipak s trunkom bahatosti i drhtaja u glasu kakvi se mogu naći samo u glasu osobe koja ne zna što čini.

Hator je opazio da ga kraljica ne gleda u oči, niti uopće gleda u njegovu smjeru.

“Ja sam ga liječio!”

Samo pola sata, rekli su. Samo pola sata. Retek je znao da sada počinje optužba.

“S ovime?” upita, pokazujući na knjigu u ruci.

Hator je prepoznao knjigu. Na njoj je pisalo: “*Obrana od dvorskih spletkarenja.*”

“Ti!”, Hator zareži na Retecka, tek ga sada zamijetivši. “On mi je smjestio!”, okrenuo se kraljici. “Jučer sam ga čuo govoriti o vašoj smrti.”

Kada si me mogao čuti? Retek se uznemirio, no istog trena se i smirio, znajući da će sada morati uništiti Prvog Učenjaka.

“To je teška optužba.”, reče. “Zapravo, to je upravo ono što bi ubojica rekao. Razgovarao sam sa Učenjakom Albertom. Svojim je očima vidio kako stavljaš arsen u kraljev pokal.”

“Što...” Hator se zbunio, jer to nije bila istina. Retek je iskoristio taj trenutak:

“I nije li i sam princ završio zdrobljen pod konjem niti tjedan dana nakon toga? Upravo Prvi Učenjak spravlja napitke princu. Nisi li mu možda pomutio um taj dan svojim malim otrovima? Možda ti plan da ubiješ princa nije uspio jer se on upravo oporavlja. A što se tiče otrova, nije li to naziv knjige koju upravo čitaš?”

Zašto si kopao dublje nego što si trebao? Retek se sažaljevaio nad nevinim čovjekom.

Ovo je bilo dovoljno za kraljicu. Jednostavno je pognute glave otišla do svog prijestolja. Retek je shvatio njen kratki pogled koji mu je uputila.

Nažalost, Hator je shvatio isto.

“U lance!” Retek zapovjedi vojnicima.

Plan je uspio. Dok su sve oči bile uprte u dvor, uhode iz Gavoa podmetnule su požar.

HATOR

U ćeliji je bio zatvoren gotovo tjedan dana.

Bio je gotovo bez odjeće osim nekakvih platnenih hlača koje su mu ustupili stražari. U ćeliji je imao mali krevet bez madraca, kraj kojega je bila rupa koja je vodila do podzemnog toka potočića u koju je mogao obavljati nuždu.

Oko zapešča desne ruke bilo mu je čvrsto vezano užo, koje se spajalo sa hrđavim lancem čiji je kraj završavao zabijen u kameni zid željeznim klinom.

Sjedio je na rubu kreveta, smrzavajući se. Bio je star čovjek i nije mogao dugo trpjeti hladnoću.

Prvi je dan ovdje proveo šuteći i razmišljajući, kao što bi činio u Bargu svih tih minulih godina. Drugi ga je dan već lišio dobrog dijela živaca, jer nešto je svako malo s onu stranu vrata čuo – čak mu se činilo da čuje krikove i povike kakve je čuo i onaj dan kada je pred Erion nakon petnaest godina prvi puta stupio, one: “Erion!”

Već je treći dan osjetio ozbiljnost situacije, koja je govorila da ga po svoj prilici ovdje čeka ništa više od smrti. Vrlo je ubrzo, što je i mogao očekivati jer je naspram drugih zarobljenika ipak Učenjak, počeo gubiti razum. Dakle, tek je tri dana njegov um mogao podnijeti sputavanje i neslobodu kakvu bi svi ostali mogli podnijeti bez ikakva problema.

Četvrti dan se smijao. I to mnogo. Jednostavnost prostoriije ne veće od ormara okružene kamenom u kojoj mu je jedini pobratim moglo biti nadolazeće ludilo je suviše očekivalo od njega da bi rješenje bilo ignoriranje.

Već se navikao na onu odvratnu kašu koju bi mu tamničar davao, i plijesan i hladnoću što je udisao. Spoznao je da je upravo rutina ta koja ga spašava; ustani, smij se svojim šalama, jedi, spavaj i čuvaj se svakog poriva svoga uma da počne misliti.

Ali naposljetku bi se uvijek uhvatio u činu razmišljanja. *Dobijesa, i sada mislim!* Hator je pomislio i prekorio se ničime, jer ničega nije bilo. *Sada shvaćam kako je bilo Mihaelu. Sjećam se čak da mi je pričao...*

“Hrana.” tada se začuje hrapavi glas polupijanog tamničara koji je prišao rešetkama Hatorove ćelije.

Kroz mali otvor u vratima tamničar je gurnuo drveni tanjur sa kašom pšenice. Dok ga je tamničar promatrao, Hator se držao kao netko suviše ponosan da jede takvo što.

“Pojest ćeš to prije ili kasnije.” tamničar frkne.

Hator je šutio i čekao da ovaj ode.

Prije nego je otišao, tamničar je dodao: “Samo da znaš. Osuđen si na smrt.”

To je i očekivao. Puk se mora zadovoljiti dijeljenjem pravde. A kakva je to pravda gdje se ne osuđuje ubojica? Pa makar ubojica to i ne bio.

Uzeo je tanjur i počeo prstima grabiti kašu te ju trpati u usta. Pšenica, ako je to uopće i bila, nije bila svježa ni dobro kuhana.

Zubi koji su mu ionako bili u raspadnom stanju opasno su prijetili da će otpasti. A on si to ne može priuštiti.

Pojevši sve sa tanjura i dalje je osjećao glad, tako da je učinio ono što gladni ljudi obično i učine. Ispružio se u krevetu i pokušao zaspati.

U san mu se ubrzo vratio Dvorac Pet Vrhova, samo što je ovaj puta bio potpuno uništen. Dvorac je bio srušen sa zemljom, a komadi koji su ipak bili vidljivi, poput blokova, statua i drugih, sablasno su gorjeli i otapali se.

Čovjek sa štapom poslao je još jedan val ognja koji je uništavao sve pred sobom, ovaj puta ne ostavljajući ništa što nije potpuno pretvoreno u tekući pepeo.

Najednom ga je zabolio želudac, što ga je natjeralo da se probudi. Hator pogleda oko sebe i ugleda tamničara sa druge strane rešetki vrata. Tamničar je tada, bez da je rekao ijednu riječ, otključao vrata te ih otvorio.

Hator je sve vrijeme zamišljeno promatrao tamničara, usput se pitajući što li će se sada dogoditi. Hoće li ga mučiti ili učiniti nešto puno gore?

“Zdravo, Hatore.” tamničar tada reče, a Hator mu prepozna glas.

“Zdravo, Thare!” U ćeliju je stupila prilika u oklopu od mijedi, čiji je pogled bio dobroćudan a lice još više izborano nego što je Hator pamtio. Čak je i brada Thara Pukovnika bila svijetlija od onakve kakva je bila prije tjedan dana.

Iako je bio oduševljen što je gledao u starog prijatelja, prvo što je Hator upitao ipak je bilo: “Znaš li tko je ubio Thorona i ozlijedio Mihaela?”

Thar Pukovnik odgovori: “Ne znam. Jedino što znam je da to nisi ti učinio. Nisam te mogao osloboditi prije jer sam morao voditi bitke.”

Hator je bio iznenađen. “Erion je napadnut?” upitao je.

“Ezeruni su nas napali, da.”

“Ne...”, trenutak je promatrao pod pognute glave. “... sranje!” naposljetku je opsovao.

“To i ja kažem. Prije toga su nam spalili sve formacije balista.”

Hator ga tada bljedilo pogleda. “Ima li Erion nade?” upita.

“Ne dok kraljica ne dođe do razuma.”

“Što ti je na pameti?”

“To je jedan od razloga zašto ideš s nama. Ti jedini znaš put do Dvorca Pet Vrhova. Idemo zatražiti savezništvo.”

Hator ga je gledao u čudu. “Nakon toliko stotina godina...”

Thar Pukovnik ne odgovori. Isukao je mač i svom snagom udario po lancu koji je, uz užu, Hatorovo zapešće povezivao sa zidom. Lanac je pukao a mač zazvonio.

Vratio je mač u korice.

“Tvoj sam dužnik.” Hator reče i pogleda Thara u oči, kao da gleda u isto ono dijete koje je prije toliko desetljeća upoznao.

“Nisi.” Thar Pukovnik odgovori te mu pomogne osoviti se na noge.

Izašli su iz mračne ćelije i ušli u hodnik u kojemu je inače trebao biti tamničar. Pred vratima je stajao drveni stolić sa tronošcem kraj njega, po

kojemu su bile razbacane igrače karte. Kraj stolića je ležao tamničar sa bocom vina u rukama i dubokom posjekotinom na vratu.

“Ubio si ga?”

“Nisam. On je.” pukovnik odgovori i pokaže na sjenu pred sobom.

Iz sjene tada izađe ljudina koja je pravila iskre sa kremenom. Nakon nekoliko sekundi iskre su se pretvorile u plamen, a Hator ugledao čovjeka sa gorućom uljanicom u rukama.

“Parksus.” Hator će tiho. Thar Pukovnik i Ser Parksus bile su osobe vrijedne poštovanja.

HATOR

Iskrali su se iz dvorca. Stupivši na ulicu među običan puk, Hatoru je postalo jasno koliko je Erion propao.

Ezeruni su ovuda već prošli i umorili barem polovicu stanovništva. Oni koji su preživjeli prosili su po ulicama, ili pak džeparili mrtvace. Neki su, na njegovo izuzetno nezadovoljstvo, ubijali druge građane i krali od njih.

“Što je sa kraljicom?” Hator upita dok su pružali korake među prljavim ljudima koji su ih molili nešto hrane.

“Zabarikadirala se. Zajedno sa Mihaelom.” Thar Pukovnik odgovori.

“Kako je on?”

“Teško. Albert kaže da će mu se morati odsjeći noga.”

“Zašto?”

“Dobio je gangrenu.”

Hator pljune. Ovakve je stvari mrzio. “Besmisleno.” reče.

“Tako je kako je.” Thar Pukovnik promrmlja.

“Kako ju je uopće dobio?”

“Albert je predložio puštanje krvi. A ne moraš biti liječnik da znaš kako će to čovjeku spustiti temperaturu.”

“Puštanje krvi?”

“Rekao je da su rebra uzrokovala unutarnje krvarenje.”

To je bilo logičnije, no svejedno mu nije bilo jasno kako je Mihael dobio gangrenu.

“A gangrena? Pretpostavljam da je prvo došlo zbog pothlađivanja jer su ga držali u prekrasnim uvjetima.”

Probijajući se kroz masu ljudi, došli su do vanjskih, urušenih zidina Eriona. Tamo su ih čekali ostali vitezovi pod zapovjedništvom Thara Pukovnika, mirno sjedeći na konjima.

Ser Bolg, bradata ljudina sa ratnom sjekirom na leđima bio je tik do drugog viteza, Ser Mitura, viteza punog ožiljaka i brazda po licu, dok je u jednoj ruci držao luk, a drugom se igrao sa svojim bodežom.

Treći vitez, Ser Salikus, bio je nešto mirnije naravi, ali sa opasnim prijetećim mačem na leđima dužim nego je on sam visok.

Ljudina od čovjeka, ili pak div, Ser Averg je sa svojim batom pružao veliku utjehu kao saveznik. Učenjak Seltes koji je više volio zadavati rane nego ih liječiti, bio je tik do Ser Averga.

Ser Viton, sa svoja dva mjedena mača u rukama, sjedio je na konju do Tesejova. Ser Tesej je, pak, oružje držao zakačeno za konjsko sedlo iza sjedala, a svoj zanatski alat, kotlić i svežanj sa začinicima, držao je svezan za oglavlje.

Hator je na sebi imao samo prljave platnene hlače, tako da je Ser Parksus od prvog mrtvaca na podu koji nije bio jako krvav skinuo kožni ogrtač te mu ga pružio.

Hator je čizme skinuo sa drugog mrtvaca, nekog trgovca.

Napokon, navukavši čizme, prišao je kobili namijenjenoj njemu.

Kobila je bila osedlana i potkovana, što je bio veliki plus. Primio je uzde lijevom rukom i, lijevo stopalo uglavivši u stremen, prekoračio desnom nogom džokej. Upro se o stremenje i poskočio, tako da je napokon lijepo sjeo u sjedalo sedla. Sjedalo je bilo neočekivano udobno.

Nakon što su Ser Parksus i Thar Pukovnik zajahali svoje konje, svi su pošli za Ser Seltesovim konjem koji je prešao u nešto brži kas.

Hator se osjećao slobodno, tako poskakujući na sedlu. S obje je ruke držao uzde i upravljao svojom kobilom crne čupave dlake.

Konj je zaobilazio ljude i razbacane blokove kamenja po ulicama. Hator je mirno sjedio u sedlu dok ga je lagano kopkalo pitanje: *Zašto me ovi ljudi izbavljaju? Ne protivi li se bijeg iz rata njihovu ponosu?*

KALG



Jedio je na kamenu pokušavajući se odmoriti. Kako ga je od stepe dijelilo niti pet kilometara, snijega oko njega više nije bilo. Prije nego je odlučio sjesti i pregledati si rane, načinio je zamku za lisice, jer te životinje bijahu jedine kojih je bilo na ovim područjima.

Zamka je bila jednostavna: savijena mladica jasena uglavljena među kamenje na zemlji, dok je sa nje visjela omča koju je ispleo.

Zamka je trebala funkcionirati tako da kada životinja promoli glavu kroz omču i vidi da ne može dalje, instinktivno počne vući glavu natrag da se izvuče. Omča bi joj se tada stegnula oko vrata, na što bi se životinja uplašila i počela otimati, a to bi oslobodilo napetu mladicu drveta koja bi se vratila u normalan položaj i time objesila žrtvu.

Kalg je zamku postavio nad jedva primjetnim puteljkom u gustoj travi, za kojeg se nadao da pripada lisicama.

Odmarajući tako na kamenu, promatrao si je rane. Ona na lijevom ramenu lijepo mu je zarasla i nije ga više boljela, dok mu stopala još nisu do kraja izgubila modru boju od ozeblina.

Ponovno zapalivši duhan u svojoj luli, otpuhivao je guste bijele dimove i čekao. Bio je zahvalan što mu nije bilo hladno i, ako bogovi dadnu, što neće umrijeti.

Gotovo je zaspao kada je osjetio topli vjetar sa sjevera, no iz obamrlosti ga je probudila opeklina od žeravice iz bubnja lule koja mu je pala na prste.

Otresavši žar sa prstiju, ukipio se i naćulio uši, jer začuo je šuštanje trave stotinjak koraka iza sebe. Nije se usudio pomaknuti, jer nešto mu je govorilo da je iza njega životinja koju ne smije preplašiti.

Trajalo je gotovo minutu to osluškivanje, tokom čega je Kalg prekoravao samog sebe što mu je disanje glasno. Napokon se začuje neka vrst skvičanja i Kalg se iznenada, pun nade, okrene.

Isprva je pomislio da mu je zamka uhvatila kakvog psa, no odbaci tu pomisao znajući da ovdje pasa nema. Ustao je i hitrim se korakom približio životinji, pokušavajući razabrati koja je u pitanju.

Skvičanje je prestalo, što je govorilo da je životinja mrtva. Kalg se sada gotovo histerično smijao dok je prilazio zamci.

“Hvala bogovima!” šapne ushićeno.

Uhvaćena životinja bila je, kao što je i mislio, žgoljava lisica koja je podsjećala na psa. Kalg ju je skinuo sa konopca, primio ju za rep te odvuкао do kamena na kojemu je do maloprije sjedio.

Lulu sa kamena je prinio tada suhoj travi, koje je oko njega bilo u izobilju. Trava je ubrzo planula, nakon čega je Kalg na nju nabacao suhih grančica.

Vatra je nakon nekog vremena lijepo gorjela. Kalg je u međuvremenu dovukao veliko granje, što je prethodilo impresivnom krijesu.

Lisici je onim velikim dvoručnim mačem odsjekao glavu i zakopao ju u zemlju kao dar bogu Mordaniusu. Samo tijelo lisice bacio je u vatru da se sa njega spali sva dlaka.

Nakon nekoliko trenutaka, spaljenu je životinju izvukao iz vatre, te ju namjestio na nekoliko drvenih rašlji koje je zabio u zemlju kraj plamena. Ubrzo se meso lisice počelo peći, a sok sa njega kapati po vatri.

Nakon što je procijenio da je krv iz lisičja tijela dobrim dijelom isparila, skinuo ga je sa vatre i mačem proparao trbuh, puštajući joj time utrobu da izađe van. Utrobu je bacio u vatru, da miris krvi ne privuče šumske zvijeri.

Kožu lisice potpuno je ogulio i također bacio u vatru, nakon čega je meso vratio na rašlje.

Meso se peklo gotovo sat vremena iznad vatre koja se polako gasila. Nakon što ga je skinuo sa vatre, položio ga je na kamen.

Nakon što se nekoliko sekundi promišljao da li da pusti meso da se ohladi ili ne, te nakon čega je odabrao ono drugo, prionuo je jelu.

ELTIUR

Nije znao kako i kada je zaspao, jedino što je znao je da je usnuo nepreglednu ravnicu kraj rijeke. Hodao je tom ravnicom udišući topli, gotovo zagušljivi zrak.

Oko njega su letjele crne sjene. Mogao ih je vidjeti samo kada ih nije uopće gledao. Čim bi usmjerio pogled na njih, one bi brzinom treptaja otišle dalje, izvan vidokruga.

Pred njim se najednom pojavila kućica, obična potleušica zapravo. Nije se mogla jasno razabrati jer bila je muljava, no ipak, Eltiur je znao u što gleda.

Kućica je bila dojmjljiva, iako nije mogao dokučiti zašto. To uostalom nije niti pokušavao učiniti.

Iz kućice je tada izašao starac, Eltiuru nepoznat, također muljav, no vidjela mu se sijeda brada koja mu se pružala do pasa, koščati udovi i mršavo, usko lice. Starac mu je prišao i pozdravio ga bez da je uopće išta izustio. Eltiur je znao da ga starac ne može čuti, tako da se obratio Mordu.

Kakav je to govor šutnjom? upita ga. Glas mu je bio izmijenjen i neobično metalan. Dok je razmišljao o svome glasu, cijela mu se slika pred očima zamutila.

Nemoj razmišljati. Svjedoči, Mord reče.

Čim je prestao razmišljati, slika je postala jasnija. Starac je i dalje stajao pred njim.

Čemu da svjedočim?

Riječima ovog čovjeka. Poslušaj ga.

Starac je doista govorio, ali Eltiur ga nije razumio. Jezik je bio enzolartski, no riječi su bile zamršene i neshvatljive.

Ne razumijem ga, Eltiur je rekao, mada je znao da starac govori o važnim stvarima. Razabrao je riječi: "bitno", "budućnost", "bogovi" i "otrov".

Ne slušaj nebitno. Saznaj njegovo ime.

Glas starca koji je Eltiura podsjetio na šuštanje lišća ili, pak, udaranja valova o obalu, nastavio je govoriti. Bio je to hrapav glas, neobičan u svakom pogledu, kojeg bi slušatelj lako zamijenio za glasanje kakve životinje; zmije možda? Eltiura je svakako tjerao na nelagodu, jer neznanje o bilo čemu to i jest. Možda je to bio tek proizvod Eltiurova straha, ali činilo mu se da čak i Mord želi otići odande, iz tog gustog sna, i pobjeći na slobodu, na pašnjake, na svježiji zrak...

Bezdušniče, obuzima te. Ne daj da te obuzima! Mord ga je tada prekorio.

Ali Eltiur se nije mogao braniti od svoga sna i veličine vlastite gluposti, niti se mogao izbaciti iz govora starca. Nije se više čak ni bojavao.

Mord je tada zgrabio njegov um, kao što bi majka zaštitnički uzela svoje mlado, i odlučio ga probuditi.

No prije nego se Eltiur doista probudio, ipak je čuo, to jest osjetio posljednje riječi starca koje je uspio razaznati.

San je tada nestao, a Eltiur se vratio u stvarnost. Našao se ponovno među malgovitim planinama.

Njegovo ime je Tharon! Eltiur reče. *Živi u Avanu.*

Tada odlazimo u Avan, Mord prekinu svaku drugu Eltiurovu pomisao.

KALG

Pješaćio je kroz suhu visoku travu prošaranu paučinom i bodljikavim grmljem. Nakon više dana pješaćenja i razmišljanja u miru, što mu je pomoglo prihvatiti gorku stvarnost, napokon je ugledao granitne zidine Avana.

Avan bijaše ogroman grad, sa više od pedeset tisuća ljudi koji su živjeli u njemu i još najmanje deset koji su tamo dolazili povremeno, obično radi trgovine.

Avanska siva kula, koja se nalazila u središtu grada, visoka gotovo stotinu metara, služila je stražarima da nadziru desetine kilometara stepe oko grada. Oko zidina nije bilo nikakva rova, niti su zidine imale otvore za strijelce. No taj je grad ipak bio jedan od bolje utvrđenih.

Iz zidina su nicali niski tornjevi povezani kruništem i utvrđenim mangonelima. Oko zidina nije bilo galerija, ali te su dijelove zidina impresivnim činili reljefi Triju Božanstva koje su isklesali avanski zidari.

Pred ogromnim dverima, nad kojima se uzdizala kamena stražarnica, mirno su stajala dva stražara.

Prišavši im, Kalg ih pozdravi te reče da dolazi iz kraljevstva Saviun. Stražari su ga na to mrko pogledali, kao da ih je dekoncentrirao u dosađivanju pod tim nemilosrdnim vrelin suncem.

“Daj da te pogledam.” reče jedan stražar, na što mu se Kalg približi.

“Činiš se zdravim. Ništa od karantene. Tri bakrenjaka.”, reče. “Tri bakrenjaka, tjedan dana boravka.”

Kalg nije imao toliko, što su ovi i pretpostavili, sudeći po dronjcima koje je nosio. Nije zapravo osim mača i te stare odjeće imao ništa.

“Može li ovaj mač umjesto?” upita ih pokazavši im oružje. Znao je da taj mač vrijedi mnogo više, no šanse su i ovako male da će ga stražari pristati kupiti.

Jedan stražar uzme dvoručni mač bljeskava sječiva u ruke, te ga pažljivo promotri. Vjerojatno je znao pravu cijenu mača, no ipak se namrštio kao da je riječ o nečemu bezvrijednom.

“Pristojne je izrade.”, reče, dok se drugi stražar iza njega ledima naslonio o zid. “Platio si ulaz.”

Dveri grada bile su otvorene, tako da ga od kamenih ulica i visokih kuća sada nije dijelilo ni pedeset koraka. Maknuo se od stražara, koji su se tada vratili svom dosadnom poslu, i ušao u grad.

Nažalost, koliko god građevine bile visoke, sunce je pržilo i unutar zidina. Uz vrućinu, dakako, tu su bili i buka i nepodnošljivi smrad.

Slušao je glasne povike ljudi koji su za štandovima prodavali vruće pite, voće neobična oblika, svježu Ajobbsku ribu, jaja i mlijeko te tek istkana sukna. Postolari su nešto dalje kuckali čizme, a klobučari šivali kukuljice. Trgovci vunom u ograđenim su se štagljima cjenkali sa kupcima, dok su graveri u daljini dlijetima i čekićima oblikovali kamene ploče.

Ulica kojom je sada prolazio bila je prenapučena. Prošao je kraj žene koja je došla dijete u naručju, da bi trenutak kasnije naišao na prostitutku oboljelu od nekakve bolesti koja je bezuspješno pokušavala zvesti nekog mladića.

Kalg je požurio putem, no gdje god se okrenuo nije mogao pobjeći od gužve. Ubrzo je osjetio glavobolju.

Najednom je zastao.

“U ime kralja, neka osuđeni bude smaknut!” začuje se glas Namjesnika Avana sa vrha stepenica pred kojima su se okupili deseci ljudi. Nešto dalje od Namjesnika, neki je jadnik bio pognut svezan užetom za panj, a tik do njega stajao je dželat lica skrivena iza kukuljice, čije su ruke držale sjekiru.

Kalg se skamenio, no koliko god bio daleko, ipak je stravično jasno vidio dželatovu široku sjekiru koja se tada spustila prema vratu osuđenika.

Zavladalo je bolesno veselje. Dok se beživotna glava osuđenog kotrljala po tlu, a krv sa njegova vrata prskala gomilu koja je tome klicala, Kalg je oborio pogled k tlu i požurio naprijed, petstotinjak metara niz ulicu.

Naravno, drhtao je. Suvviše je malo vremena prošlo otkako je i sam gotovo završio ubijen. A donedavna glavobolja izmijenila se, dakako, u iscrpljenost i čisti prezir. Da je imao volje išta više pomisliti, pomislio bi.

Ovako se tek natjerao da diše i zaboravi na smrt Derrne.

Napokon je došao do velike kuće glatkih bijelih zidova i krova od škrljevca, u koju su nadničari kotrljali drvene bačve. Instinktivno se osvrnuvši, ušao je u kuću za nadničarima.

Drhtavo je koračao među naslaganim bačvama, sa visokim bijelim svodom iznad sebe i kamenim stepeništem ispred, kada je začuo poznat glas:

“Tako mi svega! Gledam li ja to u svog prijatelja, Kalga?”

Kalg se okrenuo i ugledao dobro mu poznatog čovjeka kojeg nije vidio nekoliko godina. Čovjek se zvao Aber, no svi su ga znali pod nadimkom: Špirit.

“Zdravo, Abere.”

Zagrlili su se. Aber ga je istog trena pozvao na čašicu jabukovače. Aberova kuća imala je veliku unutrašnjost, svijetlu zbog velikih prozora.

Aber je bio nešto bogatiji od ostalih ljudi. Imao je mladenačko lice potkresane brade, ne starije od trideset godina, sa blago zaobljenim nosom pod inteligentnim očima na njemu. Bio je visok koliko i Kalg, što će reći dovoljno da se popne na konja u skoku.

Soba u koju su ušli imala je dva velika prozora i drveni stol, ostakljeni ormar pun nekakvih ukrasa te nekoliko slika na zidovima koje su prikazivale uglavnom svetce-mučenike boga Mordaniusa.

Pokušavajući se pribрати i posložiti slike onoga što se upravo dogodilo, Kalg je pokazao na zid i prijateljski rekao:

“Doista si pobožan.”

Aber je mahnuo rukom. “Ma slike nisu moje. Ovo je kuća redovnika koji su mi je dali na zajam za tucet boca jabukovače godišnje.”

“Redovnici piju?”

Aber se grohotom nasmijao. “Ne bi vjerovao koliko.”

Kalg još nije imao prilike okusiti Aberovu jabukovaču, no razgovor o takvim banalnostima jedino je što ga sada može spasiti.

“Prošlo je dosta godina...” reče, i dalje se pokušavajući smiriti.

Aber u dva pehara natoči piće te Kalgu pruži jedan. “Nisam znao da dolaziš.”

Kalg ne odgovori. Bio ga je strah postavljati Aberu pitanja, jer nije znao sjedi li pred njim prijatelj. Ispio je svoje piće, na što je Aber učinio isto.

Kalg se iznenadi kada mu Aber najednom reče:

“Prije nego počnemo sa pravim razgovorom, znaj da sam čuo za sve. Nemaj brige, tu si siguran... prijatelju.”

ELTIUR

Skočio je sa ruba litice. Sada je već gotovo instinktivno znao pretvoriti svoje tijelo u ptičje. Lebdeći u zraku potpuno raširenih ruku i nogu, dopuštajući da ga hladni vrtlog vjetra usisava, Eltiur je čekao da ga obuzme nepodnošljivi strah.

Onog trenutka kada je osjetio strah od smrti, zagrlio je koljena te se skupio.

Litice okolnih planina sve su mu se više približavale. Sive stijene oštrih rubova prijetile su mu svake sekunde dok je padao prema njima.

Napokon je, na nešto manje od strelometra iznad tla, osjetio pravi strah. Srce mu je snažno udaralo, pumpajući krv kroz njegove žile željne zraka. Svakim drhtavim udisajem imao je osjećaj da će mu se pluća rasprsnuti.

Pedesetak metara nad tлом, magija se počela događati. Iz svakog dijela Eltiurova tijela izbijala su dugačka crna pera, dok je k tome trpio i deformiranje kostiju, što ga je tjeralo na vrištanje i plakanje krvi. Sve kosti su mu se skratile. Zubi su mu se uvukli u meso, a vilica prema potiljku, dok mu se nos slomio u komadiće, nakon čega je iz njega izašla nova, narančasta kost.

Na desetak metara iznad tla izgubio je svijest, no agonija ga je ponovno probudila.

Napokon, kada je mijenjanje cijelog Eltiurovog bića završilo, nekoliko je puta zamahnuo krilima da se zaustavi, te je ptica s olakšanjem sletila u travu.

Odlično, Bezdušniče, začuje Morda.

Eltiur je bio zadovoljan, pa makar savladao tek jednu od nebrojeno mnogo vrsta magije. Odmor je trajao kratko. Ubrzo je opet zamahnuo krilima i poletio u zrak iznad stabala.

Pošao je na sjever, prema Avanu.

Poglavlje 9

HATOR



ojahali su do jedne od kula u koju se moglo ući kroz ulaze unutar i izvan gradskih zidina. “Pričekajte ovdje.” Thar Pukovnik će ostalim vitezovima, nakon što je sa sobom poveo Ser Parksusa i Hatora.

Njih troje došli su do željeznih vrata skrivenih u obraslom bršljanu i grmlju. Vrata nisu imala šarke, već su se otvarala prema gore sustavom kolutora, kao i glavna vrata erionskog zamka.

“Ovo teži barem pola tone!”, Ser Parksus reče. “Odvratni način?” upita pukovnika, na što ovaj potvrdno kimne glavom.

Vrata su se mogla otvoriti jedino okretanjem kruga sličnim kormilu koji se nalazio unutar kule par metara iznad vrata, koji bi ih užetom provučenicim između nekoliko kolutora podizao.

Thar Pukovnik sa svoga pasa skinje smotano uže, nakon čega nađe kraj užeta te ga oslobodi. Ser Parksus je za to vrijeme izvukao luk sa svog pojasa. Tetiva je bila omotana oko luka, tako da ju je optetljao i zategnuo. Zavezavši drugi kraj tetive za rub luka, iz tobolca je izvukao dugačku strijelu.

Ser Parksus uzme uže od Thara Pukovnika te ga zaveže za kraj svoje strijele. Luk je pažljivo napelo prema vrhu kule.

“To neće držati. Strijela je preslaba.” reče Hator.

“Nas smo dva ovo činili stotinama puta.” Ser Parksus odgovori niti ne trepnuvši.

Ser Parksus je ispalio strijelu, koja je nestala desetak metara iznad njih prošavši kroz prozor kule. Odozgo se začuo povik agonije nekog čovjeka.

“Strijela ne bi izdržala, no onaj gore koji ju je zadobio u prsa hoće.”

Thar Pukovnik nije ni provjerio uže, već ga je samo čvrsto zgrabio i počeo se njime uspinjati. Ser Parksus je pošao sljedeći, dok je Hator ostao na zemlji. On nije pošao za njima jer bi se umorio od pukog gledanja u uže, a kamoli uspinjanja njime.

“Crvena vrpca. Nemojte zaboraviti.” Hator im je tiho doviknuo.

Thar Pukovnik je ubrzo došao do vrha i prebacio nogu preko prozora nakon čega se nagnuo i pružio ruku vitezu. Ser Parksus je zgrabio Tharov dlan, a ovaj ga je povukao gore.

Dok su njih dvoje tražili prostoriju sa golubovima na vrhu kule, Hator je, skriven među grmljem, pazio da netko ne naiđe, jer Thar Pukovnik i njegovi vitezovi više se ne tretiraju kao takvi, već kao dezerteri.

Nekoliko minuta kasnije, kraj Hatora se u travu spusti Thar, a za njim i Ser Parksus.

“Gotovo?”

“Jest.”, Thar Pukovnik odgovori, “Pismo odlazi prema Magisu.”

ROANA

Stajala je na vjetru, među dvije stotine strijelaca na bedemu erionskih zidina. Svi su strijelci bili u pripravnosti zbog nadolazećeg voda ezerunske vojske iz Gavoja, no ono što ih je doista uznemirilo bila je tišina.

Bedem bijaše nešto viši od petnaest metara te je bio povezan kamenim zidinama, tako da neprijateljskoj vojsci ulazak nije bio dostupan.

Među vodom od barem pet stotina oklopljenih ezeruna koji su marširali sa daleke planine, bila su i dva željezna ovna za rušenje koja su neki od vojnika vukli na drvenim kotačima.

Vod ezeruna izgledao je poput roja divljih pčela, samo što su, za razliku od pčela, ezeruni bili zastrašujuće dobro organizirani, stupajući u gotovo neprobojnim skupinama od po deset oklopnika.

Roanu su prožimali trnci i strah od onoga što će se dogoditi. Već je izgubila grad i vanjske zidine, a sada joj ezeruni pokušavaju srušiti i zamak. Nakon što ga osvoje, nesumnjivo će započeti i sa masovnim pokoljem.

Pet formacija od po stotinu balista nisu više bile od koristi. Ezeruni kao da su znali da će doći do rata između njih i Eriona, tako da su se pobrinuli za te ubojite konstrukcije. Niti dan prije nego su ezeruni napali sa vodom od tisuću osoba, kraljici su rekli da su baliste izgorjele u požaru.

Nije joj bilo jasno kako je do požara moglo doći, no bilo kako bilo, pala je u očaj kada je čula da su u požaru stradali i gotovo svi ljudi koji su konstrukcije čuvali.

Od prvotnih dvije tisuće i šesto ljudi, sada joj je ostalo tek četiri stotine vojnika i šest stotina ranjenika opečenih u požaru.

Jutros su joj javili i da je Prvi Učenjak, Hator, nestao zajedno sa osmero vitezova koji su svojim strateškim sposobnostima inače bili i više od desne ruke. Čak je i Thar Pukovnik, njihov nadređeni, nestao sa njima. Da je to najgore, još bi se nekako i smirila. No prije samo pola sata, kada je poslala sluge po Ser Reteka, dobila je vijest da je i on pošao u bitku.

A vod s kojim je pošao u bitku završio je potpuno uništen.

Osim promatranja vlastitih gubitaka, ovdje sa zidina ništa nije mogla učiniti. Još se jedanput pomolivši bogovima za milost, okrenula se i poslala do najbliže kule, čije će je stepenište odvesti do dvora.

Nekoliko trenutaka kasnije, našla se u Kraljevskom tronu, prostoriji u kojoj je ovih dana gotovo stalno boravila, bdjevši nad zemljovidom zapadnog Enzolarta, pokušavajući doći do nekakvog rješenja.

U Kraljevskom tronu bilo je hladno, bez obzira na usijane žeravnike i čitave redove gorućih baklji po zidovima. Njezin sin Mihael u bunilu je ležao u krevetu pred njenim tronom, jer htjela je prva biti sa njim kada dođe k sebi. Bilo je od presudne važnosti što je ugledao zadnjih nekoliko trenutaka prije nesreće.

“Kako je?” upitala je ušavši u prostoriju, niti ne pogledavši kome se obraća.

Prvi Učenjak sjedio je sa licem zarivenim dlanove, tik do Mihaelova kreveta.

“Isto.” odgovori.

Znači, loše.

Prišla je Mihaelu te mu dotaknula čelo. Princ je bio moker od znoja, no i dalje se tresao. Bio je pokriven sa nekoliko gunjeva, no i dalje mu je bilo hladno.

Albert reče: “Groznica mu nije prošla, no gangrena mu je barem zaustavljena, kao i unutarnje krvarenje.”

“Milostiv je Mordanius.” ona šapne.

“Možda će imati osjetljivije zdravlje, no ostat će živ.”

Roana je znala da je Prvi Učenjak, Albert, detalje uljepšao. Pravo Mihaelovo stanje je mnogo gore. Znala je da ako Mihael preživi, vjerojatno nikada u životu neće moći stati na noge, ili će mu se neki udovi morati amputirati. Čovjek nekada preživi i ubod mača, preživi čitave bitke, no na kraju padne od bolesti nastale od najobičnijeg daška vjetrova. *Ironija*, pomisli.

“Da. Ostat će živ.” reče te nagne se prema svome sinu i usnama mu dotakne čelo.

U prostoriju je najednom ušao vojnik. Na bradatim mu licu bijaše širok osmijeh.

“Vod je uništen!” usklikne.

Shvatila je da je smetnula s uma strijelce sa zidina. Uspravila se i gotovo zaplakala od sreće.

Još jedan dan života je omogućen.

HATOR

Desetorica ljudi na konjima su jahali kasom kroz travu podno planina pod blagim suncem. Kopita teških konja razbacivala su i čupala travu iz zemlje, dok su jahači poskakivali na njihovim sedlima.

Thar Pukovnik jahao je do Hatora, čiji se kožni ogrtač vio na njegovim starim i pogrbljenim ledima.

“Ne brini za Erion. Ezeruni ne raspolažu katapultima i balistama. Zidine će biti sigurne. Poznavajući Roaninu strategiju, poslat će strijelce na zidine da ezerune pokose.” reče pukovnik Thar.

“Ezeruni su dobri strategiji.” Hator zamišljeno odgovori.

Čvršće primivši uzde, lagano se nagnuo naprijed. Konj je spretno zaobilazio suho granje i sive kamenčine koje su priječile prolazak.

“Jesu, no i kraljica je. Jedino što možemo je moliti za zdravlje princa.”

“Iako ga je Retek učinio Prvim Učenjakom, Albertu i dalje vjerujem.”

Pokušao se zamisliti u položaju Učenjaka Alberta. Ne bi mu bilo ni najmanje lako, no ipak mu se ne bi dogodilo da bolesnik od slomljenih rebara dobije gangrenu.

“Nikako da shvatim kako se Retek uopće domogao tog položaja na dvoru.”

“Oduvijek je bio bistre glave. Dovoljno je samo par dobro odabranih riječi.” dometnu novi, hrapavi glas. Bio je to Ser Mitur koji se odlučio pridružiti razgovoru.

“Ali uvijek je izvršavao zapovijedi. Nije stvarao probleme. Zašto je baš sada najednom odlučio činiti sve to?”

“Da mi je znati s kime je razgovarao onu večer...” Hator promrmlja.

Thar Pukovnik ga je upitno pogledao, na što je on rekao:

“Dan prije nego su me osudili za izdaju, iz smočnice sam čuo glas Reteka, koji je govorio o smrti kraljice.”

“Pretpostavljam da je razgovarao sa nekim iz Dvorca Pet Vrhova... kako bilo, ne mogu to učiniti sami. Ne bez rizika.”, reče pukovnik Thar. “Ovako im je pomogla smrt kralja. Sada, kada je Thoron mrtav, jedino što moraju činiti je čekati da Erion padne i kraljica bude ubijena.”

“Jesi li uopće vidio Thoronovo tijelo?” Thar Pukovnik se najednom okrene prema Hatoru.

“Ne. Ezeruni su ga odveli bez mog znanja, tijekom noći, kada nitko nije nadgledao bolesnike.”

Hatora je počelo kopkati pitanje. Nije znao koje je, no znao je da je bitno. Osuđen je, znači, na još noći nesаницe i razmišljanja.



ozvali su ga kod Vrhovnog čarobnjaka, Gwatha, u veliku dvoranu. Svi čarobnjaci od petog do sedmog stupnja stanovali su tamo. Izašao je iz svoje odaje i stupio na hladni hodnik koji je vodio do stepeništa. Samo stepenište bilo je obasjano sjajem koji je dopirao kroz nebrojene redove malih lučnih prozora. Na zidovima bijahu slike raznih čarobnjaka slikara, koje su magičku kulu činile nemilosrdno tmurnom i ozbiljnom.

Već nekoliko godina, dan za danom, ujutro bi ustajao iz kreveta i odlazio do kata iznad, gdje se nalazila velika dvorana. Bio bi mu to mrzak posao da nije bio i nervirajući, jer kat na kojemu se nalazila njegova odaja bio je oslikan motivima upravo toliko tužnim i mračnim da je to bilo teško uopće podnijeti.

Spustivši pogled k stepenicama, prošao je kraj slike koja je predstavljala Morda Dur'agenskog kako pruža ognjeni mač prema Demonu Bez Vojske, koji je pred njim prkosno klečao.

Od tijela demona vidio se samo torzo, dok su mu glava, ruke i noge bili potpuno prekriveni crnilom koje kao da je sa njega izgaralo. Mord je na svom izranjavanom tijelu nosio gotovo potpuno uništen oklop i rasječenu žičanu košulju, dok kacigu nije imao. Lice Morda bilo je onakvo kakvo bi ljudi u ratu obično i stekli: puno ožiljaka, brazdi i dijelova mesa koji nedostaju, a nestali su tokom kakve krvave bitke. Iskrivljen nos, slomljen desetak puta te oči koje zrače mudrošću i željom za mirom.

Tužno kod ove slike bilo je to što je Mord Dur'agenski umoren niti minutu nakon tog prizora.

Bellow je nastavio uspinjati se stepeništem, dok se za njim po kamenu vukao njegov čarobnjački habit opasan remenom. Preko habita je, u koricama, nosio štap čarobnjaka.

Činilo se da je prošla vječnost kada je napokon došao pred drvena vrata velike dvorane. Umorno ih je odgurnuo i stupio u prostoriju.

Velika dvorana bila je sačinjena od tri visoka prozora, nešto slika na zidovima i pet dugačkih drvenih stolova po kojima je bio posložen sjajni srebrni pribor namijenjen samo najutjecajnijim osobama. Na jednoj od stolica sjedio je starac u crnoj halji, sa dugim štapom u jednoj ruci i šalicom čaja u drugoj.

“Jutro, Bellowe.” pozdravi ga Vrhovni čarobnjak.

“Dobro jutro.” Bellow odgovori.

Prišao je bliže starom čarobnjaku. “Zvali ste me?”

“Oh da, naravno.”, Vrhovni čarobnjak će sa smiješkom na licu. “Ova senilnost me ubija... izglasano je da ti odlaziš u Erion ozdraviti princa.”

“Kako možemo biti sigurni da Erion nije već pao?” Bellow upita.

“Ne shvaćaš što je sve u igri. Ako Erion bude naš saveznik, moći ćemo napokon poslati pravu vojsku na Dvorac Pet Vrhova.”

“Erion nema dovoljno vojske niti da sebe zaštiti, kako li će tek pomoći nama?”

“Nisu nam potrebni vojnici.”

Bellow je shvatio plan Vrhovnog čarobnjaka. Ako bi seljake naučili upotrebljavati destruktivnu magiju, onda bi oni bili čak i učinkovitiji od vojnika. No problem je bio hoće li ti isti seljaci pomisliti da su postali kakvi bogovi pa početi uništavati sve oko sebe. Tada bi došlo do vrlo ubojitog obrata.

“Previše je riskantno.” Bellow reče.

“U suštini nije. Ti spasiš princa, princ spasi grad. Kraljica će osjećati zahvalnost i pokušati nam pomoći. Naposljetku, zar Erion nije pobunjenički grad koji se bori protiv Thargeliona?”

“Ali da dođem do Eriona imam za prevaliti petsto kilometara, a kada im i dođem pod zidine, kolike su šanse da me ne obaspu strijelama?”

Vrhovni čarobnjak je razmišljao.

Slijedi ponuda. Kladam se da je zlato, Bellow pomisli.

“Ako to učiniš, dobiti ćeš zadnji stupanj.”

Zadnji stupanj! Ovo je daleko vrijedije od sveg zlata. Sa zadnjim, osmim stupnjem Bellow bi postao novi Vrhovni čarobnjak, ili barem njegov Namjesnik, a te su pozicije jednake kraljevskoj. Mogao bi poboljšati učenje magije, mogao bi omogućiti razvoj Magisa, mogao bi...

Kao obrambenu reakciju, njegov je um počeo stvarati sumnju i pitanja.

“Ako to učinim?”

“Ništa nije bez rizika.”

Prišao je starcu i sjeo sučelice njemu. Stol je inače bio pun hrane kojom su se gostili čarobnjaci visoka ranga. Uzео je lončić s kavom, koju je tada sipao u jednu od mnogih drvenih šalica.

Vrhovni čarobnjak je nastavio:

“Ako tražiš valjani razlog, pomoći bolesnu čovjeku moralan je čin.”

“Zar Pobunjenici nemaju Učenjake koji se brinu o bolesnicima?”

“Više ne. Zadnjeg su uklonili urotnici, a oni koji su ostali ne znaju kako izliječiti princa.”

“Urotnici? Namjeravaju li svrgnuti kraljicu?”

“Kada bi barem bilo samo to. Kao što rekoh, ne shvaćaš što je sve u igri.”

Bellow iskapi kavu. “Koji je stvarni plan Gavonaca?” upita nakon nekog trenutka, iako je znao da Vrhovni čarobnjak vjerojatno nema odgovora na to.

“Osvojiti Erion? Ne znam. Predmnijevam da se u Erionu nalazi nešto bitno i vrlo moćno, inače ne vidim razloga zašto bi riskirali gubitkom saveznika.”

Bellowa zapravo nisu zanimale sumnje Vrhovnog čarobnjaka, već je htio biti par sekundi ispred njega.

“Onda, kada da krenem?” reče niti trepnuvši.

Vrhovni čarobnjak je bio zadovoljan pitanjem.

“Što prije, to bolje.”

Bellow tada ustade i pođe prema vratima.

“Ima još nešto.”, Vrhovni čarobnjak će nešto glasnije. “Od sada redovitije otvaraj um tokom meditacija.”

Htio je upitati zašto, no Vrhovni čarobnjak je na to već odgovorio:

“Inwog se vratila.”

BELLOW

Izašao je iz velike dvorane te se počeo spuštati stepenicama do prizemlja kule koji je vodio do izlaza.

Izašavši iz kule, odmah je dočekan laganim zapuhom toplog vjetra. Razmišljao je o ponudi Vrhovnog čarobnjaka. To nije bila ponuda koliko je bila zamolba ili nešto drugo, nedokučivo. Odmah je pomislio da je u pitanju iskorištavanje prijateljstva, no on i Vrhovni čarobnjak nisu bili baš previše prisni, tako da se nije imalo što iskoristiti.

Pošao je u umirujuću šetnju zemljanim putem kraj kojega su na svakom koraku rasla stabla bacajući sjene na prolaznike.

Kuće oko kule većinom su bile drvene i kamenih temelja, kraj kojih su obično bili podignuti štaglji sa životinjama.

Promatравši nebo, pokušavao je dokučiti zašto je od četiristo čarobnjaka izabran baš on.

Zvuci grada su se u međuvremenu sve više širili. Tkalčevo valjanje sukna, pjevušenje mljekarice koja je nosila vjedre s mlijekom, piljarevo navođenje mladih nadničara gdje da poslože voće i povrće, hućanje peći ciglara u daljini...

Nije znao gdje se zaputio, tako da se na pola puta do neodređenog cilja okrenuo i pošao natrag prema kuli. Svi koji su ga poznavali su ga pozdravljali, dok su ostali samo spuštali poglede u znak poštovanja.

Što se tiče Inwog, tu je već bio oprezniji. U mraku je najbolje tapkati, a ne srljati. Inwog je najpoznatiji izvor moći, zadnji puta viđen na prsima samog Morda Dur'agemskog.

Prema legendi, na vrhu Saviuna, prije nešto više od tristo godina, odvijala se borba između Morda Dur'agemskog i Demona Bez Vojske.

Mord je tada bio pukovnik hil'gumske vojske, koja je oslobađala Enzolart od Bića Bijelog Carstva. Inwog je bio poklon od Hinnora, kralja Kessyra, glavnog grada Hil'guma, za Mordovu odanost. Mord je tada bio mlad, ali i moćan. Neki su govorili kako je sazivao magiju koja ga je svakog dana činila moćnijim, no to su bile tek priče.

S obzirom da je nestala sa svijeta zajedno sa Mordom, o Inwog se znalo samo ono što se nalazilo u ljetopisima kessyrskih Učenjaka, a tamo nije pisalo mnogo. Ono što se jest znalo bio je izgled ogrlice: građevinski visak obješen na lancu. Oboje od čistog zlata.

Ono što se također znalo je i da ju je Mord stalno nosio. Onog dana, na vrhu Saviuna, kada je sva vojska gospodara demona bila uništena i kada je jedino on ostao da se suoči sa Mordom, netko mu je pomogao i Mord je ostao smrtno ranjen.

Gospodar demona ga je dokrajčio. No, prema legendi, Mord je trenutak prije smrti iz svog umirućeg tijela prebacio duh u ogrlicu.

Vrativši se u kulu, Bellow je stupio na hodnik koji je vodio do prostorija u prizemlju i do stepenica koje su vodile na gornje katove. Razmišljao je što bi bilo kada bi on našao ogrlicu i postao najmoćniji. Prvo bi otišao u Erion i uništio ezerune, zatim bi napao i uništio Thargeliona te preuzeo vlast nad Enzoltartom. Nakon toga bi vjerojatno napao i zauzeo cijeli Hil'gum.

Kada bih imao ogrlicu...

Bellow je već imao svoj izvor moći: jasenov štap. Nije bio sjajan ni lijep, već tek običan grbavi štap za hodanje. Dobro ga je služio, a što je najbolje, bio je to štap prošlog Vrhovnog čarobnjaka.

Uspeo se stepenicama na sljedeći kat, gdje su u mračnim odajama djeca učila osnove magije. Bellow nije podnosio ovaj kat, jer je dvije godine ovdje proveo učeći u tišini sa prošlim Vrhovnim čarobnjakom. Prošli Vrhovni čarobnjak, koji je umro prije šest godina, Bellova je mentalno mučio. Tijekom učenja, prvo što je morao naučiti bilo je to da do tada ništa nije znao, da je bio tek beznačajna pojava bez ikakvih sposobnosti. Najgori dio mučenja bilo je gledanje u neki predmet zatvorenim očima. Tada bi bio svezan i udaran šibom sve dok ne bi detaljno opisao kako taj predmet izgleda.

Prodoše ga srsi. Nije htio niti pomisliti što ta djeca upravo prolaze. Požurio je na sljedeći kat.

Naposljetku je, nakon još nekoliko katova kule, došao do svoje odaje. Ušavši unutra, samo je prišao krevetu i sjeo, tražeći mir i koncentraciju da u mislima složiti stvari koje će mu biti potrebne za mjesec dana dugo putovanje.

Pokušao je naći nešto što je zaboravio a može mu pomoći. Put između Magisa i Eriona popraćen je stepom, pustinjom, divljim jezerom, planinama, dušmanima, razbojnicima, uhodama, ubojicama, silovateljima, pijanicama, nasilnicima, krvoločnim Rutzonima i snažnim vjetrom.

Izgleda će mi trebati šal, napokon je pomislio. Taj vjetar zna uzrokovati prehladu!

ELTIUR



Etio je nad stepom, koja se pod njim širila do beskonačnosti. Probijao se kroz topli vjetar koji je ovih dana puhao sa sjevera. Mrzio je biti ptica, no ovako je bio brz i slobodan.

Osjetivši novi, hladni vjetar oko sebe, znao je da je ušao u snažnu struju te da sada nastupa odmor. Raširio je krila i, zaklopivši svoje crvene oči, počeo jedriti kilometar nad zemljom.

Nakon nekog vremena osjetio je glad. Otvorivši oči, prvo što je ugledao bile su srne na travnatoj ravnici daleko pod njim.

Ako si dopustio tijelu da se pretvori u životinju, ne bi to trebao činiti i sa umom, reče duboki odzvanjajući glas u Eltiuru.

Čim je čuo Morda kako ga upozorava na opasnost gubljenja razuma, on mu se vratio poput udarca. Osjetio je mamurnost kao da je upravo ustao iz kome, iz ralja neznanja. Bilo mu je mučno kada je shvatio da od visine osjeća strah.

Prestao je mahati krilima. Pokušao je lebdjeti, no um mu uopće nije surađivao sa tijelom. Počeo je strmoglavo padati.

Perje mu je u jednom strašnom trenu potpuno otpalo, a kosti mu se formirale u čovječiji oblik. Više nije bio ptica. Sada je na visini od oko sedamsto metara bio tek obično ljudsko biće.

U zraku se vrtio i kotrljao, ne mogavši se zaustaviti.

Uzmi sada moje tijelo, Mord!

Ne. Budi ptica, Mord odgovori.

Htio je upitati kako, no Mord mu je već dao odgovor:

Podijeli um. Neka ti tijelo bude ptičje, ali neka razum bude ljudski.

Da nije sa sada već pola kilometra padao u smrt, Eltiur bi se upitao nije li čuo tračak ironije u Mordovu glasu.

Odlučio ga je poslušati. Oblaci su sada već bili daleko iznad njega dok si je uništenjem realnosti počeo deformirati kosti, da budu opet one ptičje. Perje mu je u sekundi izbilo iz kože, dok mu je kljun iz usta izašao popraćen krvlju i slinom.

Napokon se promijenila i boja okoline u koju je gledao.

Nemoj to dopustiti. Onako kako vidiš onako je kako razmišljaš. Gledaj očima čovjeka.

Crvena boja krajolika promijenila se u normalni spektar drugih. Bio je na ne više od pedeset metara od tla kada je ponovno snažno zamahnuo krilima i poletio prema sjeveru.

KALG

Izašli su iz redovničke kuće i zašli na ulicu. S jedne i druge strane kamene kaldrme, po kojoj su hodali ljudi i vozila se kola s upregnutim volovima, bile su zbijene kuće i potleušice.

U ovome dijelu Avana živjeli su radnici, što je značilo da ima manje ljudi. Iako je Avan grad u koji mladi ljudi dolaze tražiti poslove, pravih čestitih poslova nije bilo mnogo. Gotovo sve mlade djevojke koje nisu radile kao sluškinje bogatim bankarima ili drugim utjecajnim ljudima, okrenule su se prostituciji.

Sam Aber nekoć je radio kao kipar na manjim radovima avanske kule stražarnice, no okrenuo se boljoj zaradi kao proizvođač alkohola.

Nekoliko minuta kasnije, došli su do krčme koja se uzdizala na tri kata. Prvi je kat bio izgrađen od kamena, i, začudo, bez ikakvih prozora. Ostali su katovi bili podignuti od drveta, tek sa visokim dimnjakom od kamena. Iznad vrata krčme, na zidu, crnom je bojom bio načrčkan naziv koji su samo rijetki znali pročitati: *Ludi vepar*.

Aber je tada otvorio drvena vrata krčme, na mnogo mjesta pokrpana daskama. Kalg je ušao za njim, istog trena opsovavši od iznenađenja. U krčmi je vladala nepodnošljiva galama. Barem pola stotine pijanih i prljavih vojnika, nadničara i ajobbskih ribara koji su se tek vratili sa putovanja, pjevali su nekakve besmislene pjesme i glasno diskutirali o kojekakvim glupostima.

Ljudi u krčmi bili su osvjetljeni sa nekoliko uljanica obješenih o strop koje su treperavo svijetlile, dok ih je nekoliko pak bilo osvjetljeno vatrom iz kamina, u kojega je svakome bilo mrsko ubaciti koju cjepanicu.

Kalg i Aber prišli su drvenom šanku, za kojim su sjedila dva pijana zidara.

“Dva piva.” Aber će krčmaru.

Krčmar je bio šutljivi debeli čovjek, koji se ničim nije isticao od okoline. Uzeo je dva drvena pehara sa police i u njih natočio pivo. Sumnjičavo bacivši pogled na Kalga, rekao je:

“Dva bakrenjaka.”

Aber je iz kesice od stare kože koja mu je visjela za pasom izvukao šaku novčića. Odabравši dva, ostale je spremio natrag na sigurno. Ugledavši novčiće, krčmar se zadovoljno nasmiješio.

Ispivši dug gutljaj piva, Kalg reče: “Hvala ti za pomoć.”

Aber također otpije par gutljaja te pokrije rukom usta i tiho podigne. Položio je ruku na Kalgovo rame.

“Nebitno. Dopusti mi da doživim barem jedno dobro djelo svojih ruku.”

ELTIUR

Pljuštala je ledena kiša. U početku ju je pokušavao izbjeći, no sada se kiši samo prepustio. Nebo se zamračilo tamnim oblacima, time prekrivši sunce u potpunosti. Dan se pretvorio u noć, dok su jedini izvor svjetlosti bile munje koje su sijevale.

Trava, stotinama metara pod njim, u valovima se divljački njihala, upozoravajući time sve oko sebe na oluju.

Moramo se maknuti! očajno će Eltiur. Mogao bih poginuti!

Ne. Neka Inwog upije opasnost.

Kako to misliš?

Ako te udari munja, energiju usmjeri u ogrlicu.

U tom trenutku, kao na zapovijed, na Eltiurovim crnim prsima zasvijetli zlatna ogrlica.

Lanac od ogrlice planuo je crvenim plamenom koji uopće nije bio vruć. Plamen se raširio po cijeloj ogrlici, ližući tako i Eltiurova prsa. Sekundu kasnije, zapalila su mu se i krila, vatrom koja uopće nije škodila perju.

Preplavio ga je val topline. Eltiur je primijetio da ga kiša uopće ne dotiče.

Je li ovo zaštita?

Snažnija nego što možeš zamisliti, no ipak traži energiju.

Moju energiju? upita, jer nije osjećao nikakav umor.

Probaj.

Eltiur ga nije čuo, jer je najednom osjetio umor koji je graničio sa smrću. Prestao je mahati krilima. Nije se uopće mogao pomaknuti jer bio je paraliziran. Leđa su ga boljela kao da je na njih netko postavio planinu. Ubrzo je prestao i disati, a ni srce mu više nije kucalo.

Ne mogu...

Odjednom bol nestade, a on nastavi mahati krilima.

Izdržati? Mord upita. Magija nije lijepa. To je odvratna i izopačena ludost.

Nije blaga, Eltiur se složi. Jedva je gledao od umora.

Da. Uskoro je ja više neću koristiti. Ti ćeš to činiti umjesto mene.

Kako ću to postići?

Učenjem.

Vatra kojom ga je Mord grijao nestala je kada je pred sobom ugledao ono što je tražio.

Eltiur je gledao u zidine Avana.

ELTIUR

Bilo je kasno navečer. U krčmi je vladala čista suprotnost od stvarnosti. Očito je pijanim ljudima dan počinjao onda kada je upravo završavao.

Kalg i Aber su već podosta popili, tako da su sada samo sjedili i uživali u pričama o Perpu, naredniku Mordove vojske, čija je Pjesma Palog Heroja najpoznatija legenda Enzolarta, a koja govori o tome da je Perp, u trenu nakon što je čuo da je Mord mrtav, uzeo bodež i na kamenu isklesao svoju zakletvu.

Kamen nikada nije nađen (vjeruje se da je na dnu Hurnovog jezera), a pjesmu su vidjeli tek rijetki ljudi, od kojih niti jedan nije upamtio više od prvog stiha:

Gars hi, eruz gorm,

os grimmor rebir, ri zerkis.

Ist brin hi harbz, ist brin hi jarus,

himorz hu re.

Ljudi su raspravljali oko veličine Perpove vojske. To je Kalgu bila dosadna tema, no kako je trajala već dosta dugo, odlučio se priključiti raspravi.

Okrenuo se prema ljudima i zaustio da nešto kaže, no glas mu je istog trena zamro.

Među gomilom ljudi ugledao je Eltiura, koji se probijao do šanka. Bio je mršaviji nego što ga je pamtio. Košulja koju je nosio gotovo je nestala koliko je bila podrapana. Brada mu je narasla par centimetara, pokrivajući mu lice i mijenjajući ga do neprepoznatljivosti. Masna mu je kosa slobodno padala preko ramena.

No, sve u svemu, Kalg je nesumnjivo gledao u Eltiura.

Ustao je sa stolice i gotovo potrčao do čovjeka kojega je smatrao svojim sinom. "Živ si!" uskliknuo je.

Eltiur je bio zaprepašten. Kalg je trebao biti u Hurnu, mrtav ili razočaran, no ne i ovdje.

Kalg ga je zagrlio u čvrsti i dugi stisak. Nakon nekoliko desetaka sekundi, Kalg se sabrao od iznenađenja te odlučio Eltiura upoznati sa Aberom Špiritom.

Eltiur je tada prišao čovjeku kratke crne kose i kukasta nosa koji mu je pružio ruku.

Upoznavši se sa Eltiurom, Aber mu je naručio pivo.

Trebam li mu vjerovati?

On je put do Tharona, Mord odgovori. Vjerojatno je pouzdan.

"Kako si pobjegao iz onog..." Kalg započne sa pitanjem, no naglo zašuti jer je shvatio da Eltiura vjerojatno traže svi mogući stražari, da ga smaknu kao ubojicu.

"Imao sam pomoć."

"Nije na meni da pitam, no kako si to uopće učinio?" Kalg upita nešto opreznije.

"Volio bih kada bih i sam znao."

Kalg više nije htio nastavljati sa pitanjima. Ovo bi moglo prijeći na razgovor o Derrni, a na to niti jedan od njih nije bio spreman. Tišinu njih dvojice, ne uključujući galamu pijanih ljudi, prekinuo je Aber:

"Trebaš li smještaj, Eltiure, kod mene imaš mjesta."

"Hvala, no mislim da mi neće trebati više od tek jedne noći."

"Ne shvaćam..." Kalg reče, no Eltiur već upita Abera:

"Znaš li možda čovjeka čije je ime Tharon?"

"Mnogo se ljudi tako zove."

"Ovaj je star i živi u drvenoj kućici."

"Žao mi je, no ne znam nikog..."

“Tharon?”, upita tada krčmar koji je načuo razgovor. “Znam ga.”

Eltiur ga je upitno pogledao, no krčmar je samo gestikulirao da hoće novac za informaciju. Shvativši situaciju, Aber je posegnuo u svoju kesicu s novcem i izvukao bakrenjak.

Krčmar se, uhvativši novčić i spremivši ga u džep košulje, nagnuo prema Eltiuru te promrmljao:

“Travar. Radi u karanteni, oko tri kilometra sjeverno, van grada.”

“Mnogo hvala.” Eltiur reče.

Krčmar je samo zafrktao. “Platio si. Nije mi ni najmanje stalo do toga koji su ti poslovi ovdje.”

HATOR



azljivo.” šapne Ser Seltes, najmlađi vitez. Ser Parksus je čekao pravu priliku da lukom ubije tura koji je bezbrižno pasao travu pedesetak metara dalje. Vitezovi su klečali u raslinju dok su promatrali ishod. Hator je za to vrijeme sjedio na svome konju daleko od njih. Nije im se pridružio u lovu jer, kako je tvrdio, nije bio dovoljno tih.

Luk Ser Parksusa bio je duži od metra, sa dugom i debelom strijelom čelična vrha napetom na strunu. Ser Parksus uopće nije disao dok je tražio pogodan trenutak da ispali strijelu.

Ser Mitur mrzovoljno pogleda u Ser Seltesa. “Ubijao je on živine prije nego si se rodio. Ne trebaš mu govoriti takvo što.”

Ser Seltes postideno pogne glavu. Svi su, osim njega i Ser Salikusa, svoja oružja držali kraj sebe. Mačevi njih dvojice bili su previše sjajnih sječiva, a to bi moglo omesti plijen.

Luk Ser Parksusa tada je zaškripao, a strijela zaficukala.

Trenutak poslije, masivna se životinja srušila u travu. Nekoliko se sekundi grčila, da bi zatim izdahnula. Vitezovi su prišli životinji. Crna ju je strijela pogodila ravno u oko, probivši joj usput i lubanju. Lubanja tura pukla je na nekoliko dijelova na strani gdje je čelični vrh izvirio, tako da je tlo oko nje ubrzo bilo natopljeno krvlju.

Ser Salikus je iz korica na sedlu svoga konja isukao svoj dva metra dugi mač, prišao ubijenoj životinji i visoko ga, objema rukama, podigao. Prije neugodnog zvuka presjecanja kože i mesa, te pucanja kostiju, vitezovi su ugledali kratki bljesak sa sječiva Ser Salikusova mača. Svačija je tunika završila poprskana vrelom krvlju kada se glava životinje odvojila od tijela.

Ser Averg je čvrsto zgrabio svoj ogromni bat te svom silinom njime udario po zemlji. Taj je udarac prethodio pola metra dubokoj nastaloj rupi.

Nakon što je svoj bat očistio i spremio natrag u korice, Ser Averg je turovu glavu otkotrljao u rupu.

Ser Tesej je za to vrijeme odsjekao busen suhe trave i time prekrpio glavu ubijene životinje. Hator je zatim prišao i iz kožnog ogrtača izvukao komad kremena.

“Dodaj mi svoj bodež.” reče okrenuvši se prema Ser Mituru, na što ga ovaj poslušna i nevoljko mu pruži svoje dragocjeno oružje.

Nekoliko puta stvorivši iskrnu oštricom bodeža na površini kremena, Hator je zapalio travu. Bodež je vratio Ser Mituru, koji ga je neobično brižno obrisao o tuniku i vratio u korice.

“Troje milostivih, Troje mudrih, primite svoj dar...” Thar Pukovnik promrmlja.

Nakon što je trava izgorjela, time životinjsku glavu prekrivši pepelom, Ser Parksus, kao onaj koji je životinju ubio, morao je glavu pokriti zemljom.

Izrezavši mačem komade zemlje i njima glavu životinje zatrpavši, Ser Parksus je otišao pomoći ostalim vitezovima, koji su već počeli komadati turovo tijelo. Vitezovi nisu imali pojma kako se siječe tijelo životinje, tako da su morali činiti točno ono što im je govorio Hator, jer bi u suprotnom od tura napravili kašu od mesa i kostiju. Tu je jedino Ser Tesej, kao nekadašnji kuhar, bio izuzetak. No on je bio kuhar isto koliko je Ser Seltes bio Učenjak. Vrijeme, kao i služba i klanje, čovjeku kad - tad toliko obuzme um da on zaboravi ono što je nekoć znao.

Pošto nisu mogli sa sobom ponijeti sve meso, ponijeli su samo ono za što su znali da se najteže kvari. Za to je vrijeme Ser Mitur od dvaju bijelih rogova izradio trube koje je predao Ser Parksusu i Hatoru, kao dvojici najrelevantnijih ljudi tijekom lova na ovog tura. Krzno je pak Hator smotao i zakačio ga na sedlo svoga konja.

MIHAEL

Potpuno je ozdravio, ili je barem tako mislio. Čim je čuo da je grad Eriona pao, izgubio je svoj nekadašnji razum. Svakoga dana pogibale su desetine erionskih vojnika, a njegova majka kraljica nije imala pojma što da učini. Prvo je pomislio da bi mogli poslati pismo Saviunu da im u pomoć pošalju *Ledenu vojsku*, no kada je čuo da su ezeruni srušili kulu sa golubovima ostao je bez riječi. *No ipak treba misliti pozitivno*, pomisli. *I da ezeruni nisu srušili kulu sa golubovima, Saviun opet ne bi poslao Ledenu vojsku da nam pomogne.*

Sada je sjedio na svom tronu, pogleda uprtog u prazno. Kraljica Roana činila je isto.

Napokon je, shvativši da odugovlačenje ne pomaže, dozvao jednog slugu.

“Dovedi mi Hatora.”, zapovjedi. “On će znati što činiti.”

Sluga je šutio, na što se kraljica tmurno oglasila:

“Prvi Učenjak je optužen za ubojstvo.”

Taj čovjek nije ubojica, Mihael pomisli. “Zašto? Koga je ubio?” upita. Bio je u najmanju ruku zatečen; Hatora je poznavao više negoli je poznavao samoga sebe.

“Kralja ezeruna.” kraljica odgovori, na što se Mihael još više uznemiri.

Kako se to dogodilo? pitao se. Kad je Thoron završio otrovan, Hator je bio taj koji ga je liječio. Nakon što je i on sam pao s konja, Hator mu je namjestio iščašene kosti. Prošlo je oko dva tjedna, a sve je u rasulu.

“Je li...”, započne pa utihne. “Je li ubijen?”

“Ne. Vitezovi su ga oslobodili.” njegova majka strogo odgovori.

Laknulo mu je.

“Zbog toga će svi redom biti povješani zbog izdaje.”

“Što?”, Mihael poviče, na što se kraljica trgne. “Oslobodili su jedinog poštenog čovjeka u ovom prokletom gradu i već su osuđeni na smrt?”

Kraljica je šutjela dok je tražila pravi odgovor.

“U najtežim trenucima optužuješ one koji te mogu spasiti? Gdje ti je pamet?” vikne i stane na svoje slabe noge.

“Ja sam kraljica!” glas Mihaelove majke je podrhtavao.

“Kraljevstva koje propada! Koji ti je uopće plan? Sjediti sve dok ti vojnici ne provale u zamak? A što ćeš onda, naložiti im da izađu?”

Kraljica je neko vrijeme pokušavala naći prave riječi, no tada je odustala. Mihael je odšepao van iz Kraljevskog trona.

Uvidio je da se hodnik pred Kraljevskim tronom pretvorio u bolnicu. Učenjaka je ovdje bilo šestero: stari Učenjak Lorg, kirurg Dorg, novaci Elarh i Sulis, te knjižničar Ruber.

Učenjaci su hitali od jednog do drugog umirućeg bolesnika, šivajući im posjekline, amputirajući udove, zavijajući rane, mažući opekline i čupajući im strijele iz tijela.

Mihael došepesa do novaka Sulisa, kojeg je mogao prepoznati po njegovoj ćelavoj glavi i modrim plavim očima.

“Mogu li kako pomoći?” upitao je prišavši novaku.

Sulis je upravo pokušavao jednom teško ranjenom vojniku vratiti utrobu u stomak.

“Dodaj mi alkohol, iglu i konac!” novak Sulis se nervozno otrese, niti se okrenuvši prema Mihaelu.

Ranjenici su ležali na podu duž hodnika, a ne u krevetima ili u bolnici, koju su ezeruni srušili. Novak Sulis je bio okružen njima. Mihael je metalnu iglu na čijem je kraju bio svezan debeli konac pronašao na prsima jednog onesviještenog čovjeka. Boca sa čistim alkoholom se, pak, nalazila u rukama tog istog čovjeka.

Iglu s koncem je istog trena pružio novaku.

“Alkohol.” ovaj reče nakon što je uspio zašiti trbuh ranjena čovjeka.

Mihael mu pruži bocu zatvorenu plutenim čepom, kojeg je ovaj izvukao zubima, nakon čega je tekućinu polio po svježim šavovima. Ranjeni vojnik je zastenjao, a Sulis je odnekud uzeo zavoj i zavio ga oko njegova struka.

Učenjak novak tada ustane te obriše ruke, do ramena mu krvave, o komad prljave tkanine.

“Ovaj je bio zadnji.” reče te se okrene prema Mihaelu. Trebao mu je koji trenutak da shvati da mu je pomoćnik bio sam princ. Prije negoli je ovaj išta drugo uspio reći, Mihael ga je upitao:

“Gdje je Učenjak Albert?”

“On je...” Sulisu je trebalo nekoliko sekundi da se sabere.

“... u unutarnjem južnom tornju. Dogovara se oko plana liječenja.”

Mihael je ostao bez riječi. S kime bi se Albert trebao dogovarati? Zar ga za takve stvari nisu trebali obavijestiti?

Pažljivo je prekoračio operiranog ranjenika te pošao hodnikom. Zrak je bio ustajao i trul te sparan od toliko ranjenika. Sami Učenjaci koji su ranjenike liječili nisu imali ništa više živosti od njih. Umor ih je sve polako pobjeđivao. Kako je sve dalje odmicao, tako se i količina ranjenika oko njega smanjivala. Tu je ugledao Učenjaka Rubera, koji je, nakon liječenja, događaje oko sebe odlučio opisati na neki žuti pergament. To zapisivanje Mihaelu nije bilo logično, jer ako se Erion spali do temelja, vjerojatno će i knjižnica zajedno sa tim pergamentom biti spaljena.

Nada je, dakako, postojala. Ljudi su vjerovali da će u zadnjem trenutku doći vojska Magisa, ili *Ledena vojska*, a možda čak i Thargelionova vojska iz Odisa. Bilo što da se promijeni moglo bi biti spasonosno.

No ništa se nije promijenilo.

“Prince!” tihim, hrapavim glasom ga pozove neki ranjenik koji je umirao jedva dva metra od njega.

Mihael mu odluči prići, a s obzirom da ga je boljela noga, i kleknuti kraj njega.

“Zamak će pasti.” ranjeni vojnik je promrmljao.

“Sve će biti u redu...” Mihael nesigurno odgovori.

“Naši domovi biti će uništeni.” *Već jesu*, Mihael pomisli, no ne reče.

U tišini je promatrao čovjeka koji nije mogao biti više od deset godina stariji od njega, a koji je već iščekivao smrt.

“Moja obitelj, prince...”

“... spasi nas.” dovršio je rečenicu.

“Sve će biti...” Mihael pokuša smiriti čovjeka, no ovaj tada izdahne zadnji put. Vojnik je spokojno gledao u prazno.

Neko je vrijeme promatrao umrlog čovjeka. Pomolivši se bogovima za njegov duh, Mihael tada ustade i pokuša otjerati strah. Pokušao je, no nije uspio.

Ubrzo se počeo mahnito okretati, promatrajući ostale stotine ljudi koje čeka isti kraj. Drhtao je, a suze su mu se kotrljale niz lice kao kod uplakanog djeteta.

Pokušao je pobjeći, no shvatio je da uopće ne može niti tek tako hodati, a kamoli učiniti nešto više. Već je više puta nogom gotovo dotaknuo nekog bolesnika, no bio je zahvalan da se to ipak nije dogodilo.

Od svih tih odzvanjajućih, suviše vrelih i smrdljivih stvari samo je jedno znao:

Mora razgovarati sa Prvim Učenjacom.

HATOR

Sjedili su oko ognjišta sa tanjurima punim gulaša u rukama, kojeg je Ser Tesej pripremio od mesa tura, dok je oko njih dan prelazio u noć. Osmero viteza, pukovnik i nekadašnji Prvi Učenjак.

Ser Averg je pripovijedao priču o vremenu prije nekoliko godina kada su gorghski konjanici napali Erion. Bila je to krvava bitka, iako je Erion imao više

oklopnika sa kopljima, konjanika i strijelaca na zidinama. U bitci nisu pomogle čak ni baliste. Neprijatelj je, a od toga su Erionci mnogo naučili, više koristio lukavost nego pravu snagu.

Dok su gorghski konjanici jahali pred zidinama privlačeći pozornost, njihovi su se plaćeni ubojice uvukli među paviljone vitezova unutar zidina te umorili one najviših rangova. Ono što su time učinili bilo je jednostavno: pukovništvo je preuzela budala, koja je na kraju i poginula sa vojskom koju je poslala u smrt, a pri tome u erionski dvor unijela nezadovoljstvo, sukobe i sve ostalo što je naposljetku morala rješavati kraljica.

Kraljica je tada upitala Učenjaka Lorga za pomoć, no jedino što je ovaj mogao bilo je da pitanja pošalje u Barg, savjetniku Hatoru. Tako je Prvi Učenjak pokušavajući zadovoljiti svoju i korist drugih, a ponajviše svoga staroga prijatelja, u pismu preporučio narednika Thara, koji je upravo na taj način postao pukovnik i kasnije čak tu titulu usvojio kao prezime.

Ser Averg je, umotan u svoj plavi debeli plašt erionskih vitezova, pripovijedao o zori u kojoj je kao jedan od vojnika pod Tharom Pukovnikom izašao iz Eriona i srazio se sa neprijateljem iz Gorgha, koji je brojao više od tisuću dvjesto konjanika.

Od šezdeset vitezova, koliko ih je u početku bilo, preživjelo je tek trinaestero, od kojih su danas živa devetorica. Što se vojnika tiče, preživjelo ih je manje od devetsto.

Priču su svi znali, no ono što su također znali bila je i njihova izdaja prema Erionu onog trena kada su ga odlučili napustiti. Stoga je očito da nitko nije doista slušao priču, već su vitezovi tek uživali u sigurnosti koju je ona pružala; bježanje od zbilje i razmišljanja.

BELLOW



zašavši iz kule, preko široke staze od smrznute zemlje došao je do konjušnice. Vrhovni čarobnjak poručio mu je da su mu doveli konja za putovanje. Ušavši u konjušnicu, ugledao je teškog teglećeg ridana.

Prišao mu je, a konj je tiho zarzao. Vrhovni čarobnjak rekao mu je da se konj zove Munja.

Prokleta glupavo ime, pomisli.

Promrsio je prstima kroz konjsku dlaku. Crne su ga oči probadajuće i ozbiljno gledale. Dobar je to bio konj.

Bellow je tada odnikud izvukao jabuku i pružio je konju, koji ju je sa zadovoljstvom pojeo. "Sada se poznajemo." Bellow je rekao.

I doista su se poznavali. Bellow je zagrlio životinju.

Konj je tada iznenada ustuknuo te se propeo. Bellow se izmakne i primi njegove uzde, time ga pokušavajući smiriti. Okrenuo se da vidi čega se ovaj uplašio, kada je na pragu vrata konjušnice ugledao djevojku koju je znao tek iz viđenja. Zvala se Elena.

Djevojka je nosila smeđi i debeli čarobnjački habit, kojeg je oko pasa stegnula crnim remenom. Na leđima je nosila čarobnjački štap, no on se nije vidio jer je bio pokriven njenom zlaćanom kosom.

Pošto je bila pet čarobnjačkih stupnjeva ispod njega, naklonila mu se. Tek tada Bellow u njenim rukama spazi dugački dvoručni mač u sivim, kožnim koricama.

"Zove se Zub.", prozbori djevojka, pogleda uprtog u sijeno na tlu, dok je mač pružala prema Bellowu. "Skovaše ga Bića Bijelog Carstva. Dar je od moje obitelji."

Bellow je pažljivo primio mač u ruke i polako isukao oštricu. Cijeli je mač sjajio neprirodnom svjetlošću, koja ga je obavijala poput kakvih niti.

Balčak mača bio je pola metra dugačak, te je bio obavijen tankim crnim materijalom, Bellowu nepoznatim, koji je bio mekan poput svile, no to opet nije bio. U jabučici je bio optočen plavi safir, a po tom Bellow shvati da ovo nije običan dar. Mač je usukao natrag u korice, tek sada uvidjevši da je oštrica toliko duga da je gotovo nemoguće rukovati tim mačem kao oružjem.

"Neka vidi mnogo vratova." djevojka reče, dok je Bellow promatrao korice ukrašene neobičnim motivima.

Kada je pogledao u njenom smjeru, Elene nije bilo.

Odriješivši korice čarobnjačkog štapa sa svojih leđa, na to je mjesto zavezao korice s mačem. Korice sa čarobnjačkim štapom je pak svezao unakrsno sa onima od mača.

Konj zvan Munja čekao ga je u konjušnici, skriven među sjenama.

“Bojiš se?” tiho upita životinju.

Munja nije odavao nikakve znakove kao promjenu raspoloženja. Glasno je disao i gledao u čovjeka pred sobom.

Bellow se okrenuo i shvatio da mač Zub na njegovim ledima svijetli. Sada, u tami, iako u koricama, oštrica Zuba obasjavala je konjušnicu poput plamena svijéće.

Pozabavit ću se s tim mačem kasnije.

Prišao je konju i magijom ga u par sekundi osedlao, jer njemu samome bilo je mrsko to činiti. Poveo je konja za uzde i izašao iz konjušnice.

GWATH

“Želite li još nešto, moj gospodaru?” upita sluškinja priglupa pogleda.

“Ne, hvala. Sada otići, moram nešto obaviti.”

Sluškinja je otišla. Gwath se pripremao za kratki odlazak iz Magisa. Otići će na nekoliko kilometara dugo jahanje sa čarobnjakom Revonom, čarobnjakom šestog od osam stupnjeva.

Nedavno je doznao da kralj Kessyra, Eolus, uopće ne zna da u Enzolartu izbija rat, stoga je došao do ideje da čarobnjaka Revona pošalje u Hil'gum kao glasnika koji će vijest o ratu proširiti. Obično pismo nije mogao poslati jer uz sve te ulizice, urotnike i političare, nikada ne bi stiglo do kralja.

Problem je također bio i u tome što nitko u Enzolartu nije smio znati za to.

Navukavši jahače čizme i još jednom provjerivši je li sve kopčice na odori pravilno namjestio, izašao je iz svoje odaje.

Koraci su mu odzvanjali hodnikom dok je koračao prema stubištu. Magiška kula bila je veličanstvena, i bila je prava čast u njoj živjeti, pa čak i za jednog arogantnog i ciničnog starca. No kula je bila nevjerovatno hladna, a imala je i prokletu previše stepenica. Gwath je davno prestao lijegati navečer u krevet, a da ga stopala i koljena polako nisu ubijala od boli.

Čarobnjak sedmog stupnja, Bellow, nekada mu je znao pripravljeti meleme za bol, no njega više nije bilo. Pitao se to gotovo stalno: je li ga doista trebao poslati u Erion?

Gwath nije volio druge čarobnjake. Svaki mu je bio mrzak i samom pomisli, no Bellow je bio druga kova. Nije se ulizivao, što je bila dobrodošla promjena. Nije se odupirao zapovijedima i, što je bilo najljepše, nije se pravio glup.

“Proklet bio!” Gwath promrmlja. Mrzio je kada donese pogrešnu odluku, pa makar ne bio siguran je li doista pogrešna.

Nakon nekog vremena, kada je izašao iz kule, došao je do čarobnjaka Revona, koji je uspravno sjedio na konju.

“Hoćemo li?” upita.

Revon je oklijevao. Tražeći prave riječi, odgovorio je:

“Čim krenemo.”

Gwath je dozvao sluge, koji su se tada hitro niotkuda pojavili, tucet njih. Upitno su ga pogledali, iščekujući zapovijed.

“Gospodar treba konja.” reče im Revon. Sluge su poput kakvog čopora pojurile prema konjušnici, nakon čega se jedan napokon vratio vukući konja za uzde, ponosito poput kakvog heroja.

Gwath je neuljudno odbio jednog od slugu koji se ponudio da mu pomogne uspeti se na konja. “Odlazite!” tada je rekao.

Uzjahavši konja, pošao je sa Revonom prema dverima Magisa. Vrata su bila gotovo deset metara visoka i upola toliko široka. Čelična i neprobijna. Teška i dozlaboga ružna.

Sa zidina je dopro glas:

“Tko ide?”

“Samo otvori prokleta vrata!” Gwath vikne te se zakašlje.

Vrata su se polako počela podizati sa zemlje. Bila su rešetkasta, tako da se Gwath osjećao kao u ćeliji. Činilo se da je prošla vječnost kada su se podigla nešto više od dva metra, na što su Gwath i Revon galopom izjahali van iz Magisa.

Za njima su se vrata tada gromoglasno srozala natrag na zemlju.

Jahali su što dalje od grada, da bi nakon dvadesetak minuta usporili na lagani hod.

“Znaš li zašto sam te poveo?”

“Jer nema Bellowa?”

“Ha?”, Gwath je na tren bio zbunjen. “Ne. Moram te zamoliti za uslugu.”

Revon ga je namršteno pogledao.

“Otići ćeš u Kessyr.”

Revon ga vjerojatno nije razumio, ili je samo razmišljao o zadatku. Gwath je čekao da čuje nakakvo pitanje u vezi toga, no vidjevši da ovaj šuti, nastavio je:

“Hil'gum je predaleko za golubove, a nemam nikoga više u koga bih se mogao uzdati...”, na tren zašuti i prodorno pogleda mladog čarobnjaka, “... osim tebe.”

Revon je bio smeten. “Ali Hil'gum je daleko. Nikada tamo nisam bio. Što ako se izgubim?”, zastane. “Ili poginem?”

“Vjeruj mi, našao sam najbolju brodicu čiji kapetan ima mnogo godina iskustva sa plovidbom. Na brodu je i vrstan navigator iz Stehhima. Uostalom, to je tvoja dužnost. U pitanju je usud Enzolarta. Osim toga, čuo sam da se neki čarobnjaci sedmog stupnja lako razboljavaju, pa čak i... pogibaju.”

Revon je trenutak razmišljao, no naposljetku je pristao. Gwath je bio oduševljen, iako je to prekrrio maskom čistog prezira.

ELTIUR



ljedećeg jutra pošao je do karantene u koju ga je uputio krčmar. Popio je čaj sa Kalgom i Aberom te nakon toga, kroz izlaz iz zidina kojim su se koristili stražari, izašao iz grada.

Put do karantene bila je obična ugažena trava, čak ni kolotečina. Hodajući, gledao je u okolni krajolik. Daleko na jugu vidjeli su se obrisi planina među kojima je bilo i selo Hurn. Na sjeveru je, pak, ležalo jezero Ajobb kraj kojega su rasle guste zelene šume. Na svim ostalim stranama jedino što se razabiralo bile su zeleno-žute stepe.

Nakon pola sata pješačenja, otprilike na granici početka njegova umora od hodanja, ugledao je drvenu kućicu.

Kućica je bila jednaka onoj koju je sanjao, vjerojatno zato što to *jest* bila ista kućica. Eltiur je nesvjesno ubrzao korak, nakon čega se, nekoliko sekundi kasnije, zatekao kako trči prema svom cilju. Ono što ga je natjeralo da se zaustavi bila je strijela koja se pred njegovim nogama najednom zabila u zemlju.

“Ni koraka dalje!” neki glas tada poviče.

Eltiur počne prelaziti pogledom preko svega oko sebe, tražeći onoga koji je strijelu ispalio, no nikoga nije ugledao.

“Odlazi!”, glas poviče. “Jesi li glup? Bježi odavde!” Eltiur začuje napinjanje strune.

U Eltiuru se najednom probudila mržnja. Bilo je nečega u toj magiji što čovjeka nakon nekog vremena učini zlim. Bilo kako bilo, Eltiur se nije povukao, već je, štoviše, prkosno počeo prilaziti prema glasu koji ga je upozoravao.

Pred Eltiurom se najednom niotkuda pojavio oklopnik sa dugačkim napetim lukom u rukama. Bez ijedne dodatne riječi, oklopnik je ispalio strijelu, koja je munjevitom brzinom poletjela prema Eltiurovoj glavi. Trenutak prije nego je trebao ugledati vlastitu smrt, pred Eltiurom se prizor usporio. Osvrnuvši se, Eltiur primijeti da je sve oko njega zaustavljeno. Strijela koju je niti pola otkucaja srca dijelilo od cilja najednom se zaustavila u zraku.

Nesvjesno je odvojio um od svog tijela, te njime ušao u strijelu. Mogao je njome upravljati. Mogao joj je pomaknuti putanju bilo gdje.

Mogao je tom istom strijelom ubiti vojnika.

Nemoj, Mord reče.

Strijela se rasprsnula u iverje, koje je vrlo polako letjelo prema Eltiurovu nepomičnu tijelu. Eltiur se tada vratio natrag u sebe.

Vrijeme se vratilo u svoj normalni tok.

Vojnik je sa čuđenjem gledao neobičan prizor. Iz tobolca je, prestrašen, izvukao i napeo još jednu strijelu.

Otidi odavde. Brzo! Mord mu naredi.

Eltiur bi se osjećao izgubljenim da je bio u stanju to učiniti. Vojnik je ispalio strijelu, a Eltiur je ponovno nesvjesno usporio vrijeme i uništio strijelu, ovaj puta spalivši ju u zraku.

Napokon je panika prevladala te je Eltiur pobjegao odande. Nakon manje od desetak koraka pretvorio se u orla i poletio u Avan.

ELTIUR

Doletjevši do Avana, vratio se u čovječje obličje. Hitro je ušao kroz stražnji ulaz zidina u grad, pazeci da bude što neuočljiviji. Tresao se, jer onom magijom nije upravljao ni on ni Mord. Prošavši kroz nekoliko ulica, uspio se vratiti u kuću Abera Špirita.

Prošavši između redova bačvi i male grupe ljudi koji su međusobno razgovarali, uspeo se stepenicama na sljedeći kat. Prošao je kroz hodnik, te napokon otvorio vrata sobe u kojoj su Kalg i Aber i dalje pili čaj.

“Kada odlaziš do karantene, Eltiure?” upita ga Aber.

“Ali, upravo sam se vratio...”

“Karantena je udaljena nekoliko kilometara od grada. Kako si otišao tamo i vratio se u pola minute?” Aber je pomislio da se Eltiur šali.

Eltiur najednom osjeti snažan, probadajući osjećaj u trbuhu. Toliko snažan da se savio od boli.

“Nešto nije u redu?” Kalg je ustao i prišao mu.

Eltiur je imao osjećaj da će mu utroba izaći van kroz kožu. “Sve je u redu.” reče.

Mislim da si počeo shvaćati što si učinio, reče Mord. Naučio si usporavati vrijeme.

Eltiur probljedi. Sjeo je za stol. Zakoni magije bili su složeni, gotovo bez ikakva ograničenja. Nije shvaćao da uz neograničenu slobodu dolazi itekakva

ograničenost. Nije sebe krivio što ne shvaća jednostavne pojedinosti, ali se je počeo zbog toga mrziti. Htio je otići iz Avana. Htio je otići bilo gdje, daleko od problema i dužnosti koje nemaju smisla.

Htio se vratiti u prošlost, a sada je to vjerojatno i mogao. Počeo se igrati boga, a to ga je plašilo.

Dok su Kalg i Aber razgovarali o Aberovom poslu s jabukama, za što se Kalg doista zainteresirao, Eltiur je odlučio ponovno otići do karantene. Htio je otići i obaviti ono što mu je Mord zadao, pa da može mirno leći čiste savjesti.

Ustao je sa stolice i izašao iz sobe.

Na ulici, na kojoj se osjećao svjež i smrad vjetra koji je dopirao sa tržnice na jugu, zaputio se prema stražnjem izlazu iz Avana. Kraj kamene kaldrme ljudi su podigli mnogo obrtničkih kućica; dok je prolazio, primijetio je bačvare koji su nabijali obruče i sedlare koji su kuckali po zakovicama. Staklari su puhali staklo, a tesari nešto dalje brusili drvene konstrukcije...

Dakle, sasvim dovoljno za dobiti glavobolju, koju je, eto, Eltiur već imao.

Prošavši kroz nekoliko ulica, došao je do dijela grada u kojemu više nije bilo kuća. Tu je sada okruženje bilo satkano od hrama Boga Obe, nekoliko štagalja oko njega i neobično velike kamene banke najbliže zidinama. Oko banke su tu i tamo stajali stražari, koji su svojim dosađivanjem ljudima oko sebe jasno davali do znanja da ih nije ni najmanje briga za banku i ono što je u njoj.

Jedan ga je od stražara mrko pogledao, na što je Eltiur pognuo glavu. Sumnju si nije mogao priuštiti. Skrenuo je s puta prema izlazu iz zidina te otišao prema hramu. Hram je bio dvadesetak metara visok i barem duplo toliko širok. Bio je podignut od kamena, sa tu i tamo nekoliko dijelova od mramora.

Stražar ga je i dalje promatrao. Eltiur nije imao izbora; ušao je u hram.

Vrata hrama nisu postojala, tako da je samo ušetao unutra i stopio se sa ono ljudi koliko ih je unutra bilo. Većina okupljenih ljudi bili su starci. Prišavši nekoj starici poluzatvorenih očiju, Eltiur baci pogled na svećenika, koji je u grimiznoj halji zlatnih obruba glasno propovijedao.

“Troje su bogova vaši spasitelji i nema drugih!”, svećenik vikne na što se Eltiur trgne. “Oni vam daju toplinu i sigurnost, bogatstvo i sitost!”

Ljudi su oko Eltiura sada pokazali više zainteresiranosti. Jedan je starac čak istupio iz gomile i svećenika upitao: “Milostivi, zašto nam onda uskraćuju drva, uzrokuju rat, dopuštaju nam da prosimo i gladujemo?”

Svećenik ga je na trenutak prodorno pogledao, nakon čega je mirno, strastveno odgovorio:

“Zato što ste grešni! Svi odreda! Ne pokazujete straha prema Gospodarima, niti se odričete svojih odvratnih sklonosti. Ne molite li ih za milost, milost vam neće biti udijeljena.”

Starci su sada već počeli glasno mrmljati, što je Eltiura dodatno uznemirilo. Jasno je osjećao da se Mord svim silama bori da mu ne uzme tijelo i poubija sve oko sebe. Napokon je neka starica prišla svećeniku te ga upitala:

“Milostivi, što nam je činiti?”

Svećenik joj položi ruku na rame te reče, na što sve utihne:

“Kaznite se. Onako kako najjače možete. Očistite se!” Na te joj riječi pruži crni bič.

Starica je zahvalno, sa divljenjem u očima, uzela bič i nakon nekog vremena gledanja u njega, svom snagom udarila po svojim leđima. Od udarca je pala na koljena, dok joj se duž košulje na leđima urezala krvava crta.

Gomila se ubrzo pretvorila u pravi stampedo koji se probijao prema svećeniku. Sam svećenik se uplašeno povukao dok su se starci tukli oko biča. Svatko je htio biti ranjen.

Eltiur je znao da je starica nasmrt pregažena. Ne mogavši više trpjeti guranje i psovanje ljudi, otišao je van iz hrama.

Oblaci su se polako razvedravali nakon jučerašnje kiše, mada je kaldrma i dalje bila mokra. Pogledao je u smjeru gdje su prije nekoliko trenutaka bili stražari, i s olakšanjem uvidio da nema nikoga. Vjerojatno su otišli u hram da spriječe opće ludilo.

Prošavši kraj napuštenih drvenih kola punih trule slame kraj puta, došao je do izlaza u zidinama. Oko kamenog prolaza obraslog mahovinom rasla je trava, te nekoliko omanjih grmova. Taj ga je prolaz odveo van iz Avana.

Nije htio odmah postati ptica, jer bojao se da bi ga netko od stražara na zidu mogao ustrijeliti lukom. Sama trava bila mu je visoka do bedara, a i odjeća koju mu je Aber dao bila je zelenkaste boje. Stoga je mogao bez straha poći a da ga nitko ne opazi.

Nije se bojao niti da se kod starčeve kućice stvorila gomila novih stražara, jer nitko ne bi vjerovao u priču o nekakvom magu koji moćima odbija strijele.

Nakon nekog vremena, kada su stražari na zidinama bile tek mutne crne točkice, Eltiur se pretvorio u pticu.

Nije dugo trebalo da dođe do karantene, no ovaj se puta nije htio zaustavljati pred kućicom – jednostavno se obrušio na slamnati krov i ušao u kućicu kroz dimnjak. Nasreću, vlasnik u peći nije zapalio vatru.

U čađavom dimnjaku nije mogao mahati krilima, tako da je bolno pao u pepeo na dnu peći. Ustao je na svoje tanke noge i par puta zamahnuo krilima da pepeo sa sebe otrese. Kada je napokon uspio izaći iz peći, Eltiur je ugledao čovjeka kojeg je tražio.

ELTIUR

Tharon je napravio čudnu grimasu na licu, koja je odavala da je iznenađen. Ustao je istog trenutka sa drvenog tronošca i odnekud izvukao nož.

Nije mu trebalo mnogo da nasrne na crnog orla, koji mu je na krajnje neočekivan način upao u kuću. Brzim je pokretima nožem zamahivao prema ptičjem vratu.

“Hrana!” uskliknuo je glasom koji je govorio da ga je vrijeme provedeno ovdje izludilo.

Eltiur je bio uznemiren i uplašen. Adrenalin koji ga je obavio kada je shvatio da ga čovjek kojega je došao osloboditi želi pojesti nije mu dopuštao da se vrati u ljudski oblik. *Morde!* viknuo je u svojim mislima.

Mord se nije oglasio. *Morde!* Eltiur ponovno poviče.

Pronašao si Tharona, Mordov se glas napokon čuje.

Hoće me ubiti!

Tharon je umornim, buljavim očima promatrao orla koji je lamatao krilima i nespreno se, bježeći, gegao po sobi. Srećom, u kućici nije bilo mnogo stvari, tako da se ptica nije imala gdje zavući. Bogovi znaju da će ovo Tharonu biti prvi zalogaj nakon suviše dana gladovanja.

Tada budi čovjek, Mord će ravnodušno.

Eltiur se naposljetku ipak uspio smiriti, što je popratilo opadanje perja sa njegovog tijela. I dalje je bježao po sobi, no u isto je vrijeme rastao, dok su mu se kosti povećavale. Tharon očito nije primijetio nikakve promjene jer je i dalje nasrtao i nožem sjekao zrak.

Nakon nekog vremena, pred Tharonom se stvorio čovjek. Čim je za to dobio priliku, Eltiur je, niti ne znajući kako i zašto, Tharona magijom snažno odgurnuo od sebe; jadnog je starca zaustavio tek zid.

Tharon se tada srušio na pod i ostao tako nepomično ležati. Eltiur je, shvativši što je učinio, istog trena kleknuo i provjerio je li starac živ.

Tharon je disao.

Eltiuru je laknulo. Tek je sada shvatio koliko se umorio. Sjeo je tada na Tharonov neudobni krevet i pokušao doći do daha.

ELTIUR

Tharon je došao k svijesti tek nakon dva sata. Nije se sjećao ničega. "Tko si ti?" starac ga je sanjivo upitao.

"Eltiur." nije znao kako bi drugačije odgovorio, a opet nije bilo moguće objasniti tko on doista jest.

"Što radiš u mojoj kući?" Tharon je uznemireno, gotovo drhtavo rekao. Bio je preslab da bi uljezu išta više učinio.

Eltiur se osmjehnu. *I ja se pitam što to radim*, ogorčeno je pomislio i prisjetio se mogućnosti izbora pri prvom susretu s Mordom. Bilo je, sjećao se, smrt ili "učenje". *Zašto nisam odabrao smrt?* "Došao sam u posjet." naposljetku je rekao.

"Zašto?" Tharon upita i osovi se na noge. Eltiur je sada mogao primijetiti da je starac jednak onome u snu. Tharon je bio sijede, gotovo srebrne kose i brade koja mu je padala preko prsa i trbuha, pa sve do pasa. Bile su neobične i njegove oči, koje su bile ni više ni manje nego crne poput ugljena.

Eltiur na "zašto?" nije odgovorio.

Tharon je vjerojatno razmišljao da li da zove stražare, jer došao je do prozora i nervozno gledao van. Eltiur mu je tada prišao. *Što da mu kažem?*

Doznaj tko je on, Mord odgovori.

“Ti si zatočenik?” upita ga iako je već shvatio odgovor.

Tharon polako kimne glavom.

“Koliko si dugo ovdje?”

Tharonov pogled značio je samo jedno: dugo.

“Dvadeset godina.”, glasio je odgovor. “Zar si me došao izbaviti?”

Eltiur kimne. Shvatio je da će tog čovjeka izbaviti jedino ako ubije stražare.

Dovraga i ubijanje. Gadi mi se, pomislio je kada je napokon odlučio i učiniti što je naumio. Prišavši vratima, okrenuo se prema Tharonu. “Zatvori vrata i sakrij se. Ni u ludilu ne izlazi van.” reče.

Tharon ga je upitno pogledao, na što je Eltiur samo promrmljao:

“Jer ovo će sada postati pokolj.”

HATOR



ojahali su do jednog od krakova jezera Ajobb. Tu je bilo malo ribarsko naselje, sačinjeno od tek desetak koliba podignutih na brežuljku kraj vode. Svi u naselju bijahu ribari.

Istog dana kada su stigli, Thar Pukovnik je poslao Ser Parksusa da im unajmi malu brodicu za plovidbu preko kraka jezera.

Eriona više nije bilo niti u obzoru, tako da je Hator bio siguran da su prevalili barem trideset kilometara. To je, uzevši u obzir da su jahali konje, bilo dosta manje nego su zapravo trebali, no planine su im do sada donijele prilično neugodna iskustva. Otkako je jučer pala kiša, neki dijelovi planina su se odronili, time im zemljom i kamenjem presjekavši put. Thar Pukovnik zamišljeno je sjedio kraj ognjišta na travnatom brežuljku, slušajući iritantno glasanje cvrčaka. Za to je vrijeme brusnim kamenom polako prelazio preko oštrice svog dvoručnog mača, što ga je neobično umirivalo.

Kraj njega, oko vatre, sjedili su ostali vitezovi. Slušali su tonove ručno izrađene gitare, koju je tiho svirao neki ribar. Ser Averg je kraj njih svoj bat laštio krpicom umočenom u nekakvo miomirisno ulje.

Hator je čitao knjigu koju je dobio od jednog ribara, naslovljenu *Savršenstvo prave taktike*, čiji su tekstovi govorili o bitnosti zajedništva među vojnicima.

Kraj Hatora je Ser Mitur među prstima vrtio svoj bodež. Hator se pitao zašto ga ovaj još nije naoštrio.

“Vidim da voliš taj komad čelika.”

“Tada dobro vidiš.”, Ser Mitur je odgovorio. “Mada u pitanju nije čelik.”

“Već?”

“Pojma nemam što su Zigorsi koristili dok su ga kovali, ali čelik nije.”

“Zigorsi?”, Hator se iznenadio. “U tom slučaju u potpunosti razumijem tvoju ljubav spram tog bodeža. Ako smijem znati, odakle ti?”

“Taj mi je bodež poklonio djed, koji ga je čuvao još gorljivije od mene. Čak toliko da mi ga je dao tek nekoliko sati prije nego je umro. Rekao mi je tada da se bodež prenosi sa koljena na koljeno u mojoj obitelji, još otakako ga je Perp glavom nosio na svome boku. Rekao je da je ovime napisana Pjesma.”

Hator je sada mogao izbliza pogledati oštricu tog bodeža, čija se oštrica, vjerojatno zbog igre svjetla, gibala kao da diše.

“Smijem li?” Hator ga upita i pruži ruku prema bodežu. Držao ga je već prije, no tada mu nije odavao toliku pažnju.

“Naravno.” Ser Mitur odgovori, na što Hator oprezno obujmi bodež prstima.

Bodež je bio nevjerojatno lagan, oštrice koja kao da je i zrak sjekla. “Neprocjenjiv je.” Hator šapne.

Ser Mitur je tada bodež uzeo natrag. Ser Miturova prošlost Hatoru je bila nepoznata, no Hator je pretpostavljao da je pripadao imućnoj obitelji.

“Večeras se vozimo brodićem.” reče tada poznati hrapavi glas Ser Parksusa desetak koraka od njih, koji se vratio iz ribarskog naselja.

Vitezovi nisu ničim pokazali da im je ova vijest promijenila raspoloženje. Thar Pukovnik je prestao oštriti svoj mač te ga je spremio u korice, ustavši. Korice sa mačem je držao u ruci, pogleda uprtog u nebo. “Onda se moramo početi spremati, jer već se mračí.”

Hator je također pogledao prema oblacima. Bili su tamnosivi. “Neće nam niti vrijeme baš biti na raspolaganju.” promrmlja.

Nakon što su sve konje ponovno osedlali, otišli su prema jezeru. Ajobb je, kažu neki, dubok koliko je Saviun visok. A to znači nešto više od petnaest kilometara. Kako su ljudi izračunali dubinu, Hator nije znao reći.

Jezero kojemu se nisu vidjeli krajevi mirno je i spokojno ležalo tamo gdje su ga i očekivali. Planinski vjetar tek je tu i tamo uzburkavao vodu niskim valovima.

Pred njima je na vodi plutala lađa; dovoljno velika da ima vlastitu staju i mjesto za smještaj ljudi. Lađa je bila dugačka tridesetak metara i široka upola toliko. No to nije bilo veliko vitezovima i Hatoru koji su znali da su brodovi koji putuju prema Hil'gumu najmanje deset puta veći.

Kapetan lađe bio je neki barbar, koji se mogao sporazumjevati jedino galamom. Lađom su upravljala šestorica mornara, od kojih je jedan sa broda gurnuo dugačku i široku dasku, čiji se kraj zabio u zemlju na kopnu. Prvi je preko daske pošao Ser Mitur, vukući svog konja za uzde. Došavši na palubu broda, uzde je prepustio jednom od mornara koji je konja odmah odveo u staju. Svaki od vitezova imao je svog konja kojeg je morao dovući na brod. Hatorove noge bijahu slabe, tako da bi vrlo lako vukući konja mogao izgubiti ravnotežu i pasti u vodu. Naposljetku je pukovnik Thar došao do Hatorova konja i za sobom ga povukao na palubu.

Nedugo nakon što su se napokon smjestili u krmu, počela je ponovno padati kiša.

MIHAEL

Došao je do unutarnjeg južnog tornja čitavim nizom hodnika. Uspeo se stepenicama osvijetljenim tek gorućim bakljama na zidovima, te došao pred debela drvena vrata koja su vodila u odaju u kojoj se nalazio Učenjak Albert.

Je li bila slučajnost ili ne, bilo kako bilo, Mihaela je uhvatio grč u bolesnoj nozi. Štap za hodanje mu je ispao iz ruke, a on se zgrčio u čučnju, svom se snagom suzdržavajući da ne vrisne od boli.

Dok je tako sjedio na hladnom kamenom podu, iz prostorije je čuo nečiji razgovor:

“Kažem ti, postaje očito! Moramo odmah prestati s time!” glas nije pripadao ni Albertu, niti bilo kome drugome koga je Mihael poznao.

“Ne možemo. Tako je blizu.” glas Prvog Učenjaka odgovori.

Pokušao si je predočiti sliku o čemu ljudi unutar odaje razgovaraju, no ništa mu nije padalo na pamet.

“Čak i...”, Mihael je zastenjao od boli, tako da na trenutak nije čuo, “... pristaje na to.” Albert nastavi.

“Ali sve izmiče kontroli. Ne znam koliko ćemo još moći ovako.”

“Čuo si zapovijedi. Ne želiš valjda pokazati neprivrženost?” bijaše to opet Albert.

Čovjek je vjerojatno razmišljao o tome da li da nastavi sa time što je činio. Nakon nekog vremena reče:

“Vjerojatno imaš pravo.”, izdahne. “Naposljedku, ono sa ezerunskim kraljem je uspjelo.”

Thoron je ubijen od strane Alberta? Mihael nije mogao vjerovati. A moja je majka optužila Hatora.

Razmišljao je o dvjema opcijama: prva bi bila da nekako ustane i uđe u odaju da vidi o kome je riječ kraj Alberta, no oni bi ga vjerojatno svladali.

Druga je opcija, pak, bila da odmah ode u Kraljevski tron i sve što je čuo prenese svojoj majci.

No onda se sjetio jednog vrlo bitnog detalja:

Albert je privržen njegovoj majci, a upravo je izrazio gađenje prema neprivrženosti. To, dakako, znači da je, ni više ni manje, upravo njegova majka ona koja je kriva za Thoronovu smrt.

Osjećao se kao da je u kavezu. Nije se mogao micati, niti ikako djelovati. Upitao se što bi Hator učinio na njegovu mjestu. Gotovo fanatički, razmišljao je da li da upotrijebi frazu "napad je najbolja obrana". No onda sjetio da doista može napasti.

Ledena vojska.

Odlazi sada, ovog trena, u Saviun.

Nije prošao ni trenutak, a već je imao detaljan plan u glavi. Oženivši princezu Lenyu, dobio bi polovičnu vlast nad *Ledenom vojskom*. Thargelion i njegova majka, kao i smrdljivi ezeruni. Svi bi bili neugodno iznenađeni.

Mogao bi bez ikakva problema proći kraj ono nekoliko vojnika i stražara što ih je Erion imao na raspolaganju. Konjušnice su pune konja, tako da bi si samo trebao odabrati jednog.

To bi bilo neočekivano.

Ali ovaj je puta odlučio da će vrlo pomno pregledati konjske sapi imaju li kakav žig.

No prvo moram ustati.

Sljedećeg jutra, do kraljice je došla vijest da je Mihael nestao.

U normalnim bi okolnostima poslala vitezove, vojnike i glasnike da ga pronadu, no u ovakvo vrijeme rata jednostavno je znala da je poginuo ili negdje upravo umire.

Već ga je cijelo prijevodne oplakivala. Nije imala teka, niti je više imala energije za jadikovanjem nad strašnom sudbinom.

Zapovjedila je slugama da joj iz podruma kuhinje donesu najbolji alkohol koji nađu. Ako će već morati tugovati, neka barem tuguje sretna. Ili barem sa takvim prividom.

Cijela moć kraljevanja i širenja propovjedi o časti i moralu bila je najobičnija iluzija. I to čak ne neka uvjerljiva. Cijela desetljeća njenog vladanja sada su joj se činila kao najobičnija lakrdija.

Bila je potpuno opuštena, dok je pijana sjedila na tronu, no mozak joj se i dalje divljački napinjao da shvati taj paradoks.

“Dijete moje”, reče i zajeca, “nemoj mi umrijeti.”

S tim riječima je zaspala, a čaša vina joj se razbila po podu.

Sanjala je svog davno umrlog muža, kralja Gerbetusa Trećeg, kako sjedi na prijestolju i mudro zapovijeda ljudima, znajući da neće učiniti nikakvu pogrešku. U san joj je nakon toga ušla livada, beskonačne ljepote. Tračala je po njoj usporeno i sretno. Djeca su bila kraj nje, i sunce i sreća...

Najednom je vrisnula od straha. Djeca su oko nje bila mrtva. Livadom je zavladala smrt. Sva trava je uvenula, dok se sunce prekrilo crnim oblacima.

Oko nje je kružio vrtlog, crn i ogavan kao nikakva druga tama. Bio je sačinjen od svega najgoreg što je mogla zamisliti. Od prezira, straha, izdaje, smrti, bolesti i nekakvih drugih, nepoznatih, ljigavština. Koža joj je otpadala sa tijela, kao i kosa, i grimizno kraljevsko ruho koje je nosila.

Gadila se samoj sebi.

Vrtlog se skupio, dok je ona bila usred njega. Počeo ju je daviti. Kašljala je i pljuvala, no i dalje je osjećala kao da će se ugušiti.

Glas je dopirao niotkuda. Bio je potresen i uplašen. Pokušala je shvatiti značenja riječi, no sve je bilo nerazumljivo.

“Moja gospo!” reče glas. Roana je bila sretna što je prepoznala glas jedne od svojih sluškinja.

Otvorila je oči.

“Diše.” sluškinja reče.

U ustima je osjetila odvratan okus. Nešto joj je bilo u ustima – nešto ljigavo i vodeno. Počela je pljuvati.

Tada je shvatila što se dogodilo.

Gotovo se ugušila u vlastitoj bljuvotini.

“Hvala bogovima!” izdahne druga sluškinja.

Roana je obrisala usta rukavom svoje halje i još nekoliko puta pljunula na pod. Ustala je i okrenula se, pogleda uprtog u sluškinje koje su u strahu ustuknule.

“Očistite ovo!” zapovjedi im.

Čovjek bi u ovakvim trenucima trebao osjećati stid, no kao i uvijek, on pobjegne od stvarnosti.

Tako je učinila i ona.

HATOR

Plovili su jezerom dok se nebo nad njima sve više mračilo. Planinski vjetar šibao je vodu, zapljuskujući time palubu i sve na njoj. Kapetan je mornarima naložio da podignu jedra, dok je on za to vrijeme upravljao kormilom.

Hator je pod uljanicom u krmi čitao *Savršenstvo prave taktike*, dok je Thar Pukovnik kraj njega spavao na slamnjači. Ser Tesej je sa Ser Vitonom, Ser Bolgom i nekoliko mornara otišao bacati mreže sa palube, no ostali su vitezovi tek sjedili za stolom kraj Hatora i pili razvodnjeno pivo, jer bilo im je mrsko kisnuti.

“Kažu mornari da nisu čuli da se u Erionu vodi rat.”, Ser Mitur je zamišljeno rekao. “Čini mi se da tada ni Thargelion ne zna za to.”

“Ne valja se nadati...”, Ser Salikus dometnu. “Napokon, da je Thargelion glup čovjek ne bi sve to toliko trajalo.”

“Imaš pravo.” Hator podigne pogled sa knjige i reče.

Dalje su nastavili u tišini, svaki sa svojim mislima u toj polumračnoj, odvratno vlažnoj i hladnoj krmi, gdje im je jedinu utjehu pružalo to pivo – doduše razvodnjeno. Hator je čitao, to je bila istina, ali njegov je um bio daleko dalje, pogotovo od te knjige, negdje gdje su vladali mir, sitost, toplina, ta trunka tolerancije koje danas više nema, pa čak i – moral.

Nema više toga... mislio je. *Gdje li je nestao smijeh?* Očito, nije se smio to pitati, jer sjetio se Mirre, svoje kćeri. Ona se znala smijati.

Hatorovu iznenadnu navalu tmurnosti i klonulosti srca i volje primijetio je Ser Seltes, koji ga je na to upitao: “Je li sve u redu, Hatore?”

Hator ga tada neobično brižno, čak bi se moglo reći, lomljivo pogleda, i reče: “Zašto bi Thargelion bio glup čovjek? Ta zar nije postigao sve što je htio? Ti si bio Učenjak, Seltese, reci mi tada: zašto bi išta bilo u redu?”

Ser Seltes na to odgovori: “Shvaćam, Hatore, na što misliš. Svi smo za sobom ostavili nešto u Erionu. Ali to ne znači da nije u redu otići i pokušati sve to spriječiti. Čini mi se krivim pokušati shvatiti Thargelionove postupke, no to može biti rješenje. Shvaćam da traženjem saveza sa neprijateljem naša lojalnost dolazi u pitanje, ali u pitanje dolazi i život Erionaca...”

Ne shvaćaš... Hator pomisli i jedno se osmjehnu. “Nema veze.”, reče, položivši ruku Ser Seltesu na rame. “Dokle je britkih umova poput tvoga, za Erion se ne brinem.” Ustao je, zaklopio knjigu i rekao: “Idem na zrak.”

“Svakako, svakako...” Ser Seltes mu se makne s puta.

Ali Hator nije išao zbog zraka. Išao je zbog osamljenosti. Čak, kada se dovoljno maknuo od sviju da može započeti vlastiti monolog, rekao je: “Dovraga!”

I počeo misliti: *Zar vam nije žao, neljudi, tako hrliti k ubijanju? Zar vam nije žao uporno započinjati suviše ratove? Naslonio se na vratnice, u namjeri da izađe iz krme. Gadite mi se, svi redom, prokletnici, ulizice, gamadi nemoralna, što se kupate u svojim lažima i krolju i znoju gladnih i siromašnih. Gadite mi se sa svojim odlukama i uživanjem u općoj nesreći.*

Došlo mu je da zaplače, ali on je "otišao na zrak". Ništa više nije mogao, jer bio je tek čovjek. *Da li da vam oprostim zbog svega toga?* pitao se kada je napokon stao na palubu, gdje ga je dočekao pogled na hladnu kišu i Ajobb. *Ne! Umrite! Umrite i istrunite, da vas nema. Molim vas, umrite, neljudi odvratni, vi prokletnici. Ne želim na vas više ni misliti...*

Stao je kraj Ser Bolga. “Čini mi se da danas neće biti ulova.” vitez je rekao.

“Ne pričaj gluposti”, dobacio mu je Ser Tesej, koji je pred uskomešanim valovima potezao neko uže, “već dođi i pomози. Nešto je zagrizlo!”

MIHAEL

Jahao je po blatnjavoj mokroj travi, dok mu se odjeća mokra od pljuska koji je nemilosrdno padao lijepila za tijelo. Dobio je žuljeve na dlanovima od uzda koje je jedva držao, a i rana na nozi obavijena zavojem se pogoršavala. Više puta se konj prejako trgnuo, tako da mu je krasta u konačnici popucala na više manjih komadića koji su se jedva držali za gnojnu ranu.

Jahao je u najudobnijem sedlu kojeg je mogao naći, a i to je bilo na više mjesta uništeno. Prije nego je pošao, pokušao se sjetiti što će Saviunskoj princezi, Lenyji, dati kao miraz. Ono što je na kraju odabrao nije mu se svidjelo.

Lice mu je bilo promrzlo i plavo, a usne ispucale. Bedra i listovi njegovih nogu bili su puni modrica od konja koji se jedva provlačio kraj suhog granja, kamenih gromada i trnovitog grmlja. Iako je jahao, a ne pješao, ipak mu je sa lica kapao znoj. Bio je umoran i gladan od svega toga.

Kada je napokon izgubio gotovo sav osjet u nozi, zaustavio je konja, uz bol u rani noge sjahao, privezao životinju uzdama za drvo, i otišao do najbliže spilje koja mu je, kao i ono kamenje, priječila put. Spilja nije bila najtoplija i najsuša, no barem je polovično bio obavijen tom iluzijom.

Pred spiljom je sakupio naramak drva. Nakon što je dobrih sat vremena proveo pokušavajući zapaliti ta, nažalost mokra, drva također mokrim kremenom, na kraju je odustao i legao na tvrdo, ali ipak ravno, tlo spilje.

Nekoliko sati kasnije, napokon je uspio zaspati.

Sljedeće jutro, jedva je ustao koliko su ga boljela leđa od tvrdog kamena. Odjeća mu se osušila na tijelu tokom noći, zajedno sa kremenom na kojemu je, tužno je naposljetku shvatio, cijelu noć ležao i žuljao se.

Ustao je i protegnuo se, na što su mu kosti zapucketale. Vani je kiša prestala padati, no oblaci su mu i dalje bili sumnjivi. Osvrnuvši se po spilji, tada je razočarano ugledao hrpu suhog granja na njenom kraju. Nije mogao vjerovati da se cijelu noć smrzavao iako su suha drva bila tik do njega.

“Idiot!” poviče samome sebi ogorčeno. Jeka je odzvanjala spiljom, uznemirivši time konja koji je pred njom pasao travu. Mihael naposljetku odluči izaći iz spilje i promotriti okolinu.

Trava, zelena i sjajna, budila je u njemu spokojan osjećaj. Planina pred njim bila je obrasla stablima. Vrh planine bio je među oblacima i maglom, dok je ono što se od njega vidjelo bilo prekriveno snijegom.

Spustivši pogled, u daljini je među guštikom ugledao srnu. Bila je skrivena među visokom djetelinom i grmljem, ali ju je jasno vidio. Bila je visoka nešto više od metra i pol, sa sjajnim krznom boje jantara.

Mogao bih ju uloviti.

Konj kojeg je uzeo iz Eriona, za sedlo je imao zakačen mač. Mihael je prišao konju, skinuo sa sedla mač te ga isukao iz korica. Mač je bio oštar, kratak, širok i, što je najvažnije, lagan.

Uz bol u nozi, uzjahao je konja i laganim hodom dojahao na desetak metara od srne. Srna se nije uznemirila, već je samo spustila glavu i nastavila pasti djetelinu. Mihael je tada zaustavio dah i polako podigao mač.

Bilo mu je luđački udaralo, dok je rukom uzimao neprimjetni zamah. Nakon, činilo se cijele vječnosti, bacio je mač.

Oštrica se zabila u zemlju kraj srne. “Sranje!” Mihael opsuje.

Srna je na trenutak pogledala u Mihaelova konja, da bi nakon toga pobjegla.

Mihael udari uzdama, na što se konj dao u galop. Dok je konj preskakao prepreke, Mihael je shvatio da još uvijek nije sve gotovo; srna je, trčeći, nogom udarila o neki panj među lišćem, tako da je sada, jedva primjetno, šepala.

Mihael se tada sjetio da za pasom nosi ukrašeni kukri, koji je dobio dolaskom u Erion iz Barga. Zgrabio je dršku i izvukao nož. Okrenuo ga je desnom rukom, dok je lijevom držao uzde, tako da je sada držao oštricu.

Podigao je ruku. Konj je poskakivao, dok se teren pred njim nakosio prema gore. Naciljavši, Mihael je bacio kukri.

Trenutak kasnije, pred Mihaelom je ležala srna sa sječivom noža među rebrima.

Poglavlje 16

BELLOW



relazeći gotovo tri sata rijeku Junu na svome konju, u daljini, s druge strane rijeke, spazio je krdo turova. Udarili su preko rijeke ravno na njega, stotine njih.

Prvo što je pokušao, bilo je stvaranje snažnog impulsa u vodu magijom, tako da se stvore masivni valovi koji bi otjerali životinje. No taj pokušaj nije uspio, jer tim je valovima turove samo potjerao u stampedo. Životinje su sada gazile jedna drugu, pokušavajući se probiti naprijed, ranjavajući se usput rogovima.

Došli su, okružili ga i počeli gaziti, vrlo brzo nakon što je stampedo nastao, a Bellow nije mogao ništa učiniti. Nekoliko je puta posjekao ruke i bedra o sječivo Zuba što mu je bio zakačen na leđima, oderao je dlanove dok je pokušavao obuzdati konja, i napokon, pljusnuo u vodu i zadobio još nekoliko bolnih udaraca od podivljalih turova.

Bellow se svim silama pokušavao domoći zraka, dok su ga životinje sve to vrijeme udarale i gurale natrag pod vodu, no to nikako nije išlo – svu energiju i

upornost koju je mogao iskoristiti da se izbori i oslobodi udaraca, te da dođe do površine i udahne, izgubio je još onda kada je uopće magijom sve to i stvorio, taj stampedo.

Napokon je došao i taj trenutak: Munja ga je udario po prsima i izbio mu zrak iz pluća. Vrisnuvši i naglo pokušavši udahnuti, pluća su mu se napunila vodom. Težina promočenog čarobnjačkog habita i mača Zuba, kojeg nikako nije mogao otkaçiti, povukli su ga na dno.

Struja divlje rijeke još ga je brže povukla prema tlu pod vodom, tako da je snažno udario potiljkom po nekom kamenu na dnu. Lubanja mu je napukla, osjetio je.

Nije stigao ni opsovati, ni osjetiti bol. Tada je samo izgubio svijest i prepustio se hladnoj rijeci.

Silni bol koji ga je tjerao na ritanje, urlikanje i luđački bijes vladao je njegovim umom i tijelom tokom tih nekoliko sati koliko je bio bez svijesti, zraka i, čak, života – ali tek u mislima. Bellow se zapravo nije mogao micati, a Juna je samo čekala da magija koja ga još drži na životu odustane i pusti ga da trune, da nahrani ribe i sve to privede kraju, kako logika, zdrav razum i zakoni uopće nalažu.

Nije bilo nikakvih sjećanja tokom tih trenutaka, ili uopće razmišljanja. Bellow tada, dapače, nije niti postojao.

Ali postojim, nešto bi tada reklo.

Koliko i ja, opet, nešto bi drugo odgovorilo.

Zar razgovaram sa nekim?

Sa samim sobom, zapravo...

Prepoznajem ti glas. Ti ne možeš biti ja.

Ali tko bih tada ja bio?

Da, znam te. Ti si Myron.

Otvorio je oči. Zvjerao je pod vodom pokušavajući shvatiti gdje se nalazi, no svuda oko sebe vidio je samo tamni mulj.

Oči su ga pekale, no on je jasno gledao. Čudio se tome što se nije utopio, no tada se sjetio da mu je djevojka, Elena, rekla da je mač Zub skovan od Zigorsa, a takvi čuvaju svog vlasnika od smrti.

Stoga je bio u škripcu: težina mača prikovala ga je na dno, više od pedeset metara pod površinom rijeke, no ako se oslobodi, isti mač neće mu više moći pomagati, te će tako Bellow pod vodom umrijeti, kao što je logika i nalagala.

Shvativši da je to jedini način, Bellow uništi realnost i izađe iz svog tijela. Njegov um sada je promatrao beživotno tijelo pred sobom. Bellow je osjećao trnce. Znao je da ima vrlo malo vremena, tek minutu možda, koliko je njegovo izranjavano, vodom zdrobljeno tijelo u sebi imalo snage. Ako bi sada doživio neuspjeh, vjerojatno bi ostatak vječnosti proveo na dnu rijeke, na rubu između života i smrti, mačem sprječavan da umre, a tijelom da živi.

Otišao je u crnilo, daleko od svjetlosti Zuba, u muljavu tamnu vodu gdje su živjele tek kakve nemani. Putovao je brzo poput jeke među hridima, a ništa više od toga i nije bio.

U početku nije znao što traži, no ubrzo je shvatio da je to njegov čarobnjački štap. Ako ga uspije pronaći, štap bi mu mogao pomoći.

Junja je bila široka oko dva kilometra i dugačka gotovo devedeset. Bile bi mu potrebne godine traženja običnog štapa, ali ipak, magija ga je privlačila svome izvoru. Brzinom treptaja, um mu je tada došao do površine rijeke, gdje bi da je živ mogao osjetiti hladnoću i vjetar. Turovi su već bili na drugoj strani rijeke, kao i njegov konj, Munja. Životinje su sada bez ikakva straha, gotovo pitomo, pasle travu među stablima.

Bellow se okrene oko svoje osi pretražujući površinu. Sve isto: rijeka, planine u daljini, šumarci na obrubima rijeke. *Gdje si?* pomislio je. Osjetio je slabost. Uskoro će izgubiti i zadnju kap snage. *A Gwath bi bio razočaran da umrem,* sarkastično je na to pomislio.

No tada ga je ugledao kako pluta. Štap se gotovo nije razlikovao od okolnog granja.

Bellow doleti do štapa i svojom nepostojećom rukom dotakne njegovu mokru glatku površinu. Štap je na dodir potonuo, kao da se pretvorio u željezo.

Bellowov um tada je zaronio pod površinu vode, opet se našavši u tmuni. Odjurio je do dna, gdje je ugledao vlastito beživotno tijelo koje se gibalo poput morske trave, i svoj čarobnjački štap zabijen u mulj kraj njega.

Ušao je u svoje tijelo i otvorio oči. Rijeka ga je polako ubijala, stišćući mu sve kosti, no istog trena zgrabio je svoj štap i uperio ga prema površini pola stotine metara iznad sebe.

Trenutak poslije, Bellow je plivao na površini rijeke. Došavši do obale rijeke obrasle trskom i gustom visokom travom, probio se do čvrstog tla. Svom je snagom šakama grabio zemlju, probijajući se i boreći za svaki udisaj zraka.

Udisaji su mu bili sve teži, dok je shvaćao koliko dugo uopće nije disao. Prsa su mu se divljački nadimala. Cijelo tijelo najednom mu se umrtvilo. Htio ne htio, srušio se u travu i zaspao.

GWATH

Revon je polako hodao preko debele daske koja je povezivala kamenu luku sa brodicom, pazeći da ne izgubi ravnotežu. Sunce ga je zaslijepljivalo zrcaleći se sa niskih valova mora. Gwath se pribojavao da čarobnjak ne padne u vodu, jer to bi bio dozlabora loš znak.

Nikada se ne bi volio naći na Revonovu mjestu. *Taj mladić je prokleta budala,* pomisli. Iako je važno da se vijest o ratu prenese u Kessyr, šanse da se brod pod olujom ne potopi gotovo da i nisu postojale.

Nakon što su mornari odvezali užad, došli su na brod i dovukli dasku na palubu. Nakon što su podigli jedra, brod je počeo razbijati valove i probijati se naprijed. Gwath nije htio ostati niti trenutka više na toj hladnoći. Ušao je u svoju kočiju.

“Gospodaru?” kočijaš upita.

“Samo vozi, prokletstvo. Smrzavam se!”

Sat vremena kasnije, Gwath je gledao u zidine Magisa.

Vjetar sa južnih planina svakoga je dana postajao sve žešći, tako da je Magis bio pod udarom hladnoće. Prije tek tjedan dana, u gradu je bilo vruće kao u paklu, a Gwath je jutros naišao na mraz koji je obavio travu.

Zbog neočekivane hladnoće, ljudi su nosili deblju odjeću. Stražari, pak, više nisu nosili oklope, već su bili umotani u krzna umjesto.

Sam Gwath se prehladio. Iako je preko ramena nosio skupocjeno krzno lisice, a na leđima medvjede, on se i dalje smrzavao.

Prošavši preko zemljanog puta među kućama, došao je do vrata kule. Ušao je u kulu te se stepenicama zaputio prema gornjim katovima. Sa ljutnjom u očima zaticao je neupaljene baklje na zidovima.

Svakim zamahom njegova dlana određena baklja bi planula, osvjetljujući i grijući okolinu.

Napokon došavši do predzadnjeg kata, ušao je u veliku dvoranu, gdje su stolovi vječito bili prepuni raznoraznih jela.

Sjeo je za jedan stol i uzeo željezni kalež sa njega. Htio je nešto što će ga ugrijati, a nedavno kuhano vino je bilo predaleko da bi ga mogao dohvatiti. Mrzovoljno je telekinezom podigao vrč vina i dovukao ga pred sebe. Pružio je ruku prema vrču i shvatio da je pretežak.

Još mrzovoljnije nego prije, magijom je podigao vino iz vrča u zrak te ga sipao u kalež pred sobom. Primijetivši da se kalež napunio, Gwath je srknuo vino.

Pljunuo je. Vino je bilo prehladno.

“Dovraga i ovo!” opsuje i prstom dotakne površinu crvenog vina u kaležu.

Vino se na trenutak sledilo, a onda je zakuhalo. Kuhalo je toliko da je gotovo prekipjelo preko rubova kaleža. Para od vina dodirivala je Gwathove prste, čineći ih vlažnim i ljepljivim.

Prestao je doticati vino, na što je magija utihnula. Ovoga puta, gutljaj je otpio gotovo sa zadovoljstvom, namršteno se prepuštajući okusu; slatkoći otopljenog meda i gotovo nezamjetnoj, ali prisutnoj gorčini klinčića. Uz tračak cimeta...

Ali i dalje je ništa više od odvratnog.

Kalež je primio objema rukama, udobno se smjestio u svojoj stolici, te napokon započeo ono najvažnije i najteže: razmišljati.

BELLOW

Već je jahao više od deset kilometara otkako si je nad vatrom uspio osušiti odjeću i odspavati koji sat. Sada je poskakivao na sedlu Munje, koji je svojim galopom gotovo letio među visokom travom.

Vjetar sa juga bio je sve hladniji. Imao je osjećaj da će mu oguliti kožu s tijela.

Na bedrima je osjećao gadne rane, dok ga je kralježnica ubijala od boli. A to nije moglo promijeniti nikakvo namještanje položaja u sedlu. Mač Zub bio je kvalitetne izrade i veličanstven, ali bio je dozlaboga težak.

Pitao se koja je budala uopće pomislila napraviti toliko dugi mač. Bilo ga je nazgrapno nositi na leđima i stalno je zapinjao o sedlo tijekom jahanja. Bellow je strepio od trenutka kada Zub rasiječe korice te ispadne iz njih i ozlijedi konja.

Ako je bilo ikakve koristi od Zuba na leđima kao izvora topline, Bellow ju nije osjetio. Bez obzira što je oštrica svijetlila.

Nekoliko sati poslije, ogladnio je. Pomno tražeći nešto za jelo, s obzirom da je svu hranu izgubio u rijeci, ugledao je sokola visoko na nebu.

Zaustavio je konja i prstom uperio u crnu točkicu među oblacima. Sunčeve zrake koje su se probile kroz oblake izazvale su mu bol u očima, no on se ipak smirio na jedan trenutak u kojemu je duboko udahnuo i iz prsta poslao kuglu od plamena na pticu.

Trenutak kasnije, nešto je visoko na nebu planulo i počelo padati prema stepi. Pred Bellowa je, par sekundi kasnije, pala ubijena životinja sa koje se uzdizao smrdljivi dim.

Sjahao je s konja i uzeo pticu. Primio je uzde Munje i hodajući pošao prema stablima stotinjak metara pred sobom. Napokon došavši u hlad krošnji, iako mu je ionako bilo hladno, svezao je uzde konja za deblo drveta. Pticu je bacio na zemlju, a dugački Zub otkao sa svojih leđa i isukao iz korica.

Pogledom je pronašao grane dobre za ogrjev te na njih zamahnuo oštricom svoga mača. Bio je iznenađen oštrinom, brzinom i snagom Zuba. Grana debela dva pedlja bivala je presječena kao šibica. Na tlu je istu granu sasjekao na manje dijelove koje je nabacao na hrpu.

Pogledao je oštricu Zuba: nije bila ni oštećena, ni prljava. Spremio je mač u korice.

Pružio je dlan prema hrpi cjepanica nastalih od prvobitne debele grane. Bilo mu je hladno, tako da je zahvalno usmjerio svu svoju koncentraciju uma na cjepanice i poslao na njih vatru.

Oganj je buknuo, a Bellow je tada legao tik do njega. Najednom je osjetio bol u leđima. Sa bijesom u očima i psovkom na usnama sjetio se da sa leđa nije skinuo čarobnjački štap.

Skinuvši korice štapa i položivši ih u travu, pogledom je pronašao debelu šibu, koju je nakon toga zarinuo u pticu.

Telekinezom okretavši sokola nad vatrom, ispružio se na toploj zemlji i podvio si ruke pod glavu.

BELLOW

Nakon što je pojeo sve jestivo na neukusnoj i neslanoj ptici, nekoliko je sati odspavao, time si nadoknađivši energiju izgublenu jahanjem.

Kada se napokon probudio, bio je umorniji nego prije. malaksalo je ustao i prišao Munji, kojega je tada počeo po vratu.

Pogledao je u nebo; još je bio dan. Okrenuvši se natrag prema konju, sa grane nad njime je odvezao uzde te ih prebacio preko njegove grive. Zakačivši mač i čarobnjački štap preko svog habita, uspeo se na sedlo Munje.

Udarivši ga lagano ostrugama po stomaku, Bellow je konja potjerao u kas. Munja je zaobilazio niska stabla, što je Bellowa natjeralo da se privine uz njegov greben.

Plasť njegova habita ležao je preko konjskih sapi, dok je Bellow rukama ovijenim oko konjskog vrata jahao kroz visoku travu.

Računao je koliko još ima do Avana. Konačno, par minuta kasnije, izračunao je da je u Avanu za otprilike šest dana.

Dan se pretvarao u noć, dok je Munja, sa Bellowom na svojim leđima, u kasu trčao kroz stepu na koju je zašao izašavši iz šume.

Nekoliko sati kasnije, Bellow je pred sobom ugledao svjetlost, od koje ga je dijelio jedan strelomet. Dojahavši bliže, Bellow shvati da je izvor svjetlosti ognjište oko kojeg je sjedila skupina ljudi. Pomislio je da su u pitanju putnici ili kakvi trgovci, no bolje pogledavši shvatio je da su ljudi naoružani.

Bili su bradati i blatnjavih odora, a sudeći po pljoskama iz kojih su neprestano pili, i pijani.

“Odmetnici!” Bellow promrmlja i pljune u travu.

Sjahao je s konja i svezao uzde za busen trave. Prišao je odmetnicima, činilo se, na pedesetak metara. Nisu ga opazili, jer ove su noći oblaci utrnuli mjesecinu, tako da je sada bilo mračno kao u rogu.

U tom trenutku, na Bellowovu nesreću, Zub je ponovno zasvijetlio. Odmetnici su ga tada primijetili.

“Hej, ti!” vikne jedan od njih.

“Dodi. Pridruži nam se.” dometnuo je drugi.

Bellow je uvidio da mu ne žele zlo, tako da im je prišao. Došao je do svjetlosti vatre i poblize promotrio te ljude. Jedan je od njih ustao i prišao mu. “Kund, skromnog naziva i Manijak. Vođa sam ove male skupine koja bi bez mene, istinu govoreći, živjela bolje.”, čovjek se predstavio. Bio je drugačiji nego što je Bellow očekivao da će izgledati. Nije bio mršav, koščat čovjek kako je nagovještavala njegova sjena, već upravo suprotno – čovjek barem duplo teži i pedalj viši od Bellowa. Taj čovjek, koji se predstavio kao Kund bio je smeđe kose i smeđih očiju, sa kojih se veselo zrcalila svjetlost vatre. “Koji si ti?”

Shvatio je da su ljudi prijateljski nastrojeni. Pogledom ih je prebrojao; bilo ih je dvanaest, ne uključujući i Kunda.

“Bellow. Putnik do Avana.” Bellow je odgovorio.

“Dobrodošao si, Bellowe.”, Kund reče i zgrabi mu ruku, te se oni time prikladno upoznaju. “Sjedni 'vamo.” doda i nogom pogurne neku ljudinu kraj sebe da napravi mjesta.

Bellow je sjeo kraj te ljudine, koja je spavala sa sabljom u rukama i nešto mrmljala u snu.

“Naši gosti uvijek moraju biti najbolje primljeni.”, reče Kund. “Je l' tako, djeco?”

Ljudi oko vatre su nešto promrmljali u znak slaganja.

“Dosta mudrovanja.”, Kund reče i odnekud pruži bocu s nekakvim alkoholom Bellowu. “Griješ je razgovarati sa trijeznim čovjekom. Ispij ovo.”

Bellow tada shvati da se nalazi među ludacima.

Baš kao u Magisu, pomisli i uzme bocu od Kunda.

Poglavlje 17

MORD

Nzašao je iz kućice. Stražari su bili daleko od njega, skriveni među travom. Mord poželi ubiti, stoga priđe jednom od tih ništavnih ljudi i to istog trena učini. Nasmijao se od sreće kada je čovjek prije smrti završtao, jer to je ostale natjeralo da primijete Velikog pukovnika.

Netko je tada odnekud ispalio strijelu, koja je Morda pogodila u nogu. Išćupavši si strijelu iz noge, polomio ju je na nekoliko dijelova i bacio.

Onaj koji je ispalio strijelu na Velikog pukovnika izgorio je, a spektakl je činio strah ostalih koji su to gledali. A ono što su gledali bio je oklop tog jasnika koji se usijao i počeo topiti. Kaciga koja mu se istopila i prelila preko lica, stražaru je oderala kožu s glave. Oklop na prsima topio mu se preko trbuha, na što mu je iz njega izašla utroba.

Stražar je tada prestao vrištati, što je govorilo da je mrtav.

Zavladala je tišina, jer ljudi su znali da će ubrzo svi prestati živjeti.

Jedan od njih bio je dovoljno hrabar da podigne mač i nasrne na Morda.

Taj je iste sekunde završio tijela presječena napola. Dvije polovice njegova tijela odvojile su se u rijeci krvi i ljepljivih organa te se srušile u travu.

Stražari oko njega počeli su bježati, bacivši svoje mačeve daleko od sebe. Mord je te mačeve podigao svojim bijesom i silom te ih poslao na njihove vlasnike.

Posljednji stražari završili su poubijani vrlo brzo. A Mord se nije niti pomaknuo.

Okrenuo se prema kućici. Vrata su istog trena prsnula u iverje. Ušao je unutra i potražio sljedeću žrtvu.

Nekakav starac pred njim je, privijen uza zid, gledao u svoju smrt.

Pružio je ruku prema starcu.

Smrt je samo poklonik velikog Morda Dur'agenskog. Smrt je samo sluga. Smrt...

Izgubio je svijest i srušio se na drveni pod kolibe. Um mu se vratio u Inwog. *Hvala ti, reče Eltiuru.*

ELTIUR

Ustao je i dlanovima obrisao lice – bilo je krvavo. Nije se sjećao što je Mord učinio, a nije ni htio znati. Tharon je stajao kraj njega, privijen uza zid, drhtureći od straha.

“Nemaj straha.” Eltiur reče, jer nije znao što bi drugo rekao.

Zakoračio je preko praga kolibe i stao u travu. Svjetlost sunca poremetila mu je vidno polje, tako da je na trenutak zažmirio. U zraku se osjećao opojan miris krvi, za što je i slutio da je oko njega. Napokon otvorivši oči, pogledao je oko sebe.

“Tako mi...” zaustio je, no rukama je pokrio usta. Nije mogao opisati masakr koji je ovdje vladao. Nije mogao prebrojati raskomadana tijela ljudi.

A sve sam ovo ja učinio... pomisli. Koliko li još života na moju dušu?

Niz lice su mu se skotrljale suze. Kleknuo je na koljena.

“Što sam li učinio... dragi Mordaniuse.”

Oprosti mi, mladi Eltiure.

Ne krivim tebe, Eltiur odgovori.

Mord je šutio. Eltiuru je bilo čudno što je plakao za stražarima koje nije niti poznao, a opet, za vlastitom majkom nije. Nije plakao za stražarima, shvatio je. Plakao je za onime što je bio. Plakao je za svojim starim životom.

Kako se sve to promijenilo? Kako sam od običnog čovjeka postao ovo... tražio je riječ. Ljaga na savjesti?

Vrijeme i okolnosti čudni su, Mord napokon reče. Naposljetku, nisi ti taj koji bi se trebao stidjeti, već ja.

Mord je bio u pravu i Eltiur je to znao, ali nije mogao priznati. Nije mogao shvatiti kako Mord, izašavši iz ogrlice, postane zlobniji od same zlobe. Što ga je to kopkalo dok je čamio u ogrlici da je morao sve oko sebe poubijati kada iz nje izađe?

Nije bilo odgovora.

Ustao je i pogledao u Tharona, koji se i dalje tresao.

“Podimo. Ne želim da ovo uzalud propadne.”

KALG

Ne znam tko je on.” reče krčmar.

Vojnici su kod *Ludog vepra* izazvali opće nezadovoljstvo gostiju. Upali su naoružani i počeli razbacivati stolice. Tražili su čovjeka od pedesetak godina, crne kose prošarane sijedima, koji je zadnji puta viđen kraj kuće redovnika.

Aber i Kalg su bili u krčmi, samo to nitko drugi nije primijetio, jer na Kalga je većina ličila. Jedini koji je znao da su oni krčmi bio je sam krčmar. Zašto ih nije odao vojnicima, Kalg nije znao.

Aber je šutio i pijuckao svoje pivo. Njih su dvoje bili su daleko od ulaza, gdje su oni nesretni ostali bez svojih pića, tako da nisu bili ni zamjetljivi. Ondje, sjedeći uza najdalji i najmračniji zid, dok su pred njima stajali pijani barbari spremni na tučnjavu sa vojnicima, bili su skriveni.

“Lažeš!” čuje se povik vojnika iz daljine.

“Zašto nas brani?” tiho će Kalg.

“Recimo da mi je dužan.”, Aber odgovori i srkne iz svoje drvene čaše. “I to mnogo.”

“Kažeš da sam lažljivac?” sikne iz daljine krčmar i udari šakom o šank.

Začuo se hrapavi siktaj mačeva koje su vojnici isukali. Krčmar nije maknuo šaku sa šanka; samo je mirno stajao i prezirno gledao u vojnike.

“Ne smiriš li se, ideš u tamnicu!” vojnik zaprijeti, i dalje gledajući u krčmara.

Krčmar se tada sagnuo pod šank. Nakon nekog trenutka, izvukao je smotani pergament.

“Znaš li što je lomača, dječčače?” upita.

Vojnik je bio smeten. Dokumenti su vrlo često bili opasniji od mačeva.

“Ovo što držim u ruci odvesti će te ravno do nje ako ne odeš odavde.” krčmar nastavi.

Vojnik se uznemirio, gotovo uplašio. “To nije...”

“Čitaj!” krčmar naredi i rastvori pergament pred njegovim očima.

Nakon što je nekoliko sekundi zurio u tekstove na pergamentu, vojnik je naložio svome vodu da napusti krčmu.

Krčmar je nakon toga zaobišao šank i podigao stolice sa poda. “Nisu vrata zatvorili, idioti!” promrmlja i pride vratima, te ih zalupi.

Gosti su nastavili piti. Neko vrijeme vladala je tišina, a zatim su se svi grohotom nasmijali. Krčmar je došao do Kalga i Abera.

“Vi ste živi?” upita ih.

“Da.”, odgovori Kalg. “Kakav je to dokument koga se onaj čovjek toliko uplašio?”

“Još nisi shvatio zašto se svi ovi ljudi smiju?”, krčmar vedra glasa upita. “Vojnik nije znao čitati. Mogao sam mu zaprijetiti i papirom iz nekakve knjige, kakva bi razlika bila?”

“Pa što onda piše na tom pergamentu?”

“Popis namirnica koje dobavljam iz Urona, i nekakve druge gluposti. Ništa važno.”, reče. “No čovjek to nije znao.”

Poglavlje 18

HATOR



ao Hatorovo raspoloženje, tako su se i vrijeme i prilike tokom tih trenutaka poboljšale, ako se to tako moglo nazvati. Ono za što je Ser Tesej mislio da je tek riba, bila je zapravo Ajjobbska neman, duga barem tri metra i teška stotine kilograma.

Neman koju su uhvatili bila je sluzava i skliska, te dozlaboga smrdljiva. Snažno se otimala kada su je izvukli iz mreže, tako da je većina vitezova završila izgrebanih ruku, dok je Ser Averg, pak, zadobio gadnu duboku ranu na podlaktici iz koje je neprestano tekla krv.

“Ako ovako nastaviš, izgubit ćemo te prije susreta sa Thargelionom.” Hator je rekao vidajući mu ranu.

Ostali vitezovi za to su vrijeme mačevima sasjekli ribu u komade, a utrobu izvukli i bacali u vodu.

“Drži. Bogovi su nam naklonjeni.” reče Ser Tesej pruživši Hatoru tanjur pun ikre. Hator je tanjur položio na stol. Iako je ikra bila specijalitet među Erioncima, Hator ju nije volio.

Nakon što je Ser Avergu ranu zašio i još je jednom polio alkoholom, počeo ju je omatati komadom tkanine. “Gotovo.” reče naposljetku.

“Hvala, dobri čovječe.” Ser Averg se zahvali i ustane sa drvene klupe.

Koji trenutak kasnije, odvratan smrad ribe pretvorio se u ugadan miris pečenog mesa. Ser Teseju mornari su odnekud donijeli roštilj u kojega su natrpali ugljen i zapalili vatru, tako da je Ser Tesej sada pekao komade ribe.

“Ajobbska riba jedna je od najboljih.” reče kapetan broda Tharu Pukovniku, dok je ovaj sjedio za stolom i pio razrijeđeno pivo.

“Nema sumnje.” Thar Pukovnik dometnu i otpije još jedan gutljaj.

Polako se mračilo. Tako je to u Enzolartu: kada je u Magisu noć, u Avanu je suton, dok je u Erionu i pred njim poslijepodne. Sunce je milijardama godina, od pamtivijeka, prije ljudi i života izlazilo na istoku i zalazilo na zapadu Enzolarta. I nema čovjeka, niti će ikada biti, koji će to promijeniti. Ma koliko ambiciozan i zao bio.

Hator je razmišljao o Erionu. Princ Mihael i kraljica Roana prolaze kroz vrlo teško razdoblje, ako su još uvijek uopće živi. Sam Erion nesumnjivo nije daleko od propasti, a narod donedavno zvan “Erionci” gladije, jer Gavonci su im do sada već zasigurno spalili njive i poubijali dobra. A ni sve ostalo, dakako, nije moglo biti ništa dražesnije: Erionske su žene silovane, djecu su te zvijeri od ezeruna već pobili i pojeli. *Barem se nadam da su ih prije toga pobili*, Hator je pomislio. *Kolike su šanse da su im poklonili i toliko milosti?*

Osjetio je da je put kojim ide sklizav, da ide suviše u propast vlastita raspoloženja. *Ah, ne. Neću dozvoliti da mi se sreća sada zasere.*

No ipak, to sa djecom podsjetilo ga je na Ser Averka, kojemu u Erionu još uvijek u majčinom zagrljaju drhturi kćer. *Pitam se*, Hator je pomislio i iznenada zadrhtao, *je li i ona mrtva?*

A kako i ne bi; Hatoru je tada opet došlo da plače. *Ne*, ponovno je pomislio. *Ne dam raspoloženje...* Nije htio time i druge natjerati na oronulost duha, makar je iza svih tih maski njihov duh već bio oronuo.

Tada se natjerao misliti na bilo što drugo. U misao mu je tada ušao dan kada se našao kraj vrata smočnice erionskog dvora. Onaj čovjek koji je razgovarao sa Ser Retekom; tko li je bio?

To nije mogao biti Albert, jer prepoznao bi mu glas. Štoviše, to nije mogao biti nitko od Učenjaka, pa čak niti od vitezova pukovnika Thara.

Je li kraljica dala ubiti Thorona? pitao se. *Možda*, automatski je stigao odgovor. Ne bi ga čudilo da je učinila takvo što. Znao je za njezin odnos sa Thoronom i više nego bi trebao. Da je on na njenom mjestu, davno bi ubio tog smrada.

MIHAEL

Sjahao je s konja i dohramao do srne koja je pred njim ležala u travi. Životinja se snažno ritala, tako da joj se nije usudio prići na više od metra.

Nekoliko minuta kasnije, kada se srna prestala micati, Mihael je objema rukama zgrabio dršku kukrija i izvukao ga iz njenih rebara. Iz rane je potekao mlaz krvi, na što se srna još jedanput trgnula.

Kleknuo je kraj nje. Srna je i dalje treptala, zvjerajući uokolo očima. Mihael je shvatio da ju nož nije ozlijedio samo među rebrima, već i po kralježnici. Moralo je tako biti jer u suprotnom ne bi bila ovako paralizirana.

Prinio joj je krvavo sječivo pod vrat, a ona se od mirisa vlastite krvi još više uplašila. Povukao je oštricu po njenom vratu. Sječivo je tada još jedanput okusilo krv, a životinja napokon izgubila život.

Obrisavši njegovu oštricu o travu, kukri je spremio za pas. Okrenuo se prema konju i opsovao kada je uvidio da je ovaj pobjegao dobrih dvadeset metara od njega. Nije to velika udaljenost, no za bogalja jest.

Nakon cijele vječnosti šepesanja do konja, napokon mu je prišao tako blizu da ga je mogao dotaknuti. Zgrabio mu je uzde i povukao ga prema sebi, u nadi će ga uspjeti iskoristiti da mu prenese ubijenu životinju.

Međutim, konj se od mirisa krvi sa Mihaelovih ruku uzbunio te odgalopirao do spilje.

“Dovraga!” opsuje shvativši da više ne može stajati na nogama. Prije nego je izgubio ravnotežu, uhvatio je najbliže stablo do sebe. *Nadam se da Onaj tamo upravo ganja svog konja, proklet bio!*

Napokon je, odlučivši se prvo za srnu, izvukao kukri iz širokog svilenog pasa te njime u nekoliko zamaha odsjekao jednu od niskih grana sa drveta i očistio ju od bodlji. Granu je iskoristio kao štap za hodanje.

Došavši napokon pred srnu, kukrijem joj je uz dosta muka odsjekao but.

But je podigao na rame i sa njim pošao do spilje. Trebalo mu je mnogo energije, jer truli ga je list noge pekao i palio mu um. Osjetio je kako mu gnoj sa kraste curi u čizmu.

Nakon nekoliko minuta, uspio je stići do konja kojeg je samo bijesno pogledao. Ušavši u spilju, but je bacio na kameni pod. Nakon toga je uzeo kremen i pošao do granja na kraju spilje.

Nekoliko puta kresnuvši kremenom, uspio je zapaliti vatru. Suho granje brzo je gorjelo, grijući mu mišiće i odmarajući kosti. Pred pećinom je u crljenici štapom nakon toga iskopao pola metra duboku rupu te u nju nabacao žeravicu

od tog izgorjelog suhog granja. Odrezao je tada komad mesa sa buta srne i nespreno ga očistio od krzna. Zatim ga je umotao u najveći list nekog grma koji je rastao pred ulazom te ga bacio na žar.

Žeravica je zapucketala, a list se zadimio. Sve to, Mihael je prekrio zemljom, koja se nakon toga također počela dimiti.

Pred pećinom je skupio naramak mokrih drva, odnio ih unutar nje te ih bacio na vatru. Vatra je zaprijetila da će se ugasiti, no već sljedećeg trenutka drva su se razgorjela.

Dok se meso peklo, Mihael je konja privezao za najbliže drvo. Osim što je zarzala, životinja se zbog toga nije bunila.

Vrativši se u pećinu, sa sebe je svukao odjeću te ju položio do vatre da se osuši. Dok se odjeća sušila, sjeo je na preostalo suho drvo i počeo si pregledavati ranu.

Ako je dobra vijest da se rana od lomljenja i namještanja lijeve noge nije vidjela, onda je gnoj, sluz, krv i trulež koji su to prekrili definitivno bila loša.

Kraj njega se nalazila udubina u kamenu puna sinoćnje kišnice. Zagrabilo je dlanom nešto vode i polio ju po rani. Rana ga je istog trena zavrbljela, no on se ipak pokušavao suzdržati od češanja. Kapljice vode klizale su među njegovim trulim dijelovima mesa, čineći ih time nemoguće iritiranim.

Nije mogao zadržati ruku. Prsti su mu naposljetku ipak poletjeli i počeli češkati crnu trulež lista noge.

Osjećaj je bio gadan, ali ne i bolan. Ako ništa drugo, onda ga barem više nije svrbjelo. Štoviše, bilo mu je čak i ugodno.

No ono što je naglo prekinulo to blaženstvo bio je čudan mljackavi zvuk od kojega se naježio.

“Sveti...!” nije mogao izustiti.

Crni, truli dio lista noge dug barem dva pedlja odvajao mu se od tijela. Polako i sluzavo, dok je gnoj curio preko nje, trulež se odljepljivala sa rane.

Opčinjeno je promatrao u vlastiti truli dio tijela. Bilo je neobično promatrati vlastito raspadanje, a ne osjetiti nikakvu bol. Jedino što jest osjetio bio je osjećaj olakšanja od nepotrebna tereta.

Primio je sluzavu trulež i bacio ju u vatru. Plamen je zapucketao te se podigao uvis.

Iznenada je osjetio vrtoglavicu. Nekoliko puta trepnuvši i uhvativši se za glavu, srušio se i zaspao.

ROANA

Stajala je na bedemu zidina, promatrajući krvav boj podno njih. Ezeruni su koristili koplja, jer sjekire i mačevi su im nezgrapno ležali u rukama. Borbena taktika ezeruna bila je takva da bi se zbili u formaciju i pružili koplja pred sebe, nakon čega bi udarili prema neprijatelju. Kada bi neprijatelj bio proboden, on

bi se savio. Tijekom tog trenutka, ezerun bi zgrabio jedan od noževa sa svog pasa i njegovu oštricu povukao po neprijateljevom vratu.

Ezeruni su svi bili crveni, jer kupali su se u krvi erionskih vojnika. Strijelci sa erionskih zidina nisu htjeli ispaljivati strijele, jer time bi mogli pogoditi svoje. Stoga su samo promatrali prizor sa visine.

Vjetar je šibao po zidu i ljudima na njemu. Strijelci su palili baklje i žeravnike da stvore barem nekakvu svjetlost koja bi omela neprijatelja.

“Visosti, trebali biste se povući u dvor. Ovdje nije sigurno.” reče joj jedan od strijelaca.

“Ne mogu napustiti ljude.”, inzistirala je. “Osim toga, u zamku bi samo bila na smetnji Učenjacija. Moraju imati mira tokom vidanja.”

“Ako ste sigurni, donijet ću vam vatru.” strijelac reče i ode. Nakon nekog vremena vratio se sa žeravnikom punim nauljenog gorućeg ugljena.

Roana je zaboravila koliko joj je zapravo bilo hladno. Halja koju je nosila bila je tanka, dok su joj prsti i lice bili blijedi.

Erionski vojnici napokon su izvojevali pobjedu u ovoj bitci. Nisu se vratili u sigurnost zidina, ponosno marširajući sa prkosno uzdignutim pogledima. Nisu, oni su se vratili šepajući i vukući ranjenike.

Vidjevši da strijelci ne reaguju, izdahnula je: “Zaboga, neka im netko pomogne!”

Onaj strijelac koji joj je donio žeravnik upalo ju je pogledao. “Ali gospo, pogledajte.”, reče i pokaže rukom prema umornim vojnicima unutar zidina. “Učenjaci i sluge im pomažu.” I doista, sluge su ranjenike na ramenima nosile u sigurnost zidina, dok su Učenjaci svakome od njih pregledavali rane.

Sluge...

“Osobno ću se pobrinuti da svakoga snađe nagrada jednaka njegovom sadašnjem udjelu u svemu tome.”

Netko joj je tada donio stolac. *Ne bi bilo u redu, pomisli, da sjedim dok ostali stoje.*

Oduvijek se bojala stvarnosti, kao i svatko drugi. Bojala se priznati vlastite nesposobnosti kao vladara.

Oči su joj suzile dok ih je vjetar iritirao svojom surovom hladnoćom. Strijelci su ubrzo jedan po jedan počeli lijegati u svoja krzna na podu. Samo je nekolicina ostala stražariti. “Moja gospo.” reče jedan od njih i pruži joj šalicu s čajem.

Ona prihvati šalicu i obavije ju prstima. “Velikodušno od vas.” odgovori.

Osjećala se kao majka koju brane vlastita djeca. Sa tugom u srcu znala je da su svi ovi strijelci oko nje spremni u trenu položiti svoj život za nju i kraljevstvo. Pitala se zaslužuje li to. Bi li ona bila spremna učiniti isto za nekog drugog?

Odgovor je bio jadan i jednostavan. Gorak i tužan: Ne.

Poglavlje 19

BELLOW



“Koji si ti?” upita ga Kund. “Ha?” - “Rekoh, koji si ti?” - “Bellow mi je ime.” - “E, pa drago mi je.”, Kund odgovori. “Dobrodošao si u naše društvo.”, reče te promrmlja: “Svatko tko naudi našim gostima završit će na vješalu iznad vatre.”

“Neobično je zadovoljstvo i meni.”, zbunjeno će Bellow. “Što se dogodilo jučer?”

“Ne znam niti što se sada događa. Stoga, pravi su misterij jučerašnji događaji.” Kund odgovori i stade ljude oko sebe bosti čizmom.

“Ustaj, narode! Čekaju nas sela koja treba spasiti, ljudi koje valja ubiti i djevice koje moramo oskvrnuti.”

Bellow se obazre. Bila je rana zora. Tama se još nije valjano povukla. “Bogovi, koliko je rano?” upita nikog određenog.

Bilo mu je hladno. Komarci su još zujali uokolo, što ga je nerviralo.

“Gdje je prokleti kremen?” upita jedan od odmetnika nakon što se nagnuo nad hrpom granja.

“Samo zapali tu vatru. Smrzavam se!” reče drugi.

“Ta kako bez kremenata?”

“Dopustite meni.” Bellow tada reče i pride granju. Izvukao je vlastiti komadićak kremenata i počeo petljati oko granja. Čim su se ljudi maknuli od njega, upotrijebio je magiju.

Vatra je bukнула, a drva su zapucketala. Odmetnici su se prema njemu okrenuli kada je počeo psovati jer se opekao. *Magija zna biti opasna.*

Plamen vatre na trenutak se podigao iznad metra, da bi se potom spustio i nastavio lizati drva.

“Tako se to radi.”, reče Kund onome koji nije upalio vatru jer nije imao kremenata. “A ne kao vi, nesretnici, onako nespretno.”

Odmetnici su se okupili oko vatre, dok je magla oko njih polako jenjala. Kund je tada nad vatru postavio kotlić pun vode.

“Čaj će nas smiriti.” reče.

“Kako ti kažeš.” netko je odgovorio.

“Čaj će nas smiriti... nije li tako, Bellowe?” Kund se okrene prema njemu.

“Svakako.” Bellow odgovori i sjedne kraj vatre da se ugrije.

Kada je voda zakuhala, Kund je u nju ubacio zavežljaj s čajem. Vođa odmetnika Manijaka tada se naglo okrenuo i siknuo na jednog od svojih ljudi: “Prokletstvo, hoćeš li mi se maknuti od uha? Osjećam se kao djevica kraj silovatelja!”

Bellow nije mogao da se ne nasmiije; Kund se izgleda još nije otriježnio.

“Oprosti, gazda.” odmetnik reče te se povuče.

“Djeco, čaj je gotov.”, Kund je nakon nekoliko trenutaka slavodobitno rekao. “Bellowe, dođi vamo. Ti ćeš prvi piti.”, na trenutak je zašutio, a onda rekao: “Onaj koji gostu ne ustupi mjesto za prvim jutarnjim napitkom ne može se nazvati čovjekom.”

Bellow je prihvatio šalicu od Kunda, nakon čega je sjeo kraj vatre i počeo piti. Čaj je bio gorak i vruć, no neobično ukusan.

Kund je nakon nekog vremena odnekud izvadio razrijeđeno pivo i usoljenu govedinu, što je svima podiglo raspoloženje.

“Lijep ti je to komad mača.”, jedan će od odmetnika Bellowu, usput pokazavši na Zub koji je plamtio svjetlošću. “Čuo sam da takvi imaju ime.”

Da, *Klimavi Zub*, Bellow pomisli. Da nije mogao magijom liječiti gospodara, taj bi mač u borbi bio jednake koristi kao i komad cjepanice. Samo što se cjepanicom čak i može pogoditi neprijatelja.

“Istinu si čuo. Ovome je ime Zub.”, Bellow reče. “Nije baš dobar mač. Prevelik je.”

Odmetnik kimne, a Bellow se vrati ispijanju čaja.

Dvadesetak minuta kasnije, Bellow ustade i reče: “Bojim se da vas moram napustiti.”

Kund ga je na to gotovo tužno pogledao. “Sranje. Baš kada smo te zavaljeli.”

U ovome nije bilo niti trunke sarkazma, Bellow je shvatio. I samome su mu se počeli sviđati ti ljudi. Podsjećali su ga na prijatelje koje nikada nije imao, osim ako se čangrizavi starac može nazvati prijateljem.

Kund ga tada iznenada zagrlji. Bellow je primijetio sićušnu suzu koja se vodi odmetnika skotrljala niz lice. “Polako, čovječe”, Bellow nije znao što bi drugo rekao. “Nije da se poznamo duže od jednog dana.”

Kund se odmakne od Bellowa te ga pogleda u oči, onako kako bi to učinio čovjek. “Kako nastavljaš put?”, upita. “Pješke?”

“Ne.”, Bellow odgovori. “Konj mi je tamo, među maglom.”, reče i pokaže rukom na istok. “Jučer sam ga tamo svezao.”

“Onda dobro. Gost ne smije hodati.” Kund će tiho.

Bellow tada iskorakne u travu. “Onda, zbogom.” reče i otiđe.

“Zbogom, Bellowe, dobri čovječe. Nadam se da će nam bogovi opet ukrstiti putove.” *I ja se nadam*, Bellow pomisli. *No bogovi su takvi da sljedećeg puta neće biti.*

Bellow je polako tonuo u svoje samotne misli, koje i nisu bile dobar suputnik. Dok se probijao kroz mokru travu, nije se čudio što ga hladnoća jutra nije osvježavala. Oblačci pare izlazili su mu iz usta svakim izdisajem, a to mu je pomagalo kao i rosa na travi. Ubrzo je iza njega bila samo magla kroz koju su se probijale zrake logorskog krijesa. Koju sekundu kasnije, iz magle je pred njega izronila prilika konja.

“Dobro ti jutro.” Bellow reče konju koji je i dalje uzdama bio svezan za busen trave.

Munja je rzao i njihao glavom. Bio je sretan što vidi gospodara – barem se Bellow tome nadao.

“Sam tu cijelu noć...” Bellow je mrmljao dok je otpetljavao uzde od trave. Kad ih je napokon uspio otpetljati, Bellow je uzde prebacio preko konjskog grebena, nakon čega je životinju uzjahao.

Konačno se udobno smjestivši, udario je uzengijama, na što je konj krenuo.

Odmetnički logor zaobišao je u širokom luku.

GWATH

Skoncentriraj se. Zapali tu slamu!” Gwath poviče, zavaljeno sjedeći u udobnom naslonjaču presvučenim crnim krznom. Neki lokalni dječak, prljava lica i neuredno razbarušene crne kose, u smeđim dronjcima, pokušavao je savladati pirokinezu.

“Urtes, daj još tog odvratnog sranja.” dozove svog osobnog slugu i prema njemu pruži prazni kalež. Urtes je u rukama nosio mješinu od ovčjeg želuca punu nekakve loše napravljene medovine. Prišao je Vrhovnom čarobnjaku i napunio mu kalež.

“Prokletstvo, dječčače, sve što moraš učiniti je ovo!” Gwath tada vikne i pruži dlan prema hrpi slame.

Dlan mu je zasjao. Svjetlost koju je Vrhovni čarobnjak stvorio, poput vode se vrtjela oko njegovih prstiju, sve se više usijavajući i pretvarajući u zlatni prah. Prah se ubrzo pretvorio u iskre koje su planule. Sekundu kasnije, prizor oko Gwathovog dlana bio je muljav od nevjerojatne topline.

Oganj koji mu se vrtio oko prstiju bio je brži od onoga što oči mogu vidjeti. Napokon, u jednom trenutku, Gwath trzne dlanom, kao da sa njega otresa kapljice vode, i ognjenu kuglu pošalje na slamu.

Slama je istog trena isparila, dok su se cigle pod njom napola istopile. Dječak je uplašeno gledao dok se vatrena kugla na podu polako gasila.

Gwath je glasno disao, jer čarolija mu je oduzela dosta energije. “Vidiš, dječčače.”, naposljetku je rekao. “To bijaše sve što si trebao učiniti.” Trenutak je oklijevao. “A sada ti to učini, ili ću promijeniti metu.” reče i pruži dlan prema njemu.

“Gospodaru!” Urtes najednom vikne.

“Što?”, Gwath poviče na njega. “Dječak mora naučiti!”

Dječak crne kose tada ga je prestrašeno pogledao. “Tako je!”, Gwath će gorljivo. “Naučit ćeš.”

“Mislim da ste popili previše vina...”, sluga reče. “Podimo natrag u kulu.”

“Prkosiš mi?”, Gwath tada šapne, na što je sluga ustuknuo. “To ti ne valja.”

“Doista, gospodaru, nemam nikakve zle namjere...” mrmaljao je Urtes.

Gwath je naglo ustao iz naslonjača i prodorno pogledao u Urtesa. “Nadam se da nemaš.”

Otišao je do vrata i izašao iz kućice u kojoj su novaci učili prakticirati magiju. “Dosta za danas.” mrzovoljno je rekao stupivši na travu.

Bio je zabrinut za Bellowa. Zato je bio bijesan. Razmišljao je da li ga je dovoljno naučio izbjegavati nevolje. *Bogovi znaju da taj mladić ne čini ništa kako mu je rečeno.*

Stanovnici Magisa su se u međuvremenu brinuli svaki za svoj posao, dok je tu i tamo netko od njih prolazio niz ulicu. Gwath je koraćao zemljanim putem kroz hladnoću jutra. Gegao se, jer ona ga je medovina udarila u glavu.

“Jutro, dobri gospodaru.” zapjevuši djevojka koja je radila kod konjušara. Konjušaru je nosila uzengije koje je kovač popravio.

“Jutro.”, Gwath odgovori tražeći prave riječi. “Danas je nekako hladno. Nadam se da neću pokupiti kakvu bolest.”

Djevojka ne reče ništa, već samo nastavi dalje, uzdignuta i najednom arogantna pogleda.

Imaš li pravo to činiti, glupavo stvorenje? Gwath se upita, ponovno bijesan. *Pogni radije glavu. Što li je to toliko važno i vrijedno arogancije kod glupe osobe, da mi je znati? Možda što joj ciljevi u tom bijednom malom životu ne sežu iznad radanja, sparivanja i umiranja?*

Krznko koje je nosio preko čarobnjačkog habita bilo je teško i vruće, zbog čega se oznojio. Čizme mu nisu bile vodootporne, što je uzrokovalo da mu stopala zbog rosne trave budu mokra. Sve ga je to podsjetilo na njegovu starost.

A što sam ja postigao? upitao se. *Sedamdeset mi je ljeta, a još uvijek nisam nadvladao prokleti egoizam i glumu da me i najmanje mori briga.*

Vjetar mu je u lice počeo donositi miris kruha iz pekare te još nekoliko ostalih, nepoznatih mirisa. Miris kruha podsjetio ga je koliko je ogladnio, tako da se odlučio vratiti do kućice u kojoj ga je čekao onaj uplašeni dječak. Odjednom je vjetar promijenio smjer, a miris kruha zamijenio je smrad talionice.

Gwath se tada okrenuo i pošao natrag. Niti pola minute kasnije, našao se pred kućicom iz koje je izašao. Ušavši unutra, uvidio je da je stanje ostalo prilično jednako onome kakvim ga je tamo ostavio.

Dječak je i dalje šutio, piljeći u prazno, a slugе su ljutito stajale oko crnog naslonjača čekajući Vrhovnog čarobnjaka. Nije bilo druge, Gwath je ušao unutra.

“Dobijesa”, nervozno je promrmljao dok je zatvarao vrata, “vani je ledeno!”

“Vratili ste se.” neki sluga reče, jedva prikrivajući prezir.

Gwath im nije htio dati nikakvu priliku da ga kritiziraju. “Gladan sam.”, reče. “Pripremite mi nešto.”

“Za jelo?” upita Urtes.

“Upregni mozak i pogodi za što.”

“Oprostite, gospodaru.”

“Ti!”, Gwath se okrene prema dječaku. “Još si tu?”

“D... da idem?” dječak tiho upita.

“Ne.”, Gwath odgovori. “Ostani. Možda još i naučiš pirokinezu.”

“U redu.” dječak reče i nekim se čudom još više povuče u sjenu.

Sluge su ubrzo donijele pladnjeve s jelom. Gwath se odmah bacio na gozbu. Srkao je vino i žvakao komad pečenog svinjskog buta za kojeg je znao da ga neće uspjeti pojesti (nije imao dovoljno zubi za takav pothvat).

Tada je primijetio da ga dječak čeznutljivo promatra. “Što?” upitao je.

“Ništa, gospodaru.” dječak odgovori i pogne glavu.

“Gospodaru”, Urtes mu šapne na uho, “mislim da je dijete gladno.”

Gwath je na to pažljivo pogledao dječaka, koji je u svojim dronjcima mirno stajao i zurio u pod. Tada je ustao i počeo bacati kletve na svoje slugе. “Svih mu bogova!”, viknuo je. “Zašto šutite? Dajte mu da jede. Zbog vas ispadam gad.”

Oteo je jedan pladanj iz ruku slugе te ga pružio dječaku. “Drži.” rekao mu je.

Nakon toga, Gwath se vratio do svog naslonjača. Još je jedanput pogledao sluge oko sebe. "Odlazite!" zarežao je.

Sluge su otišle, ostavivši time prostoriju gotovo praznom; jedino što se čulo bilo je dječakovo žvakanje mesa i Gwathovo srkanje vina.

Dječak ga je podsjećao na nekoga. Nije trebao niti sekundu razmišljati, a već mu se odgovor sam prikazao.

Na isti je način upoznao Bellowa.

Poglavlje 20

ELTIUR



brzo odlazimo. Pripremi se, Mord najednom reče. Eltiur je Tharona uspio izbaviti iz karantene i dovesti ga do kuće redovnika, no ta je kuća bila prazna. Poslušavši upozorenje Morda, koje je govorilo da je kuća redovnika vjerojatno pod povećalom stražara Avana, Eltiur i Tharon prenoćili su u hramu boga Obe.

Ujutro nije bilo nikakvih svećenika koji su došli moliti, tako da su iz hrama mogli neprimjetno izaći. Neko vrijeme razmišljajući gdje bi mogao biti, Eltiur Kalga odluči potražiti u krčmi.

Tharon i Eltiur su se probijali kroz smrdljivu gomilu ljudi, koja je ispunjavala ulice čak i u ovakvu zoru. Kamena kaldrma bila je skliska i mokra od jutarnje rose i kiša od prije par dana. Došavši napokon do *Ludog vepra*, njih su dvojica vrlo pažljivo ušli unutra, spremni svakog trenutka na bijeg ako naiđe straža.

Drveni je pod, prekriven prljavom slamom, bio pun usnulih ljudi koji su se tokom noći napili i nisu znali otići kući. U krčmi je bilo ledeno, jer vatra je u kaminu bila odavno ugašena.

Vladala je tišina, dok je Eltiur pogledom tražio Kalga. Shvativši da ga nema, okrene se i pride vratima.

“Možda je na gornjem katu.” Tharon se oglasi.

Šanse su male, Eltiur pomisli, no svejedno pođe do kamenih stepenica i njima se uspne - Tharon ga je u stopu pratio. Kat na koji je stupio bio je podignut od drveta te je bio sačinjen od redova prostorija u kojima su obično noćili bogatiji ljudi. Dakako, velik su novac zarađivale i djevojke čiji su se zanati sukobljavali sa zakonima Avana.

Eltiur je odmicao zastore, jedan po jedan, koji su dijelili sobe od hodnika, dok je tražio Kalga. Gotovo je odustao kada je prišao zadnjem zastoru - kraj kojih su još bila i jedva primjetna vrata.

Odmaknuvši zastor, Eltiur pred sobom ugleda dva drvena kreveta, odvojena stolom sa hranom i pićem, te dvojicu ljudi koji su, oboje u dubokom snu, ležali na njima.

“Probudite se!” glasno je rekao Eltiur, na što su se Kalg i Aber trgnuli iz sna.

“Š... što?” Kalg je mrmljao dok je u glavi slagao kockice posljednjih događaja. Za razliku od njega, Aber se razbudio neočekivano brzo, dapače, čak je ustao iz kreveta i srknuo malo vina iz svog pehara na stoliću, te rekao:

“Vidim da si obavio ono što si htio.”

U tom je trenutku Eltiur osjetio glavobolju te zateturao. Umirio se vrlo brzo, no pred njima nije stajao on.

“Danas odlazim.”, tada je rekao mirnim glasom. “Za nekoliko minuta, zapravo.”, na tren je pogledao u Kalga i Abera. “Vas ste trojica koji znate što sam i držim da se ta količina ne smije povećati.”

“Zašto si mene izbavio?” Tharon se tada oglasi, niti sam ne znajući zašto.

“Doći će trenutak kada ti budeš ključan dio slike.”, glasio je odgovor. “Prije nego odem, upozorit ću vas da tjedan koji dolazi neće biti ugodan. Od danas će dani postajati sve teži. Kada taj tjedan završi, u Avan će doći čovjek sa dugim mačem. Njega slijedite.”

MORD

Došao je njegov dan. Učenje Eltiura Hurnovskog sa njim je završilo. Mord je slobodan.

Nakon što je krajnje milosrdno onima koji su Bezdušniku važni rekao što ih čeka, Mord je izašao iz one kuće. Sekundu kasnije, našao se pred avanskim dverima i stražarima koji su ih čuvali.

“Demon!” stražar najbliži njemu šapne, jer ipak, imao je čast gledati u Velikog pukovnika.

Mord mu je nakon toga oduzeo život, kao i svim ostalim stražarima. Destruktivna magija i sama smrt bilo je tek pero u ruci tog Velikog pukovnika.

Mord je tada počeo doista ubijati, i grad bijednika pretvarati u oganj kao iz samog pakla. Mladi je Bezdušnik tek bespomoćno gubio razum u njegovoj ogrlici.

Stotine i tisuće života nestajali su njegovom voljom, a Mord je ognjem palio i silinom kidao sve oko sebe. Njegovo je biće bilo okruženo krvlju i smrću – a ima li ljepšeg dara i veće žrtve Velikom pukovniku od toga?

“Bogovi, suprotstavite mi se!” njegov je glas tada odjeknuo svim krajevima Enzolarta, njegove zemlje.

No naposljetku, moć Morda Dur'agemskog nakon nekog trena je oslabila, a mladi se Bezdušnik ipak uspio probiti natrag u svoj um i zaustaviti rađanje remek-djela.

Eltiur je otprilike tog trena otvorio oči, što je bilo sekundu nakon što ga je zaboljela glava tokom razgovora sa Kalgom, Aberom i Tharonom, i sa suzama u očima počeo promatrati prizor; lebdio je stotinama metara nad gradom Avanom, koji je pod njim bio poharan vatrom i smrću.

Zašto, Morde?

Dio drugi

“Al' ni mržnja nemoj da te kao psa zatoči,
jer krvnika je i suviše bilo.”

ROANA



ako je bila vraški umorna, nije mogla zaspati. Stoga je sada ležala u krevetu u polusnu. Previše se bojala da bi razmišljala, jer njenu je mračnu odaju tada, tokom pola otkucaja srca, natopio mukli zvuk teškog koraka. Nitko nije u njenoj odaji osim nje same - to je ono strašno - tako da je Roana znala da taj bat prethodi jednom od dvaju događaja: njenom shvaćanju da ju je strah izbezumio pa počinje umišljati događaje, ili jednoj sekundi tokom koje će ugledati sječivo nekog oružja i umrijeti.

S obzirom da je bila sigurna da je u pitanju ono drugo, širom je otvorila oči. Odaja joj je bila u mraku, tako da nije gotovo ništa vidjela. Jedino što je uspjela spaziti bila je sjena koja se pomaknula kraj prozora.

Znači ipak je ubojica. Nesvjesno je zaustavila dah.

Sjena joj se približila. Roana se skamenila, dok joj je srce počelo snažno lupati. Grašci znoja na licu iritirali su je, no ona se nije usudila pomaknuti.

Imam jednu priliku, pomisli.

Ne mogavši više biti bez zraka, drhtavo je udahnula, najtiše što je mogla. Tamna joj se prilika tada nadvila nad tijelo. Vremena je ostalo puka dva otkucaja srca.

Napokon odluči.

U trenutku kada joj je spodobna prišla na savršenu blizinu, nije dvojila ni trenutka, već je zgrabila ugašeni svijećnjak kraj kreveta i njime udarila.

Spodobna je od iznenađenja i boli jauknula i zateturala, na što je Roana skočila s kreveta i, pokupivši svijećnjak s poda, udarila spodobu po glavi.

“Straža!” viknula je najglasnije što je mogla.

Ubrzo u odaju upadnu stražari. Otvorivši vrata, u prostoriju su propustili svjetlost.

“Kraljice?”

“Ovdje!” ona odgovori, pokazavši na spodobu. Sa poda se pridizala osoba čije se lice nije moglo prepoznati. Bio je to muškarac, sudeći po njegovom bradom obraslom licu.

Čovjek je napravio nekoliko koraka prema stražarima, na što su ga oni srušili natrag na tlo.

“U Kraljevski tron!” Roana reče.

Stražari su na njenu zapovijed čovjeka odvukli. Roana je navukla čizme i žurno pošla za njima. Dugim je koracima prolazila hodnikom, dok se snježnobijeli plašt za njom vukao po podu.

Napokon došavši u Kraljevski tron, Roana je sjela na svoje prijestolje i prodorno pogledala zarobljenika.

“Ne vidim ga dobro.” reče.

Jedan je stražar primio čovjeka za kosu i naglo ju povukao. Čovjekovo se lice tada pokazalo pod svjetlošću. Roana nije mogla vjerovati. “Retek?”

Čovjek kimne glavom. Bio je bradatiji i neuredniji nego što je bio prije. Preko lica od vrha brade, preko sredine usana i nosa, pa sve do čela imao jedan veliki ožiljak od posjekotine.

“Zašto si upao u kraljičine odaje? Reci, prije nego te skratimo za glavu!” zagrmi jedan od dvojice stražara.

“Ja...”, Ser Retek htjedne reći, no iskašlje se. “Volio bih kada bih mogao ustati. Bole me koljena.”

“Pustite ga.” reče Roana. Stražari su se maknuli od Ser Reteka, nakon čega je on malaksalo ustao i sa sebe otresao prašinu.

“Imam strašnu priču za ispričati, moja kraljice.” reče.

“Pričaj.”

“Vod sa kojim sam se borio protiv vojnika Gavo a završio je uništen, kao što znate, no ezeruni me nisu ubili. Zarobili su me i odveli u Gavo.”, reče. “Tamo su me izgladnjivali i mučili kao kakvog psa, dok su tražili informacije o slabim dijelovima zidina, skrivenim hodnicima, količini hrane, novca i vojske.”

“Što si im rekao?”, Roana upita te dodavši: “Razumjet ću ako si im to odao. Nisi imao izbora.”

“Nisam im rekao ništa!”, Ser Retek će gotovo prkosno. “Zato su mi kao nagradu poklonili ovo.” prstom pokaže na ožiljak.

“Zbilja imam sreće što te imam za viteza.” Roana tada zadivljeno reče. *Pređa mnom stoji čovjek vrijedan divljenja*, pomisli.

“Zadovoljstvo je moje.”, Ser Retek promrmlja. “Uglavnom, nakon toga su me bacili u tamnicu. Ne znam koliko sam tamo bio, no znam da nije bilo krasno. Jedne noći, tamničar se napio i pošao u zadnju ophodnju prije nego dođe nova smjena. Što se tiče mog bijega, mogu reći da sam se izbavio pukom srećom: Kada je prolazio pokraj moje ćelije, tamničar nije niti primijetio kada sam mu skinuo nož sa boka. Što se tiče ostatka priče, držim da je nedoličan.”

“A zašto si u zamak ušao kroz kraljičine odaje?” tada jedan od stražara upita, prekinuvši priču Ser Reteka.

“Zato što bi me vi sasuli strijelama sa zidina da sam pokušao doći glavnim ulazom.”

“Nije li ironično?”, kraljica pogleda u stražare. “Želim da se broj stražara na ovoj strani zamka poveća.”

Stražari kimnu. “Biti će učinjeno.”

Roana nakon toga vrati pogled na Ser Reteka. “I želim da se ovaj čovjek dobro odmori i okrijepi.”

HATOR

Konji su spremni?” pukovnik Thar upita.

“Jesu.”

“Stvari?”

“Sve.” Ser Averg odgovori.

Kad su svi uzjahali svoje konje, povorka je krenula. Jahali su nešto bržim kasom. Za sobom su ostavljali prekrasan visoki lanac palnina i gorja okružen bijelom maglom. Vrhovi su se planina stapali s oblacima u čitavom plamenju nijansi plavih i zlatnih boja.

Ajobb je bio obrubljen pijeskom obraslim zelenim grmljem i starim, pognutim stablima.

Iako je bilo teško ostaviti svoju zemlju te poći u vrlo vjerojatnu smrt, još je teže bilo ostaviti obitelj. Hator više gotovo i nije imao sjećanja na vlastitu kćer, no onu od Ser Averga, djevojčicu ne stariju od četiri godine, zemljom zaprljana i punašna lišca, se sjećao.

A to mu je, naravno, dozivalo bol iz duše.

Pred njim je jahala mrcina od čovjeka, Ser Parksus. Leđa su mu bila toliko široka da mu se tobolac potpuno zategnuo sa svojim remenjem, iako je ono bilo potpuno opušteno.

Pokušao je zamisliti Ser Averga sa tim tobolcem. Nasmiješio se čudnoj ideji. Ser Averg je bio dvaput širi od Ser Parksusa i barem tri pedlja viši. Tobolac na njegovim leđima najvjerojatnije bi ličio na nekakvu zakrpu na košulji.

Ali Ser Averg je svoja leđa natovarilo sa čeličnim batom. Hator ga je jednom pokušao podići, taj bat. Mogao se kladiti da ima više od pedeset kila, jer ga je podigao jedva centimetar iznad tla i već ga je morao ispustiti.

Sjetio se onog dana kada je sa Mihaelom tek došao u Erion, kada su zatekli kreševo erionskih vitezova i izvidnica Dvorca Pet Vrhova. Ser Averg je tada taj bat vrtio iznad glave kao da je igračka.

Jahao je sa dobrim vitezovima. Nesumnjivo boljim od bilo kojih drugih.

No šteta što će tako brzo doživjeti kraj, gorko je zaključio.

MIHAEL

Gangrena je popuštala - prestala mu se širiti po nozi. Barem je tako mislio, ili se tek nadao.

Nogu nije osjećao. Osim boli, dakako, a to ga nije baš tješilo. Jašući, zagrlio je oglavlje sedla jer ga uzde nisu dobro pridržavale.

Noga ga je pekla, a to su pogoršavale dlake konja koje su mu stalno upadale u ranu.

Sve je vrijeme razmišljao o Erionu. Pokušavajući dokučiti tko je mogao ubiti kralja Thorona, samo je dobio glavobolju. A to, u spoju sa isparavanjem tla, davalo je katastrofalne posljedice.

Što je sa vitezovima? pitao se. *Jesu li već poginuli dosad?* Ta ipak su trebali prijeći Ajobb, a to je opasan potez. Nije znao kamo su se uputili, ali logika mu je govorila da su otišli na istok.

Sjetio se Hatora. Dok su vitezovi izdržljivi, Hator je star i krhak. Hoće li on pretrpjeti to putovanje kamo se uputio sa vitezovima? Ili će umrijeti?

Rana ga je svrbjela, no nije se smio počesati. *Tako bih vjerojatno ostao bez noge, pomisli.*

Netremice je gledao naprijed, dok je konj napredovao kasom. Uz sveprisutan smrad rane, tu je bio i opojan miris truleži mokre trave oko njega. Na dan, ako bi imao sreće, mogao je prevaliti do četrdeset kilometara. S obzirom da je Saviun od Eriona udaljen oko dvjesto pedeset kilometara, to i nije bilo tako mnogo.

Oblaci su nad njim bili tamni i tmurni. Sunca gotovo da i nije bilo, no svejedno je bilo sparno. Proklinjao je dan kada je odlučio poći na ovo putovanje a nije ponio potrebne stvari.

No jednog dana stići će u Saviun.

Jedino što ga je brinulo, kraj odvratno iscrpljujućeg razmišljanja o svojoj majci, Hatoru, vitezovima i, dakako, Onome tamo – bez kojeg ništa ne bi imalo smisla, bilo je hoće li se Lenya i dalje htjeti spariti s njime, iako mu je pola noge istrunulo a kraljevstva mu gotovo i nema.

BELLOW



podne trećeg dana nakon početka putovanja, Bellow je naišao na neprijatelje. Jašući kroz stepu na Munji, naišao je na šatore. Bilo je tu više od tuceta ljudi. Svi redom umrljani krvlju. Kao odraz svog barbarstva i zla, oko šatora su na kolce nabili nekoliko ljudskih glava (koje vjerojatno nisu sami ubili, ako su to uopće i bile ljudske glave, koliko je Bellow uspio razaznati gledajući u istrunule i polusmrskane kosti na trulim kolcima). Ugledavši ga, ti su odvratni ljudi isukali svoje noževe i sablje, te mu prišli u namjeri da ga ubiju i pokradu njegov leš.

Čovjek najbliži Bellowu pljunuo je na travu i, kao da gleda u životinju za klanje, počeo naglas razmišljati kako najbrže i najbolje učiniti to što se mora učiniti. Bellow je, dakako, znao da u pitanju nije šala, stoga je udario uzengijama da potjera konja i ode što dalje – ali taj čovjek, koji mu je bio najbliži, primio je tada oglavlje Munje i životinju time zaustavio. Bez ikakva uvoda. Tek je nešto promrmljao i počeo vući to oglavlje, a drugi su mu pomogli.

Kada su i njega zgrabili, u namjeri da ga sruše s konja, Bellow se počeo otimati. Na to su ga nekoliko puta posjekli hrđavim noževima po nogama, a upravo to je prevagnulo.

Udario je nogom po nečijoj ruci što je sputavala konja, i odjahao kroz travu dvadesetak metara dalje. Shvatio je da su u pitanju gadni ubojice, pljačkaši i neljudi.

Ako je u početku postojala ikakva želja da tek ode i izbjegne svaki sukob, Bellow ju više nije osjetio. Destruktivna magija je naposljetku ipak nadvladala njegovu milost.

Ljudi su shvatili da bi im plijen mogao pobjeći, tako da su potrčali prema njemu. Bellow je u tom trenutku prihvatio da će morati biti okupan krvlju. Smirivši dah, dozvao je Vjetar.

Što je, čarobnjače? Vjetar ga upita.

Ovi ljudi su zli. Ištem da ih uništiš.

A zašto da to učinim ja?

Ne želim kaljati dušu destruktivnom magijom.

Pošteno, Vjetar reče. No time će se stvoriti dug koji ćeš ti morati platiti.

Pristajem na posljedice, Bellow je na to odgovorio.

U tom se trenutku sve usporilo. Između Bellowa i ljudi koji su ga htjeli ubiti stvorilo se nevidljivo sječivo, koje je u par zamaha sasjeklo nekoliko busena trave koji su nakon toga usporeno lebdjeli u zraku.

Sada je na tebi red, Vjetar reče i sječivo nestane.

Bellow je tada vrlo polako, koliko mu je to usporeno vrijeme dopuštalo, pružio dlan desne ruke prema vlatima trave koje su usporeno padale na tlo.

Vrijeme nije imalo nikakva učinka na telekinezu, kao i na magiju uopće, tako da su se pod njenim utjecajem vlati trave podigle još više u zrak i izravnale poput strijela, vrhova usmjerenih prema ubojicama.

Njegov dlan i vlati trave planuli su. Bio je to jedan trenutak od možda dvije sekunde, koji je u ovako usporenom vremenu trajao gotovo minutu. Kada je bio siguran da je sve gotovo, Vjetar je vratio vrijeme u normalni tok.

Začuo se prasak. Bellow je tada pogledao u neprijatelje, a oni su, kao što je i tmurno očekivao, svi redom ležali mrtvi na tlu, sa vlatima trave zabijenim u svaki dio njihova tijela poput strijela. Krv sa njihovih tijela tekla je u potocima, a izrazi njihovih lica... nije ih vidio. *Ne želim ih gledati.*

Dlan ga je pekao kao da je na njemu držao žeravicu. Što je najgore, nije se zbog sve te nužne smrti osjećao ništa bolje. *Zašto nisam samo otišao?* Suzdržavajući se da ne vrišti od boli, pošao je do šatora tih ljudi koje je Vjetar upravo umorio.

Bilo ih je četiri. Svaki jednak drugome bojom i veličinom. Razmaknuvši zastor na najbližem šatoru, ugledao je krzno vuka na podu, kraj kojeg se nalazilo nekoliko bodeža, bakrenjaka i boca nekakvih likera.

U sljedećem je šatoru naišao na još boca s alkoholom, kraj kojih se nalazio zeleni kolut sira i hrdava sjekira sa dvije oštrice. Nasmiješio se pomisli da kriza pogada čak i bandite.

Došao je do predzadnjeg šatora. Razmaknuo je platno i ugledao leš gole djevojke oko koje su letjele muhe i obadi.

“Prokletstvo!” Bellow je opsovao i vratio zastor. Smrad iz šatora uvukao mu se u nosnice. Nije se mogao suzdržati; ispovraćao se po travi. Čak, nestala je sva grižnja savjesti.

Maknuo se od šatora (zadnjeg se nije usudio ni pogledati, a kamoli ući u njega). Ovo nisu bili ni ubojice ni barbari. Nije ga ni zanimalo što su. Bez razmišljanja, što hitrijeg koraka, dotrčao je do svog konja i skočio na njegovo sedlo.

Zgrabio je uzde i njima udario. Jahao je najbržim galopom kojim je Munja raspolagao. Nije se zaustavljao satima. Tek pred kraj poslijepodneva, kada se sunce pripremalo za svoj zalazak, je usporio.

A čak je i tada nastavio jahati kasom.

GWATH

Odlično, dječace.” Gwath reče.

Njih su dvojica postali dobri prijatelji otkako je Gwath otjerao sve sluge osim Urtesa, osobnog sluge, koji je svako malo donosio razrijeđeno pivo (Gwath nije znao da je razrijeđeno).

Dječak je dosad ovladao pirokinezom i telekinezom, a nakon toga je učio bilocirati se.

Bilokacija bijaše jednostavna, a opet neizmjereno teška: Gwath je postavio neki predmet u dvorište, a dječak ga je morao pronaći i opisati, bez da se i pomakne s mjesta.

“Odvoji svoj um od tijela!”, Gwath će gorljivo, dok se dječak pred njim mrštio pokušavajući ući u trans. “Podijeli se u dvije ličnosti. Ta ne moraš žmiriti.” dodao je.

“Teško je, učitelju.”, dječak je mrmljao. “Nemoguće.”

Gwath mu je na to “nemoguće” odlučio pomoći. Prestavši disati, pa čak i živjeti tokom tog trenutka, Gwath je tada odvojio duh od svoga tijela. Stajao je nakon toga, potpuno nevidljiv, kraj samoga sebe koji je sjedio na naslonjaču.

Sam sebi bio je neprepoznatljiv, poput kakvog događaja iz sna. Kraj njegova je beživotna tijela sjedio dječak, koji se svim silama pokušavao podijeliti.

Jasno je vidio da se dječak bori, a to mu je govorila njegova aura koja se trzala lijevo - desno, kao da je dječakovo tijelo kavez iz kojeg se pokušava probiti na slobodu.

Gwath je pružio svoju srebrnastu, prozirnu ruku i zgrabio dječakovu auru. Aura se borila i ritala, bila je skliska i neuhvatljiva, no on ju je svejedno čvrsto držao.

Nakon toga mu je auru povukao van tijela, na što je ono izgubilo svijest. Kraj Gwatha je sada stajao srebrni dječak.

Hvala vam, dječak reče. Bogovi, ovo je strahotno!

Gwath ne odgovori ništa, već povede dječaka prema najbližem zidu, kroz koji su nakon toga prošli kao kroz zrak. *Idemo*, dječak reče kada su se našli na ulici, no Gwath ga zaustavi.

Ta je vježba gotova. Sada je na redu nešto mnogo teže.

Dječak kimne. Gwath je tada poletio nekoliko metara prema nebu. *Možeš li doći ovdje?* upitao je pogledavši dolje.

Dječak je pokušavao doći do njega, no nije uspio. Naposljetku se Gwath morao vratiti natrag na zemlju i pomoći dječaku letjeti - i doista su oboje nakon toga letjeli, no Gwath je dječaka ipak držao za ruku.

Magis je bio daleko pod njima. S ove visine jasno su se vidjele južne planine, rijeka Juna, pa čak i obris Rateha.

Bojiš li se? upita ga Gwath.

Da, dječak prizna. Bojim se visine.

Ali stvarni ti si na tlu, u Magisu.

Ipak, gospodaru, ovo je zastrašujuće.

Gwath je trenutak razmišljao. *Nije to zastrašujuće.* Dječak ga na to upitno pogleda. *Ovo jest.*

Zgrabio je zapešće dječaka najčvršće što je mogao te s njim počeo padati prema zemlji. Dječak bi tada vrištao od straha, ali nisu postojali tako da nije mogao.

Napokon došavši do tla, umjesto da se u njega zabiju i poginu, oni su prošli kroz zemlju.

Padali su u tminu zemlje. Bilo je potpuno uzaludno pokušati se orijentirati, jer to je bilo nemoguće.

Kako ćemo se vratiti? dječak je upitao.

U tome i jest ljepota strahotnoga, dječčače. Izgubili smo se.

Izgubili? dječakov je glas bio jednoličan. *Znači da ćemo umrijeti?*

Ne, Gwath je odgovorio. *To znači da ćemo naučiti vrlo mudre lekcije od strane zemlje.*

Kakve lekcije?

Ta slušaj! Gwath promrmlja. *Slušaj ju kako priča!*

Dječak je utihnulo. Nekoliko trenutaka samo je mirno osluškivao, da bi se na kraju trgnuo i uskliknuo: *Ovdje su ljudi!*

Nema nikakvih ljudi, dječčače, Gwath reče. *To je glas povijesti.*

I doista se moglo čuti. Zemlja je šaputala imena i događaje raznih osoba koje su nekada prolazile njenom površinom.

Ovo je čudesno! dječak je bio gotovo hipnotiziran. *Strahota se isplatila, gospodaru. Ja osjetim!*

BELLOW

Zemlja je bila meka. Konjska kopita prodirala su duboko u nju i razbacivala njene komade tijekom jahanja.

Bellow je ugledao Odis; tisuće tabora i visokih šatora koje su nastanjivali vojnici Dvorca Pet Vrhova.

I na sebe i na Munju bacio je čin nevidljivosti.

Prizor je odisao poštovanjem. Prema posljednjim novostima koje je čuo, Odis je raspolagao sa stotinu tisuća vojnika, od kojih su barem dvadeset tisuća bili konjanici. Sve ostalo činili su strijelci, kopljanici i plaćenici. Uz par kneževa prisegnutih Thargelionu i njegovu savjetniku, Neuriju, te nekoliko stotina balista, onagera, opsadnih kula, ovnova, manganela i još nekih oružja koje su konstruirali inženjeri Dvorca Pet Vrhova. Neki su pričali da se u Odisu okupljaju i Rutzoni, Bića Bijelog Carstva, no Bellow u to nije vjerovao.

Nije dvojio niti trenutka, a već je bio u galopu zaobilazeći to mjesto. Sam je raspolagao velikom moći, ali protiv ove vojske nije bio niti poput komarca koji se hoće sukobiti lavu.

Munja nije pravio nikakve glasne zukove, i na tome mu je Bellow bio zahvalan. Čak ni Zub nije plamtio.

Takav je učinak ova vojska imala na okolinu. Bila je gadna i prožeta zlom, sa svim tim barjacima koji su se vijorili i čitavim sustavima dubokih rovova popunjenih zašiljenim palisadama.

Zapravo, sve su vojske takve.

Dok je jahao, grlio je konjski vrat. Ne toliko iz straha, koliko iz želje za nečim toplim i mekim – a doista je zrak bio hladan.

Dugački mač Zub počeo ga je neugodno žuljati i grepsti po leđima, tako da je Bellow morao provesti dobrih desetak sekundi mučenja da se namjesti u idealniji položaj u sjedalu sedla. Naravno, kada se i namjestio, to nije bilo onoliko udobno koliko je htio da bude. *Neke se stvari katkada protive našoj viziji koja kaže kakvo što treba biti.* Bellow je imao sličan problem sa svojim životom, samo mnogo gori.

Koji je onda bio problem Bellowova života? *Pa, živim ga.*

Iz sanjarenja ga je trgnuo topot povorke konja, na kojima su jahali narednici vojske Odisa, sudeći po njihovim skupocjenim ukrašenim odorama i mjedenim štitnicima za vrat, pozlaćenim rukavicama i gustim žičanim košuljama. Munja je doživio jednako neugodno iznenađenje, jer je zanjištao – preglasno.

Jedan od dvanaestak narednika zaustavio je svoga konja. “Što je?” upita ga drugi na to.

“Nešto sam čuo.”

“To ti se um poigrava s razumom.”, ovaj drugi reče. “Kada toliko prokletu puno piješ!”

Interesantna je stvar, ta ljudska ludost, no još je interesantnija komedija ljudske nesreće. Munja je još jedanput zanjištao te se propeo, što je uzrokovalo prestanak Bellowova čina nevidljivosti. “Proklet bio!” Bellow zareži na konja, ali od toga nije imao koristi.

“Tko si ti?” jedan od narednika upita kada je ugledao čovjeka na konju koji se pojavio niotkuda. Narednici su ustuknuli, ali tek na trenutak.

“Pobunjenik!”, netko dometnu. “Čarobnjak zlih djela! Magija, svi smo vidjeli!”

Prvi narednik na riječ “magija” tada isuče svoj kratki mač iz korica na boku i usmjeri ga prema Bellowu. “Ako si Pobunjenik, onda si izdajnik – a izdajnici ne prolaze ovuda bez vraški dobrog razloga.”

Bellow je šutio. Narednici su hodom jahali prema njemu, svaki sa svojim oružjem u rukama. “Čak će ti milost biti udijeljena, jer nećeš umrijeti poput psa.”

“Sidi s konja”, reče jedan, “i časnno se bori i umri.”

“A gdje je čast u borbi?”, Bellow tada reče. “I zar upravo psi ne umiru boreći se? Čini mi se da bi časnije bilo pustiti me da prođem, takav kakav sam. Čak bih rekao: pametnije.”

Nije bio Pobunjenik. Magis nije bio u nikakvim savezništvima sa kraljevstvima Enzolarata; bio je neutralan. Jedino je Gwath sanjao o zemlji u

kojoj magija nije zabranjena, tako da je o Dvorcu Pet Vrhova i lozi Thargeliona mislio tek uz alkohol i psovke.

Konj mu je nemirno hodao u krug, rzajući. Narednici su mu se sada približili toliko da su njihovi konji gotovo mogli dodirivati Munju.

“Nemam se namjeru žrtvovati, jer nisam Pobunjenik.”, utihnuo je na trenutak, dopuštajući vjetru sa južnih planina da preuzmu svoju mrzlu riječ. “Ne mora biti krvavo.”

Jedan je narednik, sijede kose i velika trbuha, na to rekao: “Možeš slobodno proći ovuda, ali prvo predaj svoj mač.”

Predati svoj mač nekome pod prisilom jednako je odricanju vlastite časti. Nije bilo nikakve namjere da ga se uvrijedi, shvatio je Bellow, ali Zub nije mogao predati. Čak i da je njegov, a nije bio. Naposljetku, treći zakon čarobnjaka bio je “uzeto se mora vratiti”.

“Ne mogu to učiniti.”, reče napokon, dok su mu vlasi kose na licu pod utjecajem vjetra neposlušno lepršale. “Putnik sam, i imam pravo prolaska kroz kraljevu zemlju.”

“Ovo je zabranjeno područje.”, reče onaj prvi narednik. “S obzirom da mudro zboriš, a grijeh bi bio takvo što ubiti, imaš izbor: okrenuti se i vratiti odakle si došao, ili umrijeti. Zapamti, to je krajnja milost.”

“Tada mi je žao što tako mora biti.” Bellow reče i prema njima pruži svoj desni dlan, tek otkučaj srca prije nego je iz njega poslao čistu energiju.

U sekundi je zbacio ljude s njihovih konja, a i sami su se konji prevrnuli na bokove, u strahu i boli njišteći.

Nije čekao. Udario je ostrugama po stomaku Munje i odjahao odande. Narednici nisu bili ubijeni, već samo paralizirani, ili, u najgoru ruku, na nekoliko mjesta slomljenih kostiju.

Iznenadni umor zbog svladavanja tuceta ljudi magijom uzrokovao je malaksalost njegova uma. Kapci su mu se polako sklapali, a on ih je, iako uzalud, svim silama pokušavao držati otvorenima.

Prizor travnate ravnice pred njim, dok su sa lijeve strane bili uzdignuti šatori, ubrzo je postao mutan.

Znao je da će ga konj odvesti van Odisa i pobrinuti se da ga nitko ne uhvati, ili se barem samo nadao da je tako.

Prije nego je konačno izgubio svijest, čvrsto si je omotao uzde oko zapešća ruku da time smanji mogućnost padanja s konja.

KALG

Nražio je među ruševinama i šutom, kroz dim i među ranjenicima i mrtvima, no nije uspio naći Eltiura. Barem polovina svih stražara Avana bila je mrtva. Oni koji su bili dovoljno ukaljani nečlašću, krali su od mrtvih ljudi novac, ili iz trgovina hranu. Neki su čak ubijali druge ljude.

Bilo je svejedno. Ljudi su oduvijek takvi kada se dogodi neka tragedija. Vjerojatno bi im većini otpala muškost kada bi se počeli ponašati smireno i kontrolirano, koristeći vlastitu pamet. No ovako im je valjda bilo bolje.

Neki nesretni seljak ležao je nasred ceste među kamenjem. Veliki trokut stakla bio mu je zabijen u stomak. Kalg mu je, zgrožen njegovom mukom, prišao.

“Molim te...”, čovjek je šapnuo kroz mlazove krvi koji su mu izlazili iz usta. “... ubij me.”

Kalg klekne kraj čovjeka. Sekundu kasnije, prstima obujmi staklo i, usput se posjekavši, pokuša ga izvući iz njegova trbuha. Ali nije išlo; ono je bilo zabijeno duboko kroz meso i organe, čak i dijelom u kralježnicu.

“Ubij me, molim te.”

Nakon nekoliko trenutaka, koliko mu je trebalo da odustane i samoga sebe ipak nanuka na taj grozan čin, Kalg se okrenuo prema hrpi kamenja. Uzevši sa hrpe jedan polomljeni kamen oštra brida, objema ga je rukama tada podigao iznad čovjekova vrata. Potpuno formalno, distancirano, bezdušno i bezosjećajno, sve se to događalo – a nije bio san. Kao najobičniju dnevnu dužnost, Kalg je prihvatio taj gadni čin, i nije ispuštao kamen, niti posustajao ili se dvoumio, ni trenu.

Seljak je sve to vrijeme pjevao tihu melodiju na Krvavom jeziku, koja nije pripadala nikakvoj pjesmi. Bio je to pozdrav smrti.

“...grimor arion, eruz rismos...”, čovjek ispljune krv. “... grimor arion...” Kalg je razmišljao nekoliko sekundi. Razmišljao je o važnosti svega toga, o svojoj volji za smrću čovjeka kojeg ne poznaje. Čak ću ga i ubiti, pomislio je tokom te zadnje sekunde. *A ne osjećam nikakvu povezanost. Čak mi ni žao nije...*

Jednim brzim i milosrdnim udarcem, Kalg je zabio vrh kamena čovjeku u vrat. Uz nadu, dakako, da ga je ubio.

Krv iz njegova grkljana natapala je Kalgovu odjeću, no Kalg se nije htio maknuti dok do svršetka ne izgovori molitvu Obi, starome Bogu:

“Neka ga mjesecina obasja u vječnom lovištu.”, Kalg je rekao. “Neka mu oružje bude oštro, a um bistar. Neka ga snaga obavije i neka ga mudrost vodi...” Jed prema tako teškom kraju tog ljudskog života obavio ga je tada gore same smrti. Najednom, čemu bi se čudio da je bio u stanju, osjetio je mržnju spram svega.

Da bude siguran da je čovjek doista izdahnuo, Kalg mu je, u još nekoliko udaraca, kamenom smrskao vrat.

Ustao je tada, zadihan, i odmaknuo se od mrtva čovjeka. Bilo je još mnogo njemu sličnih koji su umirali, ali na Kalgovu dušu više ne bi stalo. Bilo je jednostavno: pravio da drugi ne postoje.

Nije se sjećao kako je došao do krčme. U njoj je vladao kaos: krčmara su onesposobili i pokrali mu sav alkohol, pokušstvo su većinom polomili i spalili, alkohol popili, boce porazbijali, po zidovima se, iz zabave, ispišali. Gotovo su svi divljali, bez obzira na smrad izmeta i urina – ali životinje *vole* svoje prirodno okruženje; svoje kreacije. Kalg se grozio njihove nečovječnosti.

Otišao je na gornji kat krčme, probijajući se kroz pola tuceta pijanih bandita. Gotovo su sve sobe bile uništene, pune razbijenih dijelova namještaja, dok su lokalni pijanice divljali sa prostitutkama unutar njih. No jedna je soba ipak bila zatvorena.

Kalg pride debelim vratima i na njih pokuca. Par sekundi nakon toga, vrata se otvore, a on uđe unutra.

“Kakvo je stanje?” upitao je Tharon.

“Loše. Gradska vrata su uništena, kao i dio zidina oko njih. Trećina Avana je uništena, a desetina svih građana je poginula.”

“Bogovi...”, Tharon će sa gađenjem. “Kada odlazimo?”

“Ne idemo nikuda. Barem ne još šest dana.”

U sobi je jedini izvor svjetlosti bila treperava svijeća, no ona je davala jaku svjetlost, s obzirom da je soba bila vrlo mala.

Tharon sjedne na slamnati krevet, koji se nalazio pokraj kamina, stola i nekoliko tronožaca. “Kako ćemo preživjeti?” upitao je, dok se svjetlost svijeće prelijevala na njegovom licu šezdesetogodišnjeg starca.

“Pekaru još nisu pokrali, valjda su previše zauzeti krađom zlata i alkohola. A ni mesarev podrum nije taknut, koliko znam.”

Tharon ga pogleda dugim i prodornim pogledom. “Znaš li tko je izazvao ovo?”

“Znam.”, Kalg pogne glavu, brišući usput sasušenu krv sa svojih ruku o hlače. “Misliš li da ga je moguće spasiti?”

Odgovora nije bilo.

Idi. To mora biti učinjeno.

Eltiur je i dalje mahao svojim crnim krilima, održavajući se u zraku. Činilo se kao da ga nevidljivi valovi uzdižu i spuštaju u ritmu nekakve nepoznate, božanske glazbe.

Doista mu je nekakva glazba bubnjala u ušima dok je opčinjeno promatrao ruševine grada pod sobom. Stotine bubnjeva i violina, cijeli orkestri svirali su u psihotičnom ritmu. Eltiur je bio prikovan uz prizor.

Par sekundi, minuta ili sati kasnije glazba je utihnula, a njegov mu se um vratio u tijelo. Glazba je zapravo bila, shvatio je, veliko zvono Obina hrama, koje je svojom glasnom zvonjavom upozoravalo na opasnost.

Shvaćanje više nije bilo uzbudljivo – ta nikada i nije.

Zamahom krila okrenuo se i poletio prema istoku. Iz orlovskih očiju, od siline udara vjetra, izlazile su kapljice suza.

Udarao je krilima po zraku, time sve više ubrzavajući. Pod sobom je vidio samo crvenkastu bjelinu, i tamni krajolik u ponoru – ništa više. Sve ostalo bilo je nerazlučivo.

Zašto si ono učinio?

Jedna od tužnih stvari kada si mrtav je ta što ne možeš osjećati stid. A ja ga svom tamom koja mi je zamijenila srce doista želim osjetiti! Žao mi je, Bezdušniče, ništa više ne mogu reći.

Eltiur se sjetio da Mord uopće ne zna što čini tijekom slobode van Inwog. Osjetio bi nekakvu toplu ljubav prema njemu, da mu vjetar nije šibao lice te da nije morao tu toplinu iskorištavati na odleđivanje smrznutih krila.

Što je uopće to što moramo učiniti? Eltiur naposljetku prekine tišinu, shvativši da nema smisla razmišljati o zvjerstvu počinjenom u Avanu.

Moraš otići u Magis. Njihov će te kralj pravilno naučiti upotrebljavati magiju.

Ali ti me trebaš to naučiti, Eltiur se pobunio.

Ja te mogu poučiti jedino uništavanju duhovnih barijera. No ne i destruktivnu magiju.

Eltiur je bio smeten. *Ako si mogao uništiti dobar dio Avana, poubijati stotine ljudi, kako to da ju ne možeš koristiti?*

Nisam to ja učinio, moraš shvatiti.

Ali tko onda tada upravlja mnome?

Mord se zavukao u svoju vječnu tamu Inwog. Nije znao odgovoriti na pitanje.

Eltiurov je um kipio od razmišljanja. *Doista, tko je upravljao sa mnom? Je li moguće da u Inwog ima više demona?*

Mord je čuo Eltiurove misli. *Ja nisam demon,* rekao je. *I ne znam tko je vladar Inwog kada mene nema.*

Skriva li tajnu Inwog onda prošlost? Eltiur upita. *Oprosti ako ti nije po volji, no možeš li mi reći više o svojoj smrti?*

Ako želiš znati, onda u redu. Bilo je to prije točno tristo dvadeset godina. Ja sam tada bio mladi pukovnik Kessyrške vojske. Živio sam običnim životom, uz svoje misli, ljude koje sam poznavao i godine što su slijedile – nisam bio bolji ili lošiji od drugih

ljudi u ičemu, doista. Barem je tako bilo do trena kada sam jedini od svih pukovnika pristao zapovijedati vojskom Hil'guma, koja je preko mora putovala u Enzolart, zemlju koja je mirisala, koja doista jest bila krv!

Eltiur je tada osjetio Mordov pogled, koji je dolazio niotkuda.

Neprijatelji, demoni, uopće se nisu branili. Ako vam je takva namjera, govorili su, onda nas istrijebite. Zastao je. I istrijebljavali smo ih! Kasnije su se neki počeli odupirati našim napadima. Ubrzo je zadnja desetina svih bića napokon počela vraćati sva zla koja smo mi njima učinili. Klali su nas kao krpene lutke, a meni je bilo drago zbog toga. Suosjećao sam s njima.

Tada je, napokon, živ ostao samo jedan. Zadnji demon, njihov gospodar. Zvali su ga Demon Bez Vojske, jer sva mu je vojska bila pobijena. Ja, kao čovjek najveća položaja, morao sam ići za njim i osobno ga uništiti. Demon Bez Vojske uspeo se na sam vrh planine Saviun, u sigurnost visine i oblaka. Morao sam ići za njim kilometre i kilometre u visinu. Nisam se ugušio jer mi je pomogla magija. Kada sam naposljetku došao do njega, on je samo stajao usred kružnog kamenog poda kojeg su izgradili drevni demoni. Prišao sam mu, a on me je gledao... sjećam se njegovih očiju; bile su crnije od noći, a tijelo mu se nije vidjelo od crne magle koja je iz njega izbijala.

No svejedno sam osjetio sažaljenje prema njemu.

Mord je sada uzeo nešto dužu stanku. Prisjećanje prošlosti davno sledene u dubokoj rupi uma nije posao bez emocija, a Mord ih vjerojatno nije niti osjećao. Koliko onda jaki osjećaji moraju biti da unište nevjerojatnu bezosjećajnost nekoga tko je zaboravio i kako se to čini!

Naposljetku je nastavio:

Kleknuo je. On, koji me je mogao raskoliti u sekundi, on se meni poklonio! Mladom, arogantnom gadu koji nije zaslužio niti da se ljudi ispišaju po njemu dok gori. No on mi se poklonio... i podigao glavu. Ja, takav kakav sam već bio, pod vrat sam mu pružio vrh svoga mača. Ubio bih ga, da tada nešto nije ubilo mene. Kukavički, iz sjene, nešto mi je oduzelo život. Umjesto da odem u vječne vatre, potražio sam nešto u što ću se sakriti.

Nastala je tišina. Bilo je jasno da se Mord stidi svog straha od smrti. A opet ju, ironično, širi kada god se oslobodi.

Eltiur je i dalje letio nad stepom. Bilo je strahovito kako se odnos Morda i njega promijenio u vrlo kratkom vremenu. Kockice su mu se u glavi počele povezivati, tako da je događaje koje donedavno nije razumio, sada savršeno shvaćao – ta čak je i oprostio Mordu!

Odakle ti Inwog? Eltiur tada upita, pokušavajući shvatiti i zadnji detalj slike Mordove povijesti.

Ona, jedna grofovija i ruka kćeri kralja Hil'guma bili su nagrada.

Eltiura to nije zadovoljavalo. *Zašto te onda u spisima spominju kao prvog kralja Enzolarta?*

Nikada nisam bio kralj, no moja me je vojska takvim smatrala.

Gotovo je sve bilo složeno. Samo je jedno pitanje ostalo u zraku.

Zašto baš ja?

Zato što si ti jedini.

Jedini što? Govoriš i da sam Bezdušnik, a ja ne znam što to znači.

Nekada je sigurnije biti u neznanju, mladi Eltiure, Mord na to odgovori. Doista je sigurnije.

Poglavlje 24

ROANA

Noja gospo, danas ste prekrasni!" sluškinja zapjevuši tog jutra. Lice joj je bilo obasjano zorom koja se prelijevala sa vrhova stijena i litica planina. Roana je nosila debelu bijelu halju s obrubljenom kapuljačom i plaštem zakačenim bakrenom kopčom, dok je usne osvježavala crvenim vinom iz pozlaćena kaleža.

No stvarnost je ona gorka istina koje se bojimo više od same smrti i svih pakala svijeta; sluškinja je plaćena da pjevuši puka pretjerivanja. Roana nije bila prekrasna, već nepočestljane kose i upala, zabrinuta lica. Sunce je svojom narančastom bojom samo podsjećalo na toliku prolivenu krv. A bijelu su joj halju sluge oprale i složile u zoru kraj kreveta, no ta je halja nesumnjivo bila svučena sa neke mrtve djevojke. I napokon, vino je bilo razrijeđeno vodom - da joj se ne ponovi ono od zadnji put. Povraćanje po podu nikome ne zvuči lijepo.

Kraj svega toga, jedino je kalež bio taj koji je stvaran, i bio je pozlaćen - tako divna istinita rijetkost kraj gomile laži.

"Da. Danas će biti lijep dan." Roana odgovori. Sjedila je kraj velikog kamenog prozora kraj kojeg su lepršali dugački, plavi zastori (plava je boja simbol Eriona).

"Trebate li što god, moja gospo?" sluškinja tada upita.

"Ništa, hvala."

"Ne morate se zahvaljivati sluškinji.", sluškinja reče. "No vi to ipak činite. Srce vam je dobro, moja kraljice."

Roana ne reče ništa. *Puka pretvaranja*, pomisli. *Puka pretvaranja*.

Neko je vrijeme sjedila na stolici, no onda je shvatila koliko je to besmisleno; ljudi se za nju bore i polažu živote, a ona sjedi.

Ustavši se, nije se niti potrudila izravnati haljinu, već je samo pošla do vrata i izašla iz Kraljevska trona.

Hodnik je i dalje bio dupkom pun ranjenih vojnika, no sada ih je barem bilo nešto manje nego prije. Učenjaci su uokolo letali i zatvarali, te nakon toga zašivali jednog po jednog od njih. Zavidjela je tim Učenjacima, na njihovu razumu i smirenosti, iako su okruženi teškim vremenima i moraju spašavati ljude kojima spasa nema. Stotinama puta pitala se zašto to čine, no stari joj je Učenjak Lorg na to jednom davno rekao: "Takva je zakletva, a ona se ne da prekršiti."

"Kraljica!", netko tada vikne. "Mjesta za kraljicu!"

Neki ranjenici koji su imali lakše ozljede su se pomaknuli, no oni rasporenenih trbuha i ispečenih tijela samo su ostali ležati. Što je brže mogla, prošla je kroz hodnik. Svaki puta kada bi prekoračila preko nekog teško ranjenog vojnika, rubovi njene halje prošli bi mu preko otvorene rane, na što bi ovaj zastenjao, a Učenjaci joj poklonili preziran pogled.

Prošavši kroz nekoliko međusobno povezanih tamnih hodnika obasjanima plamenjem baklji i uljanica, napokon je došla do kamenih stepenica koje su vodile na zidine.

Uspevši se stepenicama do vrha zidina, pogledom je među stotinama strijelaca potražila Ser Reteke, koji je na svoje inzistiranje navukao oklop i došao pomoći. Strijelci bi podizali vizire kada bi je ugledali, a neki su i skidali kacige s glave.

"Moja kraljice", Ser Retek reče, "nije sigurno biti ovdje. Vratite se u sigurnost zamka."

"Nije pametno govoriti kraljici što da čini.", Roana mu odgovori. U glasu nije imala nikakve ljutnje. Bacila je pogled na brežuljke podno planina pune mrtvih tijela ljudi i ezeruna. "Osim toga, ovdje i nije toliko opasno. Mrtvi nam ne mogu nauditi."

"Ako su mrtvi.", Ser Retek pronicljivo pogleda prema mrtvima. "Nekad se znaju samo praviti. A onda jedan tren gledate svoja posla među nama, a drugi vas tren već pogodi strijela."

"Ako ću poginuti, neka poginem.", Roana na to tiho i tmurno reče. "Ionako bi time rat završio. Reci mi, dok si bio u Gavou, vidio si vojsku ezeruna?"

"Nemaju više vojske od vas.", Ser Retek odgovori i pogleda daleko među šumom obrasle planine. "Možda nas i napadnu još koji put, no dokle imamo ove zidine ne mogu nam ništa.", na trenutak je utihnuo, položivši usput dlanove na hrapavo kameno kruniše zida. "Ali da nam nisu spalili baliste, ne bi bili mnogo jači od djeteta na sisi. U ratu možda desetina spada u prave bitke, moja kraljice - sve ostalo su godine planiranja, i gomile spletke."

"Ako ćemo razmišljati o prošlosti", Roana reče, "onda niti Thoron nije smio umrijeti, niti ovaj rat ikada početi. Puke riječi."

"Dobiti ćemo ovaj rat. Erionski vojnici imaju za koga položiti živote."

"Zar nemaju i ezeruni? Koliko sam čula, Gavoom vlada Thoronov nećak."

“Zabiris?”, Ser Retek podrugljivo upita. “Koje li ironije! Kraj tolike silne kopiladi. Vjerujte mi, za tog ezeruna nitko ne bi položio ni bolesnu kokoš, a kamoli život.”

Roana se nasmiješi. *Kakva ljubazna, lažna utjeha.*

Pitala se bi li ljudi za nju uopće položili i tu bolesnu kokoš?

Možda, bio je odgovor. *Tek možda.*

Bacila je još jednom pogled na mrtvace pod zidinama, daleko u travi natopljenoj krvlju. Opčinjeno je gledala u goruće opsadne kule i petrarije ezeruna. Učinilo joj se da se jedan od mrtvacu pomaknuo. *Kolike su šanse?* šapnula si je u mislima.

Ali unatoč, već sljedećeg trena, mrtvac je ustao i odnekud u nju uperio napeti samostrel.

Zadnje što je čula bio je nečiji glas: “Kraljice, pazite!”

HATOR

Pala je kiša. Ne pljusak, na sreću, ali ipak kiša.

Konji su im bili blatnjavi, a mokra odjeća teška. Brinuli su se za oružja jer bi ih hrđa mogla napasti. Svakih sat vremena morali su stati da bi se i oni i konji napili kišnice, jer putovanje je bilo zamorno.

Hator je dobio žuljeve od jahanja, a i kičma ga je boljela. Koliko god se pokušavao namjestiti u sedlu, ishod bi uvijek bio isti: bol.

Tako je nesumnjivo bilo i sa vitezovima, ali oni se nisu žalili. Thar Pukovnik naredio im je da skinu oklope i sprema ih u kožu tura zbog grmljavine. Pošto nitko nije mogao nositi dvjestotinjak kila tešku opremu, Hator ju je privezao na kraj užeta, kojeg je pak svezao za svog konja. Krzno je smanjivalo trenje, tako da Hatorovom konju nije bilo preteško vući ga.

Hator je izračunao da im preostaje još oko tjedan dana jahanja da dođu do Avana. Pred njim je jahao Ser Averg, koji je uporno odbijao predati svoj teški bat, a to Hator nije mogao razumjeti; nošenje pedeset kila čelika na leđima bez valjana razloga.

Najednom tada nešto prasne, a grmljavina se zaori u nedogled. Hator se iznenadeno osvrne i shvati da je grom udario niti deset metara od Ser Mitura.

Ser Miturov konj se dao u divljački galop. “Stani, prokletinjo!” Ser Mitur je režao, uzalud povlačivši uzde prema sebi.

Kad mu se konj napokon zaustavio, Ser Mitur je sa njim bio stotinama metara dalje, negdje na padini brežuljka.

“Prokletstvo!”, Ser Mitur je pljunuo kada je napokon dojahao natrag. “Otpala mu je potkova.”

“Znaš li gdje?” Thar Pukovnik upita, no Ser Mitur na to samo odmahne glavom i opsuje.

“Konj bi mogao uganuti nogu.”, Hator će zabrinuto. “Ne može bez potkove.”

“Da, baš divno, s obzirom na to koliko puno kovača imamo...” Ser Mitur promrmlja.

“Ja bih mogao skovati potkovu.”, Hator reče. “Ali ne na ovoj kiši. I da imam pravi alat, naravno.”

“Sranje.”, pukovnik promrsi. “Ne želim više odgađati putovanje. Svake sekunde Erion sve više slabi.”

“A da konju poskidamo sve ostale potkove?” upita Ser Bolg, čovjek mokre slijepijene kratke kose i riđe brade, sa smeđim krznom lisice na ramenima.

Kiša je i dalje lila, svakome time kidajući živce i hladnoćom smrzavajući kosti. Konji su im se vrpeljili, dok je Thar Pukovnik smišljao finalnu odluku. U međuvremenu, Hator je razmišljao bi li nepotkovani konj mogao izdržati toliko putovanje.

“Skinite mu potkove.” pukovnik je napokon odlučio.

Ser Mitur je tada izvukao svoj bodež i, zajedno sa Ser Vitonom koji je, sjahavši, konju pridržao koljeno, iščupao preostale čavle sa kopita. Kako je ispalo, nije ih uopće bilo teško izvaditi, jer svi su bili klimavi i hrdavi.

Sljedeće tri potkove skinuli su bez nekakvih poteškoća. Potkove su naposljetku spremili u turovo krzno, zajedno sa oružjem i oklopima.

Nakon toga su uzjahali konje. “Ima li ikakve promjene?” Hator upita Ser Mitura.

“Ne osjećam nikakvu razliku.”, pokisao i blatnjav vitez bio je daleko od smirenosti. “Ali i dalje me žulja guzica, ako na to misliš.”

MIHAEL

Svjetlucava površina jezera Ajobb približavala mu se. Gusto granje i šikara smetalo mu je tijekom prolaska, a ni kiša mu baš nije mnogo pomagala.

Konja je vukao za uzde, no životinja je bila uplašena. *Opsjednuta Bargom, nesumnjivo*, pomisli.

Na obali Ajobba pedesetak koraka ispred Mihaela, na drvenoj splavi, sjedio je nekakav starac i pecao.

“Hej, ti! Nije li malo loše vrijeme za pecanje?” Mihael poviče. Bijaše mu čudno što starcu nije smetala kiša.

“Nije.”, starac odgovori. “Loše je vrijeme za pljačkanje i nerad, no ne i za pecanje. Dođi, pridruži mi se.”

Mihael je oklijevao. Starac se nije činio opasnim, no ipak je zračio čudnovatom tajnovitošću. *Prokletinja od Onog tamo, eto zašto je tajnovit. Smrdljivi me svećenici prate zamaskirani u starce!* Naježio se od te pomisli.

“Bojim se da ne mogu.”, naposljetku je povikao. “Putujem, a moram prije mraka naći gaz.”

Starac je uglavio štap za pecanje između dva balvana svoje splavi, uzeo veslo i dogurao splav bliže obali. Mihael je na to zavezao uzde svoga konja za obližnje stablo i, prekoračivši nekoliko grmova, približio se splavi tog starca.

“Nema ti tu nigdje gazova. Ovo je Ajobb, momče. Neman ovdje vlada, a ne čovjek... kada malo razmislim, mislim da je tako i najbolje.” starac reče, usput jednom nogom stupivši na vlažnu zemlju obraslu raslinjem, gdje je stajao Mihael.

“Onda ću se ulogoriti ovdje.”

Mihael je našao najsuši dio zemlje koji je pod stablom mogao naći, i na njega nabacao mokra drva koja je pronašao na zemlji nešto dalje. U džepu košulje imao je smotuljak suhe trave, kojeg je otvorio te zapalio kremenom i oštricom kukrija. Mokra drva oklijevala su se upaliti. Mihael je klečao i nervozno ih potpirivao svojim dahom, no vatra se sve više gasila.

“Sranje!” opsovao je.

Na tu riječ po drvima se tada nešto prospe i ona planu. Plamen je pucketao neko vrijeme, a onda se smanjio i nastavio tiho gorjeti, polako nakon nekoliko trenutaka pretvarajući drva u žeravicu.

Podigavši pogled, Mihael je shvatio da je to starac prolio ulje iz čaturice po onom malom plamenu.

“Rimus.”, reče starac. “Rimus od Eriona. Stojim na usluzi.”

“Mihael Erionski.”, Mihael odgovori. “Čast mi je.”

Starac je sjeo kraj vatre, sučelice Mihaelu. “Tražiš gaz?” upitao je.

“Nema ga.” Mihael odgovori, zamišljeno promatrajući plamen vatre.

“Ali ja imam splav. Recimo to ovako: ja prevezem tebe i tvog konja na drugu stranu, a ti meni učiniš protuuslugu.”

Mihael ga tada pogleda u oči, koje su bile plave i vodenaste. “Kakvu protuuslugu?” Bio je sumnjičav

“Misliš li da ne prepoznajem vlastita gospodara?”, starac upita. “Protuusluga neka bude spas Eriona.”

“Erion će pasti, u to nema sumnje. Ako već i nije postao tek ruševina.” Mihael će sa gorkim okusom u ustima.

“Možda doista jest postao ruševina...”, starac reče. “... a možda i nije. Koji ti je uopće plan, prinče?”

Mihael se tada sjeti prvotna plana, ne tako dobra. “Zatražiti ruku princeze Lenye.”

“Izvrstan plan, ako smijem primijetiti. Ali što je miraz?”, starac upita. “Novcem bi se brak dao lako sklopiti.”

“Dati ću joj grad.”

Bilo mu je hladno, pa makar vatra grijala toliko snažno. Izdaja, ona boli.

“Imaš li ti uopće ta prava?”

To mu je tek sada palo na um. Njegova majka kraljica vladala je Erionom, ne on. “Ne znam.” reče. Tako je i bilo. Sve je to igra na sreću.

“Naravno da ne znaš. Jesi li gladan? Ja umirem od gladi.”

Starac je imao svoju naprtnjaču, Mihael primijeti. Iz nje je izvukao dvije očišćene i usoljene ribe te ih takve nabio na dvije grane koje je prije toga zašiljio nožem. Jednu granu s ribom pružio je Mihaelu.

Petnaestak minuta kasnije, ribe su bile pečene. Dok su one cvrčale i ugodno mirisale, starac je iz naprtnjače izvadio kruh, te ga podijelio na dva dijela.

Mihael je uživao tih pola sata, ako je i toliko trajalo. Rana mu se lijepo zatvorila i na njoj se stvorila tanka krasta od topline vatre. Okus ribe bio je sjajan, s obzirom da je po prvi puta nakon, činilo se, stotinu godina okusio sol.

Nakon što su se najeli gotovo do sita, vatru su ugasili. Osovivši se na noge, Mihael je sa sebe otrešao zemlju i mrvice kruha.

“Hoćemo li krenuti?” starac tada upita.

“Zar nas ne može udariti grom? Jer ako udari bilo gdje po rijeci, i mi smo mrtvi.”

“Nemaj straha.”, na to sa smiješkom starac odgovori. “Moja splav je posebna.”

Ali ipak imam, Mihael pomisli.

Tako su isplovili. Pod oštrom kišom i hladnim vjetrom, sa uplašanim konjem kraj sebe. Na malenoj i nemirnoj splavi.

BELLOW



robudio se, potpuno dezorijentiran. Iako mu se svjesnost vratila, nije htio riskirati odvezivanjem uzda od svojih zapešća, jer i dalje je postojala mogućnost da se skljoka s konja.

Trava. *Prokleta bila!* I taj hladni planinski vjetar koji je svakoga dana puhao sve žešće. Proljeće je tek nedavno prošlo svoj osvit, a činilo se kao da dolazi zima.

Dok je ležao glavom naslonjenom na konjski vrat, sa neugodom je shvaćao da se konj linja. Cijelo lice ubrzo mu je bilo puno dlaka, tako da ih je Bellow, htio ne htio, počeo pljuvati i otpuhivati sa sebe, no uzalud.

Da je bio pri zdravoj pameti, s obzirom da je magijom izgubio toliko mnogo energije, bijesno bi opsovao.

Zub je svojom hladnoćom prešao vrhunac. Bellow se iskreno pitao je li taj mač zamrznut, no nije se od boli i umora mogao natjerati osvrnuti da ga pobliže pogleda. Njegov čarobnjački štap je, pak, poslušno ležao u svojim koricama privezanim za sedlo.

Sjetio se odmetnika Manijaka. Da je ostao sa njima tek sat vremena duže, ovo mu se ne bi dogodilo. Čudno je kako ljudi imaju urođenu sklonost suviše prebrzog osuđivanja ljudi; onog trena kada je prilazio Kundu mislio je da će se sa njime i njegovim ljudima morati boriti, no ispalio je drugačije.

Munja je usporio. U vrlo kratkom vremenu prešao je iz kasa u hod. Konj je ubrzo spustio glavu i počeo pasti zelenu, preko metar visoku travu. Vjerojatno je bio i žedan, no iako su daleko na zapadu oblaci bili tamni, ovdje nije bilo kiše, tako da nije imao što piti.

I Bellow je bio žedan, no ne za pićem, već za krevetom, udobnim i slamnatim. Volio bi se naspavati u barem nekakvoj toplini i komfornosti, kakva god da je.

Pomislivši na san, smjesta je zaspao. Sanjao je isto o čemu je maloprije razmišljao, tako da nije znao da li uopće sanja. Nepregledne zelene ravnice. Nepregledne i beskonačne.

To mu se gadilo.

Najzad je izgubio ravnotežu i skliznuo sa sedla. Nije pao, jer su mu ruke bile svezane uzdama, no ipak mu je Zub iz korica gotovo ispao u travu. A i oštar bol čarobnjačkog štapa koji ga je munuo pod rebra vratila ga je nekakvoj svijesti.

Da stvar bude gora, Munja se uplašio i počeo galopirati, više puta se tako gotovo prevrnuvši.

U zadnjem trenu, kada se i kožni kolan sedla nekim čudom počeo odvezivati, Bellow je zgrabio svoj čarobnjački štap i udahnuo njegovu energiju u sebe.

Izgubio je orijentaciju i osjetio glavobolju, no ipak je dobio neku vrst snage.

Tada je izašao iz svog tijela. Bilocirao se, a onaj svjesni dio njega bila je nematerijalna utvara koja je sada promatrala vlastito tijelo, koje je, privezano uz dama, sputavalo konja najbrže galopirati.

Što je čvršće mogao, levitirajući pola metra iznad tla, rukama je podupro samoga sebe i podigao natrag u sjedalo sedla. Svezavši i zakačivši kolan sedla ni sekundu nakon toga, vratio se natrag u svoje tijelo.

Kada je otvorio oči, istog je trena stisao uzde u šake, jer konj je još bio u galopu. Ostatak energije koju je izvukao, podijelio je na svoju, i budnost samog štapa. Svijest mu je sada bila toliko pojačana da je, eto, i dalje jedva mogao jahati otvorenih očiju, no ipak se više nije pribojavao hoće li ju izgubiti.

Ako ostatak putovanja bude ovakav, Bellow nije znao hoće li uspjeti izdržati.

No, ako se išta može reći za neko ljudsko biće, može se reći da je uporno (i zlo i arogantno, naravno, no o tome kasnije).

GWATH

Osjećao se gotovo poput roditelja tom dječaku. No to nije bio sposoban biti.

Doznao je da se dječak zove Bohhar; lokalna sirotinja bez roditelja, osim ako se jedan stari konjušar koji mu je stric i koji za njega niti najmanje ne haji može nazvati roditeljem.

I dalje je pio i živcirao se razmišljajući o vijestima iz Hil'guma. Kralj Hil'guma, Eolus, raspolagao je sa gomilom novca. Nije se petljao u poslove Enzolarta, jer to bi moglo dovesti do rata: veze između Kessyra i Dvorca Pet Vrhova bile su ionako već zategnute. Ako bi Hil'gum pomogao Thargelionu, onda bi i u njemu izbili redovi Pobunjenika kao u Enzolartu, a to si kralj Eolus nije htio dozvoliti. Ako bi, pak, pomogao Pobunjenicima, onda bi kasnije i sam Enzolart bio pod vlašću Hil'guma, a to nije bilo u interesu nikome. Hil'gum od toga ne bi imao koristi jer bi imao samo još više ljudi na koje bi morao dijeliti hranu, a Pobunjenicima opet ne bi pasalo imati nekoga povrh sebe, tako da tada ništa ne bi priječilo nastanak novog, još goreg, rata. Dakako, u Enzolartu bi Eolus imao obradive površine, no nitko ju ne bi mogao obrađivati – ljudi iz Hil'guma je malo, a ne bi dozvolili da im zemlju obrađuju stranci.

Sama ideja o udaru dvije vojske od stotinu tisuća ljudi jedne na drugu bila je zastrašujuća, i ne dodajući u sve to spaljivanje polja neprijatelja, pustošenja gradova i posipanja soli po plodnoj zemlji – tako da ona to više nikada ne bude.

Imali su novca, da, no novac ne može kupiti ništa. I dalje na puku ostaje kakva će biti žetva, koliko će se vune proizvesti, grumenja iskovati, kruhova ispeći... i naposljetku, kome će svojom podrškom dopustiti da nad njime vlada.

Politika je zeznuta stvar. Gdje mi je moj vjerni savjetnik, medovina? Gwath pronade pehar na stolu. Medovina je, srećom, bila spravljena u Uronu. Otpivši gutljaj, nastavio je razmišljati.

Problem je bio sljedeći: dobio je pismo od Revonova gavrana. Revonov je brod pred otokom Arenom, a more je nemirno. Svakog trena iščekuje se oluja, a to bi označavalo kraj putovanja, a usto i samog čarobnjaka Revona.

“Gospodine?” bio je to njegov osobni sluga, Urtes.

“Da?” javi se Gwathov gotovo obamrli glas.

“Imate goste.”

Gwath se osvrnuo i shvatio da se nalazi u velikoj dvorani, sjedeći na drvenoj stolici. “Pusti ih.” reče.

U dvoranu uđu dva seljaka. Oboje su bili duge i kuštrave kose, sa čarobnjačkim štapovima u rukama i smeđm debelim habitima na sebi.

“Gospodaru.” obojica rekohu gotovo u isti mah, te kleknu.

“Što?” Gwath ih upita. Seljaci su šutjeli, tako da je Urtes preuzeo riječ.

“Ovoj dvojici je prije nekoliko dana umro djed.”

“I?” Gwath tiho upita. *Molim vas, bogovi, da ne bude neka komplikacija*, odmah je pomislio. *Doista nemam volje za time.*

“Pokojni je imao kuću, ali i nikoga od rodbine osim njih dvoje.”

“U redu.”, Gwath promrmlja. “Što da ja tu učinim?”

“Pokojni nije ostavio nikakvu oporuku.” *Dovraga, komplikacija!* pomisli. *Nikakvu oporuku, kaže... ha! Nije znao pisati. Kao ni, vjerujem, pola Magisa.*

“Onda dobro.”, odlučio je. “Kuća ide kraljevstvu.”

Jedan je od seljaka na to naglo ustao. “Ali, gospodaru, naša obitelj drži taj posjed desetljećima. Ne možete tako—”

Urtes se istog trena povukao, jer znao je što slijedi.

“Ne mogu?”, bijesno i tiho Gwath upita. “Zaista tako misliš?”

“Pa, ovaj...” seljak je pokušavao reći barem nešto smisljeno, dok je onaj kraj njega i dalje klečao, u čudu i strahu gledajući u prizor.

“Da doista posjedujete nekakve osjećaje prema svojoj djedovini, onda se ne bi oko nje svađali poput bijesnih pasa! I što vam to znači “ne mogu”? Zar me iskušavate?”

“Ne.”, javi se tada Urtes. “Ne iskušavaju vas, gospodaru.” Trenutak je šutio, promatrajući kakva će biti reakcija njegova gospodara. Ništa neuspjevši ustvrditi, samo je nastavio:

“Gospoda su poštena, inače ne bi došli k vama. Ne sumnjaju u vašu moć, štoviše, smatraju vas odveć mudrim.” *Pitam se od kada to Urtes misli da sam budala*, Gwath se suzdržavao da se ne nasmije.

“Da... nekako sam mislio da bih to mogao od njih čuti.”, Gwath reče. “No, u redu. Neka bude. Kuća neka se dijeli na dva dijela.”

Zabavljaš se ovime, djedice? Da mi je pridružiti ti se!

“Ali, gospodaru.”, javi se onaj koji je sve vrijeme klečao. “Ja imam obitelj: ženu i tri kćeri. Treba nam prostor!”

Gwathu se u očima jasno mogao razabrati prezir. “Možda da si razmišljao o mjestu stanovanja prije nego si ih počeo praviti?”

“Žao mi je, gospodaru.”, seljak odgovori i, ako je to uopće moguće, pogne glavu još niže. “Bio sam nepromišljen.”

“Nisam ja taj kome se trebaš ispričavati.”, Gwath reče. “To je tvoja obitelj, koja upravo ovisi o ovoj mojoj odluci.”

Baš je nastupilo lijepo raspoloženje u Gwathovoj duši, kada se začulo: “I ja imam obitelj, gospodaru.”

“Bogovi!”, Gwath prokune. “Zar i ti? Kolika je to uopće kuća?”

“Da je velika, ne bi se prepirali oko nje.”

Gwath je trenutak razmišljao. Napokon se okrenuo prema prvom seljaku. “Imaš li i ti kćeri?”

“Imam.”

Onda neka bude, Gwath pomisli.

“Od svakoga od vas uzet ću jednu kćer, da mi služe kao sluškinje sljedećih petnaest godina. Kada to vrijeme dođe, onda će moći činiti što ih je volja.”

“Jasno, gospodaru. No i dalje nas je previše za jednu tako malu kućicu.”

“Jesam li završio?”

“Ne.” oba seljaka odgovoriše u isti mah.

“Dakle, onda mi ne upadajte u riječ.”, tren je šutio, da bi zatim nastavio: “Kuća ide meni, to jest kraljevstvu.” *To jest meni*, pomisli.

Oboje ga ogorčeno pogledahu. “Ali, vi ćete zauzvrat dobiti kuću dva puta veću od one kakva je sada.”

Seljacima se odluka svidjela; ne moraju hraniti još dvoja usta, a dobivaju i veću kuću nego što su imali. Gwath je, začudo, i pijan dobro gospodario svojom zemljom.

A što vladari i rade nego dokazuju da su takve stvari moguće bez ikakvih problema? No, s druge strane, postoje primjeri gdje vladari ne mogu vladati ni trijezni. A takvih je primjera suviše mnogo.

KALG



ošla je zora. Netko je drugi ušao u mesarev podrum, netko tko je bio naoružan i koji je iz podruma iznosio van sve što se moglo ponijeti. Kalg je vrebao iza velikog kamenog bloka, kojeg radnici nisu mogli maknuti bez drvene konstrukcije kрана, trenutak kada će podrum mesara biti slobodan, pa da može otići unutra i pronjuškati poput kakvog psa lutalice za nečim jestivim.

Tharon i on već su dan nakon zabarikadiranja u krčmi ostali bez hrane, tako da je Kalg morao otići pronaći nešto za jelo. Na ulicama su vladale nezamislive promjene. Oni koji su donedavno prosili koricu kruha i razvodnjeno pivo, sada su osnivali vlastite bande koje su se sukobljavale i, katkada, međusobno ubijale na ulicama. Većina donedavno bogatih ljudi bili su prisiljeni na odlazak u neki drugi grad, na siromaštvo, prošnju ili su, pak, završili ubijeni i nepokopani naočigled sviju.

Trebalo se paziti tih dana. Bande su se okomile i na Namjesnika Avana, kojeg su objesili sa prozora avanske kule da služi kao ukras. Na njegovo mjesto postavili su vrhovnog svećenika Obina hrama, koji je već prvog dana uveo smaknuća onih koji ne žele plaćati nametnuti porez od deset zlatnika mjesečno po glavi.

Tharona i njega još, srećom, nisu uočili, jer bandama su pažnju odvrćale pljačke i silovanja.

Prva dva dana su prošla i sada ih je ostalo još pet. Ne bude li došao onaj za kojeg im je Eltiur rekao da ga čekaju, biti će prisiljeni otići.

Tharon je cijele dane bio zatvoren u sobi. Proučavao je skice biljaka iz knjiga koje bi mu Kalg katkad donio, ili bi spavao.

Nikakve vijesti o Aberu nisu imali. Možda je poginuo u potresu, a možda nije. Bilo kako bilo, u redovničkoj kući nije bilo nikoga.

Čovjek koji je praznio mesarev podrum napokon je uzeo i posljednji komad mesa te ga odnio do kolica, nakon čega se sa njima izgubio među ruševinama. Čim je ustvrdio da nema nikoga, Kalg je ušao u podrum.

Zrak je bio vlažan i primamljiva mirisa. Podrum je bio mračan, tako da je Kalg morao hodati leđima naslonjenim uza zid, da time sa vrata propusti sunčevo svjetlo unutra.

Podrum je bio dosta dugačak, sazdan od kamena. Duž zida se prostiralo podosta drvenih polica na kojima su maloprije nesumnjivo počivali komadi mesa. Sa stropa su visjele kuke, na kojima su na nekim mjestima još bili komadići sušenog mesa.

Kalg je dobro pretražio svaki kutak prostorije, zavlacio se pod police i uspinjao na prste da vidi ima li ičega na najvišima. Na kraju je uspio naći nekoliko dimljenih kobasica smotanih u klupko, obješenih za kuke u najdaljem dijelu podruma koje svjetlo sunca nije moglo dosegnuti.

Sakrivši kobasice pod svoju košulju, Kalg je izašao iz podruma.

Bio je pažljiv, jer u ovim bi vremenima ljudi bili spremni za hranu i ubiti. Jedinu utjehu pružali su mu preko dva metra visoki granitni blokovi, koji su tu i tamo virili iz zemlje, iza kojih se skrivao od neželjenih pogleda.

Preskakao je hrpe krša i opeke, stakala i kamenja. Katkad bi naišao i na tijelo nekog mrtvog čovjeka koje su bande sklonile iza kamenja tek toliko da im manje smrdi.

Ovratnikom košulje prekrpio je nos kada je prolazio kraj mjesta gdje su ljudi bacali svoj izmet na hrpu. Neka skupina djece, ne starije od dvije - tri godine, igrala se gađajući se međusobno grudama izmeta sa te hrpe.

“Dovraga!” Kalg je opsovao. Ljudi su oduvijek imali tu čudnu naviku gubljenja razuma u trenucima kada im je on najviše trebao.

Neki ga je čovjek, pedesetak metara udaljen od njega, tada mrko pogledao. Čovjek je nosio komad krpe preko nosa i usta, te hrđavu mačetu u ruci.

Kalg je požurio dalje, pokušavajući ostati smiren. Morao je pažljivo pridržavati kobasice pod košuljom da mu ne ispadnu. Niti na pola metra od sljedećeg granitnog bloka iza kojeg bi mogao nastaviti hodati skriven, glas je doviknuo:

“Hej, ti!” bio je to onaj čovjek. Kalg se okrenuo prema njemu. “Da, ti.”, reče ovaj. “Što to nosiš?”

Kalg nije htio trenu oklijevati; potrčao je najbrže što je mogao. Od mogućih projektila, koje bi na njega poslali bijesni ljudi koji su shvatili što nosi pod košuljom, poput kamenja, komada stakla, ili čak izmeta, štiti ga je granitni blok.

Trčao je prema kućama pred kojima su, poput nanosa snijega, bile gomile krša i inkarata te komada kamenja teških i po nekoliko tona.

Uspevši se na jedan veliki blok, koji je nekada nesumnjivo pripadao zidinama, sa njega je skočio na drugu stranu, nakon čega je nastavio trčati po desetak metara dugačkoj čistini. Put mu je tada popriječio novi kameni blok, kojega je Kalg također, htio ne htio, morao preskočiti. Nakon nekog vremena, Kalg se našao u dvorištu jedne gotovo potpuno uništene kuće bez ijedne ploče na krovu, koja je, shvatio je, prije samo dva dana bila sušionica sukna.

Provukavši se zatim među mnogo dijelova zidina i prekoračivši mnogo cigli, koje su vireći iz tla svakog trena prijetile da će o njih uganuti gležanj, uspio je zaći u drugu ulicu.

Ova je ulica, koliko je mogao razaznati, vodila do krčme. Među gomilom ljudi koja je nemoguće smrdjela po ljudskom izmetu, truleži i kojekakvim ostalim odvratnostima, uspio se provući i doći pred ruševinu koja je nekoć bila krčma. Nije se usudio ući kroz vrata, već je odabrao sigurniji put kroz dvorište, pa preko zida i na kraju kroz prozor sobe neke prostitutke.

Tako je i učinio. Koji trenutak kasnije, kada se pomoću cigli koje su virile iz zida uspio uspeti do prozora te kada je, ušavši unutra, prošao kraj nekoliko pijanih ljudi koji su divljali poput životinja, napokon je stupio u hodnik.

Nakon što je pokucao na vrata u hodniku koja su vodila do sobe gdje se nalazio Tharon, Kalg je, kraj zvuka otključavanja, začuo Tharonov glas:

“Jesi li živ, Kalže?”

“Jedva.” Kalg je odgovorio i ušao u sobu, nakon čega je vrata zaključao i na njih postavio zasun.

ELTIUR

U trenu kada je sa visine od nekoliko stotina metara ugledao Magis, kroz glavu su mu prostrujile riječi Morda:

Poslušaj savjest.

Riječi su u tome trenutku imale smisla, jer imao je neobičnu želju ovome gradu učiniti ono što je i Avanu. Zlo učinjeno Avanu nije počinio on, već Mord, no ipak je imao osjećaj da je svom tom brutalnom moći on samostalno upravljao.

Magis je bio nekoliko desetaka kilometara udaljen od mora, koje je daleko na obzoru odisalo modrom svježinom. Grad čarobnjaka bio je obavijen bijelom maglom, kroz koju se vidjela središnja kula i sive kamene zidine sa kruništem oko nje. Između kule i zidina, poput gljiva nicali su drvene ili, na nekim mjestima, kamene kuće čarobnjaka nižih stupnjeva, običnih seljaka i trgovaca koji su u potrazi za zaradom pristali tajno prevoziti robu iz Urona i Avana ovamo na prodaju. Oko zidina grada rasli su šumarci, dok se tu i tamo mogla vidjeti koja njiva, voćnjak ili vinograd. Ljudi iz Magisa očito su bili radišni; što je bila prava ironija, s obzirom da je vjerojatno svaki njegov stanovnik mogao upravljati magijom.

Travnati ponor od polja i šumaraka na brijegovima pod njim kretao se brzinom jednakom vjetru. Pogleda uprtog u vrh magiške kule, konstantno je napredovao prema njoj.

Prizor Magisa bio je u najmanju ruku veličanstven: kamene zidine sa bedemima za stražare i tvrđama koje su čuvali onageri sa vječito plamtjelim projektilima. Masivna, tone teška željezna vrata urešena tragovima korozije nad kojima su stražari budno stajali sa čarobnjačkim štapovima u rukama. Barjaci

pred zidinama i rijetki rovovi među brežuljcima u kojima se nesumnjivo skladištilo ulje za natapanje zemlje u slučaju rata.

Žuta svjetlost zabljesnula mu je lice. Toliko, čak, da je u potpunosti izgubio moć nad magijom. Magis je pred njim nestao, da bi se iznova pojavio sekundu kasnije. Prizor mu je titrao pred očima taj jedan tren u kojemu je Eltiur izgubio vlast nad sobom.

Ubrzo je izgubio svijest. Osjetio je kako mu se tijelo okreće u zraku, kako mu se kosti formiraju natrag u čovječje i kako mu crno perje otpada sa kože.

Tolikom se brzinom strmoglavo kretao prema kuli Magisa da je osjetio njenu prisutnost kao dio sebe. Osjetio je hladnoću kamena, dezorijentiranost i oštar, probadajući bol.

Bol, u skladu s kamenom hladnijim od same smrti, doveo ga je do pomisli:

Jesam li mrtav?

Ne, Mord mu je istog trena odgovorio. Eltiur nije čuo Morda, jer izgubio je i ono finalno – svoj um. Tek je kasnije – nije znao procijeniti koliko kasnije – osjetio nečije prste na svom bolnom licu i riječi koje su slijedile:

“Živ je.”

“Odlično, Urtese.”, reče na to nepoznati glas starca. “Pobrini se da bude pravilno zbrinut.”

“Što se dogodilo?” Eltiur je napokon uspio prozboriti. Glas mu je bio obamro, neobično hrapav i usporen.

Onaj imenom Urtes mu odgovori, no Eltiur nije razumio niti djelića od odgovora na pitanje koje je postavio. “Što?” upita.

“Samo budi miran”, napokon je shvatio što je ovaj rekao, “uzimaj hranu i odmaraj. Ni mi ne znamo tko si ti i što se upravo dogodilo, no kada dođe pravo vrijeme, znat ćemo.”

Nije mu se trebalo dvaput reći. Zaspao je.

Što se svega toga ticalo, mogao je i ruku izgubiti, ili nogu tijekom onog pada. No nije ga bilo briga.

Kada bi doista i umro, smrt u udobnom krevetu među ljudima koji ga njeguju bolja je od mnogih smrti kakvih je u životu vidio.

ELTIUR

Okupali su ga i obrijali, te položili u sobu koja je odisala mirisom tamjana i svježe ispečenih hljebčića, koji su se dimili kraj šalice čaja na stoliću do njegova kreveta. “Što se dogodilo?” upitao je nikoga, jer nije u ništa ni gledao.

“Odmarajte.” reče sluškinja koja je čistila prašnjave police natrpane knjigama i požutjelim spisima.

Kroz veliki prozor bez stakla ulazio je hladni jutarnji vjetar, koji je Eltiuru iz usta tjerao oblačke pare dok je govorio. Nešto dalje od kreveta u kojemu je ležao, shvatio je, posve nag, bio je stol na kojemu je počivao veliki prazni pergament, te nekoliko lijepih pera za pisanje.

Sluškinja je primijetila Eltiurov pogled. “U slučaju da poželite napisati pismo.”

To je prokleta očito, pomisli, no ostavi neizgovoreno – ta ionako nije znao pisati, a arogancija i neznanje nisu dobra kombinacija.

“Želite li poći do Vrhovnog čarobnjaka?”

Bilo mu je neugodno. Zar sluškinja doista misli otići pred svog gospodara sa potpuno nepoznatim čovjekom u naručju, koji je usto i nag.

“Moja odjeća...” promrmljao je.

“Oh, da!”, sluškinja usklikne. “Rekli su mi da vam dadnem novu. Tamo je.” reče i pokaže na uredno složenu hrpu crne tkanine, koja je ležala na stolici par metara od kreveta.

“Biste li...?”

Sluškinja ne reče ništa, već kimne glavom i odjuri iz odaje.

Maknuvši sa sebe debeli gunj, Eltiur je prišao stolici. Naježio se osjetivši nagli zapuh ledenog vjetra. Odjeća na stolici bio je zapravo habit sastavljen od četiri dijela: prva dva su bila vunena, koja su mu prijanjala uz samu kožu. Bile su to lagane hlače i potkošulja, spojeni šavovima.

Treći je dio bila grimizna halja sa kukuljicom, koja se vezivala dugim, platnenim pasom.

Posljednji dio bile su vunene čizme. Neobično lagane, tople i vrlo komplicirane za navući ih na noge; mnogo kopči i traka je valjalo spojiti da bi se čizme uopće mogle obući.

Sluškinja je tada bez ikakve najave ušla u odaju. “Gospodine, izgledate veličanstveno!”, rekla je te dodala: “Vrhovni čarobnjak vas čeka. Molim vas, pođite za mnom.”

Eltiur je sa sluškinjom pošao do stepeništa, kojim su se uspeli nekoliko katova iznad, gdje su na zidovima visjele slike Morda Dur'agemskog, nakon čega su napokon došli do drvenih vrata. Otvorivši ta vrata, pred Eltiurom se pokazala velika dvorana koja je mogla primiti stotine ljudi. Stolovi i stolice, sagovi na podu i tapiserije po zidovima, lusteri i jela na stolovima duž prostorije; od pečenih pilića, zečeva i dimljenih, začinja riba, usoljene govedine, pa do mirišljavih kruhova i sireva te otopljenih maslaca, vina i bačvica piva.

Visoki, pleterima ukrašeni prozori, pa čak i mladice stabala u kutovima dvorane. No ipak, najznačajniji i najupečatljiviji bio je starac, čiji je glas zazvonio prostorijom:

“Uđi, neznanče. Ja sam Gwath, Vrhovni čarobnjak.”

ROANA

Bio je to mračan trenutak, tokom kojega je Roana prestala disati, ne zbog strijele, koja je padajući sa neba nad krvavim poljem iščekivala zarinuti čelični vrh u svoju žrtvu, već zbog pada na kamenu pod kada ju je nečija odlučna ruka snažno gurnula. Sekundu kasnije, na Roanu se srušio čovjek sa strijelom u prsima.

Istog je trena oko sebe začula povike strijelaca, koji su uz bijes i psovke napeli svoje lukove i ispalili kišu strijela na ezeruna sa samostrelom – tog ezeruna bez časti.

Nekoliko sati kasnije, Roana je stajala kraj ranjenog viteza Reteke. Učenjaci su mu ranu dezinficirali i opekli usijanim čelikom. Svako malo tjerali su ga da pije makovo mlijeko, no to kao da nije pomagalo. Ser Retek je i dalje stenjao, trpeći bol u agoniji, Roani gotovo odvratnoj.

“Kakva ironija!”, Ser Retek je rekao kada ga je Učenjak Lorg po stoti put nukao da ispije još jedan gutljaj makova mlijeka. “Strijela me ranila, no lijek će me ubiti.”

“Dugujem ti svoj život.” Roana mu je krpom brisala znoj sa čela.

“Iskreno, kraljice, i izgubili biste život da se nisam spotaknuo i zadobio strijelu. Bila je to slučajnost. Nisam hrabar čovjek.”

“Čula sam da su pukovnici prilično hrabri ljudi.”

Ser Retek ju je upitno pogledao. Jedinu pukovnik Eriona pobjegao je prije desetak dana – kako li bježanje može biti hrabar čin? “Ne razumijem.” rekao je.

“Dok su vas vidali”, Roana reče, “učinila sam vas pukovnikom.”

Ser Retek se nasmiješio. “Čast mi je...” nije znao što da kaže.

“Kraljice”, u razgovor se uplete Učenjak Lorg, “bilo bi mudro pustiti viteza da se odmori.”

“Dakako.” Roana reče i priđe vratima. Ser Retek je ležao u krevetu gdje je Mihael donedavno liječio svoje rane. Izašavši iz Kraljevskog trona, stupila je na hodnik. Ugledavši Prvog Učenjaka, Alberta, prišla mu je.

“Koliko će trajati liječenje?” upitala ga je.

“Ser Retek će ležati najmanje četiri dana. Tada će vjerojatno smjeti hodati”, odgovorio je Albert. “Naravno, ako preživi ovu noć.” Rana od strijele nije toliko

opasna, ali i dalje se može inficirati. *A s obzirom na vašu vrhunsku tehniku liječenja, od koje čovjek od pukog ležanja dobije gangrenu, pripremam se na najgore.*

Ali Ser Retek će izdržati, znala je. *To je dobar čovjek, pomisli. Bila bi šteta.*

“Razumijem.” Roana napokon reče te se zaputi hodnikom punim ranjenih ljudi. Krv je imala učinak jednak alkoholu, a ovdje, među ranjenicima, nije je nedostajalo.

Dobro promislivši o odluci, pošla je u knjižnicu. Nije znala čitati, niti bi joj čitanje sada bilo od neke koristi, no u knjižnici može naći tišinu i spokoj koji drugdje ne može.

Šarke su zaškripale kada je otvorila vrata tog gotovo zaboravljenog dijela zamka. Miris neobične drvenaste truleži i suhog zraka bio joj je toliko mio, da ga je čak u svojim mislima pokušala zagrliti. Cijela prostorija bila je tamna, osim titrajućih svjetala vatri iz nekoliko kamina.

“Tko ide?” povikne tada Učenjak Ruber iz nekog udaljenog tamnog kutka.

Roana mu je prišla, ne rekavši ni riječi. Okruženi mračnim, gotovo crnim policama punim knjiga, u ogromnoj prostoriji koja je veća od samog dvora, dok su im lica obasjavala plamtćeće cjepanice iz kamina, doimali su si vrlo prisno.

“Samo izvolite.”, promrmlja Učenjak. “Oprostite što nema svjetla. Nastojimo štediti.”

“U redu je.” ona odgovori te sjedne u naslonjač pred jednim kaminom.

“Želite li što popiti?”

“Mislila sam da se ovdje ne smije piti.”

Ako je ona bila zbunjena, onda je Učenjak Ruber bio na korak od sloma živaca. “Pa vi ste kraljica... tako da...” Nastavio je nešto tiho mrmrljati te se povukao u tamu. Čas kasnije, u daljini su se začuli zvukovi otvaranja i zatvaranja vrata. Još dobrih deset sekundi nakon što je Učenjak Ruber za sobom zatvorio vrata, jeka je klizila niz zidove i strop knjižnice.

Čisto iz znatiželje, Roana uzme neku otvorenu knjigu koja je ležala na tlu kraj naslonjača.

Stranica na kojoj je knjiga bila otvorena bila je puna prekrasno napisanih, zbijenih slova. Knjiga je bila debela i lijepa, kožnih korica i neobično toplih stranica.

No Roanu nije iznenadila knjiga, već žuti komadić pergamenta koji je tada ispao iz nje.

MIHAEL

Izdrži, mladiću.”, dovikne mu starac koji je veslima grabio vodu na drugom kraju splavi. “Ti si princ, zar ne moraš biti kao od stijene odvaljen?”

“Ako je to kriterij, onda sam ja daleko od princa.”, Mihael mu odgovori kroz očajni smijeh. “Bio bi napredak i da sam odvaljen od šaćice mulja.”

Starac se nasmije. “Jednog dana, bit će mi čast služiti ti.”

“I meni bi bilo zadovoljstvo vladati.”, Mihael promrmlja. “No očito nisam ja te sreće.”

Splav je poskakivala na nemirnoj vodi, dok je kiša po njoj pljuštala. Niti jedan kraj Ajobba nije se sa nje mogao nazreti. Munje su se granale među oblacima i sijevale, obasjavajući Ajobb bjelinom.

“Ha!”, starac tada vikne, nadglasavajući pljusak. “Da nemaš sreće, sada bi plivao do druge strane.”

“Imaš pravo.”, Mihael se složi sa njim. “Mudar si ti starac!”

“Naravno.”, starac odgovori te ustane i protegne leđa. “Sada ti nastavljaš.”

Mihael se osovi na noge te pride veslima. Bila su dugačka i skliska, no on ih je zgrabio u šake i njima počeo grabiti kroz vodu.

Starac se tome smijao, jer Mihael je veslao sporije nego on. “A stvarno sam mislio da si od stijene odvaljen.”

Konj je njištao. Nije se bojavao vode koliko munja koje su parale nebo. Starac ga je češkao da ga umiri.

“Valjda mi neće prevrnuti splav.”

“Ne brini.”, reče mu Mihael. “Nije on takve vrste. Vode se vjerojatno boji više od svih vragova ovog svijeta.”

Krasta koja mu je teškom mukom obavijala ranu na nozi počela se polako odljepljivati i raspadati. Iako ga je rana pekla i tjerala na vrištanje, on je ipak trpio. Ne toliko zbog sebe, starca ili da ne uplaši konja, koliko zbog činjenice da bi si time prekinuo tišinu uma koju je donosila buka kiše.

Misli su mu odletjele u Erion. Pita se hoće li doista imati srca da ga zamijeni za *Ledenu vojsku*. Znao je da to mora učiniti. Rat i nije ništa drugo do li vrijeme donošenja odluki, bile one krive ili prave.

Počeo je brže veslati; ako je ezerunska vojska probila dvostruke zidine Eriona, onda je njegova majka ili mrtva, ili čeka nekakvu otkupninu, stoga mora požuriti. Poznavajući narav ezerunske vojske, vjerojatno je ono prvo.

Ne, pomisli. Dok svojim očima ne vidim srušeni grad i mrtvo tijelo svoje majke, neću odustajati od onoga što moram učiniti. Bolje je i da Saviun dobije Erion, već da to učine Gavonci!

HATOR

Zamak grada Gorgha uzdizao se pred njima. Svi su se zaželjeli suhog i toplog mjesta, tako da su se razveselili ugledavši makar i grad nekadašnjih neprijatelja.

“Prespavat ćemo u gostionici.” rekao im je svima Thar Pukovnik.

Kasom su jahali prema drvenim zidinama, kada se odnekud začuo povik:

“Tko bili vi?” Hator je odmah pretpostavio da je to glas stražara. Podigavši pogled na zidine, ugledao je jednog koji je bio naslonjen o koplje, vjerojatno se dosađujući.

“Umorni putnici.”, odgovori mu Thar Pukovnik, ne obraćajući pažnju na naglasak stražara koji očito nije dobro poznao enzolartski. “Tražimo smještaj i hranu. Ništa više.”

“Koliko ih ima?”

“Desetero.”

“Sedam bakra.” stražar reče.

“Zar nije bakrenjak po glavi?” Ser Mitur tiho upita Hatora.

“Popust na količinu.” Hator se prisili nasmiješiti.

Thar Pukovnik sjahao je sa konja. Iz kožne kesice koju je izvukao iz bisaga, prebrojao je sedam bakrenih novčića.

Kada je prišao masivnim drvenim dverima, pred njim se odnikud najednom pojavio stražar.

Trenutak kasnije, Thar Pukovnik se okrenuo prema vitezovima i Hatoru te im mahnuo da dođu.

“Možemo ući.” rekao je kada su prišli njemu i njegovu konju kojeg je držao za uzde.

Na te riječi dveri se otvore, a oni uđu u sigurnost zidina.

“Gostionica?” Ser Mitur upita.

“Uputio me stražar. Zove se *Medvjeda glava*.”

Između samog zamka i zidina bio je grad. Točno onako kako su očekivali; visoke drvene kuće i zbijene ulice. Put je bio popločen grubim kamenom, a ljudi uopće nije bilo.

“Kako li je samo živahno!” Ser Mitur se nasmije.

Ubrzo su na lijevoj strani ugledali kuću, nad čijim je vratima počivala drvena ploča sa tekstom. Hator to nije uspio pročitati, no ugledavši naslikanu medvjedu glavu iznad teksta, shvatio je da je u pitanju gostionica. Konje su privezali pred gostionicom, kraj drugih konja.

Lupanje i smijeh iz gostionice odmah je zamrlo kada su ušli. Ljudi su ih poprijeko gledali; nikada se ne vjeruje strancima.

“Pivo.” Thar Pukovnik reče gostioničaru kada je sa Hatorom i vitezovima prišao šanku.

Gostioničar mu je na lošem enzolartskom odgovorio da imaju samo vino. Glas mu je bio neobično visok, no to nikome nije smetalo, s obzirom da je u ramenima bio nešto širi čak i od viteza Averka.

“Ništa drugo?” Ser Parksus upita.

“Ništa.” gostioničar odgovori.

“Onda u redu.”, reče mu Thar Pukovnik. “Kupit ćemo vino.”

“Ne ovuda.” promrmlja gostioničar.

“Ne shvaćam.” Thar Pukovnik je bio zbunjen.

Gostioničar ga pogleda ispitivačkim očima. “Životinje piju sa ostale životinje.” Na te riječi pokaže prstom prema konjima pred gostionicom.

Ser Mitur je na to isukao svoj bodež te ga prislonio vratu gostioničara, kojega je drugom rukom privukao sebi.

“Nije ti to trebalo.” šapnuo je, sve vrijeme gledajući gostioničara ravno u oči.

Gostioničar se najednom prijateljski nasmijao, što je Ser Mitura zbunilo. “Sada ste gosti. Imate kostiju!” usklikne.

Thar Pukovnik već se pripremio na gadan sukob, no ovo ga je iznenadilo. Ljudi u gostionici počeli su se glasno smijati i nazdravljati im, kao da se godinama poznaju. Ser Mitur ispusti gostioničara, koji se istog trena okrenuo prema bačvama i iz njih počeo točiti pivo.

“Bez novaca.” gostioničar je rekao kada je pred svakoga od njih stavio punu kriglu piva točenog iz bačve.

Smijeh i glasni razgovori nastaviše se još dugo u noć nakon toga.

Poglavlje 28

BELLOW



akon toliko prokleta dugog putovanja, došao je pred Avan. Putovanje doista jest bilo prokleta, pogotovo kada bi se usporedilo sa Bellowovim prijašnjim životom, koji je bio satkan tek od učenja, ispijanja kave i ponovnog učenja.

Ako će biti pesimističan, onda to i nije baš najdivnija vijest. Iz prvog razloga, još nije prešao ni petinu pravog puta. Ne uzevši u obzir da još uvijek stigne poginuti putujući.

Drugi razlog bila je činjenica da je Avan zapravo udaljen dobrih deset kilometara od njega, iako mu on doista vidi kulu i zidine.

Posljednji i najpesimističniji razlog bila je vojska Dvorca Pet Vrhova od barem petsto vojnika, koja je kilometar dalje također stupala prema Avanu.

Divota! Ako mu je doista suđeno da pogine na ovom putovanju, sada su mu šanse najveće.

Ne bi mu valjalo kada bi ga vojska uhvatila u ovome trenutku. *To su mi dokazali oni prokleti narednici*, pomislio je. Iako je znao da mu vjerojatno neće trebati, ipak je na sebe bacio čin nevidljivosti.

Udario je prema gradu. Ako će se sa vojskom u Avanu morati sukobiti, bolje je da do njega stigne prvi.

Vjetar je, na Bellowovu nesreću, svakog dana puhao sve žešće i hladnije. Zub kao da je upijao tu hladnoću vjetra, jer Bellowova je leđa toliko hladio da je ovaj držao da mu se mač zaledio.

Da nema tog mača, gdje bih ja sada bio? ironično je pomislio. *Vjerojatno još jučer u Erionu.*

Pola sata kasnije, Bellow je stigao pred avanske zidine, ili pred ono što su nekada bile zidine. Ullaza u grad nije bilo, kao ni stražarskih kula i kuća ljudi, te cesta i drugih građevina. Sve to zamjenjivale su ruševine i mrtva tijela ljudi.

“Bogovi.” Bellow šapne. *Ovakvo što nikakva pijavica nije napravila. Ovo je čin magije.*

Na sreću, druga polovica grada ostala je gotovo netaknuta, osim što ju je prekrilo debeli sloj prašine. Avanska kula se pak i dalje uzdizala prema nebu.

Sjahao je s Munje i svezao ga izvan grada. Odlučivši početi do krčme, počeo se probijati među brdima kamenja. Usput je maknuo čin nevidljivosti sa sebe, jer čak i da se netko ovdje nalazi, vjerojatno bi se kao i on pitao koji se vrug dogodio s gradom.

Nakon što je prešao preko nekoliko brežuljaka krša, ugledao je krčmu. Nije bila onakva kakvom ju je pamtio: visoka i poludrvena. Sada je bila visoka i poluspaljena, prekrivena prašinom i granitnim blokovima koji su joj razbili zidove.

Krčma se doimala kao da će se raspasti, no Bellow je iznutra ipak čuo glasove; neraspoznatljivo urlanje. Nije mogao odrediti ubija li se netko unutra, ili pak stari prijatelji nečemu nazdravljaju.

Ubrzo je shvatio da se u krčmi odvija i jedno i drugo. Mnogo je ljudi bilo unutra, nekoliko desetaka: par ih se mlatilo oko šake bakrenjaka, usput razbijajući stolove i stolice, dok su ostali uglavnom pijani spavali na podu.

No ono što je Bellowovo srce natjeralo da brže zakuca bila su oružja onih ljudi koji su bili bijesni, a koji su ga usto i, doista, krvoločno pogledali.

“Lovina!” pljune neki debeli čovjek sa sabljom u rukama. Sekundu kasnije, tom je sabljom i zamahnuo.

Bellow nije dvojio. Nije bilo druge nego da se bori.

Požalio je što je čarobnjački štap ostavio na sedlu Munje, no sada mu jadikovanje ne može mnogo pomoći. Stoga, prije nego su ostali shvatili što se događa, isukao je mač Zub.

Oštrica Zuba presjekla je sablju debelog čovjeka kada je Bellow zamahnuo, i njegove ruke i prsa također.

Bellow se nije zaustavio, već je iz neke neobične zadovoljštine napravio još jedan korak i zario vrh Zuba u jednog od onih jadnika što su spavali na sijenu. Krv je natopila to sijeno, a ostali su se ljudi u tom trenutku latili svojih oružja i počeli njima sjeći – bilo prema Bellowu, ili su nasrtali jedni na druge; bilo je svejedno. Mnogo je krvi tada prskalo zidove, jer Bellow je izgubio razum. Iako mnogo godina kasnije, kada bi se tek u krajnjem u pijanstvu prisilio sjetiti ovog trenutka, Bellow to nije mogao priznati, to je bila istina: pred ljudima je stajala životinja.

I nije imala savjesti.

Bellow nije znao što čini; u jednom odvratnom trenutku koji je trajao suviše mnogo, obuzela ga je destruktivna magija.

Režao je poput zvijeri dok je širio smrt. Sjekao je i ubadao, pa čak i grizao, i ponovno sjekao. Već je odavno poubijao sve ljude oko sebe, što je zapravo trajalo tek nešto više od deset sekundi, no on je žudio za još.

Čarobnjački habit i njegovo debelo krzno bijahu potpuno natopljeni krvlju. Krv mu je ušla u čizme, usta, oči i nosnice. Cijedila mu se sa kose i brade.

To je bila cijena zla: samo još više zla.

Nakon nekoliko minuta, došao je k sebi, u čudu promatravši svoj čin. O mokat je habit obrisao dugu oštricu Zuba te ju takvu, samo još više zakrvavljenu, vratio natrag u korice na leđima.

Što sam li učinio...

Kada je, iz nekog nepoznatog razloga, prišao stepenicama na kraju prostorije i počeo se njima uspinjati, osjetio je strašan bol u licu. Kada je shvatio što se dogodilo, već je ležao na podu, zakrvavljena nosa i poluzatvorenih očiju.

“Kalže, to je on!” začuo je nekog starca govoriti.

“To je proketo dug mač.” ovaj drugi odgovori.

Napokon mu netko pruži ruku. Bellow tada malaksalo ustane.

“Žao mi je što sam te udario – mislio sam da je jedan od onih bandita.”, starac mu reče. “Moje ime je Tharon. Zapravo... mi smo te očekivali.”

GWATH

Magis je oduvijek bio grad u kojemu su svi dobrodošli, osim, dakako, neprijatelja i luđaka. Obični ljudi ili drugi čarobnjaci, magovi ili trgovci, znali su dolaziti u taj grad. Kočijama, pješice, na volovima, konjima ili magarcima.

No nitko još nije pao s neba, i k tome direktno u glavnu kulu.

Gost, ako se tako mogao nazvati, zvao se Eltiur. Začudo, od pada se nije ozlijedio, što je Gwathu govorilo da posjeduje magiju.

Gwath je prema Eltiuru bio izravan. Htio je doznati više o njemu; tko je i odakle dolazi te je li na strani Thargeliona ili Pobunjenika.

Kao svoju omiljenu taktiku prikupljanja informacija, Eltiura je pozvao na jahanje.

“Vidio sam tvoj let izvan magiške barijere. To može učiniti samo vrlo moćan čarobnjak.” Gwath je rekao kada su na kobilama nekoliko kilometara od Magisa jahali sporim hodom.

“Jesi li vidio i kako sam izgubio ravnotežu i razbio se?” Eltiur je očito Gwatha držao za nepovjerljivog starca zlih namjera. A u tom mu je trenutku humor bio jedini štit.

“Jesam.”, Gwath odgovori. “No čak i unutar barijere ti imaš svoju moć.”

“Ne bih znao.” *Dovraga, mladiću, tko si?* Gwath pomisli. *Možda da probam sa istinom...*

Gwath tada glasno uzdahne. “Neću ti lagati. Tražim od tebe dopuštenje da ti uđem u misli.”

“To se moglo učiniti i u gradu.”, Eltiur će na to. “Zašto smo onda ovdje?”

“Želim da budemo daleko od znatiželjnih umova.”

Necu ništa skrivati od čarobnjaka, Mord će Eltiuru. Da ne bude sumnjivo.

Gwath je tada zaustavio svoju kobilu i istog trena, bez odugovlačenja, ušao Eltiuru u um. Bio je to odvratan osjećaj, neobično hladan, zapravo.

Da je Gwath putovao Eltiurovim mislima poput sjene, bilo bi i izdržljivo, ali ovako, doista poput kakvog lopova, što *zadire*...

Gadost u svakom pogledu.

Gwath je promatrao je doživljaje iz Eltiurova života; dan kada je našao Inwog, dan kada je skočio u ponor sa Saviuna, dan kada se borio s medvjedom.

I još mnogi razgovori sa Mordom.

Eltiur je osjetio da se Gwath zaprepastio. *Mord?* Gwath je upitao u njegovu umu.

Taj sam.

Je li moguće da doista razgovaram s tobom? Gwathov se glas tresao. *Kakva čast!*

Očito je, Mord je odgovorio.

Veličanstven...


Mord tada čarobnjaka odluči iskoristiti, usput prekinuvši neugodnu šutnju: *Poslušaj: nauči Eltiura magiju osmog stupnja.*

Mladić? Gwath upita. Zar je on važan?

Neizmjereno, bio je odgovor.

Poglavlje 29

KALG

e možemo više čekati.”, Kalg reče. “Moramo otići!” - “Vojska će nas poubijati vani.” Tharon sikne. Bellow je otvorio vrata, dopuštajući time povcima izvana da budu još glasniji. “Prilično sam siguran da će isto učiniti i ako nas nađu ovdje.”

Da ga je za to uopće bilo briga, te da već previše vremena nije bio na korak od smrti, Kalgu bi bilo gotovo smiješno što je Bellow kao činjenicu prihvatio sve što su mu Tharon i on rekli.

“U redu. Onda idemo!”

Izašli su iz zagušljive sobe i prišli stepenicama. Masakr, ništa drugo, čekao ih je na dnu njih. Smrad smrti zapljusnuo ih je poput kakvog udarca.

“Prokletstvo!” Kalg opsuje, no ne reče više ništa. Zaklonio je lice rukom.

Bellow je bio postiden, no jedino što je mogao učiniti bilo je da spusti pogled i požuri prema vratima. “Ime tog zvjerstva je magija.”, naposljetku se odvažio odgovoriti Kalgu. “Tvoj sin nije učinio ništa ljepše svojom.” Iz nekog razloga, smatrao je da se mora braniti.

Izašli su van, pod sunce koje im je svojom svjetlošću počelo peći oči. Sva su se trojica sagnula te se počela šuljati među komadima granitnih blokova do izlaza iz grada.

Vojska je stupala tik do njih. Nisu bili ni tri metra udaljeni, zapravo. Sve što ih je dijelilo jedne od drugih bili su ti blokovi. Vojnici su šutali komade cigle ili ih, marširajući preko njih, drobili u prah. Putem su sklanjali mrtve i ubijali naoružane bandite. Tu i tamo su se u pozadini čuli povici uplašanih žena i plač djece.

Nakon nekog vremena, njih su trojica konačno prišli kraju urušenih zidina. Prošavši kraj još dva bloka, našli su se vani, na travi. Sada su, umjesto u ruševine, gledali u zelenu stepu, čiji su južni krajevi bili omeđeni obrisima planina i strmim gorjem, a oni sjeverni, pak, osvjetljeni svjetlucavom vodom Ajobba, masivog i divljeg jezera. Zrak ovdje nije bio pun prašine, kao što je bio u gradu. Ovdje je zrak bio svjež i hladan, jer dolazio je sa više od pedeset kilometara udaljenog Saviuna, najviše planine Enzolarta.

Tamo ih je dočekaio Bellowov konj, Munja, koji je raščupane dlake i leđa vlažnih od bijela znoja pasao travu.

“Pustit ću ga na slobodu.”, Bellow je rekao kada je ugledao sav taj jad u očima svoga konja. “Ne bi bilo u redu da jedan jaše, a ostali pješače.”

“Ni slučajno.”, Kalg reče. “Treatat će ti. Uostalom, ima ovdje još dosta konja.”

Bellow se tada osvrnuo i uvidio da je Kalg doista govorio istinu. Pet - šest osedlanih i tucet drugih, neosedlanih konja bilo je raštrkano po stepi, niti pedeset koraka od njih.

“U redu.”, Bellow reče i Kalgu pruži uzde Munje. “Čuvaj ga.”

Tihim je korakom prišao najbližem konju. Shvativši da je životinja uplašena, Bellow se sagnuo i iz zemlje iščupao nekoliko vlati trave.

“Dodi.” šapnuo je životinji. Konj je očito nekoć imao dobrog vlasnika, jer mu je odmah prišao.

“Evo prvog.” Bellow je rekao kada je pružio uzde konja Tharonu nekoliko trenutaka kasnije.

Kako je ispalo, sljedeći je konj bio još druželjubiviji, jer je sam, bez ikakva nukanja, došao do Tharona i prvog konja. S obzirom da su uhvaćeni konji već bili osedlani, nije bilo nikakva razloga da se Tharon i Kalg ne popnu na njih i počnu ih jahati. Stoga je upravo to ono što su i učinili.

“Nisam jahao dvadeset godina, a i dalje znam kako se to čini.” Tharon je rekao kroza smijeh.

Smijeh mu je zamro kada su vrisci razbojnika s one strane zidina grada započeli. U Avan se ponovno vraćao red.

ELTIUR

Mord mu je opet zadao jedan od teških zadataka. Iako će tek sutra ujutro sa Gwathom otići iz Magisa te započeti učenje tehnika dozivanja elemenata i stvaranja energetskih oblika, svejedno je već osjećao umor.

Otkako je našao Inwog, osjeća se kao da na plećima nosi naramak kamenih blokova. Magija je teška, rekao bi Mord. No zašto je *toliko* teška?

Gwath ga je upozorio na destruktivnu magiju; to je najopasniji i najteži oblik magije. Sam Mord bio je uništen njome. Pritom Eltiur nije mislio na onaj dan kada je Mord doista poginuo, prije tristo godina na vrhu Saviuna.

Mislio je na Mordovu zlobu pri njegovom izlasku iz Inwog.

Destruktivna magija zacrnila mu je dušu. Učinila ju je otpornom na osjećaje, na dobrotu i, konačno, na smrt. Mord nije znao što čini kada bi bio van ogrlice – njegova crna duša razmišljala bi umjesto njega. Jedino što osoba uništene duše može učiniti je kajati se, no to ne pomaže.

Naposljedku, tko garantira da ubojica nakon kajanja neće opet ubiti, ili lopov opet ukrasti? To ne može činiti savjest, jer ju takve osobe ni nemaju. Dakle, nitko ništa ne garantira.

Iako je osjećao težinu magije i umor zbog toga, svejedno je ostao budan. Vrijeme je stoga iskoristio na obilazak Magisa.

Prošavši kraj nekoliko kuća i jednog bunara, ugledao je neko zdanje od naplavljenog drveta, pred kojim su bili stalci sa štitovima.

“Dobrodošao u Magis, stranče.” pozdravi ga trgovac.

Eltiur je prišao čovjeku srednjih godina, sa skupocjenom krznenom odjećom i licem izbrazdanim borama.

“Želiš li nešto kupiti? Imam ovdje veliku ponudu.”

Eltiur nije imao novaca, no ono što je trgovac prodavao činilo mu se zanimljivim. “Samo ću pogledati vaša dobra.” rekao je.

Trgovac ga je tada uveo u svoju trgovinu. Visoke drvene police nalazile su se duž svakog zida, pune ljekovitih masti, skupocjenih vina, bočica sa neakvim mješavinama, drvenih statua Troje Božanstva i još mnogo drugih stvari, koje Eltiur nije prepoznao.

Došao je do kuta prostorije. Tamo su, naslagani na hrpu, bili mačevi jeftine izrade. Prišavši mačevima, uzeo je jednog u ruku: mač je bio metar i pol dug, vrlo težak i vjerojatno nezgrapan za baratanje, crne jabučice i balčka, bijedno tup pod prstom.

“Ne troši vrijeme na te hrdave starudije, daj da ti pokažem pravi mač.” trgovac je tada glasno rekao. Odnekud je izvukao drveni sanduk. Otkrivši nekoliko kopči, otvorio ga je – u sanduku je bio grimizni komad svile.

Kada je trgovac maknuo svilu, pred Eltiurom je zasjalo vrhunsko oružje. Bio je to kratak mač, nešto duži od pola metra. Imao je kratak balčak, bez jabučice. Oštrica mu se od balčka prema vrhu širila, da bi se napokon suzila kod vrha.

“Veličanstveno!”, Eltiur prošapće uzevši mač u ruke. Mač je bio toliko lagan da Eltiur gotovo nije primijetio da ga drži. Kada je prišao prstom prema sječivu, već na pola pedlja od njega osjetio je neobičnu silu; kao da ga od sječiva nešto odbija.

Perpov mač. Zvali su ga Krvnik, Mord reče. Eltiur je osjetio da je Mord vrlo uznemiren.

ROANA



ko je ikada žalila što ne zna čitati, nije ni približno žalila kao sada. Na požutjelom komadiću pergamenta što je ispaao iz knjige, Roana je uspjela pročitati tek nekoliko slova, ne više.

Spremila je taj komadić pergamenta i ustala iz naslonjača. Ništa od odmora danas. Odlučila je smjesta otići do Učenjaka Lorga, da ga upita što na pergamentu piše.

Osjećala je da je otkrila nešto važno. Nitko od Učenjaka nije toliko glup da komad skupog pergamenta koristi za označavanje mjesta u knjizi, pogotovo ako su na njemu ispisane rune.

Sa sobom je ponijela i knjigu – vjerojatno će joj trebati.

Skinula je najbližu ugašenu baklju sa stalka na zidu te ju prinijela vatri u kaminu. Kada je baklja planula, Roana je sa njom u ruci izašla iz knjižnice.

Učenjaka Lorga pronašla je nakon desetak minuta lutanja kroz mračne hodnike, tako da je izgubila strpljenje.

“Lorg!” povikala je. Učenjak se okrenuo prema njoj.

“Kraljice, kud žurite?” Lorg je bio zbunjen nenadanim događajem, no pogled mu je ipak bio strog.

“Pročitaj mi ovo, molim te.”, Roana je rekla. “Važno je!”

Lorg je primio komadić pergamenta koji mu je pružila. “Uništi erionske barijere? Odakle vam to?”

“Nije bitno.”

Uništi erionske barijere, vrtjela si je rečenicu u glavi. Nije imalo smisla, s obzirom da su barijere već uništene.

“Trebam li vam još, Vaša Visosti?”

“Da.”, odgovorila mu je. “Koji je naslov ove knjige?”

Lorg je izgledao povrijeđeno i ljutito. Bilo je to zbog toga što se knjige ne smiju nositi van knjižnice.

“*Alkemija*.” prosiktao je i oteo joj knjigu, nakon čega ju je spremio pod ruku i uvrijeđeno otišao.

Alkemija nije zabranjena, Roana pomisli. *Dakle, knjiga nije bitna.*

Sinulo joj je. Ako je na pergamentu poruka od urotnika, a pergament je u knjizi, onda nitko ne bi saznao za poruku.

Saznanje joj je prošlo glavom, tko zna zašto, no šireći usput bol: Učenjak Ruber je urotnik.

Rubera nije osobito poznavala, no njegova je knjiga – tko bi drugi onda bio urotnik?

Uništi erionske barijere. Što bi to značilo?

Pitanja su joj kopkala um poput kakvih kukaca. Tada se nečega sjetila: *što ako je to stara poruka?* Tada bi sve imalo smisla. Osim, dakako, tužne činjenice da joj onda samim time poruka ničemu ne koristi.

Ako su Učenjaci urotnici, to ne bi zapravo ništa objašnjavalo. Oni su marljivi i liječe ljude. Njihov kodeks časti brani im činiti išta takvo. No opet, kodeksi su rijetko kada bili doista poštivani.

Nije kanila odustati od ovoga – ta ima trag! Osim ako pogriješi u nečemu pa da drugi doznaju to isto, možda ima šanse da otkrije tko je ubio Thorona. *I uništio mi kraljevstvo, kad smo već kod toga.*

Odlučila je. Ako je ovo stara poruka između dvaju urotnika, onda zasigurno postoje i novije. Nastavit će pratiti Rubera i njegov rad; možda i dođe do odgovora.

MIHAEL

Kiša je prestala kada je sa starcem zvanim Rimus od Eriona stigao na drugu stranu kraka jezera Ajobb.

Već je pao mrak, tako da je Mihael odlučio odmah zapaliti vatru. Rimus je, istovarivši Mihaela i njegova konja, okrenuo splav i sa pozdravom otplovio u tamu jezera.

Probivši se kroz silno blato i šikaru, Mihael je sa uzdama konja u desnoj ruci, nukajući time konja da ga slijedi, uspio doći do višljeg i sušeg tla. Odjeća mu je bila potpuno mokra, tako da je, htio ne htio, naposljetku svukao sve sa sebe.

Starac Rimus mu je prije nego je otišao dao suhi komad kremena, a to mu je mnogo pomoglo pri paljenju vatre.

Cijela mu je koža bila modroplava, što je bio ishod pothlađenosti. Čim je nakon desetak minuta spazio da mu se kraj plamena košulja malo osušila, rasprostro ju je po zemljanom tlu i na njoj se ispružio.

Sa smiješkom na licu osjećao je kako mu se toplina vatre širi promrzlim tijelom. Život nekada zna biti lijep, no većinom nije. Mihael je sada, eto, osjetio jedan mali dio one ugodne strane života.

Ubrzo, prije negoli je uopće shvatio što se događa, zaspao je.

HATOR

"Dobijesa i glavobolja!" glasno će Ser Mitur.

"Ne bi smjeli piti.", Hator je kraj njega promrmljao. "Ne znam zašto smo tada uopće pili..." *Da bi zaboravili, eto zašto,* bio je zahvalan svim bogovima što nije rekao. *Tko se uopće želi sjećati?*

Ispivši gutljaj vrućeg čaja što im je gostioničarka pripremila, Hator je tek sada primijetio da je u gostionici mnogo više ljudi nego što je mislio. Jedan za drugim, tucet je mamurnih bradonja malaksalo ustalo sa smrdljivog sijena na

drvenom podu, nakon čega su, uz gundanja, ili naručili piće i počeli opet piti, ili pošli kućama. Uza lijevi zid, pod jednim od stolova, spavala su dvoje ljudina umotani svaki u svoj kaput – ti se ljudi nisu micali, tako da se Hator pitao jesu li uopće živi.

Vitezovi Eriona za to su vrijeme bili na nogama, za šankom.

“Gdje je gostioničar?” Ser Parksus upita, pogledom piljeći u strop.

“Nemam pojma.”, odgovori mu netko. “Vjerojatno spava.”

“Kada nastavljamo put?” Hator se okrene prema Tharu Pukovniku.

“Nigdje danas.” na to se začuje neobično visok glas iza njihovih leđa. Vitezovi se okrenu i ugledaju gostioničara, koji je upravo zatvorio vrata nakon što je ušao u gostionicu.

“Vrata grada zatvorena. Sranje zapelo.”, gostioničar reče. “Sutra popravljeno.”

“Što ćemo sada?” Ser Mitur upita, na što mu Hator pokloni pogled pun ničega – jer doista, zadnjih se dana događalo upravo ništa.

“Ostat ćemo još jedan dan.”

Poglavlje 31

GWATH



kuli Magisa, onoj koja je nešto šira od avanske, Eltiur je sa Vrhovnim čarobnjakom Gwathom proučavao rune Krvavog jezika. Taj je jezik, koji se više gotovo niti ne koristi u Enzolartu, ali ga u Hil'gumu svi koriste, bio sve samo ne jednostavan. Eltiur nije shvaćao zašto je dio učenja destruktivne magije zapravo učenje kompliciranih i nekako običnih tekstova koji uopće ništa ne govore.

Pred njim i Gwathom, na traljavo izrađenom drvenom stolu bila je rasprostrta koža sa vrlo neuredno napisanim rečenicama. Krvavi se jezik naizgled činio strašnim i dostojanstvenim, tako da je Eltiur u početku i bio malo uzbuđen, no onog trena kada je Gwath pred njega raširio stotinjak godina star popis namirnica nekog davno umrlog Prvog Uččenjaka, sve je uzbuđenje palo u vodu.

“Ne trudiš se.” kroz svu tu dosadu bilo je jedino što je čuo. Mislio je da voli učiti, no ispalo je drugačije. Svaki puta kada bi naučio novu riječ Krvavog jezika, staru bi zaboravio. I tako iznova.

Samo izgovaranje jezika bilo je teško. “S” se nije uvijek izgovaralo “S”, već se katkada čitalo kao “Z”. Neke riječi imale su više značenja, kao naprimjer riječ “renwh”. Ta riječ nije imala određeno značenje, to jest ukazivala je na svjetlo, dobrotu, hrabrost, ljepotu... dakle, ako bi ispred ili iza neke riječi pisalo “renwh”, to bi značilo da je, ono na što ta riječ pokazuje, nešto dobro.

Ovo nije imalo nikakve veze s magijom, što to je Eltiura nerviralo. Na čelu mu je neka žila pulsirala; mukotrpan posao, a na vidiku niti graška znoja.

Ako ništa drugo, dok je Gwath namršteno čitao tekstove sa pergamenta, on se igrao sa svijećom koja je nagorjevala na prozoru.

Podizao je i spuštao plamen svijeće po svojoj volji. To nije bila čista pirokineza kakvu je Mord znao koristiti: stvaranje samog pakla oko sebe. Ovo što je Eltiur činio sa plamenom bilo je puko kontroliranje, nešto što čak nije ni morao naučiti. Sposobnost upravljanja mu je došla kao obična posljedica prijašnjeg uništenja realnosti, razgovaranja s kamenom i pretvaranja u orla.

Pitam se hoće li te taj plamićak spasiti od neprijatelja, Mord je prekinuo tišinu Eltiurova uma.

Gwath tada progovori ozbiljnim glasom: “Slušaj, Eltiure: pristao sam te podučavati jer poštujem Morda. Želiš li ga doista razočarati?”

Eltiur nije shvatio, no nije ni morao, jer Gwath je nakon toga rekao nešto vrlo neobično, što je Eltiurov duh dovelo do ruba kraha: “Mord te nije odabrao zbog tvojih mogućnosti, već zato što u tebi vidi brata.”

Mord se na to u Eltiuru pobunio, običnom tišinom kao oružjem, jer nije imao namjeru napasti, već navesti Eltiura da razmišlja o riječima Gwatha. Iako nije shvatio kako je Gwath ničime prozreo kroz njega, Mord se na starca nije ljutio. Štoviše, odao mu je poštovanje.

“Zašto bi u meni vidio brata?” Eltiur šapne, najednom se tresući pred silinom saznanja.

“Nije bitno. Vratimo se učenju.”

“U redu.”, Eltiur ga, neobično omamljena uma, poslušao. “Nauči me.” reče, vjerojatno niti ne znajući što je rekao.

Gwath je na to kimnuo i nastavio: “Magija nije puko uništavanje. Ono je nešto sasvim drugo. Reci mi, čuješ li svoje srce?”

“Čujem tebe.” Eltiur odgovori.

“To je zato što ne poznaješ magiju. Prava magija je nešto nedostižno, nešto što ni ja ne mogu razumjeti, pa ni Mord. To tek možda mogu samo bogovi...”

Eltiur htjedne upitati na što misli, no Gwath je već rekao: “Je l' i ti osjećaš kako je loša ova prostorija? Neobično je sparno i utječe na raspoloženje.”

Eltiur kimne.

“Idemo odavde.”, Gwath reče. “Ne znam za tebe, no mene bi smirila šalica čaja.”

BELLOW

Kod Ajobba su bili tek sljedećeg jutra. Zapravo su tamo došli jučer kasno tijekom noći, no tada su se već utaborili i polijekali.

Bellow se nalazio među gustom i visokom, zelenom i rosnom travom među malim šumarcima jasenova. Tharon i Kalg bili su par metara od njega, leđima okrenuti jedan od drugoga, spavajući. Na obrubu jezera, daleko od njih, konji su tažili žed.

Razne ptice pjevušile su sa stabala pokušavajući Bellowu iskidati živce, dok su konji pili vodu preglasno. No on je izdržao; drijemajući i gundajući u polusnu.

Sunce mu je, kraj svega toga, smetalo pri snivanju, dok ga je romon Ajobba uporno podsjećao da mu se piša, a i da je žedan, uostalom.

Korištenje magije izmorilo ga je. Vjeđe su mu bile teške i ljubičaste, dok ga je trbuh neprestano bolio. Bilo je zapravo normalo da ga trbuh boli, jer se izvor moći svakog čovjeka tamo i nalazi, a koristeći magiju dio izvora se otkida i odlazi – no ipak, Bellow bi bio zahvalan da nije tako.

Drijemao je, pokušavajući zaspati, sve dok komarci nisu smjenu mučenja prepustili obadima. Tada mu je dozlogrdilo.

Osovivši se na slabe noge i shvativši da Kalg i Tharon i dalje spavaju, otišao je nabrati lišće za čaj.

Koliko god pokušavao, nikako nije mogao otkriti koju je travu za čaj koristio Kund Manijak. Stoga bi otkinuo i prožvakao svaki list kojeg bi ugledao, pokušavajući otkriti je li to taj.

Konačno, kada je odustao od potrage, no ipak i otkinuo koru nekog drveta za koju je bio siguran da kuhana u vodi ima dobar okus, vratio se do tabora.

S obzirom da se trebala kuhati kao suha, Bellow je koru za čaj sasušio magijom. Prišavši mjestu gdje je spavao, prema zemlji je bacio plamenu kuglu. Vatra je buknula, a plamen se povisio nekoliko pedalja.

Jedan od konja, onaj kojeg je Tharon koristio, na svome je sedlu imao zakačen lončić i nekoliko šalica. Prišavši konju, Bellow je lončić uzeo i s njime pošao do jezera po vodu.

Niti pet minuta kasnije, Kalga i Tharona probudio je miris kuhanog čaja. Oboje su tada sjeli kraj Bellowa uz vatru.

“Slušaj ovo.” najednom reče Tharon, očiju još sanjivih od spavanja.

Bellow se na to osvrne, no osim uobičajenih zvukova prirode ništa nije čuo. “Što to?” napokon upita i srkne čaj iz drvene šalice.

“Tok Ajobba, pjev ptica i mreškanje krošnji.” Tharon odgovori i u šaku uzme par grumenja mekane zemlje, te ih među prstima razlomi u komadiće. “Kada si zadnji puta pomirisao zemlju? Jesi li to ikada učinio?” *Ovaj je čovjek predugo bio zatočen*, Bellow pomisli.

Bellow nije odgovorio. Kalg tada srkne iz svoje šalice i zamišljeno reče: “Kod nas u Hurnu oduvijek je tako. Nema mnogo ljudi, a i vole mir. Planine i gorja,

hladnoća i šumske zvijeri. Gotovo kao da čovjek tamo i nije kročio.” Bilo je očito da mu je nedostajala planina Saviun, sa svojim vrhom koji počiva među oblacima, prekriven debelim snijegom. Nedostajale su mu Saviunske šume, kroz koje je nekada volio šetati i uživati. Nedostajala mu je Derrna, koja vjerojatno nikada neće biti prikladno pokopana. Jezero okovano ledom i hladni, *slatki* planinski zrak... pitao se, hoće li se ikada vratiti?

Tharon ga zamišljeno i prijateljski pogleda. “To mi se doista čini kao mjesto gdje bih mogao živjeti.”

Kalg se okrenuo prema Bellowu; sjećanja na Hurn dozivala su jad i bol, tako da nije htio više o tome. “Dobar si to čaj napravio.” rekao mu je.

“Imao sam dobrog učitelja.” Bellow je uz smiješak odgovorio. *Kund Manijak, luđak opsjednut gostoljubivošću i napijanjem. Da, vrstan učitelj. A ne treba zaboraviti ni vrijeme koje sam proveo rame uz rame sa tim učiteljem: čitav jedan dan!*

“Poznaj li itko od vas putove Ajobba?” najednom upita Tharon.

“Ovaj tok odvest će nas do Gijama, Urona ili čak Eriona, ako se ne skreće s puta.” Bellow odgovori. Nisu imali nikakva čamca. Luku, koja je niti dva kilometra udaljena, vjerojatno je vojska već oslobodila, tako da bi bio prevelik rizik kada bi otišli tamo i ukrali neki čamac.

Stoga su odlučili napraviti splav.

Nakon što su popili čaj, Kalg i Tharon prihvatili su se pravljenja užadi, dok je Bellow uposlio Zub rušenjem stabala.

Zub je debla sjekao kao pruće. Debelo granje, pak, kao najtanje grančice. Bellow je zamahivao Zubom kao da je jedno sa tim mačem. Zub bijaše mač iskovan u samoj srži magije; naime mač koji ne tupi, koji se ne oštiri, koji ne puca, niti hrđa.

Kalg i Tharon su užad pravili od kora stabala. To će biti vraški velika splav jer će na njoj biti i tri konja.

Ubrzo je oko Bellowa bila prava hrpa posječenog drvlja, dok je on neumorno obarao sljedeća stabla. Odredivši nakon nekog vremena da ih je posjekao dovoljno, posječena je stabla počeo skupljati s tla i dovlačiti ih bliže jezeru...

Bellow je drva složio u pravilan red, dok su ih Kalg i Tharon povezivali improviziranim užetom. Tharon je poznao mnogo vrsta čvorova, dok se Kalg snalazio kako je znao. U Hurnu, gdje su svi drvoseče, ljudi su imali prevelike šake da bi pravili užad. Tamo su ljudi kao od kamena sazdani; širokih ramena, nabijenih prsa i izbrazdanih lica.

Jednom hurnovskom bilo bi ispod časti plesti užad. Takve stvari nisu prepuštali niti ženama, koje su čak i trudne prenosile debela na ramenima. Time bi se zamarala samo djeca, koja onog pravog, parajućeg ledenog zraka nisu udahnula.

No sada nisu u Hurnu.

Kalg se mučio sa tim prokletim užetom. Nije on bio velik čovjek, već nizak i plećat, velikih šaka. Takve ruke nisu stvorene za dječji rad. Psovao je i mrmljao kletve dok je pleo koru i njome si usput žuljao prste. Tharon je, pak, kraj njega orno pjevušio neku pjesmicu.

“Dobijesa!” Kalg je opsovao nakon što se po tko zna koji put ponovno posjekao tankom korom drveta.

“Ne ide ti to tako, prijatelju.”, Tharon reče te mu iznova počne pokazivati postupak izrađivanja užeta. “Vidi.” rekao je i uzeo tri dugačke kore te od njih u par brzih poteza ispleo savršeno uže. Kalg nije ništa shvatio.

“Možeš li to isplesti magijom?” Kalg je upitao Bellowa koji se nakon rušenja i slaganja debala odmarao naslonjen na neko drvo, pokušavajući doći do daha.

Bellow se namrštitio i odgovorio: “Mogu pokušati.” Na to je otišao do svog konja, sa čijeg je sedla skinuo čarobnjački štap.

Još se više namrštivši, Bellow je dugački štap primio objema rukama, te njegov vrh pružio prema hrpi kora stabala.

Vrh štapa zasvijetli, a Bellow njime napravi niz kružnih pokreta u zraku.

Poput zmija, kore su tada oživjele i počele se kretati. Prelazile su jedne preko drugih i međusobno se omatale. Jedna po jedna, užad se stvarala i zaustavljala na mjestu.

Ubrzo Bellowov štap utihne, a pred njim umjesto kora na hrpi bijahu užadi.

“Umoran sam...” Bellow je tada rekao, te zateturao nekoliko koraka.

“Odmori.” reče mu Tharon, usput ga pridržavši da ne padne, nakon čega ga je odveo do mjesta gdje je noćas spavao.

“Dobra ideja.” Bellow je, legavši na travu, Tharonu odgovorio. Ubrzo nakon toga, zaspao je.

ELTIUR

Čaj kojeg su pili pred magiškom kulom na svježem podnevnom zraku bio je ne samo gotovo ukusan, već i gotovo savršen.

Planinski zrak jest bio hladan, no ovaj čarobnjački habit kojega je Eltiur jučer dobio bio je topao i udoban. Balans topline. Gwath je imao pravo; šalice čaja doista je bila potrebna, jer nešto je u onoj odaji loše utjecalo na njih.

“Dakle”, Gwath reče, “prije nego započneš sa destruktivnom magijom, moraš naučiti još nekoliko drugih stvari. Ako jednog dana postaneš vrhunski čarobnjak i ljudi ti se počnu diviti, a ti ne znaš čitati, slava će ti biti kratka vijeka. Stoga, prije nego se počne činiti, mora se učiti. S obzirom da tebe čekaju mnogi drugi poslovi koje ne valja zanemariti, odredio sam da ćeš ovdje učiti oko mjesec dana – dakako, i to se može izjaloviti, jer Mordove su namjere nepredvidive. To jest premalo, no kratki smo s vremenom. Prvo ćeš naučiti osnove Krvavog jezika, zatim čisti enzolartski, a tek ćeš na kraju prijeći na samu magiju.”

“Zašto su važni jezici, osim što puk čine sretnim?” upitao je Eltiur.

“Određeni jezici imaju tajne. Magija koju koristimo mi čarobnjaci je čista i osnovna. Postoje razne riječi nad kojima se u prošlosti dugo bdjelo, da bi se zatim te riječi zakapale u zaborav.”

“Zašto?”

“Magija ne umire.”, Gwath reče. “To čine živi. Zakopane riječi mogu se ponovno iskopati i upotrijebiti. Riječi su natopljene.”

“Kako riječi mogu biti natopljene? Ta one i ne postoje! Čime bi se, uostalom, i mogle natopiti?” Eltiur je bio zbunjen.

“Energijom.”, Gwath mu odgovori. “Čistom energijom. Shvaćaš li?”

Eltiur nije razumio. Napokon, kada je to primijetio, Gwath mu je demonstrirao. “Vidi.”, reče i pokaže mu otvoreni dlan. “Upotreba čiste energije zahtijeva izvor.”

Posred Gwathova dlana stvori se plameni jezik.

“Ovaj plamen trenutno uzima moju energiju.”

Gwath ga je prodorno pogledao. “No sada...”

Eltiur iznenada osjeti napor. Niz šiju i čelo potekne mu znoj. Osjećao se kao da je žedan usred pustinje.

“... plamen gori uzimajući energiju sa tvoga izvora.”

Eltiuru je sada postalo jasnije. Napor i vrućina su prestali, no na Gwathovom je dlanu i dalje gorjela vatra. “Izvor energije ne mora biti živo biće.”, Gwath reče. “Pogledaj sada ovo.”

U praznu je šalicu iz čajnika tada sipao čaj. Šalicu je nakon toga položio na sredinu stola, tako da oboje jasno vide njezin sadržaj.

“Sada ću energiju uzeti iz ovog čaja.”

Eltiur je promatrao tekućinu u šalici. Ništa se nije događalo.

“Gledaj...”

Eltiur se trgne od iznenađenja: u sekundi se sva tekućina iz šalice pretvorila u paru i suknula van.

“Nevjerojatno.” Eltiur bijaše u najmanju ruku zadivljen.

“No ovaj čaj nije jedini kojem magijom mogu uzeti izvor energije. Pogledaj šalicu.”

Šalica se najednom počela tresti i sušiti. Ljuske keramike otpadale su sa nje kao mrtva koža sa čovjeka. Ubrzo se šalicom počeo širiti sloj od čistog pepela. Poput posljedice kakve bolesti, u pepeo se pretvorio svaki djelić keramike.

Napokon je, koju sekundu kasnije, šalica u potpunosti izgubila svoj oblik te se rasula u hrpicu pepela.

Gwath je utrnuo plamen na svome dlanu. “Ovo je magija osmog stupnja. Sada znaš zašto moraš učiti. Do ovoga sam nivoa svijesti stigao nakon šezdeset godina vježbe.”

Trenutak je zavladao tišina.

“A tebe ću to pokušati naučiti u mjesec dana.”

KALG

Nakon što su dva sata dugi posao izrađivanja splavi priveli kraju, napokon su isplivali.

Bellow se tada probudio, posve odmoren. Kalg se prihvatio improviziranih vesala i njima grabio vodu. Ajobb je jezero, tako da nema svog određenog toka. No utjecaj vjetrova po njemu je načinio mnogo virova koji su stvarali neku vrst toka. Trenutno su na splavi išli nizvodno, zbog čega su se zahvaljivali bogovima.

Postoje mnoge priče o najvećim virovima koji znaju prevrnuti čitave brodove, no takvi se virovi nalaze na glavnom dijelu Ajobba, koji dijeli stepu i Šumu tame. Takvo što je i očekivano na tom dijelu, jer tamo je jezero široko gotovo pedeset kilometara.

Šum silne vode bio bi božanstven da nije bio iritirajuć. Zajedno sa pjevom ptica svirao bi tada pravi orkestar.

Tharon je smirivao životinje busenom trave. Sedla su konjima bila poskidana, dopuštajući time vjetru da im rashladi leđa.

Bellow je na drugoj strani splavi za to vrijeme sjedio prekrivenih nogu i u tišini razmišljao. Nažalost, zvuci prirode i Kalgu su pomogli pri razmišljanju i prisjećanju. Iznenada, Kalg je gledao u svoje selo, svoj raj. Vrlo brzo mu se pjev ptica u glavi izmijenio te promijenio u smijeh Derrne. Drvena je splav postala drveni pod njegove kućice. Bijeli oblaci na nebu postali su bijeli snijeg, Ajobb ga je podsjetio na Hurnovo jezero...

Trans.

Iako je veslao i gledao u prazno, Kalg se prisjećao dana kada je sve pošlo krivo.

Bili su na Hurnovom zamrznutom jezeru. Eltiur je dlijetom izbušio rupu u ledu, došavši time do vode pod njim. On sam prišao je Eltiuru sa sačmom u ruci i u vodu ubacio jedan dio mreže, dok je drugim počeo praviti kružne pokrete.

Ubrzo se smotana mreža pod vodom raspetljala i raširila, poput paučine, u savršeni krug. Pustivši da njen kraj sa sačmom naglo potone u vodu i uhvati ribe, Kalg je mrežu pružio Eltiuru. “Vuci.” rekao mu je.

Mrežu iz vode izvukli su zajedno. Taj dan uhvatilo se mnogo riba.

Taj je dan također bio i zadnji Eltiurove slobode, jer već je sljedećeg dana Eltiur morao ubiti medvjeda.

Kalg više nije vidio Eltiura i led Hurna, već Bellowa i Tharona na splavi kraj sebe.

“Prokleta sporo.” Bellow reče.

“Možeš li ubrzati splav?” Kalg ga upita.

“Takvo što ne smijem ni pokušati. Iznad je mojih mogućnosti.”

Izračunajući koliko će im tom brzinom trebati da dođu na kraj kraka Ajobba, Kalg je tiho opsovao. Putovanje mu nije smetalo, no prisjećanje na ono što je izgubio jest – a putovanje ga je, nažalost, nukalo da se prisjeća.

ROANA



oznojenoj je šaci stiskala taj prokleti komadić pergamenta, a to ju je samo podsjećalo na to da su neprijatelji korak ispred nje. Sjedila je na prijestolju u Kraljevskom tronu i zamišljeno netremice piljila u kameni pod pred sobom. Dva oklopljena stražara mirno su stajala pred njom kraj vrata.

Sluškinja joj je svako malo donosila čup s vinom i punila joj pokal. Danas je bilo toplo, no vjetar koji je zviždao kroz prozore bio je leden.

“Moja gospo”, reče sluškinja kada je sljedeći puta ušla u prostoriju, “dopustite mi da zaklonim prozore. Možete se razboljeti.”

“Nemoj.”, Roana odsutno reče. “Ostavi ovako. Vjetar je... ugodan.”

“Kako velite.” sluškinja se povuče.

Mučila su je sjećanja. Još davno, kada je kralj Gerbetus zagonetno umro, rekla bi da je u redu muku mučiti pokušavajući otkriti što se dogodilo. No sada je starija. Ne priliči kraljici da se toliko brine.

“Veličanstvo!” zazvoni tada glas jednog vojnika. Vrata pred njom su se otvorila, a u prostoriju su ušla dva vojnika, držeći neku priliku. Stražari unutar Kraljevskog trona odmah su im priskočili u pomoć.

“Što je sada ovo?”

Oglasi se onaj vojnik koji je rekao “veličanstvo”: “Rekao je da želi razgovarati sa vama, kraljice. Ezerun.”

Osoba koju su držali bila je vrlo niska, no u ramenima daleko šira od bilo koga od njih. Potpuno oklopljen, ezerun je izgledao strahotno. Lice mu je bilo bradato i puno ožiljaka, dok njegov pogled, pak, kao je govorio o zlu kojemu je nebrojeno mnogo puta svjedočio. Bio je to ezerun crnih inteligentnih očiju, pod kojima je bio širok i kukast nos, te izborano lice ispucalih usana: dakle, ništa više od svakog drugog ezeruna.

“Samo želim razgovarati.” ezerun je rekao.

“Kako ti je ime?” Roana ga upita.

“Gorymus od Gavoa.”, ezerun reče te prijede na stvar: “Donosim vam ponudu.”

“Kakvu ponudu?”

“Bio sam štitonoša kralja Thorona.” *Oh*, Roana pomisli. *Thoronov štitonoša. Nisam ga prije vidjela.*

“Pustite ga.” ona tada zapovjedi, na što ga stražari i vojnici nevoljko puste iz tiska.

“Sada, kada Thorona nema”, ezerun Gorymus nastavi, “Gavoom vlada njegov nećak. Ime mu je Zabiris. Čim je došao na vlast, zaključao se u zamak i odande zapovijeda. Puk ga ne voli; ne slijedi ga. A kralj bez kraljevstva je ništa.”,

nastade tišina, pri kojoj Gorymus prebaci težinu sa jedne noge na drugu. “Kao što rekoh, ako kralj nema pristaše, pristaše će slijediti drugoga.”

“Tebe?”

“Da. Istina je da Gavo više nije Pobunjeničko kraljevstvo. No to ne znači da nema Pobunjenika Gavonaca.”

“O kolikom puku govorimo?”

“Jesam tek štitonoša, no to ne znači da me se može svrstavati uz seljake. Ne govorimo o puku, kraljice, već o vojsci.”

Roanine nade su porasle.

“Vojska od devet stotina ezeruna.”

Roanine nade pale su u vodu.

“Samo devet stotina?” upita ga.

“Cijeli Erion nema toliko.”

To je bila istina. “Dakako da nema.”, reče mu. “Dugujem vam zahvalu.”, trenutak razmisli, pa zamišljeno reče: “Nego, nisi rekao što *ti* dobivaš od svega toga; zašto bi nam pomogao?”

“Sumnja vam je valjana, ali uvjeravam vas, kraljice: rado ću vam pomoći iz osobnog zadovoljstva – vidite, moja me čast tjera na to, jer i moj je kralj činio upravo to: pomagao... a zar Erion nije oduvijek saveznik Gavo, bez obzira na Zabirisa?”

Pomagao je Thoron, Roana kiselo pomisli. *Ali kako... no dobro. Drugog izbora nemam.* Odluči: “Onda neka bude. Poklanjam povjerenje i prihvaćam vašu savezničku ruku, Gorymuse od Gavo.”

“Učinili ste valjanu stvar...” *Zar?* Roana pomisli. Gorymus joj priđe bliže. “Imam vam još nešto za reći. U Gavou, pred odajama kralja Zabirisa, vidio sam jednog čovjeka. Razgovarao je sa meni nepoznatim ezerunom. Nisam se htio petljati, no tada sam čuo da vas planiraju umoriti.”

“Ne vjerujem da zbog toga trebam brinuti, jer ionako me trenutno mnogo ljudi želi mrtvu.” Roana se prisili nasmiješiti.

No Gorymus je bio ozbiljan poput kamena. “Plavi plašt; jedan je od vaših ljudi. Kao štitonoša prošlog kralja, imao sam sva prava ubiti izdajnika.”

“Jesi li ga ubio?”

“Napao, da. No izdajnik je kukavički pobjegao. Srećom, prije nego je pobjegao, osakatio sam mu lice sabljom.”

MIHAEL

Krajolik je prolazio mimo njega, dok je on jašući na konju nastavljao putovanje prema Saviunu. Planine i jezero Ajobb bili su iza njega, tek dio obzora koji se sada stapao sa oblacima.

Prošavši kroz nekoliko malih ribarskih naselja, Mihael je naišao na polja koja su se širila dokle mu je pogled sezao. U daljini, na padinama brežuljaka, žetelci su srpovima žanjali žito u busene, koje su zatim slagali u zaprege koje su vukli

volovi – što je bilo čudno, s obzirom da je žito bilo još zeleno. Nešto dalje od njih, među visokim i kržljivim stablima, pastiri su čuvali svoja dobra.

Mihael je tada ugledao jednog seljaka koji je usmjeravao konje upregnute na plug da počnu orati neobrađeni dio zemlje. Seljak nije bio udaljen ni deset metara od njega, koji je svog konja jahao po uskom putu od ugažene zemlje

“Nije li kasno za oranje?” Mihael upita nakon što ga je seljak pozdravio.

“Pa da dopustim prokletinji korovu da mi otme zemlju?” Bio je to neuredan i velik čovjek, taj seljak, sa crnom razbarušenom kosom i sijedima prošaranim brkovima.

Mihael se prisjeti vitezova i Prvog Učenjaka. “Reci mi, jesi li posljednjih dana možda vidio skupinu erionskih vitezova? Među njima je bio i jedan starac, prisni mi prijatelj.”

Seljak se zamislio. “Vitezovi kažeš? Žao mi je što te moram razočarati, no nisam vidio nikog takvog. Ovaj tjedan padale su paklene kiše. Bijah u kući sve vrijeme.”

“Ništa onda.”, Mihael reče i nastavi kasom, “Neka ti Bogovi dadnu bogatu žetvu.”

Seljak se nasmiješi i lagano pljusne konja po bedru, na što životinja krene naprijed.

Mihael je nastavio jahati zemljanim putem. Seljaci, dakle, prave još obradive zemlje. Znači da i oni shvaćaju da pravi ratovi i glad tek imaju doći...

ROANA

Ne, ne, ne... ponavljala je u mislima. Baš u trenutku kada se činilo da se Erion oporavlja, ispalo je da je jedan od vitezova izdajnik.

I to posljednji vitez.

Napustila su je deseterica vitezova od kojih je jedan narednik, a drugi pukovnik. Napustio ju je i Prvi Učenjak, te zatim vlastiti sin... a sada ovo.

Bilo je prekasno za dvojbe; već je poslala stražu po viteza Reteka. Čekajući nakon toga, nervozno je lupkala prsima po naslonu za ruke na svome tronu.

“Što ovo treba značiti?”, Ser Retek će iznenađeno kada su ga stražari doveli u Kraljevski tron. “Uvjeravam vas, moja kraljice, oduvijek sam vam služio dobro. I vama i vašem plemenitom kralju prije vas.”

Roana ga prekine rukom. “Jedna te osoba ima prepoznati.” reče.

“Koja osoba? O čemu vi to?”

“Zove se Gorymus. Kaže da te je vidio u Gavou.”

“Da, kada sam se izbavio iz tamnice.”, Ser Retek reče. “Čovjek?”

“Ezerun.”

Nije se imalo više što reći, jer Gorymus je tada ušao u prostoriju.

“Da nisi bježao, sada ne bi imao tu posjekotinu na licu. Ostao bi bez njega!” Gorymus će bijesno ugledavši Ser Reteka, jer očito ga je prepoznao kao neprijatelja.

“Ja doista ne znam...” Ser Retek počne mrmljati, no ustukne jer je Gorymus isukao mač sa boka najbližeg stražara.

Stražar je nešto viknuo i skočio prema Gorymusu u namjeri da ga svlada. Ostali stražari su učinili isto, no Gorymus je u isti glas sa kraljicom rekao: “Ne miješajte se!”

Onog trena kada je Ser Retek isukao svoj rapir, Roana se povukla par nesigurnih koraka.

Gorymus je nasrnuo na Ser Reteka, no ovaj je velikom brzinom odbio udarac. Ser Retek je bio vitez Eriona, i k tome još veteran više ratova. Nikako nije bio slab protivnik.

Gorymus je promijenio taktiku i iskoristio svoju masu. Nevjerojatno je brzo potrčao prema Ser Reteku, izmičući se od njegovih uboda rapirom kroz zrak.

Ser Retek ga je tada uspio nogom odgurnuti od sebe te ga snažno drškom rapira udariti po licu. Gorymus je zateturio, no već je u sljedećem trenutku počeo zamahivati mačem.

Ser Retek mu je parirao, braneći se i napadajući u isto vrijeme. Dva su se sječiva odbijala jedno od drugoga, uz iskre i visoke tonove.

Gorymus tada odluči ponovno napasti. Hotimice je u jednom trenutku izložio svoju glavu, čekajući pravi trenutak. Ser Retek je iskoristio priliku i rapirom zamahnuo prema licu ezeruna, niti ne sluteći da je ovaj korak ispred.

U zadnjem se trenutku Gorymus sagnuo pod neprijateljevom oštricom, našavši se tada pod ispruženom rukom viteza. Znajući da ima manje od sekunde, Gorymus je namjestio svoj mač pod pravim kutom i zabio ga u bok Ser Reteka.

Vitez je viknuo u agoniji, no ipak je, prije nego se srušio, svojim oružjem posjekao leđa ezeruna.

Gorymus se uspravi i primi za posjekotinu na leđima iz koje je počela liptati krv. Čvrsto je nakon toga, objema rukama, zgrabio svoj mač i prišao vitezcu.

Prije nego je Ser Retek izgubio svoj život, Roana je uspjela čuti njegove posljednje riječi:

“Nisam uspio, Eliano...”

“Neka ti mač bude oštar, tamo gdje ideš.” Roana je tada rekla, zaplakavši nad usudom tog čovjeka – ništa više nije mogla, jer sraz dvaju časti bila je veća od pukog donošenja odluka.

HATOR

Vatra je u kaminu polako gorjela. Iako opasan drvenim zidinama, Gorgh je bio pod udarom ledenog planinskog vjetrova, što je također bio i razlog zašto se gostionica nije mogla ugrijati.

“Kada će vrata biti popravljena?” netko upita.

“Večeras. Osim ako ne padne kiša.” Hator odgovori.

“Znači, moramo se početi pakirati.”, Thar Pukovnik se okrene prema Ser Mituru. “Ti ćeš otići do kovača da ti potkuje konja.” Ser Mitur kimne te ustane i ode iz gostionice. Thar Pukovnik se nakon toga vrati svom tmurnom gledanju u stol pred sobom.

Hator se tada okrene prema njemu i reče: “Nema razloga za brigu. Čim dođemo u Avan, idemo do kipara. On ima ptice pismošče.”

“Ali nećemo u Avanu biti toliko dugo.”, Thar Pukovnik ga upravo zabrinuto pogleda. “Nećemo znati hoće li nam Erion odgovoriti.”

“Bitno je samo da znaju koji je razlog našeg odlaska.”, Hator reče. “Bitno je da ne misle da smo izdajnici.”

Hator nije znao kako pomoći. Nije on pukovnik; nije on posjedovao smirenost kakvu je posjedovao Thar. On nije znao što činiti, osim *slušati*.

A Thar Pukovnik je rekao: “Znaš dobro, Hatore, da nas u Erionu po svoj prilici čekaju jedino omče. To, i možda rake, ako budemo imali sreće.”

Hator je pomislio reći da to nije istina. Htio je reći da će sve biti u redu, da će se čak kući možda vratiti kao heroji. No ostao je šutjeti.

Jer nije htio lagati prijatelju.

GWATH



oslijepodne je i dalje bilo mirno. Nakon ručka u velikoj dvorani, Gwath je odlučio odmah tamo podučavati Eltiura. A da ne bi ponavljao isti posao dvaput, njega i Eltiura promatrao je dječak Bohhar, koji je i dalje bio šutljiv kao kakva biljka, no njegovo je društvo ipak bilo nekako poželjno.

“Prvo sklopi dlanove.”, Gwath je rekao. “A nakon toga svu energiju sa izvora usmjeri prema njima.”

“Izvor?”

“Kod svih ljudi je u trbuhu, kod pupka. No kod tebe je izvor Inwog.”

“Shvaćam.” Eltiur tada namršteno pogleda u svoje dlanove; tresli su se i postajali sve svijetliji.

“Ne trebaš žuriti.”, Gwath reče. “Kada budeš spreman, dlanove polako odvoji.”

Eltiuru je tada iz središta prsa izbila slabašna svjetlost, te počela putovati prema njegovim dlanovima. Da nije sličan postupak vidio tisućama puta kod drugih učenika, Gwath bi bio zadivljen.

Nakon toga je uslijedilo ono očekivano: Eltiur je odvojio dlanove. Centimetar - dva, ne više.

Između Eltiurovih dlanova stvorila se kugla crne magle, koja se vrtjela oko svoje osi. Što je Eltiur dalje odmicao dlanove jedan od drugoga, to bi se njegove ruke više počele tresti, a kugla se povećavati.

“Prekrasna je.” Bohhar je šapnuo. Eltiur ga nije čuo jer je bio u transu.

“Dotakni je.” Gwath će dječaku.

Bohhar znatiželjno, no opet uplašeno, pruži prste prema tmini kugle. Crnilo koje se vrtjelo, poput jezika vatre planulo je prema njegovim prstima.

“Odbija me!” dječak je uskliknuo.

Eltiur je sada raširio ruke gotovo tri pedlja, na što se kugla naglo povećala.

“Naravno.”, Gwath reče. “Ovo je destruktivna magija. Čista energija, no ona koja ne uzima našu, već energiju naše duše.”

“To je opasno?” Bohhar upita.

“Ne bi vjerovao koliko.”, Gwath odgovori i pogleda Eltiura u oči, koji nije gledao ni u što. “Neka kugla promijeni strukturu. Načini od nje... žlicu.”

Eltiur je tada instinktivno počeo obavijati rukama kuglu i okretati ih oko nje. Kugla je ispustila nekoliko prigušenih praskova, nakon čega se počela izmijenjivati. Prvo se raširila u plosnati kvadrat, koji se zatim ispresavijao više puta. Crnilo se nakon toga između Eltiurovih dlanova zaledilo i popucalo u komadiće, koji su se istog trena tada počeli ponovno međusobno spajati.

Nekoliko sekundi kasnije, pred Eltiurom je lebdjela crna, maglovita žlica.

“Svaka čast, momče.”, Gwath će gotovo ponosno. “Savladao si prvi korak stvaranja energetskih oblika.” Gwath tada iznenada udari Eltiura po ramenu, te usklikne: “Svaka čast!”

Eltiur se od udarca vratio u svoju svijest. Crna žlica pred njim je nestala. “Svaka čast!”

BELLOW

Tok vode gurane vjetrom koji i planine pomiče bez ikakve muke, pljuskanje teške splavi čiji su krajevi poskakivali, rzanje konja i tračci sunca koji su se probijali kroz krošnje visokih kržljivih stabala uz vodu. Ptice su lovile ribu, a vrijeme ljude, da ih sahrani nakon što ih zemlja upotrijebi. Svaki je čovjek tek alat koji služi dok ne izdahne, pa i ona tri jasnika na splavi sa tri konja.

“Umoran sam.” rekao je jedan od njih, Kalg, i ispružio se na vlažnom drvetu, spremivši se otpočiniti dok ne dođe ponovno na njega red za veslanje. Bellow je nastavio veslati.

Iako nije smio, Bellow je dozvao povjetarac. Nije smio iz nekoliko razloga: nije imao energije da bi se razmetao, i destruktivna magija ne osjeća sažaljenje kada uništava razum.

Povjetarac je bio ugodan, ali Bellow ga nije stvorio zbog ugone, već da mu pomogne gurati splav. Balvani su škripali koliko je teška bila, a to je dovoljno govorilo. Na svu sreću, imao je dovoljno pameti ne dozvati Vjetar, jer dugovi su mu prema tom biću bili ionako previsoki. Čak je morao samome sebi priznati da se ne osjeća lagodno zbog svega toga; Vjetar je nepredvidiv. Ako poželi, može Bellowa uništiti.

Napredovali su sporo. *Ali dovoljno brzo.*

Misli Bellowa prekinu lepet krila neke ptice što je poletjela iz guštika. Osmjehnuo se.

Da je meni sloboda kakvu imate vi, životinje Ajobbske... pomislio je. Na um mu je pala još neka misao, ali sve je to utihnuo glas Kalga, koji je nešto promrmljao prenuvši se u snu.

Bellow je tek sada shvatio da je promatrao ptice dobrih sat vremena, ne razmišljajući o težini veslanja; njegove su ruke gotovo instinktivno pravile pokrete i grabile veslima vodu. Morao je priznati da ga čak ni Tharon, koji nije volio biti u tišini, nije prekinuo u transu promatranja.

Kalg se opet prene, ali ovaj puta promrmlja nešto iz čega Bellow razumije: “Ne... Derrna...”

Tharon je isto čuo, ali osim upitnog pogleda nije učinio ništa. Niti on niti Bellow nisu se htjeli miješati i buditi Kalga jer i sami su tokom snivanja izgovarali kojekakve riječi – a upravo ih je to činilo jednako svjesnim situacije.

Stoga su tek nastavili putovati, ostavivši čovjeka teških snova samog sa svojim snovima.

ELTIUR



Sljedeće što moraš naučiti je kako stvoriti *oružje* od energetskog oblika.”, Gwath reče. “Jer žilca baš i nije najopakije oružje. Učini to kada budeš spreman.”

Kao što je naučio, Eltiur sklopi dlanove. Trebala mu je cijela minuta da usmjeri energiju iz ogrlice u njih.

Nakon nekog trena, dlanove je počeo odvajati. Između dlanova je ponovno stvorio tamnu kuglu, no ovoga puta tijekom preslagivanja i širenja, kugla se uobličila u široku sablju.

“Zamahni sa njom.” Gwath reče.

Sablja u luku prosiječe zrak. Gwath tada uzme jabuku sa stola te ju baci na kraj prostorije. Eltiur na to nije reagirao.

“Bacit ću još jednu, no ovu probaj presjeći.”

Gwath baci sljedeću jabuku. Iz znatiželje, također je i usporio vrijeme.

Iako je sve teklo polako, sablja je brzinom munje izašla iz Eltiurova polja koncentracije i odletjela prema jabuci rotirajući se. Njena oštrica, tamna kao da je iz samog pakla presjekla je jabuku na dva dijela brže od treptaja. Uz hrskaj, dijelovi su jabuke i komadići njezine kore usporeno letjeli uokolo, dok se sablja, pak, tada istog trena vratila svome gospodaru.

Gwath vrati vrijeme u normalan tok. Već sljedeće sekunde, dijelovi jabuke pali su na pod.

“Savršeno.”

Eltiur otvori oči. “Uspio sam?”

U dvoranu tada uđe Urtes. U rukama je nosio pladanj sa ćupovima punim crnoga vina.

“Oh, hvala bogovima na tebi.”, Gwath usklikne i uzme jedan od ćupova sa pladnja. Polako si sipa vino u kalež, te upita: “Uronovo, pretpostavljam?”

“Dakako, gospodaru.” Urtes odgovori te se povuče van iz velike dvorane. Gwath odnekud uzme drugi kalež i pruži ga Eltiuru. “Kušaj, nećeš požaliti.”

“Nešto me zanima.”, Eltiur reče. “Kako možeš biti siguran da vino nije otrovano?”

Gwath se nad time zamisli. “Koja bi mi razonoda preostala da nemam ove? Bez različitih mogućnosti, bi li život imao smisla?”

“Ta nije li to riskantno?”

“Vidjet ćemo.”, Gwath odgovori i nasmiješi se. “Živio!” Otpije gutljaj.

Hrabrost ili ludost? Eltiur upita Morda.

Samo nezadovoljstvo, Mord odgovori. *I dakako, razočarenje.*

KALG

Dok je prolazio veslima kroz vodu, Kalg je zapazio nešto neobično: na djelić sekunde valovi vode su se počeli kretati u suprotnom smjeru. S obzirom na veličinu valova, koji su načas zaljuljali i splav, Kalg je pretpostavio da se radi o velikoj ribi koja prolazi ispod njih.

Bio bi budala da je pomislio da se radi o nečemu opasnom, no komad drveta koji je bio dio ruba splavi svojim naglim otkidanjem od ostatka plovila i potonućem u bezdan, natjerao je Kalga da preispita definiciju “budale”.

“Čarobnjače, nešto je u vodi!” Kalg je stoga doviknuo Bellowu.

Bellow je netremice pogledom pregledao površinu vode, no osim odraza sebe i oblaka nad sobom ništa nije vidio. “Znaš li što je to?” upita Kalga, jer najednom je također ugledao neprirodne valove na vodi.

“Bit će da je nešto za što će trebati mač.” Kalg reče. Bellow nije znao šali li se Kalg, no svejedno je otišao do svog konja i sa sedla otkacio čarobnjački štap – ono u što se uzdao daleko više od Zuba.

“Ne dirajte vodu.” Bellow je tada rekao te dotaknuo površinu jezera vrhom svoga štapa. Najednom se pod vodom začuo prasak, nakon čega su stotine riba mrtve isplutale na površinu.

No neprirodni su se valovi tada ponovili.

Bellow je ponovno ispustio struju u vodu, no ništa se nije dogodilo. Shvativši što mora učiniti, Bellow odloži čarobnjački štap i isuče Zub.

“Stvarno ćeš ići to ubiti?”, Tharon upita uvidjevši što čarobnjak smjera. “Je li to zbilja potrebno?”

Bellow je kimnuo i, ruku drhtavih od straha, prišao rubu splavi. “Poznajem tu vrstu nemani.”, rekao je. “Ako ona ne umre, bojim se da ćemo mi.”

Poglavlje 36

ROANA



er Retekovo su tijelo spalili, iako to nije bilo po volji većine Erionaca. Tijelo mu je izgorjelo sa svih deset svetih masti koje su pripremili Učenjaci. Vitez se vratio u prašinu.

Roana se nije osjećala lakše jer je otkrila izdajnika. Ser Retek joj je bio neka vrst saveznika i savjetnika. Oslanjala se na njega. A ono što je najgore kod ljudi je to što se tako i ponašaju, što znači da im duše i nisu najčišće mjesto.

Gorymus joj je nakon spaljivanja Ser Retekova tijela odlučio pokazati mjesto gdje se njegova vojska nalazi. Pristala je, no prvo je trebala mir. Trebala je zrak koji nema miris krvi. Rekavši Gorymusu da će poći na jahanje sa njim za sat vremena, otišla je tražiti tišinu.

Kao i uvijek, utjehu bi našla kod starih ljudi. Tako je prvo otišla do Učenjaka Lorga u knjižnicu, koji je mrko promatrao onu poruku na kojoj je pisalo “*Uništi erionske barijere*”.

“Baci to u vatru radije.”, rekla mu je. “Kakve koristi imamo od toga?”

Lorg ju je pogledao. Jednak prezir u njegovim očima kakav bi uvijek vidjela. “Recite mi, kraljice, kako je moguće da jedan čovjek spali pet stotina balista i pri tome pobije gotovo tisuću ljudi?”

Nije se trudila odgovoriti. “Nikakve!”, Učenjak Lorg usklikne. “Vitez je imao doušnike!”

Roana uvidje da ni ovdje nema mira. Učenjak Lorg ionako ne želi priznati da mu je ona samo smetnja, iako je to istina. Prije nego je podigao pogled sa pergamenta, Roana ga je pozdravila i izašla iz knjižnice.

“Kraljice Roana”, bio je to ezerun Gorymus. Bila je iznenađena kada je shvatila da joj je taj ezerun jedino društvo u kojem se ne osjeća kao izopačenik, “moram priznati da nisam probao vrsnije vino od onog iz vašeg Rimmariona.”

“Rimmarion više ne pripada Erionu.” Roana reče.

“Nemojte tako. Vjerujte mi, mi ezeruni dugo živimo, nagledali smo se stvari. Imao sam osamdeset kada je vaš plemeniti muž, Gerbetus, vladao. Bio je to plemenit kralj, kao i njegovi preci prije njega. A Gavo? Ti divljaci ni ne znaju što je čast.”

“To ne znači da je Rimmarion pod Erionom.”

“Ne? Pa recite mi onda, kome su seljaci privrženiji? Zavojevaču ili žrtvi?”

“Zvučite kao da niste ljubitelj svoje zemlje.”

“Ne. Zvučim kao da nisam ljubitelj svoga gospodara. Zato sam ga i ostavio.”

“A da mi odemo popiti to vino?” Roana upita, uvidjevši da ovaj razgovor nije mio ezerunu.

Koji sat kasnije, kada joj je jako vino pomutilo um i sjećanje na Ser Reteka, naredila je slugama da donesu zemljovid Enzolarta. Imala je osjećaj da je sada najbolje vrijeme za pravljenje strateških planova.

“Moja se vojska nalazi ovdje.”, Gorymus će prstom upirući na dio rasprostrte karte od životinjske kože. “Tri kilometara zapadno od Eriona.”

“Naoružani?”

“Dakako. Ali nedostaje im vode i hrane.”

“To je, dakle, sređeno.”, Roana reče i pozove sluškinju. Sluškinja joj pride, a ona joj reče: “Idi Učenjaku Lorgu. Reci mu da sakupi hrane i vode dostatne za devet stotina ljudi.”

“Kako velite.” sluškinja odgovori i pohita van iz prostorije.

“Ljudi?” Gorymus upita.

“Isto je to. Vojnik je vojnik.”

“Znate, kraljice, vojska odakle sam ja rođen, podno planina Gotha, bila je kao sazdana od čelika. Čelik je čelik, rekao bi moj otac, no čak i obična kiša ga uništi. Potrebno je strpljenje, a ljudi nisu po tome poznati.”

“Ako nemamo vremena, čemu onda čekati?”

“Kako to mislite?”

“Pođimo u napad na Gavo odmah ujutro. Zašto bi čelik hrđao?”

MIHAEL

Po svojoj oskudno bogatoj matematici, zaključio je da je u Gorghu za dva dana. Odlučio je poći u tu nekadašnju grofoviju, jer zaželio se hrane i vina, te toplog kreveta.

Sve to platit će svojim kukrijem. Bogovi znaju da ga taj nož samo žulja dok ga nosi. Bio je žedan, kao i njegov konj. Sve te kiše, a nigdje nekakve lokve za utažiti žeđ. Kakve li ironije!

Južni vjetar ispucao mu je usne, dok su mu kožne uzde nažuljale šake. Poslijepodne je jenjalo, prepuštajući svoju vladavinu večeri. Planine oko Saviuna, daleko u obzoru, stapale su se sa sutonom. Svijetli oblaci su, poput tekućeg zlata, prelijevali svoje boje nad Saviunom. Prizor je bio veličanstven, no Mihaela je, dakako, bolio đon za njega.

Sjahao je s konja i isukao kukri. Ako bude sve kako valja, možda si i uhvati kakvu mršavu životinju.

Našavši put kojim noću prolaze mesožderi, sjeo je na kamen kraj njega. Smirivši dah i počevši se moliti bogovima, čekao je.

Pola sata kasnije, Mihael je pomislio da je ugledao kunu.

Pažljivo primivši prstima desne ruke vrh kukrija, čekao je da mu se životinja približi. Trajalo je dobrih pet minuta, to prilazjenje životinje koju nije jasno vidio.

Napokon, kada je shvatio da više ne može izdržati pulsiranje rane na nozi, ustao je i brzim pokretom bacio kukri na životinju.

Čuvši zabijanje oštrice u meso, Mihael zahvalno ustade i pride svom ulovu među travom.

“Lještarka.” promrmlja, shvativši da ne gleda u kunu.

Primivši pticu za noge i izvukavši kukri iz njenog tijela, otišao je do najudobnije trave i legao usred nje. S obzirom da je već nekoliko dana neprestano jahao, bio je umoran.

Stoga mu nije trebalo dugo da zaspi.

HATOR

Predvečer su izjahali iz Gorgha.

Kovač je Ser Mituru potkovao konja, dok je Hator u međuvremenu kupio namirnice potrebne za put, kao i debele grube deke, s obzirom da su dani bliže jugu sve hladniji.

Pošto Avan nije grad Pobunjenika, svoje su plave plašteve dali obojati u crno. Vitezovi nisu bili oduševljeni polaskom, jer hladni je vjetar bio žestok i najavljivao kišu. Ako budu imali sreće, Erion možda još neće pasti.

Hator je bio zadubljen u misli dok je kaskao na konju kroz visoku travu. Bio je namršten i svako je malo sam sebi nešto rekao u bradu – makar nije mogao priznati, bojao se da ga je već dohvatilo ludilo. Primijetivši da je Hator tmurne volje, koja, uostalom, napadne svakoga, Thar Pukovnik dojaše do njega.

“Što te muči, Hatore?”

“Razmišljam je li sve ovo uopće vrijedno truda.”, bez ikakva pogleda ili uvoda, Hator je rekao. Gotovo kao da ne započinju razgovor, već ga tek nastavljaju nakon duge stanke. “Bi li bilo bolje da smo ostali u Erionu i borili se? Možda bi bili veća potpora kraljici.”

“Tko o tome ne razmišlja?” Thar Pukovnik slegne ramenima.

“Pitanje je hoćemo li preživjeti. Vidio si kako su nas u Gorghu dočekali, a oni čak i nisu pod Thargelionom...”

“Ako ne preživimo, samo ćemo kraće čekati smrt.”, Thar Pukovnik odgovori te se nasmiješi. “A zašto uopće brineš? Ako i poginemo, tebi će biti najlakše. Osim toga, o nama će pjevati pjesme i pisati knjige.”

Da, Hator pomisli i iznenada se sjeti svoje kćeri koju je izgubio prije nešto više od osam godina. Čudno je kako ju je brzo zaboravio, njenu smrt. A svijest mu je govorila da nikada neće.

Toliko o istini. Zašto bi onda itko pamtio Hatorovu smrt, i one vitezova i Thara Pukovnika? Jer ako ne bude sjećanja, neće biti ni važnosti.

“Nekako bih radije da sam živ i neznan, nego mrtav i slavan.” Hator napokon promrmlja.

“Tada je to ironično, jer doista mi se čini da nas osim smrti ništa drugo u budućnosti ne čeka.”, Thar Pukovnik je na to odgovorio. “Ali ne treba brinuti. Ipak, ljudi smo od časti i znanja. Da nismo, zar bi bilo onda razlike između pokušaja spašavanja Eriona i pridruživanja Thargelionovim vojnicima? Vidiš, Hatore, upravo zato ja straha nemam.”

Hator se osmjehnu; pukovnik je odabrao prave riječi. Iako ludilo nije, tmurnost je ipak, barem na taj trenutak, nestala.

ELTIUR



oram priznati da si u zadivljujuće kratko vrijeme savladao stvaranje energetskih oblika.”, Gwath reče. “No i dalje nam ostaje poprilično posla za obaviti.”

“Postoji još vrsta magije?” Eltiur upita.

“Kada bih ti ih sada počeo nabrajati, možda bismo završili do jutra... jutra za dva - tri dana.”

Pala je večer, tako da su i vjetrovi jenjali. Bilo je ugodno. Magiška kula, inače sva smrdljiva od pušenja duhana, sada je bila lijepo prozračena. Vani je bilo i mjesecine, tako da je Eltiur kroz prozor mogao zamišljeno promatrati valove trave koja se pod vjetrom kretala kao u kakvom hipnotičkom plesu.

“Pričao sam ti o energiji u određenim riječima. Izgovaranje takvih riječi zovemo inkantacije. Poprilično dosadna vrsta magije, ako se mene pita. Ali ne pita me se, pa ću nastaviti: drevni čarobnjaci ulijevali su moć u sve što su mogli naći, vjerojatno jer su znali da moć polako nestaje. Izvori moći stoga se mogu naći u svemu, pa čak i u nekim zaboravljenim riječima enzolartskog. No one najjače nalaze se u jeziku Zigorsa.”

“Zigorsi postoje?”

“Dakako. I vrlo pametno od njih što su si pojačali rječnik.”, Gwath se nasmije. “Zamisli, ideš kuhati čaj i umjesto da čekaš, riječima ga odmah zakuhaš.”

“Zar to nije opasno? Što ako prokuneš nekoga?”

“Ah, onda je taj čovjek usran. Takva je magija. Loše se sudbine moraju prihvatiti kao i one lijepe.” Obojica se nasmiju. Eltiur se zagrenuo vinom koje mu je Gwath dao. Nije mu bio smiješan Gwathov izbor riječi, već ta njegova iskrenost.

“Rekao si da moram naučiti dva osnovna jezika.”, Eltiur naposljetku reče. “To su hil'gumski i enzolartski. No enzolartski već znam.”

“Jesi li od enzolartskog znao i ovo?”

Gwath tada reče neku rečenicu; zvučala je kao da ju je izgovorila kakva krvožedna zvijer. Od iza njih, sa jedne od polica, neka se knjiga izvuče i doleti do njih. Knjiga sleti na stol te se otvori, dok je Gwath govorio druge rečenice bez određena značenja.

Iz knjige se tada izdere jedna stranica. Gwath izgovori još nekoliko riječi, a stranica se podere na dva dijela, nakon čega na četiri, pa na šest – nekoliko sekundi kasnije, od papira je ostao samo prah.

Gwath utihne na jedan simboličan trenutak. Eltiur je zurio u hrpicu prašine nastalu od sitnih dijelova papira. Gwath tada progovori još nešto. Činilo se kao da govori unazad.

Nekakav vjetar otpuhne hrpicu prašine sa stola, a ona se u zraku počne vrtjeti i mijenjati oblike. Poput kakvog plesa, prah se vijugao i spajao u papiriće. Već u sljedećem trenu, papirići su se međusobno spojili u komade papira. Eltiur nije stigao ni trepnuti, a komadi papira su se spojili u čitavu stranicu. Niotkuda se, poput kapi kiše, tada stvori tinta i pospe po stranici točno na onim dijelovima gdje su donedavno bile rune.

Stranica poleti prema otvorenoj knjizi na stolu. Konci iz knjige poput zmija se pruže prema toj stranici, te ju probodu i zašiju natrag u knjigu.

Napokon, knjiga poleti i vrati se natrag naolicu.

Eltiur je bio zadivljen. Gwath ga tada pronicljivo pogleda. “Je li vrijedilo truda”, upita, “govoriti sve te inkantacije?”

“Ne.”, Eltiur reče i upita se hoće li zbog toga požaliti. “U pravoj bitci, već bi oboje izgubili život, jer ova inkantacija očito ničemu ne služi.”

“Ali služi!”, Gwath usklikne. “Zamisli samo kada bi umjesto knjige uzeo čovjeka. Znaš li što bi se dogodilo? Imao bih dva načina kako da ga ubijem. Prvi način bio bi da prekinem inkantaciju u trenutku kada od čovjeka napravim prah, a drugi bi bio da samom čovjeku nakon inkantacije naredim da se ubije. Vidiš, inkantacijama možeš upravljati ljudskim umovima...”

Gwath tada utihne. Trenutak kasnije, glasno se nasmijao. Na Eltiurov upitan pogled, rekao je:

“Kada bolje razmislim, za upravljanje nečijim umom i ne trebaš inkantacije. Znam dosta ljudi koji to isto čine prepedenošću. Vidiš, i zlo služi svrsi!”

BELLOW

Progutavši strah, Bellow je skočio u vodu. Ovo mu je bilo odvratno poznato, jer u Juni se gotovo utopio u sličnoj situaciji – zapravo, i utopio bi se da mu tada pri ruci nije bio Zub.

Već je pao mrak, tako da se pod vodom nije ništa vidjelo. Kako je ispalo, ni svjetlo koje je magijom stvorio nije mu pomagalo; voda je bila crna kao sam pakao. Jezero je bilo hladno, tako da mu je srce snažno udaralo.

Uza sve to, negdje je kraj njega plivala jedna od ajobbskih nemani.

Čitao je mnogo knjiga u kojima se takve nemani spominju. Najčešće bi bile opisivane kao ogromne ribe zubiju većih od kratkih mačeva, ili kao neka bolesna vrsta nastala spajanjem čovjeka i krokodila.

Magija mu je omogućavala da diše pod vodom, tako da se za zrak nije brinuo. Zaronio je još dublje prema dnu.

Dok je zaranjao, uopće nije imao osjećaja za dubinu. Mogao je biti tek nekoliko, ili stotinama metara pod površinom. Nije bilo nikakve razlike.

Pritisak vode stiskao mu je pluća, tako da je imao osjećaj da se guši. Najednom se ukočio od straha; osjetio je da ga je nešto dotaknulo. Krajičkom oka tada je ugledao sablasno deformiranu repnu peraju iz koje su izbijale šiljaste kosti.

Peraja bijaše dužine i visine nekoliko metara, dok joj je širina nadmašivala puni pedalj. Nije ju stigao dobro pogledati, a peraja je u par zamaha već nestala u tami.

Čvrsto stegnuvši svoj mač u šaci, Bellow je nekoliko puta njime zamahnuo kroz vodu, tek toliko da neman razjari.

Iz tame je pred njim ubrzo izronila glava; ogromnih očiju krvavih bjeloočnica i zelenih zjenica. Zubi su joj bili dugi svaki nekoliko pedalja, dok su joj se oštri poklopci škruga sve vrijeme otvarali i zatvarali.

Neman je počela napadati, u početku bez žurbe. Bellow nije mogao odrediti koliko li je dugačka, jer koliko god ušla u područje obasjano svjetlošću njegova mača, ostatak tijela bi joj i dalje bio obavijen tamom.

Očekujući udar svakog trenutka, Bellow je pred sebe pružio oštricu Zuba.

Sekunde su postale minute kada je oštrica Zuba zapela za zvjerske čeljusti, koje su tada na njega nasrnule, i otrgnula mu se iz ruke. Bellow je, ostavši bez mača, samo gledao u njega dok je ovaj tonuo u ponor Ajobba.

Neman je opet napala, no Bellow se izmaknuo. Bio joj je toliko blizu da ju je mogao dotaknuti. Premišljajući se nekoliko sekundi, naposljetku je učinio ono što je smatrao rješenjem.

Iz dlana je ispustio impuls destruktivne magije, koja je, uostalom, prije par dana svladala nekoliko ljudi i njihove konje. No nemani nije nanio nikakve štete tom vrstom magije; jedino što je Bellow dobio zauzvrat bio je udarac po rebrima perajom nemani, koja se tada ponovno na trenutak povukla u tamu.

Dok se bez ikakve orijentacije vrtio kroz vodu, pogledom je uhvatio Zub, koji je tonuo sve dublje i dublje. Pružio je dlan prema maču i telekinezom si ga tada vratio u ruku – pitajući se usput: *zašto to nisam učinio prije?*

Sada se osjećao sigurnije i hrabrije, sa Zubom u rukama. Neman se tada okrenula prema njemu i razjapila usta.

Sjetivši se učenja Vrhovnog čarobnjaka, Bellow je usporio vrijeme.

Usta nemani pred njim su se otvarala polako, pokazujući mu pakao tisuća zubi. U normalnom vremenu, neman bi ga već požderala, no u ovom su mu njena usta bila tek na metar od tijela.

Obuhvatio je Zub telekinezom. Magija se ne može usporiti, stoga je Bellow brzinom treptaja svoj mač ispustio iz šake te ga poslao prema glavi zvijeri.

Sječivo Zuba joj se zabilo u oko, iz kojega je tada šiknula krv i odvratna sluz. No to mu nije bilo dovoljno.

Iskoristivši telekinezu maksimalno, Bellow je svu dužinu oštrice Zuba zabio u zvijer. Vrh Zuba izašao joj je na drugu stranu glave, kroz obraz.

Neman je bila mrtva.

Osjetivši zadovoljstvo, Bellow je tada vrijeme ostavio da teče kako su bogovi zamislili, usput telekinezom iščupavši Zub iz mrtva tijela zvijeri.

Nije više čekao ni trena, već je počeo plivati prema površini, usput se luđački tresući i u mislima psujući.

Poglavlje 38

ELTIUR



ljedećeg je dana Eltiur sam pokušao izgovarati inkantacije. Gwath mu je dao knjigu osnovnih zigorških naredbi, u kojoj su bile najdosadnije inkantacije ikada smišljene.

Bilo je tu inkantacija kojima se moglo ohladiti ili ugrijati piće, kojima se sušila odjeća ili zaustavljala prehlada. Dakle, hrpe čarolija, no malo prave magije.

Pa ipak, Eltiur je i dalje tražio među runama, kraj kojih su bile naslikane ilustracije onoga što su inkantacije predstavljale. Prolazio je prstom po pergamentu i, doduše vrlo polako, čitao.

"*Nosterio: zorg katz, 'tcho enk enar.*" bilo je što je pročitao. Trebao mu je trenutak da shvati da ta inkantacija nije ni približno jednaka ostalim. Bila je, što mu je pružilo veliko zadovoljstvo, nenadmašno iznad.

Pod "*nosterio*" pisalo je detaljno kako izvesti inkantaciju. Bile su u pitanju teško čitljive rečenice, dijelom izmuljane tinte, kao da je i sam autor tih runa drhtao dok ih je zapisivao. Ali, naposljetku, Eltiur je pročitao što je htio.

I požalio zbog toga.

Niz čelo su mu curile graške znoja, a on samoga sebe nije osjećao. Tokom tih trenutaka izgubio je vid, ali je svejedno i dalje vidio, no iz kuteva iz kojih, kako je govorila logika, nikako ne bi smio gledati.

Eltiur se pomakne, a njegovo jedva vidljivo tijelo ne izvrši što mu je naređeno, već to učini pergament na stolu. *Ja sam prostor*, pomislio je, a vjetar je na to puhnuo kroz prozor.

Uplašio se, jer pomislio je da se neće moći vratiti u svoje prijašnje stanje. *Ovo nije smrt, Bezdušniče*, Mord je tada rekao. *Ovo je tek iluzija koja se uvijek može razbiti.*

Eltiur ne odgovori, jer u tom trenutku osjeti prezir prema bilo kakvom svršetku magije ako ona nije pridonijela, pa makar tek učenjem. Pustio je stoga da ga magija vodi, a ona ga je vodila.

Eltiur je sada promatrao svijeću koja je gorjela na stolu pred svime, jer Eltiur je bio sve. Magija mu je pokazala što može učiniti, a Eltiur je odlučio slijediti. Pružio je svoj pogled prema svijeći; prilazio joj je sve bliže, ni iz čega, do trenutka kada se našao u njoj, ili: kada je postao svijeća.

Plamtjeo je kako je logika nalagala, ali magija sebi podređuje logiku, i tjera ju da se savija kako ona želi, a ne kako su bogovi smislili. Eltiur je stoga, u jednom trenutku, odlučio mijenjati prostor.

Osjetio je još veći umor, još žešći bol. Ali, uspio je u naumu.

“Predmnijevam da si nešto naučio.” Gwath je rekao kada je ušao u prostoriju. Izenada se nasmijao, jer Eltiur je sjedio i poluzatvorenih očiju mrmljao inkantaciju kojom su mogli ovladati tek čarobnjaci sedmog stupnja: mijenjao je prostor.

Točnije, pred Eltiurom je gorjela svijeća; sa voskom koji je plamtjeo umjesto plamena, i plamena koji je pridržavao gorući vosak umjesto voska. Plamen je, začudo, bio obuzdan u tom obliku, i nije se prelijevao gdje mu Eltiur nije dopustio; rotirao se u krug, i plamtjeo prema dolje. A vosak se nije topio.

Gwath je prišao Eltiuru te mu dotaknuo rame, na što se ovaj trgnuo iz transa i uplašeno otvorio oči. Drhtao je. Vosak svijeće koji je donedavno gorio umjesto plamena slio se natrag gdje mu je, po logici, i bilo mjesto, a plamen koji je donedavno pridržavao gorući vosak, vratio se do stijenja i nastavio gorjeti kako svijeće, po zamisli bogova, i inače gore.

“Uspio sam.”, Eltiur je rekao. “No i dalje ne shvaćam; *Nosteriom* sam ovladao bez problema, a ostalim ne mogu. Kako?” Nije se zapravo pitao “kako?”, već je to rekao tek da nešto kaže. Odgovor mu se, zapravo, istog trena ukazao: na njega su utjecali Mordovi neshvatljivi porivi za vlašću i manipulacijom, a inkantacija koja upravlja prostorom pružala je upravo ono za čime su obojica sada žudjeli.

Gwath je to također shvatio, tako da se poslužio Eltiurovim oružjem. Nastavio je razgovor tek da ga nastavi:

“Zašto uopće moraš shvatiti? Zar te Mord nije naučio stišavanju uma?” Gwath je sjeo kraj njega i iz svog habita zvukao lulu i smotuljak duhana. Nabivši duhan u lulu, prošao je dlanom iznad bubnja, na što je duhan planuo. Zagušljivi dim duhana ubrzo ih je obavio obojicu.

“Iako to ne shvaćaš, ti, kao i svatko drugi, cijelo vrijeme razmišljaš o nebitnim stvarima. Time samo zamaraš um. Svatko od nas posjeduje moć, ali ona se troši. Korištenje magije nemilosrdno troši energiju, no misli prave dodatni trošak.”, reče i povuče dim. Izdahnuvši dim duhana, natjerao je Eltiura da se dobro iskašlje. “Navikni se”, reče mu, “u Magisu je uronski duhan veoma cijenjen.”

Eltiur ne odgovori ništa, već pusti Vrhovnog čarobnjaka da nastavi: “Čitanje tekstova ti ne vrijedi ako ne možeš pamtiti. Stišavanjem misli stvaraj mjesta za nove informacije.”

“To će mi pomoći?” Eltiur se nije mogao sjetiti da mu je Mord o tome govorio.

“Dakako. No ništa ne dobivaš bez vježbe. Četvrti zakon čarobnjaka galsi: “moć je u volji”.”

“Magis ima zakone?” Eltiur je prihvatio kurs kojim je išao ovaj razgovor. Sve bi, zapravo, prihvatio, samo da ne mora govoriti o stvarnim problemima Morda i njega. Postali su jedno Mord i on, a bojao se čemu to prethodi.

“Ne samo Magis, već svi čarobnjaci.” Gwath se doimao iznenađenim što se Eltiur zanima za prilično nebitne stvari.

“Zar čarobnjaka ima i van Magisa?”

Gwath opet uvučuče dim. “Magovi su posebna vrsta čarobnjaka, kao i vješci, druidi te šamani.”

“Koja je razlika?”

“Mi, čarobnjaci, imamo svoje kraljevstvo i kralja, dok ostali nemaju. Magovi su lutajući čarobnjaci, nešto slično pustinjacima. Vješci su jednaki čarobnjacima, ali to ne žele priznati. Smrdljiva politika je, dakako, u pitanju: u svojim redovima imaju bogate ljude željne vlasti, koji zbog toga, jer je ovdje magija veća od novca, ne priznaju čarobnjačke stupnjeve – jer znaju da su najmoćniji među njima jedva čarobnjaci petog stupnja.”

Eltiur primijeti da je Vrhovnom čarobnjaku mrzak razgovor o vješcima, stoga reče: “A druidi?”

“Oni su poseban svat. Oni nisu došli iz Hil’guma prije tristo godina, kao što su ostali ljudi. Druidi su nastanjivali Enzolart davno prije, skrivajući se među Bićima Bijelog Carstva. Prošlo je više od stotinu godina otkako su čarobnjaci zadnji puta bili u doticaju sa druidima, jer se ovi skrivaju po šumama. Neki vjeruju da su Druidi u rodu sa Zigorsima, jer su jednake koristoljubive naravi. Ljudi ih zovu i Otkrivačima tajni.”

“Zašto Otkrivačima?”

“Nemam pojma. Kao što sam rekao, nismo sa njima pričali više od sto godina. Ali da nastavim: šamani su još jedna vrsta čarobnjaka. Njihovi stupnjevi ne uključuju destruktivnu magiju, već su oni majstori prizivanja. Šamani mogu dozivati čak i bogove.”

“Gausalus? Čuo sam za to.”

“Znaš li nešto o tome?”

“Ne.” Eltiur prizna.

“Pa, i bolje je tako. *Gausalus* je opasna vrsta magije. Znao sam ljude koji su njome izgubili živote.”

Eltiur osjeti nelagodu. “Žao mi je...” reče.

“Nema ti zašto biti. Svatko mora znati posljedice svojih činova. Glupost je opasna.”

“Ako je *Gausalus* opasan, zašto ga ljudi uopće kazuju?”

Gwath ponovno uvuče dim iz lule te ga otpuhne. “Moraš znati da se u nekim trenucima ne strepi ni od čega.”

Eltiur je zaustio da nešto kaže, no Gwath ga je prekinuo: “Tvoja majka, ona je poginula.”

“Ubijena je, da.”

“*Gausalusom* ju možeš oživjeti...”

Eltiur je u tom trenutku jasno čuo lupanje vlastita srca. *Zar Derrna još ima nade?* najednom se upitao.

“... ali time bi pobio sve oko sebe.”

Nije htio odustati od nastojanja. “Mogu li se bogovi kako spriječiti u tome?”

“Boga može zaustaviti samo drugi bog, ili netko dovoljno moćan.”

Imaš li snage za takvo što? Eltiur upita Morda.

Možda sam imao nekada, no sada sam slab.

Ali van Inwog imaš veliku snagu.

Imam snagu, no nemam razum.

Eltiur je shvatio da mu je stoga preostala samo jedna mogućnost.

KALG

Ajobbska neman koju je Bellow ubio bila je u najmanju ruku ogromna. Držala bi pola stotine ljudi danima sitim.

Tharon i Kalg ribu su splavom odgurali do kopna i tamo ju sasjekli na komade. Utrobu su pustili u jezero, dok su od mesa uzeli samo ono sa rebara.

Nisu uspjeli sačuvati više od nekoliko desetaka kila mesa, jer više na splavi nisu mogli nositi. Dok je Tharon čuvao konje na polju među stablima, Kalg je sjekao riblje meso na trake, te ih stavljao sušiti nad dimom.

Kalg je naposljetku legao u travu da se odmori, jer umor ga je svladao.

Nekoliko sati kasnije, Bellow ga je probudio prodrnavši ga za rame. “Riba je dovoljno osušena, a i jezero je trenutno brže.” rekao je.

“Dovraga!” Kalg promrmlja. Ustao je i malaksalo zateturao kroz travu. Pogledavši kroz krošnje najbližih stabala, ugledao je jutarnje sunce koje je jarko sijalo.

Prišao je suhim obješenim trakama ribe te ih počeo skidati i slagati u improvizirane košare koje je Bellow u međuvremenu ispleo magijom, nakon čega je započeo sa prenošenjem košara s ribom na splav.

Nekoliko trenutaka kasnije, kada su i konji bili svezani na splavi, a košare naslagane kraj njih, zaplovili su i nastavili putovati.

Poglavlje 39

ROANA



spravno je stajala pred vojskom od tisuću petsto vojnika, od kojih su devetsto bili ezeruni naoružani do zuba, a ostatak erionska vojska strijelaca u srebrnim oklopima. Kraj nje je stajao Gorymus.

Vojska je pred njima žestoko grmjela, šireći želju za krvlju u svako srce. Vjetar je mrsio Roaninu haljinu, dok je ona gledala u taj stravičan prizor podno planine.

Gorymus se tada okrene prema jugu, te vikne: "Naprijed!"

Zemlja se tresla od snažnih i teških koraka vojske. Cijeli Erion ostao je bez ljudi, osim stražara na zidinama i Učenjaka koji su vidali ranjene. Na mjesto privremenog upravitelja Eriona postavljen je Učenjak Lorg.

Uzjahavši ga, Roana je konja potjerala u lagani kas. "Uspjet ćemo..." cijelo je vrijeme šaputala.

“Nemajte brige, kraljice.”, Gorymus reče. “Budite sigurni da ćemo u Rimmarionu naići na seljake koji će uzeti oružje i boriti se na našoj strani.”

“Seljaci su daleko od pravih vojnika.” kiselo će ona.

“Ali brojnost seljaka premašuje osamdeset tisuća ljudi. Gavo raspolaze sa mnogo manje vojske.” Gorymus ju je pokušavao ohrabriti.

“Prokletstvo! Zašto smo ovakvo što uopće dopustili?”

“Takva je sudba.”, Gorymus reče. “Protiv sudbe nema oružja.”

“Pitam se, hoće li nam sudba donijeti pobjedu...”

“Ako ništa drugo, u Rimmarionu smo za nekoliko sati. Vidjet ćemo koliko je od puka stalo na stranu Gavoa. Ne vjerujem da ih je mnogo na neprijateljskoj strani.”

Roani su to bile puke priče. Ono što se treba dogoditi, dogodit će se. Puk mijenja strane kao što zmija mijenja kožu. Potpuno bezvrijedne informacije.

Neopazice, namještala si je haljinu jer ju je žuljala kod bedara. Gorymus je zasigurno primijetio njeno komešanje, jer se nasmijao. “Vidjet ćete kako će tek biti među pravim planinama. Ovo su tek brijegovi.” reče.

Nije imala pojma o čemu ezerun govori. Takozvani "brijeg" preko kojeg su prelazili bila je planina visoka nekoliko kilometara.

Ubrzo je osjetila miris prirode. Mnogo suhe, ali ipak guste trave bilo je pred njom. Planinski put bio je zapravo samo puteljak od sitnog kamenja i lišća. Sunce je sada bilo narančasto - zlatne nijanse. Poput sutona, no u podne. Nešto doista interesantno.

Nad puteljkom su se uzdizale žućkaste krošnje prerano suhих stabala. Raznovrsna vegetacija, no sva suha i uvenula. Lišće je na nekim stablima potpuno pootpadalo po puteljku, što je bilo uznemirujuće, jer ni proljeće još nije prošlo. Njen je konj tihim hodom prelazio preko tih kamenčića i šušakava lišća. Tu i tamo naišla bi na nevidljivu paučinu, ali sa vrlo velikim i vidljivim paukom na njoj. Bojala se paukova, zapravo.

Ne znajući zašto, prisjetila se Bisira. Njega je rodila prije Mihaela, tijekom Oštne zime, kako su to davno doba neki zvali. Prije trideset i sedam godina, kada je ona sama imala šesnaest te nosila Bisira u trbuhu, prema pričama davnih Pripovjedača, na Erion su se tada okomili čarobnjaci Dvorca Pet Vrhova. Erion je deset godina bio okovan snijegom i ledom, a nitko nije zapravo znao zašto. Bisira je prve tri godine othranjivala dojilja, iz razloga što je Roana od hladnoće izgubila mlijeko. Glad je vladala tada, u Erionu, a nije bilo nigdje nikakve lovine ili šume uopće. Sve je bilo smrznuto. Kada je prošlo tih deset godina, a Erion se ni iz kakvog razloga opet vratio na staro, došlo je vrijeme da Bisir ode na izobrazbu morala u Barg.

Nekoliko godina nakon Bisira, u Barg je pošao i Mihael. Prvih par godina u Bargu su sa svećenicima živjeli zajedno, no tada je Bisir odlučio odreći se svojeg prava na prijestolje, nakon čega je otišao u Stehhim u hram Mordaniusa na doživotnu službu.

Čim je doznala da je Mihael ostao sam, poslala je najbližeg prijatelja, Prvog Učenjaka, Hatora, da mu tamo bude zamjena za obitelj. Kasnije je doznala da

su redovnici smaknuli njegovu kćer. Onog trena kada je to čula, osjetila je kao da ju je netko udario nečim po glavi najjače što je mogao. Tih dana neprestano je ronila suze...

“Kraljice!”, začuje se Gorymus. “Rimmarion na vidiku!”

Roana se istragne iz razmišljanja, te osvrne. Shvatila je da je snatrla o prošlosti toliko snažno da je izgubila pojam o vremenu. Čim je malo bolje pogledom pregledala prizor oko sebe, uvidjela je da je još uvijek među planinama.

No daleko pred njom bila je nepregledna ravnica puna koliba i malih potoka, mlinova i polja sa usjevima, koja su seljaci obrađivali bez obzira na sve.

Rimmarion je bila ogromna zemlja.

HATOR

Nakon cjelonoćnog mukotrpnog jahanja, oko podne su došli do Avana. Ako su imali ikakva predviđanja da je taj grad i dalje veličanstven, ta su predviđanja pala u vodu.

Avan je očito pogodila kakva prirodna katastrofa, čim je postao oličenje ruševnosti. Nekada jedan od najbogatijih gradova kraljevstva Dvorca Pet Vrhova sada je izgubio svaku nadu da će to ikada ponovno biti. Stotine običnih ljudi, puka, pomagali su radnicima u uklanjanju komada kamenih blokova sa zemlje, prenošenju tisuće tona porazbijanog škrljevca, slaganju dijelova porušenih granitnih zdanja na ogromne hrpe...

A iznad svega toga, na onim zidinama koje su preostale, na kolčevima su sve nadgledale odrubljene ljudske glave.

“Banda.”, Thar Pukovnik je rekao kada su dojahali bliže ruševinama. “Prije nego je nastao red, zasigurno su harali banditi.”

Dojahavši do zidina, Thar Pukovnik pride jednom graditelju koji je nadgledao ostale koji su nosili kamenje.

“Zdravo, dobri čovječe.”, pukovnik Thar ga pozdravi. “Što se ovdje dogodilo?”

“A što ti misliš?” ovaj će gnjevno. Thar Pukovnik shvati da ne bi bilo mudro pogađati što.

“Špirit je još u gradu?” upita ga promijenivši temu.

“Nemam pojma. Ovo sranje od gradnje nadgledam već deset sati, a oni prokleti tesari nikako da počnu sa konstrukcijama. Bogovi, hoću li više otići na počinak!”

Thar Pukovnik odjaše od čovjeka, odlučivši ga ostaviti na miru. “Može li se ući u grad?” Hator upita Thara kada mu se ovaj dovoljno približio.

“Ne znam.” Thar Pukovnik odgovori.

“Idem ja provjerit!”, Ser Mitur reče i sjaše sa svog konja. “Pridrži mi uzde.” reče Ser Parksusu.

Umornih je koraka kroz prašnjavu travu prišao mjestu gdje je nekoć vjerojatno bio ulaz u grad. Prekoračivši nekoliko kamenčina i gomilu cigli, došao je do očišćene, no uništene gradske kaldrme.

Osvrnuo se oko sebe, ne mogavši razlučiti osjeća li gađenje spram tolikog barbarstva ljudi da uništavaju bez ikakve grižnje savjesti građevine koje su godinama bile podizane, koje su bile natopljene tolikim stotinama litara znoja radnika izuljanih dlanova i suncem ispržene kože, čija je utjeha bila da će se ljudi jednoga dana moći diviti djelima njihovih ruku, ili spram tolikih pakosnih, nepotrebnih ubojstava običnih ljudi, čija je nepomična tijela sada mogao promatrati među prašinom i kamenjem. Bili su to *ubijeni* ljudi, znao je.

Vjerojatnije je da mi se gadi i jedno i drugo, pomislio je.

Ali ipak, u svoj toj mržnji Ser Mitur je osjećao i neobičnu radost, jer Avan je grad neprijatelja – a neprijatelja valja uništiti.

“Hej!” povikao je kada je ugledao nekog stražara.

“Što je?” stražar mu odgovori.

“Je li ulaz u grad slobodan?”

“Vidiš li da je slobodan?”, stražar pokaže rukom prema ruševinama. “Ako ovo nije zakrčeno, onda se pitam što bi bilo da jest.”

“Znači, ne možemo ući.”

“Nisam tako rekao.”, stražar se doimao povrijeđenim. “Putnici su uvijek dobrodošli...”

“Sjajno.” Ser Mitur reče, te pomisli: *Zar je zbilja ostalo još čovječnosti...?*

“... za tri bakrenjaka po glavi.”

Dakle, nije.

MIHAEL

Postavivši sedlo na konja i uzjahavši životinju, nastavio je sa putovanjem. Jahao je kroz dolinu prema planinama koje su od njega bile udaljene nekoliko desetaka kilometara.

Dok je spavao, ništa nije sanjao, tako da se i probudio mrzovoljan. A ako je tada bio mrzovoljan, sada dok poskakuje na sedlu po smrztolini od vjetra, njegovi osjećaji su pravi misterij.

Dok su mu se uzde naglo otimale iz ruku, više žuljeva mu je prokrvarilo, a to je donijelo neizdrživu bol. Posvema jer je konj uporno odbijao biti miran.

Jašući konja, promatrao je daleke šumarke, nebeske oblake i beskrajnu stepu koja je vodila prema plavim odrazima planina. Dakako, vrlo dosadni prizori, što se Mihaela ticalo.

Od svih mogućih zvukova u kojima je mogao uživati, od pjeva saviunskih ptica pa do skladnog udaranja konjskih kopita, jedino što je čuo bilo je iritantno škripanje zakovica zahvaćenih korozijom na džokeju sedla.

Mrmljao je kletve. Bio je bijesan i boljela su ga leđa. Imao je osjećaj da će mu kralježnica puknuti na dijelove. Prokleta gangrena ponovno se inficirala. Još

uvijek je imao noćne more od onog trenutka kada mu je otpao komad trulog mesa sa noge; naježio bi se svaki puta kada bi na to pomislio.

Činilo se da krasta sprječava gangrenu da napreduje, no prije koji sat je ugledao zelenkasto - žuti gnoj koji je curio iz nje. Rana je gadno smrdjela, no to mu nije toliko smetalo koliko smanjena mogućnost kretanja zbog nje. A što je najgore, ako ga u Saviunu i izliječe, rupa od truleži na listu noge nikada mu neće zarasti. Osuđen je na vječnu hromost.

U sebi je opsovao Hatora. Taj čovjek, kojeg je toliko cijenio, izdao ga je. Kako je mogao dopustiti da ga takva bolestina napadne?

No to ne valja. Vjerovati nekome je štetno. Ta bolest zna stvoriti mnoge žrtve.

Sjetio se onih vitezova koje je upoznao nakon borbe sa Thargelionovim izvidnicama. Njihova borbenost i srčanost tijekom okršaja nikada ne bi dala naslutiti da će isti, kada dođe pravi rat, pobjeći iz vlastita grada.

Shvatio je da mu je majka imala pravo. Izdajice valja povješati.

Da je Hator bio obješen, kakva mu je kazna i trebala biti, vitezovi ne bi dezertirali, a sa njima i njihov pukovnik. Da je Thar Pukovnik ostao u Erionu upravljati strategijom, rat između Gavoja i Eriona ne bi odnio tolike žrtve.

Da je Thar Pukovnik upravljao vojskom, bili bi u prednosti. No postojalo je tu još nešto.

Baliste.

Sjetio se dana kada je promatrao gotovo beskonačne formacije balista podno erionskih planina. Sve su bile održavane i spremne za rat. No nešto ih je uništilo.

Nešto ili *netko*.

Nitko osim vojnika, vitezova, Učenjaka, kraljice i njega nije znao za položaj balista. Stoga je bila više - manje tajna gdje su se formirale, jer svi koji su znali za položaj bili su prisegnuti šutjeti o tome. No svejedno su baliste naposljetku izgorjele.

Jašući je shvatio. Nije Gavo taj koji uništava Erion, već su to sami Erionci. Dokle god u kraljevstvu nema pravih zakona, ljudi će činiti što ih je volja. Kao što bi mu otac, Gerbetus, rekao kada je imao četiri - pet godina: "Životinja van štaglja brzo postaje zvijer. Daj čovjeku slobodu i postat će gad, no zarobi ga i postat će ti prisni sluga."

Baš kako mu je otac rekao.

Erion je otvoreni štagalj, a zvijeri čine što hoće... kakve li ironije!

Poglavlje 40

GWATH



ošao je gavran sa pismom čarobnjaka Revona. Čarobnjak je u Areni upoznao nekog pomorca koji ga je pristao odvesti do Hil'guma za dvadeset bakrenjaka. Bila je to prava sreća, jer prošli brod nije bio dovoljno jake konstrukcije. Barem je tako rekao kapetan.

Znači, ubit će ga i opljačkati, a zatim mu tijelo baciti u more... divota!

Gwath je bio nervozan. Pijuckao je kuhano vino iz kaleža pred kaminom u kojemu je buktala vatra. Južni vjetar svakoga je dana bio sve jači, a i on sam se prehladio, tako da mu ne bi valjalo riskirati. Bio je umotan u udoban gunj punjen gušćjim perjem.

Pismo je bacio u plamen. Dokumenti su opasni - moćniji i od mača i od magije.

Kraj njega je stajao Urtes, čovjek od tridesetak godina. Gwathu je taj čovjek vrijedio manje od pišljiva boba, prije svega jer je jedan od rijetkih čarobnjaka koji posjeduje snažnu magiju, a ne upotrebljava ju.

Čisto iz arogancije, Gwath odnekud izvuče lulu, sa već nabijenim duhanom u bubnju, te ju upali pirokinezom. Prsti su mu i dalje gorjeli, no on nije htio utrnuti plamen.

Urtes ga je gledao srećom, radošću i veseljem jednakima kakvom komadu cigle. Vrata se kraj Urtesa tada otvore i u sobu uđe Eltiur. "Oprostite što smetam..." Eltiur promrmlja.

Zašto onda uopće smetaš? Gwath se upita.

"Što je?"

"Došao sam reći da ću ubrzo otići." Eltiur reče i pogleda Urtesa, koji je na to odmah izašao.

"Da?" Gwath sklopi dlanove i nagne se prema mladiću.

"Mord mi je zapovjedio.", Eltiur reče. "Više od toga ne smijem reći. Zlo je svuda, kazao je, tako da se mora paziti na tajnovitost."

"Bez brige.", Gwath reče i pljesne dlanovima. Na trenutak su obojica ostala bez zraka. "Sada možeš urlati, a nitko nas ne može čuti."

"Mord mi je govorio o nekakvom planu, ili tijeku događaja. Rekao mi je da neočekivane okolnosti zahtijevaju da odem."

"Kakve neočekivane okolnosti?"

"Kada bih barem znao. Vjerojatno je nešto u vezi Thargeliona. Možda zna za Morda."

"Thargelion.", Gwath promrmlja i sjeti se Revona koji je otišao moliti za podršku Hil'guma u ratu. "Ovdje si siguran. Ovo je Magis! Naš sustav obrane pomno je izgrađivan stotinama godina."

"Žao mi je, no ja moram poslušati Morda."

Žao? Gwath pomisli. Prepuknut ću od sreće ako odeš odmah sada!

"Stehhim. Rekao je da me tamo čeka sljedeća etapa učenja."

"Ali još nisi naučio ni destruktivnu magiju kako valja. Čak ni um još nisi sposoban stišati. No, dobro. Možda te Pripovjedač tome nauči."

"Pripovjedač?"

"On je tvoj sljedeći učitelj. Već smo se dogovorili."

Gwath je maknuo štit od prislušivanja. "Reci mi, kada ideš?"

"Odlazim danas."

Napokon!

Eltiur ga tada prijateljski potapša po ramenu, okrene se i, otvorivši vrata, ode.

Gwath je u svoj svojoj mizeriji tugovanja za učenicom, ustajanjem u ranu zoru i beskrajnim živciranjem, samo sjeo natrag u naslonjač pred kamin i nabacio smiješak na lice.

"Urtes!", vikne. "Vino!"

Meso Ajobbske nemani bilo je, začudo, ukusno, a Bellow ga je jeo sa užitkom. Strah od bezdana Ajobba polako je nestajao, mada će noćne more od toga imati ostatak života.

Zavaljen na tvrdom naplavljenom drvetu splavi, dok je Kalg kraj njega veslao, Bellow se, iako protiv svoje volje, prisjećao Magisa. Taj mu prokleti grad nije ni najmanje nedostajao, no on se svejedno pitao: *nisam li trebao ostati?*

Udišući miris Ajobba, Bellowu je pred oči sve snažnije dolazio san. Nije bio umoran, no nije bio ni odmoren.

Naposljedku je zaspao i, dakako, zbog toga požalio.

U snu se nalazio u svojoj odaji, u magičkoj kuli. Gledajući u prazne pergamente i razmišljajući kakvim tekstovima da ih napuni, kraj sebe je najednom čuo riječi jednog mudrog čovjeka, sa kojim je već jedanput ranije razgovarao.

Znaš li u što gledaš, Bellowe?

Svoj um, odgovorio je.

Čovjek je kraj njega stajao u tišini, pogleda uprtog u te pergamente. *Ne, rekao je. Gledaš u svoje planove.*

Znači, ja nemam planove?

Imaš ih, dakako. No oni su izgrađeni od stvarnosti nastale frustracijom. To nisu pravi planovi.

Kakvi bi onda trebali biti?

Čovjek uzme dugo pero sa stola i pruži mu ga. *Umoci ovo pero u tintu i počni pisati.*

Bellow učini kako mu je rečeno. Vrh je pera grebao po pergamentu, korak po korak stvarajući riječi i rečenice. Dugo je Bellow pisao, pustivši pero da vodi i pravi rune.

Pogledajmo što si napisao, čovjek napokon reče.

Bellow tada pogleda u tekstove na pergamentu; govorili su o satima i danima koji dolaze. Govorili su čak i o prošlosti.

Myrone, zašto si mi dao da pišem?

Nisam ti dao tek da pišeš, mladi čarobnjake. Dao sam ti nešto više.

Što to?

Uskoro ćeš shvatiti, čovjek reče. Za sada, zapamti prvu rečenicu.

Bellow pogleda na vrh pergamenta. Tamo je pisalo: *I tada ustade umoran čovjek te baci drvo u vodu. Spreman za dolazak...*

Dok je čitao, riječi su nestajale. Stoga nije pročitao do kraja. Crne su se rune na pergamentu tada počele međusobno stapati i vrtjeti u tamnom vrtlogu.

Nakon nekog trena, kada se vrtlog napunio svijetlim crvenilom, Bellow je otvorio oči.

“Prokleta glupav san...” promrmljao je te se primio za glavu, na čijoj je sljepoočnici osjetio pulsirajući bol.

“Sada si ti na redu za veslanje.” Kalg tada, namrštena lica, reče. Ispustio je veslo iz ruku i, osovivši se na noge, prišao Bellowu.

Bellow je tada problijedio.

Poglavlje 41

ELTIUR



oš se jednom osvrnuvši za sobom, izašao je iz Magisa. Bilo mu je mrsko putavati. Htio je zaspati i nikada se ne probuditi. Katkada je priželjkivao biti na mjestu Morda, onako u mraku i bez ikakvih obaveza...

No ništa od toga.

Iako to Eltiur nije bio u stanju shvatiti, Mord je bio taj koji je priželjkivao biti na njegovom mjestu. Lijepo dugo spavati, no čak i to vrlo brzo prođe, a kada se jednom probudi, dosada je gora i od smrti. A što se u ničemu može činiti osim razmišljati?

A razmišljati je oduvijek bilo najteže.

Vjetar mu je mrsio kosu. Pitao se koliko će li tek nemilosrdan i leden biti kada bude doista putovao?

Eltiur napravi još nekoliko koraka kroz stepsku travu, nakon čega se zaustavi. Pogledavši prema nebu, duboko je i drhtavo udahnuo.

Učini tako, začuje Mordov šapat u svojim mislima.

Prije nego što je išta više učinio, Eltiur je svukao sa sebe svu odjeću. Već sljedeći trenutak, uništio je realnost.

Potpuno hipnotiziran mješavinom stvarnosti i fikcije, počeo se smijati. Nije znao zašto, no nije više htio postati životinja.

U jednom je trenutku postao božanstvo.

Osjetio je zastrašujući bol kada su mu iz leđa počela izbijati krila crnih pera, prošarana krvlju i rastrganim komadima kože i mesa iz nastalih rana.

Krila su iz njegovih leđa izlazila polako, sve duža i duža. U početku su bila dugačka pedalj, zatim dva. Nakon nekog su vremena bila duža od tri metra.

Eltiur je trpio bol, no više nije bio siguran je li to doista on. Um mu se pomutio strahovito; destruktivna magija počela ga je obuzimati, a njen razmjer ludosti i čistog zla nije se mogao izmjeriti.

Nekoliko trenutaka agonije kasnije, Eltiur je raširio svoja krila, čiji je raspon bio tri puta širi od onoga Eltiurovih ruku.

Ono što se više nije moglo nazvati čovjekom, a vjerojatno ni Eltiurom, počelo je mahnito udisati zrak. Prsni se koš tog bića nadimao kao u kakve zvijeri.

Potrči, Mordov glas djelomično vrati Eltiuru njegovu prisebnost.

Eltiur tada napravi drhtav korak naprijed. Krv sa krila kapala je po travi kada je pokušao njima micati.

Potrčao je brzo poput vuka, a i režao je jednako. Počeo je osjećati krila kao dio sebe. Mogao je njima micati, te naposljetku i mahati.

Potrčavši još brže, krilima je napravio niz snažnih zamaha, nakon čega se vinuo u zrak.

Letio je brže nego kada je bio ptica. Šume i brežuljci, kao i potoci, sve je prolazilo pod njim dok je strahovitom brzinom išao naprijed.

KALG

Moralo je jednom i to doći.

Splav je ušla u tok jedne od ajobbskih struja. Bila bi to dobra vijest da ta ista struja nije bila puna plutajućih debala koja su samo čekala da razvale u komadiće neko plovilo.

Kalg je veslima pokušavao splav usporiti, no to nije vrijedilo ničemu. Sjetio se svih upozorenja ljudi koja govorila o tom jezeru. Pazi se, govorili su mu ljudi. I bili su u pravu, sada je to shvaćao.

Okrenuo se prema Bellowu. "Možeš li nas magijom usporiti?" vikne, jer Ajobb je bio preglasan.

"Mogu odbijati balvane. Voda je presnažna da bih mogao usporiti splav."

Debla koja su divljački poskakivala na vodi ubrzo su se počela udaljavati od splavi pod utjecajem Bellowove magije.

"Struja je sve brža!" upozori ih tada Tharon koji je, promatrajući podivljalu vodu pred sobom, pokušavao smiriti konje.

"Bitno je samo da su drva dalje od nas!" Kalg mu odgovori.

Splav je bila kao ljuška oraaha na vodi: pravilna struktura sprječavala je da se prevrne, a, opet, njome se nije dalo upravljati.

Podivljali Ajobb se pjenio od siline toka. Iako je Kalg svim silama splav pokušavao usporiti, struja ih je, bez obzira na to, samo nosila naprijed. Ako je bilo ičega dobrog u svemu tome, bila je to činjenica da će tako brže putovati. Osim, dakako, ako ne poginu. Kraj svih tih neugodnosti s kojima su se suočili, Kalg je ipak morao priznati da je ovo trenutak koji će se pamtit.

Dok je tako stiskao vesla u šakama i dok mu je znoj polako klizio niz leđa, htio ne htio, nasmijao se. Tada se iznenada sjetio i Derrinog smijeha.

Vjetar je postajao topliji. Splav je jedrila, ako se to tako može nazvati, na sve višim valovima koji su se stvarali niotkud, dok se nebo nad njima polako mračilo. U jednom su trenutku zagrmjeli gromovi, a tamni se oblaci počeli miješati u vrtlog koji je govorio da se sprema vraška oluja.

Sada se i Bellow počeo smijati. On je također bio umorniji od psa dok je magijom tjerao debala i ostala smeća dalje od splavi. U više je trenutaka kraj

plutajućih drva i granja ugledao i pokoji leš čovjeka kojega je Ajobb zgrabio sa svog pjeskovitog bezdana, iz vječnog počivališta.

Nešto, čemu nitko nije znao odgovor, očito se polako budilo.

Poglavlje 42

ROANA



obra vijest.”, Gorymus reče dojavivši do nje. “Odlučili su nam se pridružiti. Njih pet tisuća.” Povorka erionske i Gorymusove vojske nije se zaustavljala. Marš se nastavljao i kroz Rimmarrion. Bila je to zemlja bogata potocima, a ni na kišama bogovi nisu štedjeli, tako da su polja bila zelena, a njive plodne. Erion je ubirao visok porez na ljetinu njihovih seljaka.

“Čime se bore?”

“Svime. Oruđe služi jednako oružju. No nije to bitno, već srčanost. Ovim zemljoradnicima ruke su otvrdnule od rada, a ljubav prema domu povećala im je hrabrost.”

“Nije dobrota ta koja nam treba u ratu, Gorymuse, već razum. I najgluplji pate od pohlepe. A koliko znam, Gavo ima mnogo zlata.”

Gorymus mahne rukom. “Vjerujte mi, sve zlato Gavoja ovdje vrijedi manje od crnog pod noktom. Što će čovjeku zlato ako mu kuća i njiva gore, a obitelji vješaju?”

“Podcijenila sam te.”, Roana tada prizna. “Zašto sam uopće mislila da nisam? Ti si vidio izdaju Ser Reteka u jednom danu, dok sam mu ja vjerovala godinama... mislim da ćeš biti pravedan kralj.”

“Kralj?”

“Zar si mislio da ću prijestolje Gavoja ostaviti prazno kada jednom svrgnem Thoronova nećaka? Osim toga, ezerunski narod ne bi priznavao čovjeka kao gospodara.”

Gorymus ne odgovori. U pitanju je bila čast. Ne čast zbog obećanja da će jednoga dana biti gospodar, već čast što se nalazio kraj nekog tako nečovječnog. Samo nečovjek će gladnoga nahraniti, a žednoga napojiti – *nečovjek*.

Doista, bila je to čast.

“Nemam dovoljno riječi hvale, kraljice Roana...” rekao je.

Nasmiješila se. “Jesam li se ja tebi pridružila u propasti ili si ti to učinio meni? Ja tebi dugujem riječi hvale.”

A umjesto hvale, podarit će i ljudima i ezerunima kraj rata. Zadovoljno je slušala stupanje masivne vojske kojoj nije bilo kraja. U daljini su se vidjele skupine seljaka koji su se pridruživali pobunjeničkim vojnicima. Tisuće i tisuće ljudi, svaki sa istim ciljem.

Daleko pred njima isticala se jedna planina među gomilom drugih. Planina prema kojoj stupaju.

Planina Gavoja.

HATOR

Platili su porez za ulazak u grad, mada je to bilo krajnje nelogično jer ulaza nije ni bilo. Osim, dakako, ako se brdo ruševine naziva ulazom.

Kipara Abera su naposljetku uspjeli naći, no ovaj očito nije htio biti nađen.

Ljubičasti kolobari pod njegovim očima odavali su koliko dugo nije sklopio oka. Sve se vrijeme osvrtao da vidi promatra li ga tko. Činilo se i da je u kratkom roku naglo osijedio, jer mu je sada sijeda kosa bila tek tu i tamo prošarana pokojom crnom vlasu.

Iako nije mogao imati više od trideset godina, činilo se kao da je čovjek pred njima opasno zašao u pedesetu.

Ser Averg je, sa Ser Bolgom, Ser Tesejom i Ser Seltesom pošao provjeriti u kakvom je stanju grad, tako da su u redovničkoj kući ostali Thar Pukovnik, Prvi Učenjак Hator, Ser Parksus, Aber Špirit, Ser Salikus i Ser Viton.

Thar Pukovnik je očekivao da će Aber biti prijateljski nastrojen, no trauma je od njega načinila drugog čovjeka. “Što se točno zbilo u Avanu?” upitao je Abera.

Aber ga pogleda ravno u oči svojim tugoljavim pogledom. “Prokleta magija!” prosikće.

“Kakva magija?”

“Magija one budale, Eltiura Hurnovskog! Gad je raznio grad!”

Znači istina je, Hator pomisli. Mord se vratilo.

“Znaš li gdje je taj čovjek sada?”

“Ne.” Aber odgovori.

“A što kada bismo ga i našli? Kao da bi nam potrčao u zagrljaj.”, Hator reče Tharu Pukovniku. “Trebamo biti realni.”

“Svakako.” ovaj odgovori.

“Imaš li ikakvu pticu koja može prenositi pisma?” Hator se tada okrene prema Aberu.

Aber, kimnuvši i nešto promrmljavši, napravi nekoliko hitrih koraka do hodnika. Koraci zamru u susjednoj prostoriji.

Nakon nekog se vremena vrativši sa golubom među dlanovima, Aber reče: “Ovaj će putovati do Eriona. Pergament i tinta s perom su na polici.”

Hator potraži pribor za pisanje. Sve je bilo tamo gdje je Aber rekao da će biti. Napokon, kada je pergament bio rasprostret na stolu, a pero za pisanje umočeno u tintu, Hator je počeo pisati pismo Erionu.

MIHAEL

Pred njim se iz stepe uzdizao Gorgh, nekadašnja grofovija kojom sada vladaju brdski barbari. Bio je to kameni zamak okružen zidinama od zašiljenih debala, davno posjećenih u stepskoj šumi.

Bio je umoran i prljav od putovanja. Dojahavši do masivnih drvenih vrata koja su čuvala dvije bradate i oklopljene gromade od ljudi sa mačevima za pasom, sjahao je sa konja.

“Zdravo, dobri ljudi. Ima li u ovom gradu kakav krevet gdje putnik može odmoriti kosti?”

Stražari se međusobno pogledaše i nešto promrmljaju.

“Obers i'm orz syt i'm orz ogguis.” reče jedan.

Drugi se nasmije. “Ozu garir obest Enzolaritian?”

Mihael ih prekine: “Je li ulaz slobodan?” upita ih.

Oni ga pogledahu, a jedan zatim pruži otvoreni dlan. “Zlatno.” reče izobličeni naglaskom.

Mihael nije imao ni bakrenjaka, a kamoli zlato. “Imam samo ovo.” reče isukavši kukri te im ga pruživši.

Jedan od njih uzme kukri i na trenutak ga promotri. Mihael se pitao o čemu ovaj razmišlja. Sada, kada je nenaoružan, bez problema bi ga mogli svladati i uzeti mu konja.

No nije se dogodilo ništa takvo. “Upadaj.” reče mu jedan od stražara i nešto vikne nekome unutar zidina. Koji trenutak kasnije, vrata su se počela podizati.

Mihael tada uzjaše konja i laganim hodom uđe u grad. Nitko se nije obazirao na njega. Za razliku od drugih gradova, ovaj je pripadao brđanima, tako da Mihael nije mogao ugledati nenaoružanog čovjeka.

Cesta je bila od gruba kamena, dok su kuće uz nju bile visoke, drvenih struktura podignutih na temeljima od bijelih stijena sa juga.

Nije mu dugo trebalo da nađe gostionicu. Crnom bojom naslikana medvjeda glava na visećem drvenom znaku nije toliko odavala da je to gostionica, koliko su to činila dva pijana čovjeka koji su bljuvali po putu.

Mogao je otići, ili učiniti bilo što drugo. No ovo mjesto ga je privlačilo.

Stoga je pošao do gostionice.

GWATH



akle oružje kojim čovjek može napasti ujedno je i jedino koje čovjek uopće može posjedovati: znanje. Jer rat boga i gospodara izvan je pojma vremena, prostora i stvarnosti.

Nije dovoljno bogu shvatiti prošlost i budućnost gospodara, pa čak ni sva njegova stajališta, želje i poroke, da bi ga mogao pobijediti. Potrebno je, dapače, na trenutak postati gospodarom. Bog koji je oduvijek samo bog, i ništa drugo, ne može se nazvati bogom, jer sam bog nastaje kajanjem. A bez shvaćanja i samog bivanja grešnim gospodarom, ne bi bilo razloga kajati se.

No što je tada znanje? Što li je toliko bitno i snažno u njemu da može i gospodara smlaviti? Da može smrt prevariti, pa čak i postati smrću?

Ako je tolika moć znanja, kako li stane u sam svemir? Jer to silno oružje koje sve pred sobom u prah mrvi ipak mora imati izvor... no eto, nema ga. Zato, uopće doći na prag znanja, iako je cilj onoga koji za njime žudi, nije svršetak jednog putovanja prema savršenstvu, već upravo suprotno! Ta tek tada počinje prava muka i bitka, lijevanje znoja i dovođenje pameti do bolesti!

Zlo jest veće od dobra, to je doista istina. Strašnije je i silnije, kao lav spram mrava; kao čovjek spram svemira!

No ipak, što će prevagnuti ovisi o odluci pametna čovjeka – a pametan čovjek donijet će pametnu odluku. Stoga izlika da se ne može dalje i nije ništa više od izlike, jer dokle je postojanja, posustajanje ne dolazi u obzir. Recite mi, onda, dragi ljudi Enzolarta: jesam li sve ovo tada govorio uzalud?"

“Gospodaru”, Gwath se najednom trgne iz transa čitanja svitaka Svetog Myrona. U odaju je ušao Urtes, “stiglo je novo pismo iz Arene.” sluga je rekao.

Gwath ustane iz naslonjača pred kaminom u kojemu je vatra veselo gorjela. “Pismo?” promrmlja.

Urtes je u ruci držao mali papirnati smotuljak, koji je tada pružio Gwathu. Rastvorivši pismo, Gwath je nervozno pogledao njegov sadržaj.

Nešto nije valjalo. Smotuljak mu ispadne iz opuštenih prstiju.

Čarobnjak Revon je mrtav.

Gwath tada, najednom neobično miran, sjedne natrag u naslonjač. Nije ga pogodila smrt Revona. Pogodila ga je istina.

Niti jedan od čarobnjaka, ma koliko god ih slao, očito neće živ stići do Hil'guma. More je previše bijesno za plovidbu, a Thargelionovi su magovi suviše upleli svoje prste u njegovu ponašanje. Potrebna je snažna magija da se ono zauzda. Magija kakvu u Magisu jedino on posjeduje.

Već je odlučio. Usud Enzolarta ovisi o pomoći Kessyra. Ili će poći u Hil'gum, ili će čekati da Thargelion napadne i uništi Magis.

To čak i nije izbor.

“Svitak i pero!” zareži.

Urtes brzim koracima otiđe te se nakon nekog trenutka vrati sa praznim svitkom, perom i tintom.

“Sutra odlazim.”, reče mu Gwath. “Ako se vrati, daj ovo što ću napisati čarobnjaku Bellowu. Ovo je samo za njegove oči.”

Urtes kimne.

“A sada odlazi!”

BELLOW

Bio je iznenađen. U najmanju ruku.

Splav je očito plovila tolikom brzinom da su već uplovili u ušće.

Ušće je bilo divlje. Voda se sve vrijeme pjenila. Virova je bilo posvuda, a struja se isprepletala sa stotinama drugih, tjerajući time splav da konstantno poskakuje na vodi.

Pred njima je bilo i nekoliko velikih virova, toliko velikih da im je širina sezala kilometre. Vrtjeli su se ogromnom silinom, tjerajući sa sebe i jutarnju maglu.

Neki su dijelovi splavi u međuvremenu popucali i otpali, a konji su pravili dodatne probleme njišteći i propinjući se. Kalgu je panj koji je iznenađa iskočio iz vode razbio jedno veslo, tako da im ničemu više nije vrijedilo ni ono drugo.

Dok se Tharon molio bogovima, a Kalg razmišljao o svom tužnom i jadnom životu, jedino na što je Bellow pazio bili su ostali panjevi koje je magijom tjerao dalje od splavi.

Odavde su se mogli vidjeti tmurni obrisi Šume tame, mjestu u koje se nitko od ljudi nije usudio zaći (jedino su Erionci u Šumu tame zalazili zbog drva za izgradnju balista, no tek na samome rubu). Šuma tame bila je udaljena od njih najmanje trideset kilometara, no s obzirom da je to bila šuma visokih borova i sekvoja, jasno su je vidjeli.

Na ovome bi im zasigurno zavidjeli ljudi u krčmama. Ovakvi su pothvati bili česta tema mornara koji bi se hvalili svojim putovanjima. Govorilo se da ima vodenih zmajeva u vodama Ajobba, sa više od pet glava i ustiju punih oštrih zuba, koji su bljuvali topljeno zlato.

No sve te priče i nisu im baš bile od pomoći. Nije ugodan osjećaj stajati nad površinom vode, a ne znajući što je pod njom.

Razmišljajući o tome, Bellow je bacio pogled prema obali, daleko pred sobom. Nesumnjivo je prvih desetak kilometara između obale Ajobba i Šume tame bilo sačinjeno o pijeska, jer nikakvih obrisa stabala nije vidio tamo.

Pustara.

Baš kada je to pomislio, učinilo mu se da je ugledao obris nečeg drugačijeg. Bila je to skupina ljudi.

Oni nam mogu pomoći, pomisli. Nije bilo vesala, jer su oba naposljetku završila u vodi. No Bellow je mogao upotrijebiti ono malo energije što mu je ostalo da ih pogura magijom.

Ustavši, Bellow je zgrabio svoj čarobnjački štap. Pruživši vrh štapa prema skupini ljudi koju je ugledao na obali koja je dijelila Šumu tame od Ajobba, dozvao je Vjetar.

Vrijeme stane, a Bellowa prožme hladnoća. Osjetio je u tom trenutku jeziv osjećaj zaustavljene krvi koju je njegovo srce tek polovično izbacilo u jednom snažnom otkucaju; ta se krv sledila usred trzaja i ulaska u arteriju.

A zatim zavlada ledeni glas:

Što je, smrtniče? Zar ti nisam pomogao sa razbojnicima?

Vjetre, zadnji te puta ištem. Molim te, poguraj nas.

Učinit ću to, Vjetar je nakon trenutka hladne tišine rekao. *No poslušaj: moli bogove, a ne mene.*

Poglavlje 44

ELTIUR



Stigao je pred Stehhim. Sletio je u travu daleko od zidina da ga stražari ne bi primijetili i, uvjetovano jakim bolom, uvukao krila natrag u kičmu. Ishod svega bila je obamrlost, umor i krv. I ruke i odjeća i leđa bili su mu uprljani sasušenom krvlju. Vrativši svoje tijelo u prijašnji oblik, kakav je bio prije nego je uništio realnost, Eltiur je kleknuo na koljena i tiho kriknuo od nepoznatog osjećaja odrješenja boli.

Kraj svih muka bilo je bitno jedino to da je stigao. Po svoj prilici, ovdje se nalazi netko tko će mu biti učitelj tijekom sljedeće etape učenja, dakako, ako je Gwath govorio istinu.

Stehhim je bio grad drugi po veličini u Enzolartu, sa tri puta više stanovnika od Avana. Posjed Thargelionova stratega, Neurija. Zidine grada bijahu podignute od kamena dopremljenog iz saviunskih planina.

Prije nego je prišao zidinama grada, Eltiur je na sebe navukao čarobnjačku halju. Na zidinama su stražarili strijelci, dok su se kraj njih uzdizali katapulti.

Svaki je katapult već bio napet, što znači da nije bilo vojske koja bi mogla napasti Stehhim na prepad.

Eltiur priđe stehhimskim dverima. “Uđi kroz bočna vrata!”, začuje se glas sa zidina. “Nećemo se umarati i podizati glavna bez razloga.”

Doista su kraj ogromnih vrata bila i druga, manja. Vrata se tada otvore, a pred Eltiura stupi oklopljeni čovjek, koji je smrdio po znoju i nekoj nepoznatoj vrsti sira kojeg je zasigurno maločas objedovao.

“Pet bakrenjaka.” stražar je rekao.

“Pet? U Avanu su tražili-”

“Ovo je Stehhim, ne Avan. Pet bakrenjaka... ili će biti zlatnici.”

Inwog se pod Eltiurovim prsima tada zagrije. Tresla mu se pod kožom. Eltiur se vraški borio da ogrlicu smiri. Nije htio da Mord izađe iz nje i učini ono što je učinio Avanu.

Magija mu se sve manje sviđala.

Drhtavom je rukom pročeprkao po džepovima. Ako je od Gwatha i dobio kakav novac, nije se mogao sjetiti gdje ga je stavio, ili je li ga uopće ponio. Naposljetku su njegovi prsti napipali šaku novčića. Izvukavši iz džepa pet bakrenjaka, Eltiur je neobično brzo usrećio stražara.

“Dobrodošao si u Stehhim!” stražar se, uzevši novac od Eltiura, naceri, te ga povede kroz kratki hodnik u zidinama, sve dok nisu stupili na ulicu grada.

Eltiur je tada ugledao kipove koji su se najednom pojavili pred njima; njih trojica, svaki viši od dvadeset metara. Jedan je kip predstavljao starca duge sijede brade i zamišljena pogleda na izboranom licu, koji je u ruci držao munju. Drugi je, pak, bio potpuno nag i mišićav, sa zadovoljnim smiješkom na licu.

Treći je kip bio umotan u krzno, također duge kose, no bez ikakvih očiju. Bio je širi i veći od onog drugog.

Ali još je nešto bilo posebno na njemu: oko vrata je nosio ogrlicu.

“Tri Božanstva...” Eltiur šapne, promatrajući ih i diveći im se.

Tri kipa okruživala su staro stablo hrasta. Eltiur je opčinjeno koračao po popločenom putu, prilazeći kipovima poput uplašenog psa dobroćudnom čovjeku. Pruživši ruku, Eltiur je dotaknuo kameno stopalo onog nagog.

Kamen je bio hladan poput leda.

“Hez.”, reče neki starac kraj njega. “To mu je ime. Arogantan je, a upravo to će ga odvesti u propast.”

Eltiur znatiželjno pogleda nepoznatog starca. “Tko ste vi?”

“Ja sam Pripovjedač. Gwath mi je pisao. Tvoj sam sljedeći učitelj.”

Starac je bio gotovo potpuno bez kose, izborana lica i vodenastih očiju prošaranih bijelom mrenom.

Pitam se, zašto moram prolaziti kroz sve te etape učenja? Eltiur tada pomisli.

Zato što moraš biti spreman, Mord odgovori. *A na što spreman – to tek imamo vidjeti.*

Iznenadni zapuh snažnog vjetra odnio ih je daleko. Neprirodno visoki valovi dogurali su ih čak do obale koja je počivala kilometrima dalje.

“Hej!” Bellow viknu, sav zadihan kada je zgrabio uzde Munje i skočio sa splavi u metar duboki plićak Ajobba. Kalg i Tharon krenu za njim.

Skupina koju je Bellow još ranije zapazio im je prišla kada je on povikao. Bile su to sve redom namrštene, vitke i visoke osobe iz kojih je snažno zračila gadljivost.

“Vi ste ljudi.”, reče jedan, njima najbliži. “I govorite enzolarski.”

“Dakako.”, reče drugi. “Vjetar je i dalje ustajala mirisa.”

“Trebaju li pomoć?”, upita treći te nakon toga odmah reče: “Ne trebaju. Oni koji su pobili demone mogu i ustati iz plitke vode.”

Bellow ih začuđeno pogleda, polako dolazeći do daha. Bio je mokar do kože i umorniji od psa. “Pomozite nam!” reče.

“Mislim da hoće da im pomognemo?”, upita onaj prvi. “Kapi, ima li koristi?”

“Ima.” odazva se taj koji se očigledno zvao Kap.

“Kako ćemo im pomoći? Hoćemo li ih nositi?”

“Ne. Smrde.”

Spodobe su imale jednake glasove. Bellow se zbog toga naježio, pitavši se usput kakvi su inače njihovi međusobni razgovori. *Sigurno prilično dosadni.*

“Hoćemo li im nositi konje?”

“Ne. Teški su.”

“U redu. Dajmo im moralnu podršku.” naposljetku jedan od njih reče, a ostali se složše sa njim.

“Prokletstvo, ovi su ljudi!” Kalg je zarežao dok je izbavljao svog konja iz mulja.

“Netko je lud?” upita onaj Kap.

“Da!” Kalg reče, konačno oslobodivši životinju.

“Mi smo *Horm renwh rebir.*” reče jedan.

“Što?” Bellow se upita nije li krivo čuo, jer znao je značenja tih riječi.

“Ljudi nas zovu Bezdušnici.”

ROANA



Zabiris je znao da je erionska vojska udarila prema Gavou, tako da je ezerunska vojska spremno čekala pred zamkom na vrhu planine. Roana se na Gorymusov zahtjev povukla u začelje, među erionske strijelce.

Tri vojske sada su stajale svaka na svome mjestu. Tisuće života; svaki razmišlja i svaki je uplašen. Sama Roana pitala se hoće li preživjeti dan.

Gorymus je jahao na konju pred svojom vojskom koja je pruženih kopalja čekala na pokolj. Njegova je vojska stajala u tišini.

Roana je promatrala Gorymusa, koji je uzdignute glave pogled držao prikovanim za neprijatelje. Zнала je da pod svojim oklopom drhti od straha pred vlastitim krajem.

Tada je na svome licu osjetila suze, koje je istog trena otrla rukavom.

Zasigurno sam odabrala pravedna kralja.

“Do tuda smo im dopustili, dalje nećemo. Zlo danas prestaje.” začula je Gorymusa tiho govoriti sekundu prije nego je potjerao konja u napad. Sablju je pružio visoko u zrak i zagrmio: “Zlu je kraj!”

Nekoliko trenutaka kasnije, i ostali su ezeruni pošli u napad. Bio je to splet glasnih urlika krvožednih vojski. Dok se Gorymusova vojska uspinjala na planinu, Gavonska se spuštala niz.

Roana se okrene prema erionskim strijelcima. “Pripremite strijele!”

Stotine je gorućih strijela već sljedećeg trena ispaljeno u zrak prema Gavou. Ficuka strijela nije bilo. Obavijao ih je tek neobičan zvuk sličan guđenju struna.

Nije vjerovala da se to događa. Najednom ju je, poput udarca, natopila mrzost prema Gavou, Zabirisu i njegove vojske.

Iako ju je Gorymus savjetovao da ostane na sigurnom, iza svojih strijelaca, Roana je ipak odlučila, ako ništa drugo, barem pokušati svojim čelikom zadati ranu neprijateljima.

Stoga je, čvrsto primivši svoj dugi dvoručni mač, potjerala svog konja prema boju.

Dvije ezerunske vojske sudarile su se, drobeći se međusobno. Odmah su pale desetine od pruženih kopalja. Gorymus je gazio neprijateljske ezerune svojim konjem, koji je svakim korakom bio sve umorniji. Naposljetku, kada ga je sva ta krv oko njega opila, skočio je sa konja i počeo sjeći sabljom svakoga koga bi ugledao. Režao je poput životinje. Pljuvao je i psovao, sve bjesniji.

Prljava lica koja bi ugledao, bez milosti bi sasjekao. Ljutiti su grmjeli, a ranjeni vrištali. Svi su bili okupani krvlju koja je lijevala poput kiše. Gorymus je

svom snagom zamahivao sabljom, zabijajući i ubadajući, zatim urlajući od ledenog zadovoljstva kao da je riječ o bolesnoj igri. Njegova oštrica bila je njegov dio tijela; parao je kožu i meso njome, udarao jabučicom lomeći kosti te neumorno nastavljao dalje.

Neki ga je ezerun pokušao ubosti kopljem, no Gorymus je ubod izbjegao te neprijatelju odrubio glavu. Pustivši ezeruna da se beživotno sruši u travu, u luku je posjekao sljedećeg, proparavši mu trbuh iz kojega je tada skliznula utroba.

Zarežao je i odbio udarac još jednog neprijatelja, kojemu je nakon toga oštricu sablje zarinuo u lice.

Najednom je osjetio hladnoću, kao da ga je netko pljusnuo vjedrom ledene vode. Spustivši pogled prema svom trbuhu iznenadio se kada je ugledao krvavi vrh mača koji je iz njega virio.

Urliknuvši od silne boli, čvrsto je stegnuo balčak svoje sablje i, okrenuvši se, zabio njenu oštricu u vrat onome koji mu je zario mač u leđa.

Izgubivši snagu, pao je na koljena, no sablju iz ruke nije ispuštao. Na travi su oko njega bili komadi slomljenih kopalja, isavijanih dijelova oklopa, ulubljenih štitova i razbacanog prstenja rasječenih žičanih košulja. Gdje god bi pogledao, ugledao bi ubijene: rasječene udova ili izbodene oštricama. Ugledavši ezeruna pregaženog konjem, kojemu je buzdovan bio zabijen u raskoljenu glavu, Gorymusov se vid zamutio, a glasovi oko njega postali su izobličeni.

“Gorymuse!” začuje nečiji glas, a zatim i urlik, te zvuk oštrica koje sijeku meso.

“Gorymuse!” osoba ponovno vikne. Dok je polako zaklapao oči nemajući više energije niti da ispljune krv, zadnje što je ugledao bilo je lice jednog od njegovih vojnika.

Tada je osjetio da ga netko podiže. U glavi mu je bubnjalo, dok mu je krvava rana na trbuhu pulsirala.

“Gotovo je!”, glas poviče. “Potukli smo ih! Povlače se!”

Gorymus se prisili otvoriti oči i upiti taj predivni trenutak. Tisuće leševa utopljenih u krvi ležalo je razbacano po padini planine. Svaki je leš nekada disao i osjećao. Svaki je bio uplašen dok ga je smrt grlila i svaki je, umrijevši, ostavio izraz lica.

Neki su izrazi bili bijesni, a neki nedokučivi. No svaki je gledao u zamak Gavoaa.

Takvima je u cilju da dom bude zadnje što vide.

Pogledao si je ranu. Crijeva su mu poput zmija izlazila iz posjekotine, zajedno sa krvlju i gnojem. Čudio se koliki je smrad svega toga bio. Bacivši pogled u daljinu, ugledao je kraljicu Roanu, koja je promatrala dveri Gavoaa. Danas su se svi dobro borili, a takvih bitki više neće biti.

Ne mogavši više gledati, Gorymus je zaklopio oči.

Putovanje nije moglo čekati.

Sa narednicima vojske Dvorca Pet Vrhova nisu mogli pregovarati, jer ovi nisu smjeli donositi odluke u ime kralja, tako da im je nastavak putovanja bila jedina opcija – uz povratak i smrt, dakako, ali o tim drugim opcijama nisu mnogo razmišljali.

Otkako je Ser Mitur dao potkovati svoga konja, ta je životinja kroz stepu jahala bez poteškoća, i svatko se trudio ne uspoređivati sklad tog konja sa onima drugih, jer samo bi se razočarao kada bi uvidio u koliko su lošem stanju potkove ostalih konja. *Valjda će izdržati do Dvorca Pet Vrhova*, bila je pomisao Thara Pukovnika. *Morati će.*

Hator, dakako, nije razmišljao o istome. Njemu se činilo da je bitan jedino pokušaj; ako imaju hrabrosti putovati do neprijatelja da bi od njega još zatražili i pomoć, tada nije bitno koliko im dobro jašu konji – nitko im ionako neće zahvaliti kako god da se putovanje odvijalo. A što se tiče naredbe Thara Pukovnika da se potkuje samo jedan konj – tome je prethodila pomisao: *Dovraga, nemamo dovoljno novaca!*

Doduše, kipar Aber im je dao nekoliko zlatnih novčića u Avanu, ali sve su trgovine Avana bile porušene ili opljačkane. Zapravo, Avan ih je sve razočarao, jer u njima je ipak tinjala pomisao da postoje neznatne šanse da je Avan kraj njihova putovanja.

No, bilo kako mu drago, o tome više nije bilo smisla uopće razmišljati.

Nije bilo više smisla razmišljati o čemu. Kada su vidjeli vojsku Dvorca Pet Vrhova kako drži Avan, nitko nije isključio mogućnost da ta ista vojska nastavi dalje. Doista, Erion je već na koljenima i nitko se ne bi čudio da padne od tako malene vojske. Sve što je trebalo, bilo je da vojska nastavi dalje.

O tome je Hator razmišljao. I to je bio jedan od razloga zašto mu je bilo hladno.

Pomisao na kraj Eriona Hatoru je bila gora od kraja njega samog. *Toliki ljudi, mislio je. Kada bih mogao, dao bih sebe za taj grad... ali to ne mogu.*

Preostalo je tek putovati.

Bilo od nemilosrdnog vjetra, ili od čega drugog, kaplja suze Hatoru se kotrljale niz lice.

Već je prošlo nešto više od sat vremena otkako su izjahali iz Avana, tako da se spustila noć. Pješačiti po mraku učinkovit je način putovanja, no za jahanje po mraku, i to kada nema mjesečine, čovjek mora biti nečim zaluden.

“Ulogorimo se ovdje.” glas Thara Pukovnika tada odjekne kroz tamu.

Hator do njega dojaše te sjaše na meku travu. Istog se trena protegnuo, na što su mu zapucketale kosti.

Ser Tesej je zapalio vatru, dok su ostali za to vrijeme podigli šatore. Vatra se pojačala vrlo brzo, na čemu je Hator bio vrlo zahvalan. Kosti su ga boljale, kao i svakoga od njih, vjerojatno.

Ser Parksus je još u Avanu od nekog prosjaka kupio tucet ubijenih, no velikih i svježih štakora, tako da su se male životinje već pržile nad vatrom šireći uokolo gadan smrad spržene dlake.

“Ako ništa drugo, noć je lijepa.” Thar Pukovnik reče smjestivši se kraj Hatora.

“Da.”, Hator je na to odgovorio. “Takve stvari valja promatrati...”

Pečeni štakori bili su ukusni, ali neslani. Hator se najeo do sita, nakon čega je legao na komad turovog krzna kojeg je Ser Parksus nedavno ulovio. Noć je bila mirna, što je za razliku od tolikih glasnih noći punih straha, kojih su svi redom doživjeli i previše, bilo čak ugodno.

Hator je promatrao oblake koji su zaklanjali mjesec. Ta ga je siva svjetlost koja se slabašno probijala iz tame podsjetila na kamenje, i to ne bilo kakvo. *Barg*, Hator je bio prisiljen pomisliti.

Odvratnost te citadele natjerala bi svakoga da se naježi, a vjerojatno tjera i same svećenike koji u njoj žive. *Ali ja imam odvratniju vezu sa tom citadelom...*

Kao što neki ljudi imaju mnoštvo sreće, tako ju Hator nema uopće. Ili se barem tako činilo, jer ono što je nastupilo bilo je sve samo ne lijepo sjećanje.

Poput lovca čekalo je sjećanje da obuzme njegov stari um, tjerajući ga čak da se zavara i pomisli da je zaboravio, ali ne.

Hator se ipak sjetio smrti svoje kćeri.

Mirra joj je bilo ime; dobila ga je od svoje majke koja se također tako zvala. Hator se nikada nije sparivao pred Trojicom, no prije nego je postao Učenjacom, imao je djevojku koju je ljubio i koja je umrla tokom porađanja njihova djeteta.

Odgajao je Mirru kako je smatrao da je najbolje. Želja mu je bila da i ona postane Učenjacom, mada žene ne mogu nositi takav čin. Kako god bilo, Hator je smatrao da bi on kao Prvi Učenjак mogao utjecati na glasove ostalih, tako da bi Mirra jednoga dana i mogla biti Učenjacom.

Život im je prolazio kao i svima drugima, sve dok ga kraljica Roana nije poslala kao pratnju svome mladom sinu, Mihaelu, u *Barg*. Bila je to teška odluka, pristati na takvo što, jer time je Hator otpisao sljedećih petnaest godina svoga života. Za njegovu je to kćer, pak, bila dobra prilika, jer u *Bargu* je među redovnicima mogla štošta naučiti.

Kako sam li se samo prevario! poput udarca biča preleti njegovim umom misao.

Kći mu je postala bludnica, koja je za teške vrećice srebrnjaka ispunjavala svaku od želja redovnika. Zarađivala je mnogo, no ne i dugo. Kako je ispalo, savjesniji redovnici opazili su je tijekom takvih djela, tako da nije prošlo mnogo nakon čega je završila svezana pod giljotinom.

Sjetio se njenog uplašenog pogleda. Tada nije mogla imati više od šesnaest godina, tako da joj hrabrost nije bila čelična. Ako ju je uopće imala. Tresla se i plakala, i ritala i otimala, no što god učinila, najstariji svećenik sveo je sve na jedno: ispuštanje konopa.

Promatrao ju je do posljednjeg trenutka. Mogao je čuti tihu škripu sječiva koje se u sekundi spustilo na njen meki bijeli vrat. Jasno je čuo kada joj je kost u vratu pukla, nakon čega joj se glava otkotrljala u košaru.

Blijed pogled njegove mrtve kćeri, to je sada pamtio i sa time pred očima sada je pokušavao zaspati.

A zaspao jest!

MIHAEL

Bilo je hladno, a vatra je u kaminu buktala. Mihael je sjeo za stol kraj nekog namrštenog čovjeka lica skrivenog pod kukuljicom, koji je iz krigle ispijao pivo. Sjeo je kraj tog čovjeka jer nigdje drugdje mjesta nije bilo; ljudi je u gostionici bilo barem dvadeset više nego što gostionica uopće može primiti. Začudo, to nikome nije smetalo. Razlog je Mihael doznao ubrzo, kada je upitao gostioničarku koliko duguje za pivo koje je naručio. Gostioničarka je na to odmahнула glavom.

Htio je upitati da mu pojasni, ali gostioničarka je samo položila kriglu piva na stol pred njega i otišla dalje, jer neki su je ljudi na drugom kraju gostionice dozivali. Gorghski ionako nije razumio, tako da mu je bilo svejedno.

“Besplatno je.”, tada je začuo hrapavi glas čovjeka lica skrivena kukuljicom kraj sebe. “Ljudi slave.”

Mihael preleti pogledom preko te prilike. “Zašto?” upita.

“Napadaju Gorgh.” bio je odgovor. Tek je sada Mihael shvatio da čovjek priča enzolartski. Kada je pomaknuo glavu, kukuljica je na trenutak dopustila pokazati čovjekovo lice, ali Mihaelu to ništa nije značilo. Čovjeka nije poznavao.

“Tko?”

“Čudno pitanje... ali neka; Thargelion nas napada. Deset tisuća vojnika uskoro će nam pokucati na vrata.”

Deset tisuća... Mihaelu je taj broj prolazio glavom. Nije znao bi li se brinuo zato što je jedno Pobunjeničko kraljevstvo napadnuto, ili osjećao olakšanje jer u pitanju nije Erion. *Ali deset tisuća!*

“Nekako si probljedio, čovječe. Zar je u pitanju šok zbog vijesti? Ne treba brinuti, jer Gorgh je golem grad.”

“Ali...” Mihael zausti, no ovaj ga prekine:

“Popij radije pivo”, čovjek je prijateljski rekao, “da ti vrati boju u lice. Blijed si poput kreča...”

Na trenutak se taj nepoznati čovjek zagledao u Mihaelovo lice, da bi zatim rekao nešto što je Mihaela natjeralo da se trgne: “Poznato mi je odnekud tvoje lice...” Namrštio se. “Reci da sam lud, ali čini mi se da sam te jednom već ugledao. Koje ti je ime?”

“Gorgh ima mnogo ljudi.” Mihael je već osjetio znoj na čelu. Nije mu bilo svejedno. U nadi da će naći razlog da promijeni temu, bacio je pogled na

gomilu obasjanu sa nekoliko gorućih uljanica, gdje je ugledao neku prostitutku koja je zavodila čovjeka pijanog koliko samo to može biti; čovjek jedva da je stajao na nogama.

Vratio je pogled na svog nepoznatog sugovornika. “Zašto želiš znati?” odgovorio je na pitanje neuljudno. Nije mu bilo ni na kraj pameti izreći svoje podrijetlo, a što se toga ticalo, čudio se što ga dosad nitko nije primijetio.

Čovjek se nasmiješio. “Ja sam Namršteni, u tom slučaju. Ili me barem ljudi tako zovu.”, neobično prijateljski promotrio je Mihaela, koji se čudio što se ovaj nije uvrijedio. “Ali nije bitno. U ovim usranim vremenima ne treba biti neprijatelj.”

“Ako ti tako kažeš.” Mihael se upitao da li da ode, ali tada je ugledao gostioničarku koja je u rukama nosila drvenu bačvicu čiji ga je sadržaj prilično zanimao.

Stoga je ostao sa tim Namrštenim i nastavio piti.



ije htio da itko dozna za njegovo putovanje u Hil'gum, a ponajmanje uhode iz Dvorca Pet Vrhova. Stoga je iz grada pošao u cik zore. Jedini koji je za to znao bio je dječak Bohhar, koji je sve vrijeme pokušavao držati korak s njim, usput ga moleći da i on pođe. Takvo bi putovanje dječaku nesumnjivo strahovito puno pomoglo tokom razvijanja znanja. *Kada je čovjek mjesec dana slobodan dužnosti i biva sve vrijeme na jednom mjestu, pokoji puta i otvori um te pusti da znanje u njega uđe.*

No ipak nije htio da Bohhar pođe sa njim, jer šanse da podijele sudbinu čarobnjaka Revona bile su prevelike.

Dok bude odsutan, naredio je jednom od čarobnjaka da se zatvori njegovu odaju i u njegovu ime iz nje izdaje zapovijedi. Bio je to jedan od težih zadataka za čarobnjaka petog stupnja, no drugog izbora nije imao.

“Ideš za mnom bez prava razloga, dječčače. Svejedno ćeš se vratiti natrag u grad.”

“Ako je Urtes pošao, zašto ne bih i ja?”, Bohhar upita. “Osim toga, u Magisu me nitko ne čeka.”

Gwath se namrgođeno osvrne. “Urtes? On je sada u svom krevetu daleko odavde. I ti bi trebao učiniti isto.”

“Ugledao sam ga kasno navečer kako jaše iz grada. Straža je možda spavala, no moje su ga oči uočile. Čeka vas, učitelju.” Bohhar se pobuni.

“Tražiš nevolje iako ti ne trebaju.”

“Samo želim poći. Usto, tko će vam praviti ljekovite masti kada vas uhvati kostobolja, ili štititi zlato od mornara?”

“Zlato sam znam štititi, a kostobolja me ne muči.”

Dalje su nastavili šuteći. Nešto više od sata kasnije, došli su do luke. Bio je to zapravo tek kameni mol, sa desetak uplovljenih ribarskih brodica, koje su se ljuljale na tamnoj površini valova mora.

Brodica kojom je Gwath trebao putovati isticala se najmanje. Urtes je očito dobro izabrao. Došavši do debele daske koja je spajala mol i palubu broda, Gwath se osvrnuo za dalekim Magisom. Ako pogine, taj mu grad neće nedostajati.

Šanse da pogine bile su jednake izlasku sunca u zoru, tako da nije ni mislio o mogućnosti vraćanja kući.

Valjda će Bellow biti dobar Vrhovni čarobnjak, pomisli.

“Dobro, idi sa mnom.”, povikne Bohharu stupivši na palubu broda. “Mada znam da ćemo obojica zbog toga požaliti.”

BELLOW

Trava bijaše ljepljiva, visoka i mokra od rose, no oni su svejedno kroz nju pješčili, što i nije bio problem gadan kao grmlje što je nenadano nicalo iz magle, korijenje na tlu među lišćem i blatom na koja su se stalno spoticali i,

najgore od svega, Zigorsi. Koja im je bila namjera nitko, osim dakako njih samih, nije znao.

Dok je Tharon zaostajao, a Bellow i Kalg se borili za svaki sljedeći korak, Zigorsi su hodali dugim i lakim koracima, krećući se skladno poput blagog povjetarca. Nikakvih zvukova šume nije bilo, tako da su Kalg, Tharon i Bellow osjećali kao da ono što im se događa nije stvarnost, već nekakva neobična zadovoljština Šume tame spram njihova neznanja.

“Gdje uopće idemo?” Tharon u jednom trenutku upita.

“Naar.”, Zigors Kap odgovori. “Dom kraljice Erona.”

Bellow zamišljeno spusti pogled, usput slučajno ugledavši šaku Kapa – bila je opečena. Pogledavši šake ostalih Zigorsa, ugledao je isto. Za to, naravno, nije mario, jer nije bila riječ o ničemu važnom.

“Erona? Ima li to kakve veze sa Pobunjenicima? Glavni im je grad Erion.”

“Ako čovjek nije shvatio, Bezdušnici nemaju imena, već se nazivaju po dijelovima okoline. Što je savršeniji prizor, to je Zigors koji ga je uzео za ime na višem položaju. Moje je ime Kap jer sam kraljičin najbliži sluga, stoga moje ime ima biti treće po ljepoti Bijelog Carstva.”

“Ali Erion nije stvar, to je kraljevstvo.”

“Kraljica se zove Erona. Eron je najljepši materijal, posebna kovina.”

“Gdje... odakle se eron iskapa?” Bellow upita.

“Nije li logično, čovječe? Pod temeljima Eriona.”, Kap reče i, očito nervozan, ubrza. Okrenuvši se prema Bellowu, tiho mu dobaci: “Mač na tvojim leđima od erona je iskovan.”

ELTIUR



Pripovjedač ga je zbijenim kamenim ulicama odveo do svog doma. Bila je to visoka kamena kuća, obložena majstorski tesanim drvetom. Ulice su ovdje bile pune lišća, koje je sa krošanja niskih stabala popadalo prerano, da bi zatim bilo nošeno povjetarcem među kućama.

Iako je bilo jutro, sa uličnih kamenih putova ipak se uzdizala sparina, što nije bilo toliko čudno s obzirom na brojnost ljudi koji su njima prolazili. Eltiur, koji se probudio u Pripovjedačevoj kući, bio je sav oznojen od vrućine.

Namještaj je u Pripovjedačevoj kući bio pun bogatih ukrasa. Grimizni debeli zastori i jarkožuti stolnjaci, pozlaćeni svijećnjaci i šarene tapiserije... ormarići su bili puni ukrašenog porculana, a naslonjači obloženi lijepo obrađenim krznima.

Ustavši iz kreveta i navukavši košulju, Eltiur je izašao iz sobe u kojoj je prenoćio te došao do drvenih stepenica koje su vodile do velike prostorije ispod, gdje su ga čekale police pune knjiga i naslonjači pred kaminima.

Tamo je, na jednom od naslonjača, sjedio Pripovjedač pušeći lulu.

“Dobro jutro, momče.”, Pripovjedač ga pozdravi. “Dođi, pridruži mi se u razmišljanju.”

“Tek razmišljanju?” Eltiur nije u potpunosti shvatio.

“I to je velika stvar, to držanje uma ispražnjenog.”

“Što?”

“Kada čovjek ne mari, on onda prepušta mjesto sreći. Daj da ti ispričam priču o Tyrromimusu, sinu Kessyra, knezu Dur'agema koji je živio prije gotovo pet tisuća godina.”

Stvori se stanka u kojoj Pripovjedač ponovno povuče dim i pogleda pred sebe. Iako je bio slijep, Eltiur je znao da starac u nešto gleda.

“Tyrromimus je bio otac dva brata koji su se često međusobno nadmetali. Braća su to činila da se dokažu u očevim očima. Tyrromimus je držao da bi se braća trebala smiriti, jer nadmetanjima se stvara mržnja. Niti jedan čovjek ne želi djecu koja se međusobno žele poubijati.”

Eltiur sjedne u naslonjač do njegovog. Pripovjedač je na trenutak utihnuo, da bi zatim nastavio:

“Kada ga sinovi nisu poslušali, bacio ih je u okove. Bili su svakoga dana zajedno, nepomični, u tamnici sljedeće polovice godine. Tyrromimus je mislio da će, provodeći vrijeme zajedno, braća postati složna, no prevario se. Kada su izašli, postali su gori nego ikada. Više se nisu nadmetali, već borili mačevima. Mrzili su se više nego prije.

Tyrromimus nije znao zašto se to dogodilo. Ne mogavši naći odgovor, počeo je tražiti savjetnike iz cijelog Hil'guma. Svi mogući Učenjaci i mudraci davali su mu savjete, no ništa nije pomoglo. Ako bi djeci dao zlato, oni bi kupili oružja od jačeg čelika. Ako bi im dao izgraditi dvorce, oni bi poslali vojsku jedan na drugoga i dvorce porušili. A kada im je obojici poslao najljepše žene iz kessyrskih bordela, oni su ih prodali u roblje.

Tyrromimusu su tada rekli za jednog mudrog pustinjaka. Knez je odmah tamo odjahao po savjet, no začudio se kada mu je pustinjač rekao da ne čini ništa. Povuci se, rekao mu je.

Knez je naposljetku tako i učinio, a ishod je bio taj da su braća pred navalom siromaštva otišla i zaposlila se kao štitonoše kralja, jer samo su o oružju posjedovali znanja. Kralj ih je ubrzo poslao u rat, gdje je jedan od braće poginuo. Onaj brat koji se vratio iz rata bio je, dakle, izdržljiviji i sposobniji, tako da mu je Tyrromimus drage volje predao vlast, te nakon toga zadovoljno umro. Hoćeš čaja?”

“Dakle, da bi se naučilo, treba ne razmišljati?” Eltiur upita sipajući vruć čaj u šalicu.

“Tako je.”, Pripovjedač reče. “U glavu stane mnogo stvari, no ne stane ih beskonačno. Neke su lake poput pera, tako da ih prvi zapuh vjetra izbací iz glave i tako stvori mjesta novima. No neke su stvari, poput trauma, ciljeva ili zla, toliko teške da se katkad uopće ne mogu ukloniti.”

Eltiur nije mogao da ne upita: “I, o čemu razmišljaš? Pitam, da ti se mogu pridružiti.”

Pripovjedač se nasmiješi. “Ovoliko koliko smo upravo razmišljali, neki ne uspiju niti u godinu dana. No iako je gotovo, današnje učenje tek počinje. Znaš li što je znao reći Sveti Myron? “Tijelo je poklon našoj duši da za nju upija dijelove okoline. Ako upijene stvari budu lijepe i kvalitetne, duša će otežati i

pasti te se razbiti na tvrdom podu, i po njemu ta dobra prosuti. A time će si, u konačnici, izgraditi raj.”

Poznavao sam Myrona, Mord tada reče. Bio je to dobar čovjek.

Eltiura najednom preplavi tmuran osjećaj koji je dolazio od Morda. Nije shvaćao zašto, no znao je da ne želi dublje u to zadirati.

KALG

Šuma je bila sve mračnija, a Zigorsi kao da to nisu primjećivali.

Kalg bi se osvrtao za svakim šumom koji bi čuo da nije bio umoran. Bolio ga je svaki mišić: na rukama od silnog veslanja, a na nogama od silnog pješaćenja. Neugodan bol prolazio mu je niz kralježnicu, no možda je to bio samo znoj.

Vjetra, dakako, nije bilo. Samo sparina od vlažna lišća, koje se pod toplinom sunca sušilo i u zrak puštalo jedva vidljivu, no toplu paru. Bellow bi svako malo bio prisiljen dozvati tihi povjetarac koji bi ih rashladio, no to nije bilo dovoljno.

“Magija ne pomaže.”, Kap reče. “Spora je.”

Iako je htio, Bellow se ipak nije pitao što bi moglo biti jače od magije.

“No čovjek ne shvaća.” reče tada neki drugi Zigors, na što Bellow upita: “Što ne shvaćam?”

Zigorsi ga pogledahu na to svojim velikim, poput smrti crnim očima. Izgledalo je kao da su ga mjerili. Bellow je čekao odgovor, no odgovor nije stigao.

“Ne.”, naposljetku će Kap. “Čovjek ipak ne shvaća. Šteta.”

“*Ovaj čovjek shvaća.*”, Kap će ostalim Zigorsima, pokazavši nakon nekog vremena rukom prema Kalgu. “On pozna gorčinu.”

Kalg tada shvati da Zigorsi misle na Derrnu. “Znači, to je vaš cilj?”, najednom se našao uvrijeđen i razočaran. “Dotaknuti dno?”

“Od početka putovanje počinje, a ne od kraja, Ogorčeni čovječe”, Kap reče. “Put je vijugav i trnovit, no put unatoč svemu.”

“Zašto vi ne dozovete Vjetar?” Bellow tada upita, jer je pomislio da ono o čemu njegovi suputnici razgovaraju nije daleko od pukog baljezanja.

“Vjetar je neposlušan.”, jedan od Zigorsa odgovorio je Bellowu. “Previše mudruje.”

Kalg je, probijajući se kroz travu, tada bacio pogled prema krošnjama sekvoja visoko nad sobom. Zigorsi mu se nisu sviđali. Nikada nije volio tajnovitost, a najmanje onu koja graniči sa ludošću.

Poglavlje 48

ROANA



obunjenička vojska rimmarionskim je seljacima prepustila da improviziranim otnovima razvale ogromne dveri Gavo. Začudo, sa zidina nitko nije ispaljivao strijele - a to je samo olakšalo ulazak. Roana je Gorymusa poslala rimmarionskim vidarima da mu zatvore rane te ih

namažu ljekovitim mastima. Niti dva sata nakon što su uništili vojsku Gavoja, erionski strijelci i ezerunski vojnici umarširali su u grad.

Gavo je bio prazan. Kuće isklepane iz stijena zjapile su prazne gdje god bi se okrenula. Bilo je vruće ovdje, a usto se nigdje na vidiku nije mogla ugledati ni vlat trave.

Kraj svih tih problema: krvave okoline, palih drugova i prašine u očima, Roana je imala samo jedno na umu: dvor. Zamak Gavoja bio je visok pedesetak metara. Bio je sagrađen od sušene opeke, pažljivo izrezbarene i dobro održavane. Zamak je imao mnogo manjih prozora kružnih lukova i jedan ogroman ulaz, pred kojim se nalazio najširi bunar koji je Roana u životu vidjela. Bunar je bio ukrašen ornamentima i isklepanim licima drevnih ezerunskih junaka.

Dojahavši po pješčanom putu do bunara i zaobišavši ga, sjahala je sa konja. Istog trena, pedesetak vojnika iza nje također sjašu, na što se začuju mukli zvuci njihovih teških koraka.

Prišavši drvenim vratima zamka, Roana se okrenula prema vojnicima te zapovjedila: "Donesite mast!"

Jedan vojnik na to dovede svog konja opterećenog punim košarama bijele masti. Otkačivši ih sa sedla, vojnik košare spusti na pijesak.

"Neka vrata budu dobro namazana."

Svi su vojnici oko nje tada uzeli noževe širokih oštrica i iz košara počeli grabiti mast, te ju bacati po vratima. Ubrzo, kada su ih ispraznili, i same su košare položili kraj vrata.

Roana zadovoljno pogleda prizor. "Baklje." mirno reče.

Vojnici isuku ugašene baklje te, nakon što su kremenjem jednu od njih upalili, doticajima plamen prenesu na ostale. Kada su bili sigurni da su se baklje pravilno zapalile, položili su ih podno vrata.

Vrata su bila debela, no stara. Masti nije trebalo mnogo da se istopi i počne pucketati, a nakon toga i da plane. Ubrzo su se vrata počela raspadati. Roana nije mogla vjerovati da je obrana na zamku toliko slaba – zato se nije osmjehnula kada su to učinili vojnici.

Sve ih je oblila vrelina vatre, koja je sezala desetak metara uvis, tjerajući čitavu trećinu zamka da pocrni. Konji su se uplašili, no vojnici su ih uspjeli smiriti. Napokon su se cijela vrata urušila u hrpu ognjenih greda. Ovaj značajan trenutak popratio je narančasti prah svjetlosti izlaska sunca nad planinskim vrhovima.

Vojnici su teške goruće grede naposljetku podigli i maknuli s puta. Greda nije bilo mnogo, no paklenski su se namučili da ih maknu. Onaj ostatak grumenja žari pogazili su čizmama.

"Možemo ući." nakon nekog vremena reče jedan vojnik.

Vojnici tada uzjašu svoje konje te za kraljicom pođu u unutrašnjost zamka. U dvorcu je bilo hladnije nego vani, no zbog dima je bilo zagušljivo. Iako je njegova vanjšina bila relativno mala, unutrašnjost je bila ogromna. Dvor se

spuštao desetak metara pod zemlju, a tamo su se nalazile dvorane u koje bi stale tisuće ljudi.

Roana je ovdje već bila jednom davno, tako da je znala put do dvorane sa tronom kralja.

“Za mnom!”, Roanin je glas odzvanjao. “Pripremite mačeve!”

Kasom je niz stepenice ujahala u veliku dvoranu. Topot konja odzvanjao je poput udaraca čekića. Ugledavši dugačke drvene stolove koji su se uzdizali vrlo nisko od tla pod ugaslim crnim uljanicama nad sobom, Roana je potjerala konja u galop.

Stotinjak metara pred sobom ugledala je vrata; nešto manja od onih glavnih. Znala je da su vrata tanka, tako da je, prišavši im, propela konja i pustila da se životinja svom težinom na njih obruši.

Vrata su se rasprsnula u iverje, a Roana je zadovoljno ušla u sljedeću dvoranu, onu u kojoj se nalazio tron.

“Uranila si.” tada reče poznati glas, koji Roanu natjera da zadrhti.

Glas je pripadao kralju Thoronu.

HATOR

Oko podne su već bili kod Gijama, grada ribara, koji je nakon Stehhima i Avana bio najbogatiji grad Enzolarta. Gijam zapravo nije raspolagao s toliko novca, koliko je dobro zarađivao od prodaje svježih Ajobbske ribe i kvalitetnih čamaca.

Ser Parksus je odlučio poći sa Ser Miturom na kockanje, jer bi možda mogli što i zaraditi, a ako se za Ser Parksusa išta moglo reći, onda se moglo reći da je vraški dobar kockar.

Hator je samo htio odmoriti kosti, ili umrijeti. Kakve bi uopće razlike bilo?

Najodvratnije, najogavnije, najgluplje i najljigavije što čovjek može doživjeti u bijedi zvanom život bilo je, dakako, putovanje. Barem što se Hatora ticalo. Putovati danima je u redu, pa čak i tjednima. No gotovo mjesec dana? Ili više od toga? Toliko je zapravo pobrkao dane da je zaobiljno uzeo pomisao da doživljava pomutnju uma. Putovanje ga doista jest izludilo; toliko, čak, da je htio uzeti oružje i ubiti – koga i kako nije bitno.

A još nisu niti na pola puta. *Ma kakve li samo... prekrasnosti?* ogorčeno pomisli.

Gijam je bio grad u potpunosti podignut od drveta. Bilo je to tako jer je oko Ajobba bilo mnogo šuma, ili vjerojatno zato što se majstorima graditeljima nije dalo slati radnike u Hurn po kamen te ga dovlačiti i mučiti se podižući građevine.

Bilo kako bilo, grad je odisao sa truleži. Hator se pitao kako to da se drvene palisade stare više od dvije stotine godina koje su ga okruživale ne sruše pod navalom običnog daška vjetrova. Na nekoliko su se mjesta na zidu jasno vidjele pukotine, dok su se na nekima čak nalazili termitnjaci.

Vrata grada nije bilo (vjerojatno su se davno urušila), tako da su samo ujahali u grad. Gijam nije imao kamene ceste, već zemljani put. Ako ništa drugo, ovdje je puhao svjež vjetar, a i sam grad nije imao prenapučene ulice. Kuće bijahu visoke, tek sa dimnjacima koji su iz njihovih krovova virili, a da nisu bili od drveta.

Jašuci hodom kroz ulicu, Hator je promatrao ljude koji su bili neobično tihi i povučeni. Bilo je starica koje su sjedile na klupama pod krošnjama stabala, i bradatih ribara koji su krpali mreže. Neki je starac pred jednom od kuća čistio naopачke obješenu ribu dugu gotovo dva metra. Starac je Hatora ignorirao, jer bio je usredotočen na posao: polako je i precizno povlačio oštricu noža po bijelom stomaku ribe, time joj sijekući kožu i puštajući da joj utroba sklizne van te se prospe u veliko vjedro.

Hatoru ionako bijaše dosta krvi za cijeli život, tako da je na ono zadnje okrenuo pogled na drugu stranu. Dojahavši do krčme koju je prepoznao po slici crnog stabla nad vratima, Hator je sjahao sa konja te ga privezao za stup. Vitezovi i Thar Pukovnik učinili su isto.

“Ovdje je prokleta tiho.”, Ser Mitur je promrmljao kada je još jednom prošao pogledom preko starih ljudi na ulici. “Pitam se koji se vrag ovdje dogodio.”

Hator tada gurne vrata krčme, koja se uz škripu šarki otvore. Prostoriju je osvijetljivalo dovoljno svjetlosti sa prozora, što je bila lijepa promjena za razliku od ostalih, mračnih krčmi.

“Dobar dan, dobri putnici. Što vas dovodi 'vamo?’ upita krčmar. Bio je to neki mali i mršavi starac, sve vrijeme nasmiješena lica.

“Umor.” Thar Pukovnik reče sjedajući sa ostalima za šank.

“Ah, umor! Znoj postaje zlato – tada imate mnogo zlata!”, starac usklikne. “Pa, gosti su uvijek dobrodošli. Što biste popili, moja gospodo?”

Thar Pukovnik zatraži pivo za sve njih. Krčma je, začudo, bila bez drugih gostiju.

“Što se to događa, ovdje u gradu, da su svi tako tihi?” upita Hator.

“Tužno je to.”, starac reče. “Odvija se rat, rekli su nam, tako da smo morali dati sve sposobne mahati mačem. Sinovi su nam otišli.”

“Rat? Gdje?”

“Rekli su nam da će Pobunjenici biti napokon uništeni. Skupili su pedeset tisuća vojnika u Odisu i još triput toliko običnih regruta. Napad će uskoro početi.”

Hator je jasno vidio Ser Miturove prste koji su izbljedjeli od stiska oko drške bodeža. Thar Pukovnik je opsovao, a Ser Averg pocrvenio od bijesa, dok mu se u očima vidio isti onaj žar koji bi imao kada bi ubijao.

“Nemoguće!”, Thar Pukovnik će pun jeda. “Erion je napadnut od Gavoja. Nema smisla da Thargelion pošalje vojsku na Pobunjenike ako će se oni sami poubijati.”

“Thargelion neće, no Neurij je drugog kova – od njega smo to trebali očekivati.” Hator će zamišljeno.

Thar Pukovnik se očajnim pogledom okrene prema Hatoru. “Znači, zakasnili smo.”

Hator, dakako, nije imao odgovora. *Sve te nade i putovanja...*

MIHAEL

U ranu zoru izjahao je iz Gorgha.

Njegov je konj neumorno jahao kroz stepu okupanu svježim hladnim vjetrom i sunčevim zrakama pod svijetlim modrim oblacima, čija je ravnica bila obrasla travom i grmljem. Tu i tamo Mihael bi ugledao kakvu životinju koju bi pomislio uloviti za večeru, no na što bi odmah morao zaboraviti, jer nije imao noža.

Sada je shvaćao: prodaja noža nije bio pametan potez.

Dok je živio u Bargu među redovnicima, sjećao se, jednom je nabasao na knjigu o ratovanju, iz čijih mu je tekstova u pamćenju ostala samo jedna rečenica, za koju je žalio što je se nije ranije sjetio: “Čovjek bez noža, čovjek je bez ruku.”

A i da nije prodao nož, ono što se jučer dogodilo jednako je oduzimanju ruku. A što se točno dogodilo, nije se mogao sjetiti. Bio je u pitanju alkohol – toga se sjećao. *Hektolitri*, pomislio je.

Čovjek sa kojim je pola noći proveo ispijajući kriglu za kriglom zvao se Namršteni. *Čudan čovjek...* Više od tog detalja nije se mogao sjetiti. A i nije htio, jer taj će čovjek nesumnjivo ubrzo umrijeti, kada vojska Dvorca Pet Vrhova uđe u Gorgh – što će se zasigurno dogoditi uz mnogo klanja.

Dakle, nije ni o tome htio razmišljati.

Osmijeh na lice izmamila mu je pomisao da se nema o čemu razmišljati, ali osmijeh istog trena zamre: bol. Najveći od svih suputnika, uz smrt, dakako, o kome se može razmišljati uvijek.

Trpio je bol od dlaka konja koje su mu ušle u ranu od gangrene i tamo ostale slijepljene. Trpio je bol od hladnoće koja mu je parala pluća, i onu drugu, daleko opasniju, koja ga nije doista boljela, ali za koju je znao da će, onog trena kada ga poželi uništiti, upravo to i učiniti.

Naime, taj bol koji ga je sve to vrijeme čekao u zasjedi bila je tuga, a na tugu Mihael nije bio spreman. *Suviše sam razuma izgubio da bih te preživio!* pomislio je sjetivši se njene veličine.

S boli na umu Mihael je nastavio putovati prema Saviunu, gdje ga po svoj prilici čeka samo propast.

BELLOW



lišinu prekine povik Zigorsa Kapa: “Moramo stati!” Bellow je pokušao otkriti što je uzrokovalo uzbunu, no Kap je samo ozbiljna lica njušio zrak. “Što je?” upita tada drugi Zigors. Shvativši kakva ih gadost čeka, Zigors je naglo utihnuo.

“Zlobnici!”, Kap reče okrenuvši se prema Bellowu. “Moramo se sakriti!”

Zigorsi oko Kapa potrče do najbližeg drveta, te se počnu po njemu verati. Bili su neobično brzi i spretni; penjali su se kao da su životinje.

Stablo sekvoje bilo je nešto višlje od stotinu metara, tako da nisu mogli doći do krošnje za manje od deset minuta, pa čak i kada ne bi bili sputavani trojicom ljudi – mada je bilo upitno bi li Zigorsi ljudima pomogli popeti se, ili bi ih ostavili da pomru.

“Presporo!” Kap poviče gotovo drhtavim glasom. Nije ga bilo strah, ali u njegovim se očima jasno razabirala nervoza.

“Tko nas progoni?” Tharon upita, iznenađen takvim ponašanjem onih koji su do prije samo desetak sekundi bili mirniji od zemlje.

“Ne znam.”, odgovori mu Kalg. “Predmnijevam da je nešto vrlo opasno, jer i Zigorsi ih se paze...”

“Zlobnici su Taorzi.” tada reče Bellow osvrćući se po šumi, leđima naslonjen o stablo. Glas mu bijaše odviše miran.

“Što su Taorzi?” Kalg prekine nastalu tišinu. Iznenada se daleko pred njima začuje hihotanje, a zatim i vrištanje. Kalg na to zadrhti; bilo mu je poznato, a uz to nije pamtio lijepu uspomene.

Iz tame tada izađu petorica Taorga. Nosili su crne maske i oklope te svaki po jedan dugački sjajni mač u rukama. Smiješili su se ispod tih maski, a toga su svi bili svjesni.

“Oni su ubili Derrnu...” Kalg prošapće, sve više obuzet bijesom. Već u sljedećem trenutku uzeo je debelu granu koja je ležala na travi i na Taorge nasrnio – u namjeri ni više ni manje već da ih sve pobije, makar je ta namjera graničila sa ludošću.

Dok je Kalg trčao, Bellow je isukao svoj čarobnjački štap i na neprijatelje poslao nekoliko ognjenih kugli. Kugle su, na njegovu žalost, nestale čim su se Taorzima približile.

“Njihova je magija daleko iznad tvoje, čarobnjače! Nema izlaza, propali smo!” sa stabla na to viknuo jedan od Zigorsa. Bellow Zigorse ogorčeno pogleda. “Zar se Zigorsi ne bore?”

“Takav je zakon.”, istog je trena dobio taj odgovor koji ga je ispunio gorčinom. “Zigorsi nemaju udjela u borbi.”

“Sranje!” Bellow opsuje, znajući da mu je tada jedino rješenje koristiti mač.

Isukavši Zub iz korica zakačenih na sedlu Munje, njegova konja, Bellow je potrčao prema Kalgu, kojega su Taorzi već oborili na tlo.

Nije volio koristiti Zub, jer taj ga je mač pretvarao u nesavjesnu zvijer – još uvijek se sjećao pokolja u Avanu, a ta mu sjećanja nikada neće prestati nanositi bol.

Dva metra dugo sječivo Zuba tada se zapali crnim plamenom, koji je po zraku ostavljao crne tragove. Prije nego je prvog Taorga probo mačem kroz vrat, Bellow se prisilio pomoliti Trojici. Nakon što je izvukao oštricu iz Taorgova vrata, skupio je snage ponovno napasti, što je prethodilo sljedećem Taorgu koji je u sekundi ostao bez ruke.

Taorzi su se udaljili, a Bellow je kleknuo da provjeri diše li Kalg; prijatelj mu je još bio živ.

Bellow pomisli ustati i još nekoliko puta zamahnuti mačem, no najednom shvati da je prikovan na mjestu.

Taorzi su ga sada mirno gledali, dok su njihovi blijedi dlanovi svijetlili. Bellow se pod utjecajem magije sruši na leđa. Nije osjećao udove, niti išta drugo. Najgore je bilo to što mu je Zub ispao iz ruku.

Osakaćeni Taorzi nisu krvarili, već su se regenerirali. Onaj bez ruke primio je svoj ud i spojio ga sa mlitavim batrljakom, a onaj sa posječenim vratom samo je vratio grkljan u posjekotinu, koja se nakon toga sama zatvorila.

Dok su mu prilazili, Bellow je znao da će umrijeti – ta Taorzi su gotovo bogovi!

Prisjetio se Magisa, što je bila lijepa posljednja slika na umu.

Slika Magisa pretvorila se u djevojku, Elenu, onu koja mu je dala Zub. Zadnje što mu je rekla bilo je da mač ugleda mnogo vratova. Još jedna lijepa pomisao.

Taorg najbliži Bellowu tada zaustavi svoju magiju te podigne mač visoko iznad glave.

Još sekundu i sve će biti gotovo. Tek puko srozanje smrtonosnog sječiva.

Bellow najednom primijeti nešto neobično, što mu dade nadu za spas: Taorg koji je prestao sa svojim udjelom u magiji time je oslobodio Bellowov dlan.

Magija Bellowa ne može ih ozlijediti, tako da bi i sam pokušaj bio uzaludan. Zlobnici su previše brzi i moćni za njega, no osim magije sada mu ništa ne može pomoći.

Krajčikom oka Bellow je ugledao Zub koji je ležao u travi. Na njega Taorzi nisu otporni.

No suviše je daleko...

Taorg je već bio na pola puta sa svojim mačem od Bellowova vrata, no Bellow je usporio taj dragocjeni trenutak. Prije nego je sječivo mača već mogao nanjušiti, prisjetio se učenja sa Vrhovnim čarobnjakom, Gwathom.

“Pogrešno, priglupi dječake”, zazvoni mu glas i tada starog Gwatha u glavi. “Taorzi nisu Zigorsi. Oni ne žive vječno. Sretnici, bez tako ogavnog prokletstva.”

“Kako onda umiru?”

Pokušao se prisjetiti što mu je Gwath tada rekao, no srce mu je govorilo da se mani toga i da pošteno umre. Srce ga je sputavalo u naumu da se sjeti.

Srce. Prokleta bilo!

U vrlo kratkom trenutku, Bellow je telekinezom obuhvatio Zub te njegovo sječivo postavio jedva centimetar od vlastita vrata.

Telekineza je istog trena prekinula usporeni tok vremena, tako da se niti četvrt otkucaja srca kasnije začuo odzvanjajući zveket, tokom kojeg se cijeli prizor sasuo iskrama.

Nakon što je odbio njegov mač, Zub se Taorgu zabio u srce poput igle, što je popratilo mnoštvo litara krvi i zastrašujući vrisak.

Zub je nastavio sjeći. Za to se vrijeme Bellow uspio osloboditi magije Taorga, te ustati na noge.

Koračajući unazad i telekinezom upravljajući mačem pred sobom, Bellow se sagnuo i čvrsto primio Kalga za ruku.

Kalg je imao gadnu krvavu ranu posred glave, no bilo je bitno samo to da je disao. Dok ga je vukao, Bellow je pokušavao shvatiti kako se uopće izvukao iz ralja sigurne smrti.

Telekineza mu je trošila energiju, stoga je trebao jači izvor. Dovukavši Kalga bliže Tharonu, uspravio se i duboko udahnuo.

Ono što je tada učinio spadalo je u samu srž magije. U samu srž *destruktivne* magije.

Potpuno se opustio. Toliko, čak, da je u potpunosti prestao koristiti magiju. A to je značilo da je Zub beživotno pao na travu.

Taorzi su iscijelili svoje duboke rane koje im je zadao Bellowov mač, nakon čega su ponovno napali.

Bellow osjeti povjetarac na leđima. Zaklopišći oči i ugledavši tamu, započeo je sa činom.

Svi su mu se mišići tada najjednom napeli, a žile na čelu iskočile. Pružio je obje ruke prema Taorzima...

... i ispustio pakao.

Oganj koji je stvorio, oduzeo mu je gotovo svu energiju u sekundi, no uspio je na vrijeme magiju prebaciti na drugi izvor: iskoristio je jednu od sekvoja.

Vrištao je od boli, no nije za to mario. Jedino što mu je bilo važno, bilo je da pobije Taorge.

Iz gorućih mu je dlanova izlazio desetak metara visok i širok oganj, koji je uništavao sve na najmanje čitav strelomet udaljenosti. Nije to bio običan oganj, jer od običnog se ognja zemlja ne topi.

Sekvoja čiju je energiju Bellow koristio počela se sušiti. Tisućama godina staro stablo koje posjeduje beskrajna sjećanja ogroman je i silan izvor energije.

Osjetio je kako mu koža sa dlanova otpada te krv počinje isparavati, a mišići se njegovih ruku peći. Bol ga je prožimala neopisivom žestinom, dok mu je tijelo zbog vrućine *cijedilo* znoj.

Obrazi su mu se ubrzo upili, a ruke već potpuno ispekle.

Taorzi su bili spaljeni u prah.

Poglavlje 50

ELTIUR



naš li čitati?” Pripovjedač ga ničim izazvan upita. “Jedva.” Eltiur je odgovorio. “Onda moramo poraditi na tome, no nećemo brzati. Zasad je najbolje da počneš pamtiti.”

“Ovako.”, Pripovjedač nastavi. “Za početak ću pripovijedati o onome što znam iz *Povijesti Hil'guma*: Hil'gum je otok, od Enzolarta udaljen oko tri tisuće kilometara. Koliko se uspjelo izračunati, dva je puta manji od samog Enzolarta. Zapisi o prvim ljudima govore da su se ljudi tamo pojavili prije pet tisuća godina. Dakako, to nije točno, jer prije tog vremena ljudi nisu znali pisati, tako da se ništa što nije zabilježeno ne zna... pamtiš li?”

“Naravno.”

“Povijest Hil'guma započinje dolaskom prvog kralja, zvanog Massor iz Bijelih prostranstava. Massor je došao iz daleke zemlje. Doba Massora zove se Doba uspona, jer tada se podižu zamci i nastaju neovisni gradovi, te se uspostavlja trgovina... ispričavam se, porok me zove.”

Pripovjedač izvuče lulu i napuni ju svježim duhanom. Iz vatre u kaminu izvuče komadić žeravice te ju stavi u bubanj lule, nakon čega povuče dim.

“Uronski duhan. Najbolji je, kažem ti.” rekao je izdahnuvši dim.

Pripovjedač povuče još jedan dim te ga otpuhne. “Da nastavim: Massor je imao dvoje djece: kći Erudu i sina, Kessyra, kasnije nazvanog Veliki.”

“Kessyr? Zar to nije glavni grad Hil'guma?”

“Tako je. No tada Kessyr kao grad nije postojao, već ga je osnovao sin Massora, po kojemu je grad Kessyr kasnije i dobio ime. Kessyr je, postavši

kraljem nakon Massora, također dobio djecu. Njih troje: Ondez, Hris i Tyrronimus, o kojemu sam ti već pričao.”

“A što je sa Massorovom kćeri, Erudom?”

“Ah, tužna je to priča. Imala je dijete, ali je ono umrlo pri porodu. Jalova žena ne može biti na dvoru, tako da je ubrzo protjerana. Njezin je sin već ranije bio nazvan Si'thar. Bilo kako mu drago, od trojice Kessyrovih sinova, samo je jedan imao djecu, a to je Tyrronimus. Ostali se iz nekog razloga nisu sparivali, no ostavili su iza sebe mnogo kopiladi. Kessyrovom smrću, Hil'gumom je zavladao njegov sin, Ondez. Hris je dobio kneževinu Gir'eg, a Tyrronimus Dur'agem.”

“Što je za to vrijeme bilo sa Enzolartom?”

“To vrijeme u povijesti znamo kao Doba Demona i Mraka - sam ti naziv sve govori. No da se vratimo Hil'gumu, jer u njemu povijest počinje. Kerroh, sin Tyrronimusa koji se vratio živ iz rata, dobio je Dur'agem da vlada njime. Kerroh je imao sina, Ozarisa, koga se u povijesti pamti kao Zadnjeg Prije Tame. Njega i njegovu djecu pobili su seljaci koji su se pobunili. Doba Bezvlada koje je zatim započelo trajalo je tisuću i tristo godina.

Nakon Doba Bezvlada dolazi novo, još strašnije, Doba Krvi. To je doba u kojemu su sto i četrdeset godina kraljevi bili ubijani, nakon čega bi došli novi. Ti kraljevi nisu imali Massorove krvi, tako da se njih ne priznaje kao kraljeve. Inače, razgovor o tim kraljevima donosi nesreću, tako da ćemo ih prešutjeti. No ono što ipak trebaš znati je da je jedini od tih kraljeva, a da nije ubio prošlog, bio Bron, kojeg su ljudi zvali Novi Kralj. Njegov je unuk Neurij Mračni.”

KALG

“Čarobnjače!” Tharon viknu, zgrožen i iznenađen paklenskim prizorom.

Zigorsi se tada spuste sa sekvoje na zemlju te pridu Kalgu i Bellowu, koji su ležali među lišćem bez svijesti. “Je li stablo dobro?” upita jedan od Zigorsa uznemireno.

“Mrtav je.” zareži Kap.

Tharon pride Kalgu te ga počne tresti da dođe k svijesti. “Što... što je?” Kalg je promrmljao.

“Živ je!” s olakšanjem će Tharon okrenuvši se prema Zigorsima.

Zigorsi su tiho, pognutih glava, klečali pred masivnim sasušenim stablom, plačući nad njegovom sudbinom. Tharon se pridigne na noge i pride Bellowu, koji je bio odvratno unakažen vatrom i nag, jer mu je sva odjeća, zajedno sa dobrim dijelom kože, završila spaljena.

“Bogovi su milosrdni!”, Tharon reče. “I čarobnjak je živ!”

Zigorsi se osove na noge, ljutiti. “Kraljica neće biti zadovoljna. Svjetlost je mrtav.”

“Svjetlost?” Kalg upita.

“Ime stabla bilo je Svjetlost. Šteta...”

Tharon Zigorse nije slušao. Dok se Kalg pridizao držeći se za glavu, on je među grmljem užurbano tražio ljekovite trave. “Prokletstvo, kad nemam makova mlijeka i masti za opeklina!” mrmljao je razgrćući visoku travu.

Kalg za to vrijeme pride onesviještenom Bellowu. “Hoće li preživjeti?” upita, usput istog trena maknuvši pogled sa njegova tijela, jer pred Kalgom nije bio čovjek.

“Ne znam.”, Tharon, koji je bio desetak metara dalje od Kalga, odgovori. “Čudo je kako je uopće preživio onu vatru. Trebao je od njega ostati samo pepeo. Dovraga, ako se i zemlja topila!”

“Čovjek spava, ne morate se brinuti, priglupi ljudi!”, Kap će bijesno. “Svjetlost je vrijedio tisuću takvih. Čovjek je trebao umrijeti, a Svjetlost ga je spasio!”



isala je ubrzano i, unatoč svoj toj vrućini, ledenim dahom. Sve su joj se dlake na tijelu naježile, a nekakav neugodan bol prošao joj je kraj srca. “Vidim da nisi bila korak ispred mene.” Thoron će ravnodušnim glasom.

Roana je spustila mač kraj boka te napravila nekoliko koraka bliže ezerunskom kralju. “Kako to da nisi mrtav?” upitala je.

“Ha!”, Thoron se nasmiješi. “Ljude je lakše prevariti nego prosječna psa! Nije mi jasno kako ti nije palo na pamet da sam živ, ako Učenjaci nisu potvrdili moju smrt? Zacijelo si umorna i gladna. Dođi, pridruži mi se.”

“I dalje si ništa više od gada.” htjela je prosiktati, no razum joj nije dozvolio.

“Ja sam starac; gotovo mi je šesto godina. Ne bojim se umrijeti. Dapače, prihvatio bih smrt kao dojenče sisu.”

“Zašto si onda učinio sve ovo? Tisuće je ljudi pomrlo, a ezeruna još i više!”

“Zašto? Odgovor ti je pod nosom, a ti ga ne vidiš. Mogao sam poslati vojsku na Erion odmah da sam htio, no tada bi me puk zamrzio - obično je to tako sa agresorima. Ali ovako je drugačije! Ubila si me i napala moj grad. Zarazila te pohlepa.”

“Dakle, učinio si sve te ludosti zbog puka?”

“Dakako da ne. Thargelion mi je ponudio namjesništvo nad cijelim zapadom Enzolarta. No pišam na to! Nemam djece, kao ni nekog nasljednika. Kada umrem, ovo će mjesto otići k vragu. Ovaj sam metež pokrenuo tek da se zabavim... Pa, nije li zabavno?”

“Ali Zabiris će ostati bez svega!”

“Mislimo li na istog Zabirisa? Onaj isti mekušac sa sabljom u trbuhu, čiji leš upravo žderu vukovi?”

Roana ponovno zadrhti, a mač joj gotovo ispadne. “Ako stavimo na stranu tvoj ogavni um”, odvaži se reći, “kako to da nisi napao Dvorac Pet Vrhova umjesto Eriona?”

Thoron se nasmije. “Zapamti, Erion je napao ezerune. Kada sve ovo završi, ti i tvoja vojska biti ćete razapeti od strane puka. Koliko čujem, već pletu užadi za vješala i tešu raspela.”

“Erion je grad od čelika, on ne može pasti!”, Roana zareži. “Osim toga, gotovo pet tisuća ljudi Rimmariona nam se pridružilo.”

“Glupa žena, Erion je već pao. Onog trena kada si dopustila da ti muž bude ubijen, a sinovi poslani u smrdljivi Barg, tada si već osudila to kraljevstvo na propast. Govoreći o Rimmarionu: znaš li da ga čini osamdeset tisuća osoba, od kojih su većina ezeruni? Ne moraš biti matematičar da bi znao da je pet mnogo manje od sedamdeset i pet.”

Pobjesnila je. “Ne mogu više slušati.”, prezrivo reče, nakon čega se okrene prema svojim vojnicima. “Pobijte ih!”

Vojnici čvrsto stegnu mačeve u svojim šakama. Koraci pedeset teško oklopljenih vojnika odzvanjali su prostorijom, dok su isti prilazili dugačkom

stolu za kojim su sjedili kralj Thoron i njegovi prisegnuti mačevi, te sužnji i nešto stražara.

Roana je ubrzo začula zvukove oštrica koje su sjekle meso, te pljuske krvi koja bi svako malo poprskala podove i zidove. Njezini su vojnici potukli ezerunske u tom kratkom kreševu. Bila je to hladna i jeziva scena u njenom životu, no najgori je bio smijeh.

Smijeh Thorona koji je zamro tek kada je kralj ugledao svoju smrt.

“Gotovo je.”, Roana tada prošapće. “Pobijedili smo.”

Na te riječi koje su joj izašle iz usta okrene se i izađe iz velike dvorane. Pred dvoranom su se okupili seljaci, koji su od nje žedno čekali bilo kakvu riječ.

“Nemajte više straha.”, poviče im ona. “Rat je gotov! Gorymus od Gavoa vaš je novi kralj.”

Dok je izlazila iz široka hodnika prema svjetlosti, narod oko nje je klicao:

“Živio novi kralj!”

Izašavši na svjetlost van zamka, prišla je svom konju. Uglavivši nogu u stremen i uspevši se na sjedalo, zajahala je životinju.

I pošla kući. U Erion.

HATOR

Nema povratka, a opet je besmisleno i riskantno ići dalje.

Stoga su već odlučili: idu dalje.

Thargelionu će morati ponuditi nešto vrlo vrijedno ako budu htjeli da im pomogne. Takvih stvari vjerojatno nema, no isto tako nema ni drugog načina.

Izjahavši iz Gijama, udarili su prema istoku. Do prije tek nekoliko sati se još vidjela svjetlost mjesečine posute po travi, no jutro je brzo došlo. Nije bilo magle, ni jutarnje rose. Sunce je neobično jako pržilo, a opet su im usne polako bivale ispucane kako se i južni vjetar pojačavao.

Hator je već bio sasvim siguran da idu prema svojoj smrti dok jašu prema Dvorcu Pet Vrhova, no ipak je u svojoj toj suludoj ideji vidio jednu vrlo važnu točku, koja bi pravom taktikom čak mogla postati oružje: Thargelion ima djecu, a to se da iskoristiti.

Koliko je znao, Thargelion nema žene, ali ipak ima sina na kojeg se ponosi i kćer koju obožava. Olirrya nema niti sedam ljeta, a takvoj joj otac ne bi htio priuštiti život pun ratova.

Ili barem ne bi trebao htjeti.

Rizik je postojao, i to nenormalno velik. Moraju proći još dva grada, svaki sve bliži neprijatelju, tražeći samog kralja da bi ga zatražili da poštedi svoje najljube dušmane.

Hator je razbijao glavu tim mislima, ne dopuštajući si ni trena odmora. Silno je htio naći način, no načina nije bilo. Um mu je bio mučen: sječen pitanjima i toliko bolnim i realnim mislima da je to bilo užasavajuće. Pitao se zašto je prokleti rat uopće počeo i zbog čega moraju krivi ispaštati.

Zašto?

No odgovori su suviše daleko.

MIHAEL

Zrak je bio rijedak, a on je zbog umora sve teže disao. Bio je okružen oštrim stijenjem i visokim borovima, te sunčevim svjetlom koje nije pružalo ni najmanje topline.

Mihael se uspinjao na Saviun, za sobom vukući konja čije su noge bile izgrebane i izudarane. Oboje su bili jadni i umorni, jer ništa više ili manje nisu među planinama niti mogli imati, osim, dakako, možda gladi.

Probijali su se satima kroz raslinje i kras, jedva držeći oči otvorenima, sve dok se Mihael nije najednom zaustavio.

Na licu mu je zatitrao smiješak. "Vidim ulaz!" sretno je uskliknuo, jer pomisao na topli krevet, pa makar i u tamnici, bila je upravo takva.

Pred njima se, u jednom od beskonačnih kamenih dijelova Saviuna, pokazala ogromna spilja.

Mihael htjedne potrčati, no konj, kamenje i rana na nozi su ga sputavali. Iako se činilo da je zaobilazanje kamenja i trnovitog grmlja trajalo poput vječnosti, Mihael i njegov konj ipak su naposljetku došli do ulaza spilje.

Ovdje je zatekao ljude, nekoliko njih, koji bijahu umotani u debela krzna, dok je pred njima u kamenom krugu ognjišta gorjela vatra od borovih cjepanica.

"U koga gledam?", upita jedan od ljudi ugledavši Mihaela. "Stranče, dođi vamo, smrznut ćeš se!"

Mihael im pride te se predstavi: "Ja sam Mihael Erionski.", reče. "Sin sam Gerbetusa Trećeg i Roane, kraljice Eriona." Iako se predstavio kao princ jednog kraljevstva, Mihael nije više oklijevao ni trenutka, već je poput promrzlog jasnika, što je zapravo bio, prišao bliže ognjištu i pružio svoje modre, ledene ruke prema plamenu.

"Princ Eriona?" jedan od ljudi tada upita. Vjerojatno nije vjerovao Mihaelu, no to nije bilo ni bitno.

"Tako je.", Mihael opčinjen toplinom odgovori. Nekoliko trenutaka kasnije, koliko mu je trebalo da dođe k sebi, najbližoj ljudini do sebe rekao je: "Odvedite me do svoga kralja. Moram vidjeti Dagora!"

MIHAEL

Čovjek koji ga je vodio kroz spilju zvao se Hurrib, prvi vitez Dagora Hladnog. Bio je to čovjek obrastao bradom i dugom smeđom kosom, širok kao dva Mihaela i snažan poput brdskog konja.

Za Mihaelom je koračao njegov konj, jer su ljudi na ulazu spilje rekli da se

na njenom kraju, gdje leži grad u planini, nalazi konjušnica gdje će ga Mihael moći ostaviti.

“Reci, drži li se Erion?” Hurrib upita prije nego je prislonio plamen baklje bubnju svoje lule, zapalivši time duhan nabijen u njemu.

“Nadam se.”, Mihael odgovori. “Zadnji puta kada sam ga vidio, vanjske su mu zidine bile porušene.”

Hurrib nešto promrmlja te kimne glavom. “Zar Erion nema baliste?” upita.

Mihael se tada sjeti dana kada je promatrao formacije tih drvenih čudovišta. Tada su mu se baliste činile veličanstvenima i neuništivima, no onda je uslijedila strahota. *Kako su Učenjaci mogli previdjeti vatru?* pitao se. “Spalili su nam baliste nedugo prije nego što je rat počeo.” naposljetku je odgovorio.

“Pokvarenjaci!”, Hurrib pljune te udari dlanovima po svojem kaputu od medvjedeg krzna, pod kojim na to zazvecka njegova teška žičana košulja. “Sve mi je teže čekati zapovijed kralja.”, reče te šapne: “Želim vidjeti krv ezeruna sada!”

Narančasta svjetlost baklje obasjavala je gotovo sve kutove najmanje pet metara visoke i široke spilje. Dok su prolazili, kraj njih su, iza bijelih stalagmita koji su se uzdizali prema stropu, plesale crne sjene, svojom ih tajnovitošću gotovo pozdravljajući.

Mihael najednom osjeti bol u nozi, što ga natjera da stane. Podigavši lijevu nogavicu svojih hlača isprljanih sasušanim blatom, te otkopčavši čizme, Mihael je pogledao u ranu na listu noge. Gangrena se na sreću nije proširila, no mjesto koje je zahvatila bilo je u potpunosti trulo.

“Gangrena!”, Hurrib se uznemirio kada je ugledao ranu na Mihaelovoj nozi. “Zašto nisi ništa rekao?”

Mihael ugledavši odvratnost crne sluzave rane osjeti malaksalost. Da nije odmaknuo pogled prema zlatnim stalaktitima, vjerojatno bi izgubio svijest.

“Trebaš li pomoć?” Hurrib tada upita, no svejedno zgrabi Mihaela za ruku kada je vidio da će se ovaj srušiti.

“Pa, kada već spominješ... nisam ništa jeo tri dana.”, Mihael je na to promrmljao. Bilo mu je smiješno što ga je umor pobijedio niti stotinu metara od cilja, no ipak se nije nasmijao. Čak štoviše, počeo ga je prožimati strah. “Hurribe.”, reče. “Mislim da ne mogu hodati.”

Hurribovo se izborano namršteno lice još više namršti, jer znao je da to znači bijes kralja. *Što bi kralj rekao kada bi princ Eriona umro u sigurnosti Saviuna?* vjerojatno se pitao. “Nemaj brige.” rekao je prije nego je Mihaela naposljetku posjeo na njegova konja.

Mihael se čudio Hurribovoj snazi. “Žao mi je što te moram opterećivati glupostima.”, reče. “U Erionu će o ovom trenutku pjevati pjesme.”

“Ha!”, Hurrib usklikne i grohotom se nasmije. “Rana te, čini mi se, dobro ošamutila, kada ti na pamet padaju takve ludosti! No nemojmo više tratiti vrijeme; kralj čeka.”

Hurrib zgrabi uzde Mihaelova konja te sa njima u ruci pruži korak prema izlazu iz spilje, koji je bio pedesetak metara ispred njih.

Kada su napokon prišli izlazu, zahvatio ih je zapuh ledenog vjetra. Dok su im se oči prilagođavale na bjelinu svjetlosti koja ih je najednom obasjala, oko njih su se počeli pojavljivati obrisi kamenih kuća.

Mihael sada shvati da je Saviun zapravo dijelom šuplja planina u čijim su unutrašnjim liticama isklesane tisuće kuća velikih poput palača, koje bijahu međusobno povezane stepeništima.

“Bogovi...” promrmljao je od strahopoštovanja.

Na samome dnu unutrašnjosti Saviuna bio je podignut zamak kralja, koji je bio zaštićen sa svih strana upravo samim Saviunom – to bijahu njegove zidine!

Mihael osjeti nevjerojatnu hladnoću. Iako ovdje snijega nije bilo uopće, vjetar je pak puhao nemilosrdno. Načulivši uši, bio je uvjeren da u samom kamenju koje ga je okruživalo čuje pucketanje leda.

“Dobrodošao u Saviun!” Hurrib reče.

Kod kroz vječnu šumu bio je mukotrpan. Vrućina je dostizala vrhunac, dok je Kalg poluzatvorenih očiju i teških koraka polako grabio naprijed. Grmlja je bilo sve više, zajedno sa granjem koje im je prijecilo put i uništavalo raspoloženje. Zigorsi su bili, ako se to tako može nazvati, potišteni. Nisu hodali pognutih glava, kao što bi to činili ljudi, već im se neka vrsta tuge naprosto mogla iščitati iz pogleda.

Vladala je šutnja. Kap je pristao nositi Bellowa magijom, tako da je čarobnjakovo tijelo sada plutalo zrakom za njima.

Kalg se pitao što li će se dogoditi kada dođu u grad Zigorsa. Mogućnosti je bilo mnogo, a gotovo su sve govorele da im se loše piše. Zigorsi su, primijetio je, toliko povezani sa šumom oko sebe da stablima čak daju i imena, kao što je bio Svjetlost – za tim su stablom Zigorsi čak i plakali!

Čovjek će plakati za prijateljem, a to mu je govorilo da je Bellow, ubivši stablo, ubio i nekoga bliskog Zigorsima.

“Ovo me mjesto plaši.”, Tharon šapne prišavši Kalgu. “Čujem tok potoka u daljini, a znam da nema ničega...”

Kalg si natjera jadni smiješak na lice. Osjećao je isto, no nije htio uznemiravati Tharona.

“Samo si star. Reci mi, kada si zadnji puta okusio vodu?”

“Ne sjećam se.” bio je odgovor.

“Vidiš? Um se samo poigrava tobom, to je sve. Ne brini, uskoro stižemo tamo gdje nas Zigorsi vode.”

“A gdje nas uopće vode?”

Kalg na to slegne ramenima. Nije ga zapravo zanimalo koliko je daleko zigorski grad, koliko hoće li tamo visjeti zajedno sa Tharonom i Bellowom.

Računica je jasna: Kap je rekao da je Svjetlost vrijedio tisuću ljudi, no njih je samo troje...

ELTIUR

Nakon što ga je naučio svemu što je znao o povijesti Hil'guma i Enzolarta te osnovama pisanja dugih rečenica na enzolartskom, Pripovjedač ga je odlučio poučiti strategiji.

Prije toga, njih su dvojje vodili bitan dijalog pišući perima po jednom pergamentu. Pripovjedač je držao da Mord za to ne smije doznati, kao ni bilo tko drugi, stoga je prije početka razgovora o strategiji pergament bacio u vatru.

“Sudeći po onome što mi je Gwath napisao u pismima, tebe čeka budućnost puna ratovanja.”, u jednom trenutku će Pripovjedač. “Upravo zato je prvo što moraš zapamtiti da se u početku ne ratuje namjerama, već znanjem. Vojnik se neće boriti tupim mačem, ili ispaljivati strijele bez ikakva vrha. Ne. Čovjek bez

znanja ne može ništa, pa ni ratovati. Ono što ću te pokušati sada naučiti jest strategija, bez koje ne može biti pobjede.”

Eltiur je sve vrijeme sjedio i slušao. “Strategija je vještina ljudi koji su savladali savršeno razabiranje. Ako ne zamisliš carstvo, nećeš ga ni podići, kao što ne možeš ni izvojevati pobjedu bez da si znao da će do nje doći.”

“Zamisli se u ovakvoj situaciji.”, Pripovjedač nastavi s obzirom da Eltiur nije imao nikakva pitanja. “Kralj si malog zamka. Imaš na raspolaganju desetak svojih ljudi za koje znaš da su ti vjerni, i jednog vrlo moćnog čovjeka koji ti može pomoći, no on ti je sumnjiv, jer priča se da je i ranije izdavao prijatelje. Kraj svega toga imaš niti pola dana razmišljanja prije nego ti u dvorac upadnu neprijatelji. Dakle, što bi učinio?”

Eltiur razmisli o pitanju. “Čini mi se jednostavno.”, reče. “Moćnika bih zarobio i od njegove obitelji tražio novac, kojim bih zatim platio vojsku da se bori za mene. Nakon toga bih tom vojskom napao neprijatelje i dobio rat.”

“Ah, pogreška, to nasilje. S tim planom ne bi dugo izdržao, jer previdio si nekoliko stvari: kao prvo, moćnika obitelj ne bi poslala u središte ratovanja kada bi ga voljela, tako da od obitelji ne bi dobio ništa. Vojsku izdajstvom prijatelja ne možeš tek tako kupiti, jer vojsku čini puk, a on ipak traži barem malo pravde. To bi te dovelo do pobune vlastite vojske i vrlo brzog kraja... probaj iznova razmisliti.”

“Poslao bih glasnike po pomoć drugih kraljeva?”

“No to ti ne jamči da ti isti kraljevi, jednom kad rat bude gotov, neće preuzeti tvoje kraljevstvo.”

Eltiur tada odustane, shvativši da kada bi znao odgovor, onda samo pitanje Pripovjedača ne bi imalo smisla – a Pripovjedač nikada ne daje besmislena pitanja.

“Reći ću ti onda što je odgovor.”, Pripovjedač reče uvidjevši na što Eltiur misli. “Odgovor je manipulacija. Prije svega, kralj koji nema ništa i dalje ima svoju glavu, a to je najvažnije. Neka proširi glasine o svojoj izopačenosti i nemilosrdnosti – tada se neprijatelji možda na trenutak uplaše, a trenutak će dati značajnu prednost, pa čak i trajni strah! Neka se kralj počne razmetati svojim bogatstvom, jer time će ljudi misliti da ima novaca platiti vojsku, a tada će i neprijateljski vojnici svojevolumeno ići u boj za njega.

No čak ni to nije ono prema čemu se sa sigurnošću može ići, to trebaš znati. A onog trena kada se kralj nađe u situaciji gdje ništa više ne pomaže, tada neka iskoristi najjače oružje: savjest!

Ako kralj želi dobiti rat, treba ga upravo prekinuti, jer samo u prijateljstvu možeš najbolje iskoristiti... Sveti Myron imao je dobar odgovor na pitanje o savjesti: “Zlo je slati zbog ničega zavađene ljude u pogibelj. No nema goreg od onog lažnog mira u kojemu se isti ljudi mrevare manipulacijom.”, shvaćaš li?”

Mord je shvaćao.

ROANA



U krivu sam, sada je shvaćala. Mislila je tokom svih tih silnih i prokleta sporih godina da zna, da vidi i upravlja; da drži u šaci događaje i trenutke koji su poput bujice tekli oko nje, ali ne. *U krivu sam*.

Stijene, kamenje, vrućina. Zvuci hoda njenog konja i ono najgore: misli.

Vjetar je bio topao, a Roani je bilo vruće. Razmišljala je tijekom cijelog jahanja o tim nedavnim i davnim događajima, koji su je svom svojom silinom potresli. Dakako, mislila je na Mihaela, Thorona, Gerbetusa, Bisira i Gorymusa. Prva tri mrtva, a ostaloj dvojici nitko ne jamči još mnogo života.

Ali ipak, tmurne je njezine misli znao prekinuti kakav jastreb koji bi se našao stotinama metara nad njom, krikom svojim ju trgnući iz razmišljanja. Ili bi to učinio konj svojim rzanjem. Bilo je svejedno, jer ništa nije moglo pomoći.

Kako su prolazili sati jahanja na sparini, tako je Roana bila sve umornija. Oči su joj se polako, htjela ne htjela, sklapale.

Umor, pomislila je. Očekivala je to.

Često ga je osjećala zadnjih dana, i nekakvu neobičnu težinu također. Pokušala se prisjetiti kada je zadnji puta spavala.

Nije uspjela.

A onda opet val novih misli: *Hoću li večeras spavati?* pitala se. Sekundu kasnije, odbacila je pomisao kao nebitnu. *Hoće li Erion biti isti kada se vratim?* bilo je novo pitanje. *Hoću li se uopće vratiti...?*

Zadrhtala je. *Ah, bol je to, silni bol!* Suza joj poteče niz lice, ali ispari na pola puta. *Možda nije emocija, možda je tek prašina u oku.*

Sunce ju je izluđivalo, polako ali sigurno. Pržilo je njen um i tjeralo ju da razmišlja.

A ja samo želim zaspati...

HATOR

Potpuno se zaogrnuvši u ostatke kožnog ogrtača, Hator je pognuo glavu i stremenjem udario po trbuhu svoga konja. Erionski vitezovi jahali su pred njim, kroz travu posutu bijelim mrazom nastalim od žestokog vjetra, koji je ovih dana prestao biti tek vjetrom.

Vjetar je vrlo često ogoljevao sve pred sobom: lomio je granje, savijao travu i stvarao temperaturu pri kojoj se sve smrzavalo. Obrazi su im svima bili ljubičasti, a usne ispucale, dok su im članci šaka postali blijedi, suhi i tvrdi.

Nešto nije bilo u redu sa tim vremenom. U Gijamu je normalno da se čovjeku tokom podneva i najveće žege lije znoj niz lice, no nikako nisu normalni dani u kojima se ljudi zaogrću krznima kao da žive na jugu. Katkada se znalo dogoditi da oluja pošalje hladni val zraka sa Saviuna na sjever, no nikada tako daleko i dugotrajno.

Hator si je svako malo puhao topli zrah u ledene dlanove pokušavajući ih zagrijati, dok mu je vjetar mrsio sijedu kosu, no toplina nikako nije stizala. "Dovraga, kako me kosti bole!", u jednom se trenutku njegov glas prožeo kroz vjetar. "Bojim se da nećemo uspjeti..." dodao je, ali ipak nešto tiše.

"Uskoro ćemo otpočiniti." dometnu glas jednog od vitezova - Hator nije razaznao koji je bio u pitanju.

"Nećemo.", sada se uplete novi glas, kojeg Hator pak prepozna; bio je to Thar, koji je odmah zatim rekao: "Hatore, moraš izdržati, jer vremena nemamo..." Pukovnik je dodao još nešto, ali vjetar je spriječio Hatora da čuje što.

Hator tada ubrza konja. *Neka bude, pomislio je. Ionako sam većinu problema umislio. Thar ima pravo.*

"Čekaj malo, trebali bi doista stati.", Ser Bolg je tada rekao pukovniku. "Ako ćemo se sada izmoriti, tada nećemo više imati snage nastaviti dalje!"

Činilo se da se pukovnik naljutio, ali vjetar je remetio ljudima vidno polje tako da ljudi nisu mogli pravilno zaključivati; bilo je upravo suprotno: činilo se kao da se pukovnik želi Hatoru ispričati.

A to je naposljetku i učinio.

Polako je usporavao svog konja sve dok se nije u potpunosti cijela grupa zaustavila. Tada je Thar Pukovnik prišao Hatoru. "Oprosti mi.", rekao je. "Nisam dobro razmišljao. Ako mislimo doći do Dvorca Pet Vrhova i proći kraj svih nedaći, tada moramo uzimati u obzir nedostatke svakog od nas. Jer ako nećemo biti kao braća, tada smo ništa više od životinja, a životinje su slabe."

Hator kimnu i reče: “Hvala ti. Doista mi treba odmor.”

Ser Parksus tada pride Hatoru, položi mu ruku na rame, te reče: “Nisi, Hatore, ništa slabiji od nas; svima nam treba odmor.”

I tako su, kada su vitezovi napokon podigli šatore, svi redom barem na taj kratki, ali divni trenutak, odmorili kosti.

MIHAEL

Hurrib ga je prvo odveo do Učenjaka, koji su ga, ugledavši mu ranu, istog trena plegli na krevet u bolnici. S obzirom da je na trenutke gubio razum, jer dali su mu da pije nekakvu odvratnu ljutu rakiju, nije se sjećao mnogo od događaja koji su ga okruživali – no ipak bi volio da se nije sjećao ničega. Naime, dok je omamljen ležao, na ranu su mu Učenjaci položili nekoliko desetaka bijelih ličinki koje su mu sada izjedale trulež gangrene.

“Ne brini.”, jedan je od Učenjaka stajao kraj njegovog kreveta u zagušljivoj odaji. “Ličinke će ti pomoći. Možda te čak i izliječiti...”

Hurriba nije bilo u odaji, što je Mihaela natjeralo da trpi i šuti – o čemu bi ionako mogao razgovarati sa Učenjacom, pa da mu brže prođe to gadno vrijeme? Hurriba je ipak, čemu se sada čak i čudio, u vrlo kratko vrijeme počeo smatrati prijateljem.

No dobro, naposljetku je pomislio. *Ovako prijatelj neće morati trpiti ovaj smrad*. Pogledao je pažljivije u lice Učenjaka, koje je bilo bezbrižno. *Trpi*, pomisli.

Kada mu je napokon dozlogrdilo gledati u čovjeka kojemu se gadio, Mihael je rekao: “Dobro sam, Učenjače. Ostavi me samog.”

Učenjak na trenutak napravi zabrinut izraz lica, no vrlo je brzo prigrlio ponudu. “U redu.”, reče, te pride debelim drvenim vratima odaje. “Straža je pred vratima, zovi ih budeš li što trebao.”

Iako nije htio, Mihael je morao priznati samome sebi da se ne osjeća ništa ugodnije u prisutnosti samoga sebe i svojih misli u toj skućenoj tihoj odaji. Dok su ga crvi što su mu jeli komadić po komadić truleži rane nemilosrdno škakljali, Mihael je bio prisiljen razmišljati.

Zadnji je puta ležao u ovakvom krevetu kada je pao s konja i slomio nekoliko rebara te kost noge (što se tiče tih ozljeda, otkako je proveo vrijeme sa Rimusom na splavi, zacijelile su). Tada je Hator stajao kraj njega i pravio mu društvo, a u njegovom je društvu uživao daleko više nego sada – u svome.

Kako li mi nedostaje taj čovjek i njegova jednostavnost! poželio je viknuti, no ipak je tek pomislio, jer prijateljstvo je nešto čega se treba sramiti.

Znoj mu je curio niz izborano čelo, dok je on opijen alkoholom sve više gubio svoju pamet. Prije nego je napokon zaspao, zadnje što su njegove oči ugledale bilo je svjetlo gorućeg žiška uljanice koje je obasjavalo njen crni lanac, jedan ormar od borovog drveta u kutu odaje, nekoliko polica i, napokon, pedalj dugu bradu koja je grijala njegovo lice.

Trebao bih ju potkresati...

Poglavlje 54

KALG



Nakon što su kroz sve gušće raslinje Šume tame, u mraku bez i najmanje mjesečine, putovali satima, umorni i izranjavani, Zigors Kap se ispred skupine ljudi i Zigorsa koji su ga pratili zaustavi i reče: “Blizu smo.”

Stabla oko njih sada su premašivala visinu od dvjesto metara, tako da je Tharon znao da više nisu u pitanju sekvoje, već neka druga, nepoznata vrsta.

Dok je Bellow u nesvijesti kraj njega levitirao, Kalg se, ako je to uopće moguće, još više stisao u svojoj košulji pokušavajući se ugrijati – noć je bila hladna, a Kalg iscrpljen.

Nije bilo nikakvih zvukova drugog života ovdje, što je bila neobična ironija koja kao da im se ismijavala – ta nalaze se u šumi!

Dok je pokušavao priviknuti oči na tamu, Kalg je u daljini spazio tračak svjetlosti. Možda je to bila tek njegova mašta, no osjetio je da ga to svjetlo, veličine točkice, promatra.

Kap se tada okrene prema Kalgu, te reče: “Ogorčeni čovječe, došli smo u Naar: grad Zigorsa i dom kraljice Erone!”

Najednom se začuju koraci, negdje među stablima, nakon čega se ponove još nekoliko puta. Koliko god se osvrtao, Kalg među stablima nije ugledao nikoga.

Svjetlost, do maloprije bezbojna, postala je modra. Točkica se pretvorila u mali plamen, koji im je sada počeo prilaziti.

“Kajte se, dok ulazite u grad Zigorsa”, prozbori Kap, “zbog vaših zločina nad Svjetlošću.”

Plavi plamen zasvijetlio je još jače, time osvijetlivši debbla stabala i čitavo polje grmlja i korijenja. Kap napravi nekoliko dugih koraka i pride mu. Zigors pruži ruku prema svjetlosti, na što se sve najednom zacrni. Kalg tada osjeti udarac, toliko snažan da ga je bacio na tlo i natjerao da na trenutak izgubi svijest.

Nekoliko sekundi kasnije, otvorivši oči, Kalg je uvidio što se dogodilo.

ELTIUR

Iako je Eltiur živio, Mord je bio onaj svjestan.

Cijelu je noć trajala bitka njih dvoje, dok bi običan promatrač smatrao da mladića tek muče more.

No bilo je drugačije.

Mord je obavijen vatrenom tminom stajao na kamenoj hridi pred Eltiurom, koji je utopljen u jadu klečao i jedva se odupirao smrti.

Morde! vrištao je u svom umu – ili se može reći u svojoj stvarnosti. Mord ga je poput demona crna tijela samo gledao i nemilosrdno drobio čistim zlom.

Bol je bila pakosna: prvo vatra koja mu je istopila svu kožu tijela, a zatim tekući led koji mu je i srce svojom hladnoćom zaustavio. Mord ga je poput ubijenog plijena razbacivao po snu. Njegove je rane natapao solju, a um strahom.

Mord je vladao.

Zašto? Eltiur tada, dok mu je lubanja od siline boli pucala, vikne, no Mord ne odgovori. Nije stoga bilo odgovora, osim onog da trpi i umre – ali Eltiur je znao da je sve to samo san! Ta kako li u snu može umrijeti?

Nije moguće... ponavljao je u svojim mislima. Mord se sa svog kamenog trona i dalje nije micao. Eltiura tada počnu noževi otrovnih oštrica sjeći po prstima.

Krv je oblila cijeli san; svaku nepostojeću travku, kamen ili grm. Sve je bilo natopljeno.

Gledaj u Krvavu zemlju, Bezdušnice! Mordov se glas napokon prolomio poput groma svim Eltiurovim bićem.

Eltiur tada osjeti spas: svjetlost jutarnjeg sunca, koje ga je polako počelo buditi...

ELTIUR

Napokon se probudio.

Olakšanje je lišila činjenica da su mu ruke bile krvave. *Stvarnost*, Eltiur prestravljen pomisli. Mordov bijes objašnjavao je Pripovjedačevim spominjanjem Svetog Myrona – koji je očito bio bitan dio Mordove prošlosti.

Krv sa ruku oprao je u vjedru hladne vode. Iako se od neobične hladnoće sav tresao, niz Eltiurovo je čelo svejedno curio znoj.

Navukavši čizme što su ležale kraj kreveta, izašao je iz sobe. Tek je ovdje, na stepenicama, shvatio da jedva hoda od iznemoglosti. Sve se vrijeme morao rukama pridržavati za zidove.

Kada je naposljetku uspio doći na donji kat, gdje je očekivao da će ga Pripovjedač čekati u naslonjaču, Eltiur se iznenadio.

Pripovjedač je razgovarao sa tri vojnika.

Nije se uplašio da ga je starac izdao, no nije mu bilo svejedno što li će Mord zbog toga učiniti – tokom noći mu je jasno pokazao da je moć i dalje u njegovim rukama.

Morde, reče u svojim mislima nadajući se da će pukovnik odgovoriti. Mord ne reče ništa.

Svjetlost jarkih jutarnjih zraka sunca prekrila mu je oči kada je prišao Pripovjedaču i upitao: “Što se događa?”

Pripovjedač ga razočarano pogleda, što je govorilo da nije htio da se Eltiur sada kraj njega pojavi.

“Koliko ti je ljeta, momče?” jedan od vojnika se tada okrene prema Eltiuru sa neobičnom znatiželjom.

“Dvadeset.” Eltiur odgovori i najednom shvati što se događa.

“Tada pođi s nama.”, vojnik na to reče. “Kralj je naredio: svako tko može mahati mačem, mora poći u rat.”

“On ne ide nikuda.”, Pripovjedač se pobuni. “On nije iz Stehhima!”

“Ali je iz Enzolarta.” vojnik se nije trudio ni pogledati u Pripovjedača.

Vojnik tada položi ruku na Eltiurova prsa te reče: “Pođi s nama.”

Doticanje Inwog bila je pogreška.

ROANA



red njom su se uzdizale kamene zidine Eriona. Vanjski južni toranj, ulaz i dio zidina bili su srušeni. Mrtva tijela ležala su gdje god bi pogledala. Smrad se širio prizorom – smrad mrtvih i ranjenih. Sunce je udaralo jarko, lišivši je time i zadnjeg daha energije.

Da, nigdje se na svijetu ne bi bolje osjećala nego ovdje: pred svojim domom.

Bila je umornija od kakvog psa nakon cjelonoćnog jahanja kroz Rimmarion i planine Eriona. Dojahavši do hrpe kamenih blokova koji su nekada bili dio ulaza, sjahala je sa konja.

Trebalo joj je neko vrijeme da prođe preko svih tih hrpi kamenja i prašine. Napokon uspjevši ući u sam grad, zadovoljno je raširila ruke. Čak se i nasmiješila.

“Dom!” šapnula je.

Stajala je na kamenoj cesti unutar grada koja je vodila do zamka. Nigdje nije bilo hlada, niti je igdje oko sebe ugledala ljude.

Bila je sama na svoj toj žegi.

Gotovo je potrčala prema sivom zamku kada ga je ugledala. Nije postojala stvar koju ne bi dala da su njena dva sina sada pored nje, pa da zajedno podijele tu radost povratka!

Otvorivši teška vrata erionskog zamka, stupila je u dugački hodnik. Dok je opčinjena veseljem prolazila kroz taj mračni hodnik, njene su oči sa zadovoljstvom promatrale sve. Gajila je ljubav čak i prema prašini kojom je pod bio prekriven!

Koji trenutak kasnije, napokon je došla do vrata koja su vodila u Kraljevski tron.

Otvorivši vrata koja su glasno zaškripala, kraljica je ušla u srce svog kraljevstva.

“Vratila si se.”

Trebao joj je trenutak da shvati čiji je glas čula. Par puta trepnuvši da suzom izbacila prašinu iz očiju, ugledala je Učenjaka Alberta.

Sjedio je na njenom tronu.

HATOR

Stigli su u Rateh. Bio je to ribarski grad podignut uz more. Hator se nije sjećao kada je zadnji puta promatrao veličanstveno plavetnilo mora: divlje, pjenovito i beskonačno.

Preko suhe i ispucale zemlje dojahali su do grada. Bilo je to zapravo povećé selo, taj Rateh. Nije bilo ni zidina ni stražara. Svuda se osjetio miris ribe i trulog drva. U daljini su se čuli valovi koji su udarali po kamenim molovima i glasanje ptica koje su hvatale ribe.

Po stazi koju su omeđivala stabla svako su malo prolazili upregnuti konji, inoseći ribu u neki drugi grad na prodaju. Pastiri su nešto dalje od grada, među zelenim raslinjem na brežuljcima, čuvali živine.

Stupivši na zbijenu ulicu, usporili su konje u spori hod. Dok su djeca uokolo orno trčkarala, starci su se mrštili, ne mareći na došljake ni najmanje.

Ugledavši nekog čovjeka koji je cijepao drva, Hator je do njega dojahao. “Zdravo, dobri čovječe.”, Hator ga pozdravi. “Ima li ovo mjesto kakvu gostionicu?”

Čovjek spusti veliku sjekiru na tlo. “Bojim se da nema.”, reče. “Posljednja je bila *Šuplja barka*, no nju su vojnici opustošili prije dva tjedna. Ako tražite mjesto za noćenje, moja je staja topla i suha. Dobrodošli ste.”

“Hvala na gostoljubivosti.”, Hator odgovori te se nasmiješi. “Ljudi iz Rateha dobar su svat!”

Odjahao je do Thara Pukovnika. “Ovdje možemo prenočiti, no najbolje je da idemo odmah ujutro. Ovdje nema ničega.”

“Tako sam i mislio.”, Thar Pukovnik promrmlja. “U Gijamu su rekli da je vojska udarila prema Erionu.”

“Znači, nemamo s kime pregovarati?” razgovoru se pridruži Ser Mitur.

“Što?” upita Ser Parksus, koji je sjedio na konju do Ser Miturova.

“Moramo u prokleti Dvorac Pet Vrhova.” Ser Mitur mu odgovori, lica smrknuta kao u vrlo razočarana čovjeka, što i jest bio.

Ser Parksus tada zavapi: “Još putovanja? Bogovi, smilujte se!”

MIHAEL

Nije se sjećao koliko je dugo bio bez svijesti, no vraški se radovao kada se napokon probudio: na njegovoj nozi nije više bilo crva, a ni trećine rane!

Odaja je bila prazna, tako da nije imao koga upitati koje li je doba dana. Nakon što je neko vrijeme proveo ležeći i pokušavajući ponovno zaspati, napokon je odustao i ustao iz kreveta.

Rana na nozi mu je bila obavijena zavojem koji je smrdio po alkoholu. Mihael pomisli napraviti nekoliko koraka, kada ga najednom poput udarca

pogodi misao: *Preživio sam putovanje!*

Doista, sada nije imao pojma kako li je mogao prijeći Ajobb, planine, šume i stepu – a sada jedva da može hodati.

Pomislio je da je u pitanju umor, koji se strpljivo nakupljao i u jednom trenutku uzео svoj danak, no očito nije bilo tako.

Moja splav je posebna... najednom mu u misli uđe jedna poznata rečenica.

Mihaela prođe jeza, no ne prida tome previše važnosti. Čim je nekoliko trenutaka kasnije shvatio da odaja u kojoj se nalazi odviše smrdi na znoj i trulež, prestao je misliti na sve osim na kupku.

Izašavši iz odaje, našao se u dvorani dugoj i širokoj pola strelometra, gdje su bili poredani deseci kreveta sa bolesnim ljudima u njima. Kraj vrata odaje iz koje je izašao stajala su dva stražara, koji su samo kimnuli glavama kada su ugledali Mihaela. Ovdje je smrad bio čak i veći nego u odaji iz koje je izašao, no Mihael je svejedno prišao prvom krevetu do sebe i pozdravio jадnika koji je u njemu bolestan ležao. “Je li istina ono što pričaju?”, čovjek je upitao tihim, hrapavim glasom. “Princ Eriona je u gradu?”

“Istina je.” Mihael je odgovorio, shvativši da ovaj ne zna da upravo gleda u princa.

Lice bolesnika bilo je natečeno, dok su mu ruke bile pune plikova. “Prokletnik.”, čovjek je tada rekao. “Dobri kralj suviše vjeruje strancima. Bojim se da će biti izdan...”

Mihael se nije naljutio na bolesnika, već je samo potvrdno kimnuo. “Reci mi, čovječe, znaš li gdje se mogu okupati?”

“Znam.” ovaj odgovori i pokaže svojom nakaznom rukom koji će ga smjer dovesti do kupelji. Mihael mu zahvali i ode.

Učenjaci ga nisu niti jednom pogledali dok je prolazio prostorijom; bili su zauzeti liječenjem. Tek kada je nogom slučajno zapeo za jedan krevet, Učenjaci su mu poklonili prijekoran pogled.

Vrata prema kojima ga je bolesnik uputio nalazila su se tik do kamina u kojemu je buktala vatra, a koja su, kada ih je otvorio, vodila u bakljama na zidovima osvijetljen hodnik.

Ovdje ga je obavio svjež zrak, od kojeg se osjećao slobodnijim. Iako hodnik nije imao prozore, Mihaelu se nipošto nije činio skućenim. Pod bijaše od crnog mramora, prekriven debelim sagom koji je bio oslikan veličanstvenim motivima prirode, dok je sam hodnik bio dugačak nešto više od deset metara.

Mihael ugleda troje vrata, od kojih su jedna bila naslikana mišićavim ratnicima koji su u vodi jezera nazdravljali zlatnim peharima – na ta je vrata ušao.

Ovdje je ugledao hodnik duži od onog prethodnog. Kraj svakih je od desetak vrata koja su činila zidove tog hodnika stajao jedan rob koji je gospodarevu privatnost čuvao od neznanaca.

Mihael pride vratima pred kojima nije bilo nikoga, te uđe u prostoriju u koju su ona vodila.

Niti jednu minutu kasnije, sa sebe je već svukao svu odjeću, nakon čega je

ušao u kupku od mirisne kipuće vode koja ga je ondje čekala. Iako je prostorija bila bez ikakvih drugih ljudi, kraj kupke, koja je zapravo bila ogromna rupa u kamenom podu napunjena vodom, su ipak ležali čisti ručnici i odjeća.

Nije mario za vrijeme koje je ondje proveo; mogle su proći i minute i sati. Napokon, kada je ipak morao priznati da je prošlo previše vremena, Mihael je izašao iz vode i, osušivši se, odjenuo čistu odjeću.

Tada je začuo kucanje na vratima. Trenutak kasnije, u prostoriju uđe vitez Hurrib.

“Tu si!”, ljudina reče. “Tražim te već pola sata.”

Mihael se nasmije. “Nisam mogao više izdržati u onoj odaji.”

“Kralj želi razgovarati s tobom. Dođi, gozba samo što nije počela.”

“Gozba?” Mihael upita, no Hurrib ga samo izvede iz prostorije. Dok su prolazili hodnikom, Hurrib mu je objasnio da se u dvorani Dagora Hladnog pripremila gozba zato što su, osim njega, u Saviunu bili i knez Anorga, te barbarski kralj Gorgha.

“Počet će vijecanje.”, Hurrib je rekao. “Kralj Dagor će danas prvi puta reći kakvi su mu strateški planovi.”

Hodnici kojima su prolazili bili su hladni i nemogući za upamtiti koji je kamo vodio, tako da se Mihael nije ni trudio pamtiti. Tu i tamo bi ga zaboljela rana na nozi, no ipak nije bio toliko umoran kao onda kada je tek došao u Saviun.

Napokon su došli i do posljednjih vrata. Otvorivši ih, Mihael i Hurrib našli su se u dvorani u potpunosti obloženoj drvetom, koja je bila barem tri puta veća od one erionske.

“Evo ga!”, tada zagrmi jedan od nekoliko desetaka ljudi koji su sjedili za dugim drvenim stolom prepunim raznim jelima i pićima. “Oh, Mihaele, nisam te vidio barem dvadeset godina!”

Čovjek koji je pohrlio prema njemu bio je Dagor Hladni; čovjek snažan poput bika, lavlje srčanosti i neizmjerne mudrosti, čija je bijela brada prekrivala njegova prsa opterećena teškom žičanom košuljom koju je kralj odbijao skinuti.

Kada ga je zagrlio, kralj je Mihaela ujedno i podigao. Mihaelu je radost tog čovjeka bila neobična, no nije mu ju zamjerao.

“Dođi”, Dagor tada reče, “mnogo se toga ima ispričati!”

MIHAEL

U očima ljudi vidjelo se veselje, ali i zabrinutost.

Dagor Hladni, unatoč svojem imenu, bio je srdačan domaćin kojemu nije bilo mrsko smijati se i piti medovinu. Njegova je kći, Lenya, sve vrijeme u tišini sjedila tik do njega i pijuckala vino iz jantarom ukrašenog kaleža, dok je Errok, kraljev sin, pak glasno pripovjedaio ljudima oko sebe svoje priče iz lovačkih pohoda.

Mihael se ovdje upoznao sa knezom Anorga, sa kojim je dijelio jednaku krv – onu Girstosa Prvog, djeda njihovih djedova. Knez Anorga zvao se Gorst. Bio je to mršav i ćelav čovjek duge smeđe brade, čije su plave oči plamtjele mudrošću. Iako nije sumnjao u lojalnost Gorsta spram Pobunjenika, ipak nije mogao shvatiti kako li jedan grad koji je za kralja priznao Thargeliona, može u isto vrijeme biti i pobunjenički. Kada je to upitao Gorsta, ovaj je samo odgovorio: “Izdali su me smradovi. Nikada moje srce neće pripadati Thargelionu!”

Taj odgovor Mihaelu nije mnogo toga objasnio, ali nije ni trebao jer Mihael nije mario. Više ga je intrigirao sljedeći lik, čiji je zamišljeni pogled piljio prema tapiserijama na mramornim zidovima.

“Barbarski kralj.”, tada je kraj Mihaela rekao Hurrib. “Taj se čovjek ne sviđa nikome.”

Mihael bolje promotri nepoznatog mu čovjeka. Bio je to čovjek prosijede smeđe kose i očiju, u ranim četrdesetima, čije je lice bilo izborano od nevremena kojima je svjedočio, a i krvi. Krvi pogotovo. Njegove su ruke bile mišićave i dlakave, sa upravo onim ožiljcima kakvih se i moglo očekivati kod ljudi čija je čistoća savjesti upitna. Mihael je osjećao strahopoštovanje prema tom čovjeku, čije je uopće postojanje bilo jedva zamjetno – njegove su hladne i mirne ruke tek u određenim trenucima podizale krigl u pićem k usnama, i vraćale ju natrag na stol. Ništa više, ništa manje.

Kraj barbarskog kralja stajali su naoružani ljudi, njih desetak, čiji je smijeh bio glasan, ali također ništa više od krinke iza koje su se zasigurno nalazile izmučene duše i djela pred kojima bi drugi mogli tek drhtati.

“Zašto ga ne vole?” Mihael upita i otpije gutljaj piva.

“Nisam siguran.”, Hurrib mu odgovori. “Kažu da je ubojica–”

“Ma je l' onaj tamo upravo govori o našem gazdi?”, tada se jedan od ljudi barbarskog kralja okrene prema Hurribu. “Doista, malo bi ljudi gazdu nazvalo tek ubojicom.” rekao je, na što su se ostali nasmijali.

Barbarski kralj se tada prene iz razmišljanja, te ustane i svojim neobičnim pogledom promotri Mihaela. “Znao sam da će uspjeti!” promrmrljao je.

Mihael nije shvaćao što li se događa. Barbarski kralj već se odmaknuo od stola i počeo mu prilaziti.

“Kažu da me ljudi ne vole, Mihaele Erionski...” njegov je glas zazvonio dvoranom.

Kralj Dagor sa znatiželjom pogleda u nepredvidivi prizor. Iako se trebao pitati hoće li barbarski kralj sada napasti princa Eriona, Dagor to nije učinio.

“... no to nije bitno...”, sada je barbarski kralj bio niti pola metra od Mihaela. “... jer sada imamo pametnijeg posla.”

Ljudima oko njih je laknulo, jer su očekivali gadni okršaj, pa čak i smrt Mihaela. Barbarski kralj tada se okrenuo prema Dagoru i rekao: “Kralju Saviuna, mislim da govorim pravo kada kažem da je dosta veselja. Gorgh je upravo napadnut, a Saviun je sljedeći. Moramo početi *misлити!*”

“Slažem se, Kunde.”, kralj Dagor mu odgovori, te reče slugama: “Donesite zemljovid jugozapadnog Enzolarta!”

“Barbarski kralju!”, sada se začuje drugi glas, koji je pripadao princu Erroku. “Tko si ti da kažeš kralju Dagoru što da čini?” mladi je princ s prkosom pogledao prema Kundu Manijaku.

Barbarski kralj nije odgovorio, već je Dagor to učinio umjesto njega. “A tko si ti da imaš dovoljno gluposti upitati takvo što velikog Kunda? Doista, da mi nisi sin, sada bih te dao baciti u okove!”

Dagorov se sin uvrijedeno povuče. Trenutak kasnije, sa svojim je ljudima već izašao iz dvorane.

Sluge su ubrzo donijele zemljovid, tako da je Dagor mogao u miru nastaviti razgovor sa Kundom.

“Koliko sam čuo, Thargelion u Odisu ima sto tisuća vojnika.”, Dagor reče. “Je li sva vojska napala Gorgh?”

“Ne.”, Kund je odgovorio. “Nešto više od deset tisuća vojnika.”

“Drži li se grad?”

“Možemo izdržati još neko vrijeme.”

Kralj Dagor nešto promrmlja, te otpije gutljaj medovače. “Saviun raspolože sa dvadeset tisuća vojnika *Ledene vojske.*”, reče. “No *Ledena vojska* može pomoći samo ako se pažljivo rasporedi.”

“Gospodaru”, Hurrib se tada obrati kralju, “tri su točke na koje Thargelion cilja: Erion, Gorgh i Saviun. Premalo bi vojske ostalo kada bi se podijelila na tri grada.”

“Shvaćam.”, Dagor odgovori te se okrene prema Kundu Manijaku. “Koliko vojnika ima Gorgh?” upita.

“Jedva pet tisuća.” Kund odgovori.

Nakon što je proveo minutu razmišljajući, Dagor odluči: “Neka *Ledena vojska* udari prema Gorghu i oslobodi ga neprijatelja, a zatim neka pođe prema Erionu.”

“Putovanje traje predugo.”, Mihael tada reče. “Ako se Gorgh i oslobodi, teško da će *Ledena vojska* imati više snage i volje nakon toga udariti prema Erionu. A još je gora činjenica da Ajobb toliko ljudi ne može prijeći tek tako.”

Iako nisu htjeli da bude tako, naposljetku se ipak sve svelo na odluku koja nikome nije odgovarala: odlazak u Barg po savjet svećenika.

“Neka u Barg pođe moj sin, Errok.”, kralj je rekao. “Ako pođe u zoru, vratit će se za dva dana. Mislim da si toliko čekanja možemo priuštiti...”

Sluge su ubrzo odnijele zemljovid, što je značilo da je rasprava o strategiji završila.

Sljedećih su nekoliko sati popratile litre medovače, piva i vina, te deseci pladnjeva raznih jela. Mihael se, kao ni Hurrib, na sreću nije napio. To je iskoristio kralj kada je rekao: “Hurribe, suviše sam pijan da bih sam hodao. Odvedi me do moje odaje.”

Hurrib jest bio ljudina, no Dagor je bio pravi div; koliko god pokušavao, Hurrib nije mogao pridržavati kralja sam.

Naposljetku je Mihael pomogao Hurribu odvesti kralja do njegove odaje, gdje su ga posjeli na krevet. “Hvala vam!” kralj je tada rekao.

Hurrib i Mihael pridu vratima, u namjeri da ostave kralja samog, no Dagor ih je u tom trenutku ipak zaustavio rekavši: “Mihaele, znam da sam pijan, no ipak imam dovoljno pameti nešto ti bitno reći.”

“Čekat ću u hodniku.” Hurrib reče i izađe iz odaje te zatvori za sobom vrata.

“Vidiš li onu ladicu?”, Dagor tada reče Mihaelu i pokaže rukom prema jednom od ormara. “U njoj se nalazi kovčeg. Molim te, donesi mi ga...”

Iako je kovčeg bio od željeza, Mihael je ipak uspio učiniti što mu je kralj rekao.

Kralj je iz kovčega izvukao kratki mač od bronce, čija je bočna strana zahvaćena patinom bila ukrašena runama koje su Mihaelu bile nepoznate.

“Ovaj mi je mač dao Gerbetus, a sada je vrijeme da ga ja predam tebi.”

Svjetlost sa oštrice ljeskala se po Mihaelovu licu kada je ovaj pažljivo primio mač u ruke.

“Natpis na maču djelo je Gerbetusove vrsne ironije.”, Dagor sa ponosom u glasu reče. “Piše: Naoštri, možda te neće biti!”

Mihael nije znao što da kaže, jer osim vijećanja ništa danas nije očekivao da će se dogoditi, a kamoli ovakvo što!

“Poslušaj me sada, Mihaele Erionski. Ja znam da si došao tražiti ruku moje kćeri, no u isto vrijeme znam i da bi to učinio samo da spasiš svoj grad!”

Mihael je pustio kralja da nastavi: “Ne moraš se spariti sa Lenyom ne želiš li – ja ću ti svejedno dati naredništvo nad *Ledenom vojskom*. No ipak tražim nešto zauzvrat: podući mog sina da bude pravedan kralj. A imaš li ijedne mrvе Gerbetusove srčanosti, moći ćeš to učiniti.”

“Zašto to ne učinite vi?”, Mihael htjedne upitati, no Dagor je već odgovorio: “Tužno je kada te vlastita kći kani ubiti iz puke mržnje...”

“Zašto bi vas ubila?”

“Imam doušnike, Mihaele. Kažu mi da će me kćer ubiti već za mjesec dana. Zašto baš tada? Ne znam i ne želim znati. Sada znaš zašto Erroka neću sam moći podučiti pravednosti.”

“Ne shvaćam...” Mihael je zbunjen stajao pred kraljem koji mu je otvorio dušu.

“No nije ni bitno.”, Dagor se nasmiješi. “Valjda će ju savjest promijeniti nakon što učini što mora. Nema više ljudi kakav je moj pobratim Gerbetus bio! Sjećam se, jednom smo nas dvoje sami osvojili cijelu utvrdu!”

Dagor je za smiješkom na licu promatrao strop, vjerojatno se prisjećajući svoje slavne prošlosti. No realnost ga je naposljetku ipak vratila u stvarnost. “Onda, pristaješ li na dogovor?”

Mihael nije morao dugo razmišljati. Potvrdno je odgovorio.

“Nisam ni mislio da će drugačije biti.” Kralja je sada već obuzimao san. Prije nego je napokon zaspao, rekao je: “Nisam ni sumnjao u tebe, brate Gerbetuse...”

Požalila je što je erionske strijelce ostavila u Gavou.

“Znači, i ti?”

“Pretpostavljam da si dosad shvatila da je ono sa Thoronom bila tek predstava.” Učenjak Albert reče. Sada je shvaćala da je trebala vjerovati Učenjaku Hatoru.

“Thoron je mrtav.”, Roana je na to pokušala što mirnije odgovoriti. “Predstava je završena.”

“Thoron je bio tek pijun. To što je mrtav nije važno. Ne možeš uopće pojmiti tko vuče poteze.”

“Thargelion?” pomislila je upitati, no Albert ju je preduhitrio rekavši: “Nije Thargelion.”

“Tko je onda?”, Roana je upitala. “Tko li je toliko zao?”, s obzirom da je znala da je u klopki iz koje ne može pobjeći, povikala je: “Tko mi je neprijatelj!”

“Ne da mi se raspravljati o tome.”, Učenjak Albert je odgovorio, ne pridavši njenom poviku ni najmanje važnosti. “Kraljevstvo treba iznova podići. Nemam mnogo vremena.”

“Ti nikada nećeš biti kralj!”

“Ni kraljica nije ona koja se ne može brinuti o svom kraljevstvu. Tko će uopće primijetiti ako si, recimo, poginula popiknuvši se na stepeništu? Bez nasljednika, Učenjaci preuzimaju kraljevstvo.”

“Neće te svi Učenjaci slijediti.”

“Ne.”, Učenjak Albert se nasmiješio. “U tome i jest čar stepeništa. Toliko ga stepenica čini...”

Znači, to je to.

“Prije nego sve započne”, Roana pognute glave tiho reče, “odgovori mi zašto to činiš?”

“Ako se pridružimo Thargelionu, ratovi prestaju.”

“A što je sa Magisom i Saviunom?”

“Prigrilit će ponudu. Prije ili kasnije.”

Dok joj je Albert prilazio, u misli su joj ušli njeni sinovi.

“Čuvaj Erion.” šapnula je.

Albert isuče nož. “Uvijek.” Učenjak je odgovorio.

Bio je to njezin posljednji zagrljaj, dok joj je oštrica noža ulazila u stomak.

“Neka ti um bude bistar, tamo gdje ideš.” Albert joj je šapnuo na uho, dok je ona polako gubila svijest.

Prije nego je ugledala crnilo, nasmiješila se svome ubojici i rekla: “A tebe neka savjest spali, kada mi se pridružiš.”

Učenjake se oči razograče. Kletve su snažnije od svih oštrica. Napokon, bila je jedan korak ispred.

Dok su joj se zjenice širile, u mislima je čula glasove svoje djece.

Zbogom...

KALG



tvorio je oči, no nije gledao u stvarnost. Levitirao je u neobičnom prostoru koje je odisalo upravo ničime. Gledao je u stotine Zigorsa, i u Tharona također, ali i dalje nije doista shvaćao.

Nalazio se u beskonačnom plavom plamenu koji mu nije škodio, u kojemu su bez obzira na sve i dalje rasla stabla. Gdje god bi pogledao, prizor bi bio mutan.

Ovo je Naar? Kalg je upitao Kapa.

Ako ga pomisliš nazvati snom, nećeš pogriješiti, Kap mu odgovori. *A ako ga nazoveš snom, biti ćeš u krivu, Ogorčeni čovječe.*

Kalg promotri prostor koji ga je dijelio od tla. Prestravio se kada nigdje tla nije ugledao.

Pokušao je pobjeći, ali nije se mogao micati. Upregnuvši sve svoje mišiće u pokušaju da se pomakne barem centimetar, završio je jednako kako bi završila muha upletena u paukovu mrežu – u očaju i neuspjehu.

Ne kreći se tijelom, već umom! Kap je, prekorivši ga, najednom buknuo plamenom i nestao.

Kalže, gdje smo li to? Tharon je također bio prestravljen.

Kalg je od izbezumljenosti tada počeo vrištati i otimati se, no i dalje je postigao ništa više od ničega. Nije znao zašto, no ubrzo su mu niz lice počele teći suze.

To je bilo to: izgubio je i zadnju nadu u život.

Derrna... bila je posljednja pomisao prije nego je napokon izgubio razum.

Što je, Kalže? upita ga tada glas koji ga je gotovo doveo do ruba smrti, koliko mu je radosti u jednom trenutku pružio. Kraj njega je, naime, upravo lebdjela Derrna, njegov sam život!

Kalg se počeo tresti. Žena crne kose i smeđih očiju nasmiješena ga je lica promatrala, dok je on svim silama pokušavao pružiti ruku i dotaknuti ju.

Kraj njega i Tharona tada se ponovno pojavi Kap, koji reče: *Ogorčeni čovječe, sjeti se uma...*

Kalg ga poslušao. Zatvorio je oči, te po prvi puta u svom nebitnom životu počeo koristiti um onako kako ga doista valja koristiti.

Tek je sada zagrlio silinu znanja. Tek ovdje, među Zigorsima.

Tada je osjetio. Njegova ruka pod *njegovom* se voljom počela pružati prema ruci Derrne. Vrijeme je prolazilo polako, a Kalgovo je srce snažno udaralo dok je iščekivalo tu ljepotu doticaja.

Činilo se da će mu se um rasprsnuti od količine znanja, no to se ipak nije dogodilo.

Dok se Kalg sastajao sa svojim usudom, Tharon je kraj njega upitao Kapa: *Gdje je Bellow?*

Čarobnjak se liječi. Nakon toga ide.

Gdje ide?

Tamo gdje i ostali ljudi, čovječe, Kap mu to odgovori kao da je zakon koji je nemoguće prekršiti. *Jednom kad čovjek stupi u Naar, više iz njega ne izlazi...*

Tharon utihne, jer shvatio je riječi Zigorsa.

Kalg je kraj njih napokon uspio u onome što ga je morilo više od svega: uspio je nadvladati i smrt da bi to postigao.

Zagrlio je Derrnu.

Dok su suze sa njegova lica kapale po kosi onoga za što je bio spreman prestati postojati, Kalg je šapnuo: *Ne brini, Kapi, prijatelju moj vječni... nikada neće otići.*

MORD

Mord zadovoljno udahne.

Pogledao je u tri vojnika, koji su pod njegovom voljom klečali i molili za milost. Oko njegova dlana, koji se nalazio nad njihovim glavama, rotirala se energija destruktivne magije.

Vojnici nisu vrištali od boli kada im je magijom počeo guliti kožu sa tijela, jer on im to nije dozvolio.

Tada ih je pobio; brzinom treptaja. Samo još tri života.

Pustivši da se beživotna tijela vojnika sruše na kameni pod, okrenuo se prema ostalim ljudima, koji su se oko njega počeli okupljati poput kakvih ovaca.

Eltiur se u njemu borio da izađe i spasi živote stotina ljudi, no Eltiur je preslab za takvo što.

Neću dozvoliti... njegov se glas opirao u Mordu, bjesneći i urlikajući poput životinje.

Mord pokuša načiniti korak naprijed, no Eltiur ga je tada prikovao za tlo neobičnom snagom.

Nitko ne drži Morda Dur'agemskog, pukovnika kojega se plaše sve moguće zvijeri mračnog pakla. Pukovnik jednak bogovima!

Jed Morda Dur'agemskog masivan je, ogroman i strahotan.

Mord ponovno pusti destruktivnu magiju da mu gmiže oko njegovih crnih prstiju.

No ovaj puta nije ubio nekog drugog.

Dlan je prislonio na sebe.

Kraj Enzolarta, knjige prve Ciklusa Crnih Knjiga.

DODATAK

LIKOVİ

101. GODINA DOBA KRVI – 30. GODINA DOBA JEDA:

Kraljevstvo Erion:

Meroz – kralj Eriona.

Osilah – tisućnik.

Pratnja kneza Gossaha:

Ser Qarsam
Ser Khaz
Ser Zandir
Štitonoša Orow
Štitonoša Aron

Kraljevstvo Kessyr:

Hinnor – kralj Hil'guma. Otac princa Neurija Mračnog i princeze Neride Kessyrške.
Nerida – pokojna kraljica Hil'guma. Po njoj je nazvana njena kći, princeza Nerida.
Nerida – princeza Kessyra, kasnije kraljica. Kći kralja Hinnora i kraljice Neride.
Orgoh – knez Dur'agema.
Ser Hraw – najbolji prijatelj Ser Tarroba.
Ser Tarrob – očuh Morda Dur'agemskog. Otac Thargeliona Kessyrskog.
Mera – supruga Ser Tarroba. Majka Thargeliona Kessyrskog.
Laron - otac Ser Tarroba.
Ezoh - stražar u Dur'agemu.
Barrik – otac Morda Dur'agemskog
Githa – majka Morda Dur'agemskog.
Merek – tesar u Dur'agemu.
Loroh – vidar u Dur'agemu.
Ser Horm – tutor i očuh Morda Dur'agemskog i Thargeliona Kessyrskog.
Ser Kolhos – učitelj Morda, Thargeliona, Neurija i Myrona.
Ser Raah – učitelj Morda, Thargeliona, Neurija i Myrona.
Alvera – djevojka Morda Dur'agemskog. Kasnije supruga Perpa Ugaškog.
Brat ili “Buco” – vlasnik gostionice Suhi prut.
Jarez – mistik. Učitelj Morda, Thargelina i Neurija.
Morrysa – sestra Svetog Myrona.
Alvera – dijete Morda Dur'agemskog i Morryse. Nazvana po djevojci iz Mordove mladosti.
Moorz – bankar.
Forst – knez Pirga
Joras – knez Rommira
Alakon – Učenjak i učitelj.
Gossah – knez Hurr bertosa
Habor – Gossahov sin.
Ziron – Gossahov sin. Brat Haborov.
Ser Gorzen – stotnik u Ratehu.
Erah - jedan od pobunjenika.

Kraljevstvo Bergh Hive:

Erona – kraljica.

Hassyr – njezin brat.

Kap – Eronin savjetnik.

Kraljevstvo Gavo:

Thoron – kralj ezeruna.

Zabiris – Thoronov nećak.

Stvaraoci:

Mord Dur'agemski – Mord zapravo nije rođen u Dur'agemu, već pokraj grada Ugasa, tako da bi njegovo prezime valjalo biti Ugaški. No kako nitko nije znao da je njegov otac Barrik, već su mislili da je to Ser Tarrob, prozvan je Dur'agemskim jer Ser Tarrob je živio u Dur'agemu.

Massor iz Bijelih prostranstava – dolazak Massora iz Bijelih prostranstava u Hil'gum označava nultu godinu te zemlje, dakle je Massor u Hil'gum došao 4868. godina prije 314. godine Doba Jeda, kada započinje knjiga *Enzolart*. Massor iz Bijelih prostranstava je najpoznatiji po tomu što je u Hil'gum donio vjeru u Troje Božanstava, a i ogrlica Inwog prvi puta je ugledana upravo oko njegova vrata. Činjenica da su se ljudi Morda Dur'agemskog mogli sporazumjeti sa ezerunima i Svijetlima Enzolarta mnogi Učenjaci objašnjavaju teorijom da su "Bijela prostranstva" zapravo Enzolart.

Demon Bez Vojske – znan i kao Rimus, ili Sila.

Neurij Mračni – nadimak, koji mu kasnije postaje i prezime, "Mračni", Neurij dobiva u Enzolartu nakon 30. godine Doba Jeda, a to su mu nadjenuli stanovnici Stehhima, čiji je vladar kasnije i postao.

Thargelion Kessyrski – prezime "Kessyrski", iako je Thargelion zapravo Dur'agemski, nadjenuli su mu kasnije njegovi ljudi tokom vladavine u Dvorcu Pet Vrhova. Razlog tomu bio je što ovi nisu htjeli da ga se poistovjećuje sa njegovim bratom, Mordom Dur'agemskim, kojeg nisu podnosili.

Perp Ugaški – napisao je Pjesmu palog heroja u čast Mordu Dur'agemskom. Smatra se Mordovim najvećim saveznikom i prijateljem.

Sveti Myron – titulu svetca Myron dobiva povratkom sa svoga putovanja, a Jarez Rommirski odgovoran je za to. Naime, mistik Jarez bio je zahvalan

čitavog života što Myron nije imao nikakve želje posjedovati magiju i taj Myronov neoboriv stav bio je razlog zašto je Jarez učinio da se ovoga proglasi svecem. "Čovjek doista mora biti svet da odbije nešto tako primamljivo" rekao je na to Jarez.

314. GODINA DOBA JEDA:

Kraljevstvo Erion:

Roana – kraljica Eriona.

Mihael – njezin sin, princ Eriona.

Bisir – princ koji se odrekao svoje krvi. Brat Mihaelov.

Thar – pukovnik erionske vojske.

Eliana – sestra Ser Reteka.

Mirra – kći Prvog Učenjaka Hatora, smaknuta u Bargu.

Učenjaci Eriona:

Hator – Prvi Učenjak. Savjetnik kraljice Roane.

Albert – Hatorov pomoćnik.

Dorg – kirurg.

Ruber – erionski knjižničar.

Lorg – najstariji Učenjak Eriona.

Sulis – Učenjak novak.

Elarh – Učenjak novak.

Vitezovi Eriona:

Ser Parksus (ujedno i narednik)

Ser Retek

Ser Viton

Ser Tesej

Ser Seltes (nekadašnji Učenjak)

Ser Averg

Ser Salikus

Ser Mitur

Ser Bolg

Kraljevstvo Enzolat:

Thargelion – kralj.

Hirgor – njegov sin, princ.

Oliirya – Thargelionova kći.

Pripovjedač – jedan od Eltiurovih učitelja.
Aber Špirit – erionski doušnik.
Tharon – travar. Zatočenik u Avanu.
Orus – Neurijev doušnik.
Kund Manijak – vođa odmetnika.
Kalg – Eltiurov oćuh.
Eltiur – onaj koji je našao Inwog.
Derrna – Eltiurova maćeha. Kalgova Źena.
Gorst – knez Anorga

* *Kalg, Eltiur i Derrna su iz Hurna, a Hurn pripada kraljevstvu Enzolarat.*

Kraljevstvo Saviun:

Dagor Hladni – kralj.
Errok – njegov sin, princ. Narednik Ledene vojske.
Lenya – kći Dagora Hladnog.
Hurrib – najpouzdaniji vitez kralja. Zovu ga “Prvi vitez”.

Kraljevstvo Magis:

Gwath – kralj. Vrhovni ćarobnjak.
Urtes – njegov sluga.
Bellow – ćarobnjak sedmog stupnja. Gwathov savjetnik.
Revon – jedan od ćarobnjaka.
Bohhar – dječak kojeg Gwath uzima za ućenika.

Kraljevstvo Kessyr:

Eolus – kralj Hil’guma.

Kraljevstvo Bergh Hive:

Erona – kraljica.
Hassyrr – njezin brat.
Kap – Eronin savjetnik.

Kraljevstvo Gavo:

Thoron – kralj ezeruna.
Gorymus – njegov ŹtitonoŹa.
Zabiris – Thoronov nećak.

DOBA

Nulta godina u Hil'gumu jest godina dolaska Massora iz Bijelih prostranstava u tu zemlju. Određeni nizovi godina nazivaju se Doba. Dobima imena daju Pripovjedači, a daju im ih u skladu sa duhom vremena što je tokom tih godina vladao.

Postoje hil'gumska Doba i enzolartska Doba.

Hil'gumska Doba:

Doba Uspona – traje od 0. do 132. godine od dolaska Massora iz Bijelih prostranstava u Hil'gum.

Tamno doba bezvlada i ratovanja – traje od 132. do 4414. godine od dolaska Massora iz Bijelih prostranstava u Hil'gum.

Doba Krvi – traje od 4414. do 4554. godine od dolaska Massora iz Bijelih prostranstava u Hil'gum.

Doba Jeda – počinje dolaskom Morda Dur'agemskog u Enzolart, što je 4554. godina od dolaska Massora iz Bijelih prostranstava u Hil'gum.

Enzolartska Doba:

Doba demona i mraka – traje od 0. godine Hil'guma do Doba Jeda. Prema predaji Zigorsa počinje padom Rimusa sa nebesa.

Doba Jeda – počinje dolaskom Morda Dur'agemskog u Enzolart, što je 4554. godina od dolaska Massora iz Bijelih prostranstava u Hil'gum.

VLAST

314. godina Doba Jeda:

Vlast u Enzolaru i Hil'gumu posjeduju Kraljevstva, Učenjaci, bankari i svećenici. Te četiri strane obično niti su u miru, niti u ratu.

U Hil'gumu vlast drže Kraljevstvo i Vijeće. Članovi Vijeća su bankari, kneževi, Učenjaci i svećenici, a članovi Kraljevstva kralj, njegova obitelj i ostali dvorjani. Vijeće posjeduje novac, a Kraljevstvo vojne snage i simpatije naroda – stoga jedno bez drugoga ne mogu, baš kao ni jedno protiv drugoga.

Glavni grad Hil'guma je Kessyr, a kralj Hil'guma u 314. godini Doba Jeda je Kralj Eolus.

U Enzolaru pak vlast drže tri strane: Pobunjenička kraljevstva, Kraljevstvo Bergh Hive (koje je postoji i ne postoji, ovisno o tomu koga se pita) i Kraljevstvo Enzolart (službeno kolonija Kraljevstva Hil'gum)

Kraljevstvo Enzolart:

Kraljevstvo Enzolart na vrhu u 314. godini ima kralja Thargeliona (službeno namjesnika podno Eolusa, kralja Hil'guma).

Pod Kraljevstvom Enzolart nalaze se sljedeći gradovi: Anorg, Roth, Rateh, Stehhim, Avan, Gijam, Arena, Ghard, Barg, Uron, Hurn i Odis.

Napomene:

Odis je zapravo kastrum veličine grada. Kao takav, sačinjen je gotovo u potpunosti od vojnika.

Anorg je na strani Pobunjeničkih kraljevstava, ali službeno je pod Kraljevstvom Enzolart.

Uron, Barg i Arena su neovisni gradovi, ali službeno su također pod Kraljevstvom Enzolart.

Selo Hurn službeno je pod Kraljevstvom Enzolart, ali i Kraljevstvo Saviun smatra ga svojim. Pak se stanovnici Hurna smatraju neovisnima.

Glavni grad Kraljevstva Enzolart je Stehhim, a grad u kojemu boravi kralj je Dvorac Pet Vrhova.

Pobunjenička Kraljevstva:

Ona u 314. godini čine:

Kraljevstvo Erion

Kraljevstvo Magis
Kraljevstvo Gavo
Kraljevstvo Saviun

Od ostalih saveznika, tu su Gorgh i Kneževina Anorg.

Gorgh je nekoć bila Grofovija Gorgh, sve dok grof nije završio smaknut od strane barbara (pročitaj: Povijest Gorgha). U 314. godini vladar Gorgha je Barbarski kralj, ili Kund Manijak.

Vladar Kneževine Anorg je Knez Gorst, koji je daljnji rođak Mihaela, princa Eriona.

Pod Kraljevstvom Erion se nalaze: grad Erion i zemlja Rimmation, zajedno sa okolnim naseljima navedenim na zemljovidima.

Pod Kraljevstvom Magis se nalaze: grad Magis, zemlja Settah i selo Sail. Rijeka Juna također se smatra vlasništvom Magisa.

Pod Kraljevstvom Gavo se nalaze: gradovi Gavo i Goth.

Pod Kraljevstvom Saviun se nalaze: zamak i planina Saviun, selo Hurn i Hurnovo jezero.

Kraljevstvo Bergh Hive:

U osnovi ono nije kraljevstvo jer Zigorsi koji tu žive inherentno su jedno biće. Zigors je jedan, ali se manifestira kao mnogo njih. Ili radije: Zigorsa možda jest mnogo, ali oni prepoznaju da su jedno i žive u skladu sa tim. No ljudi kraljevstvo Bergh Hive ("Šuma tame" na Krvavom jeziku) smatraju takvim zbog manifestacije Zigorsa u skladu sa uvjerenjima onih koji ih promatraju. U Zigorsu osoba vidi ono što želi vidjeti, a ne ono što on stvarno jest.

U 314. godini Doba Jeda, u skladu sa uvjerenjima ljudi Eriona, vladar Bergh Hive je kraljica Erona.

Kraljevstvom Bergh Hive ljudi obično smatraju: Zid četrdeset i šest planina, čitava Bergh Hiva te gradovi Naar, Mur i Huma (koji nisu gradovi, već proizvodi iluzija posjetitelja).

Ostali:

Rutzoni, Taorzi, Settašani i Ghardani smatraju se neovisnima, što čini da Ghard i Settah, iako se smatraju dijelom određenih kraljevstava, zapravo nisu ni na čijoj strani.

Društvo bankara, Učenjaci i svećenici također se smatraju neovisnima i nisu ni na čijoj strani.

VOJNE SNAGE

314. godina Doba Jeda:

Pobunjenička Kraljevstva:

Najvećom vojskom u Pobunjeničkim kraljevstvima smatra se Ledena vojska, koja u 314. godini Doba Jeda broji oko 20 tisuća vojnika pješaka.

Sljedeći po snazi je Gorgh, koji pod Kundom Manijakom u 314. godini Doba Jeda ima oko 5000 vojnika (prije Kunda Manijaka, dok je Gorgh još bio grofovija, stari je grof posjedovao oko 1500 vojnika konjanika i manje od 1000 vojnika pješaka. Svi oni, dolaskom Kunda, ili su umoreni ili su se pridružili Kundovim snagama).

Vojska Gavao raspolaže sa oko 4200 vojnika pod kraljem Thoronom i 900 vojnika pod njegovim savjetnikom Gorymusom.

Erionska vojska u 314. godini Doba Jeda broji 900 vojnika pješaka, 200 streličara, 1500 vojnika za balistama i 9 vitezova. Erionske baliste smatraju se najjačim vojnim sredstvom među Pobunjeničkim kraljevstvima, a u 314. godini Doba Jeda ima ih pet stotina.

Kraljevstvo Magis nema vojsku, već građane od kojih je svaki sposoban i spreman boriti se za svoje kraljevstvo. Takvih je građana oko tri stotine, a s obzirom da su u pitanju čarobnjaci, tih tri stotine građana jednako je snazi kakvih 6000 vojnika.

Kraljevstvo Kessyr:

Hil'gum posjeduje vojsku od preko 100 000 ljudi, ali preko mora ih odjedanput može prevesti manje od 15 000.

Kraljevstvo Enzolart:

Kralj Thargelion većinu svoje vojske drži u Odisu, garnizonu Enzolarta. Snage Odisa u 314. godini Doba Jeda procjenjuju se na od 100 000 do 200 000 vojnika, kojih čini barem 20 000 konjanika. Prije 310. godine Doba Jeda, vojska Odisa bila je oko dvadeset puta manja. Također, tu su i čarobnjaci, Rutzoni i Taorzi, kao i neki od Ghardana – no njima se broja ne zna.

Kraljevstvo Bergh Hive:

Kako su Zigorski ljudi koji su zbog prevelike magije spoznali svekolikost i postali jedno, oni niti imaju hijerarhiju, niti vojsku. Svaki Zigorski isti je Zigorski, jer su povezani. Zigorski ne smije napasti nikoga, jer tim činom postati će Rutzon. Kao Rutzon, Zigorski bi bio mnogo moćniji, ali bi sasvim izgubio razum. Zigorski bi teoretski mogao odvojiti jednu jedinku sebe i kao ta jedinka koristiti magiju, žrtvujući time postajanje Rutzonom, ali jako je malo toga što je Zigorsku vrijednije od onoga što bi tim činom izgubio. No, ako bi se na to odlučio, jedan Zigorski mogao bi s lakoćom magijom uništiti vojsku od barem 1000 ljudi.

Ostali:

Snage Rutzona, Taorga, Ghardana i Settašana se ne znaju jer se smatra da oni nisu ni na čijoj strani. Učenjaci, bankari i svećenici, pak, posjeduju moć u novcu, no ni oni nisu ni na čijoj strani.

HIJERARHIJA

Kralj > Pripovjedač > namjesnik* (može i ne mora biti Pripovjedač) > pukovnik (može i ne mora biti namjesnik) > vitez > tisućnik > stotnik > pedesetnik > desetnik

* u 314. godini Doba Jeda, Thargelion je de facto kralj ali de jure namjesnik kralja Eolusa, s obzirom da Enzolart nikada nije službeno emancipiran od Hil'guma.

Napomene:

-Pukovnik upravlja sa onoliko vojnika koliko kralj odredi. Drugim riječima, limita broju vojnika kojima pukovnik upravlja nema.

-Tisućniku, stotniku, pedesetniku i desetniku može se obratiti sa "naredniče", bez obzira na broj ljudi pod njima. Navedeni narednici mogu i ne moraju biti i vitezovi.

-Vitezu se obraća sa "ser", što je prijevod engleske riječi "sir" i ekvivalent hil'gumskog izraza koji se u Ciklusu Crnih Knjiga originalno koristi: "sazu", što bi u prijevodu značilo: "vrijedan pokoravanja".

-Vitez može i ne mora biti narednik. Štoviše, vitez uopće nije obvezan služiti, s obzirom da u Enzolartu i Hil'gumu vitez u nitko ne može oduzeti titulu.

Vojni simboli:

-U 314. godini Doba Jeda, vitezovi Eriona nose plave plašteve sa velikim napisanim slovom "E" na krvavom jeziku posred plašta. Vitezovi Dvorca Pet Vrhova pak nose crne plašteve. Oklopnici Dvorca Pet Vrhova poznati su po svojim zelenim plaštevima na kojima je nacrtan sivi toranj okružen sa četiri plave planine. U ostalim kraljevstvima, uključujući i Hil'gum, boja plašteva ne smatra se bitnom. U Hil'gumu se umjesto po plaštu viteza može prepoznati po njegovom maču na čijem je balčku gravirana molitva Troje Božanstava. Taj mač

svaki vitez Hil'guma dobiva od svećenika po postanku vitezom i njega smije doticati samo vitez.

MJERE

U Enzolartu i Hil'gumu mjere za duljinu su: milimetar, centimetar, pedalj, korak, metar, strelomet i kilometar.

Jedan strelomet je otprilike dvjesto metara.

Mjere za zapreminu su litar i hektolitar, a za težinu se koristi kilogram.

Mjerenje vremena pak dijeli se na sekunde, minute, sate, dane, tjedne, mjeseci i godine, s time da se određeni skup godina nakon nekog vremena naziva Dobom. O vremenu svršetka to jest početka nekog Doba, kao i o njegovu imenu, odlučuje Pripovjedač.

Kada je nečega tri stotine i četrnaest, tada se to naziva jednim Krugom. Tako se od nulte do 314. godine Doba Jeda to vrijeme naziva Krugom vremena.

NOVAC

U Enzolartu i Hil'gumu trguje se bakrenjacima, srebrnjacima i zlatnicima.

Novac ne varira veličinom i postotkom kovine, već su svi iste veličine i postotka. Svaki novčić u Enzolartu proizveden je u Stehhimu, i ondje je prošao kroz isti postupak izrade, i pravljen u istom kalupu, tako da im je svima ista širina, debljina, težina i postotak zlata, srebra ili bakra, ovisno jesu li srebrnjaci, zlatnici ili bakrenjaci u pitanju. Enzolartski novac smije se praviti samo uz dopuštenje kralja Enzolarta (u 314. godini Doba Jeda, to je Thargelion). U Hil'gumu se pak novac proizvodi u Kessyru, i proizvodnja je u rukama Vijeća.

Najviše novca posjeduje Društvo bankara. Zatim Hram boga Mordaniusa, te gradovi Kessyr, Dvorac Pet Vrhova i Uron.

Vrijednost kovanica je sljedeća:

Jedan zlatnik vrijedi kao pedeset srebrnjaka.
Jedan srebrnjak vrijedi kao pedeset bakrenjaka.

Kovanice se mogu dijeliti maksimalno na dva dijela, pod uvjetom da su dijelovi u potpunosti jednaki. Tada je pravilo:

Polu zlatnika vrijedi kao dvadeset i pet srebrnjaka;
pola srebrnjaka vrijedi kao dvadeset i pet bakrenjaka.

Kessyrške kovanice manje su od enzolartskih, a da bi riješili taj problem, članovi Vijeća u Hil'gumu stvorili su sljedeći sustav pretvaranja:

Jedan enzolartski zlatnik vrijedi kao jedan i pol hil'gumski;
jedan enzolartski srebrnjak vrijedi kao jedan i pol hil'gumski;
jedan enzolartski bakrenjak vrijedi kao jedan i pol hil'gumski.

U 314. godini Doba Jeda u Avanu je pola bakrenjaka vrijedilo kao jedan kilogram brašna.

POVIJEST GORGHA

Grad Gorgh nastao je u 2. godini Doba Jeda, kao grad kojemu je primarni cilj braniti Uron od mogućih napada ezeruna sa juga. No, čim je nastao, Gorgh prekida savezništvo sa Uronom i stvara novo, sa kraljem Thoronom.

Nakon smrti Morda Dur'agemskog, kada se bog Hez vratio na noge i uspio ponovno ovladati Neurijem i Thargelionom, te kada je kralj Thargelion odlučio zavladatai kao kralj ne samo Dvorca Pet Vrhova, već čitavog Enzolarta (što je doprije neslužbeno bio Habor, kralj Eriona, i njegov sin Goroht nakon njega, te njegov sin Oryas nakon njega i njegov sin Girstos Prvi nakon Oryasa), Gorgh prekida savezništvo sa Thoronom i pripaja se Thargelionu.

Thoron, pak, u tom trenutku pristaje biti saveznik novonastalih Pobunjenika, među kojima su osim ezeruskog kraljevstva bili i Kraljevstvo Savium, Kraljevstvo Magis i Kraljevstvo Erion, zajedno sa kneževinom Anorg. Hil'gum je, pak, ostao neutralan u čitavom tom sukobu.

Gorgh, sada financiran od straha Thargeliona, nakon toga svako malo napada Pobunjenička kraljevstva, od kojih je posljednji bio napad na Kraljevstvo Erion. Napad na Kraljevstvo Erion bio je izvršen na sljedeći način: gorghski konjanici jahali su ispred zidina grada i time su privlačili pozornost, a dok su konjanici

tako jahali, u grad su, preko onih zidina gdje nitko nije stražario, ušle ubojice, koje su, ušavši jednom u grad, neprimjetno išli od jednog viteza najvišeg ranka, do drugoga, te ih ubijali. Tu, suočena pred vjerojatnim gubitkom rata, kraljica Roana traži savjet Učenjaka Lorga. Učenjak Lorg, nemajući odgovora, šalje pitanje u Barg Prvom Učenjaku Hatoru, i od tog trenutka, u skladu sa savjetom Prvog Učenjaka, pukovnik Eriona postaje narednik Thar.

Narednik Thar, sada znan kao Thar Pukovnik, okuplja vojsku i svojih šezdeset vitezova, izlazi iz Eriona i sraza se sa konjanicima Gorgha, kojih je bilo tisuću i dvjesto.

Konjanici Gorgha završili su pobijedeni, a od Tharovih šezdeset vitezova, njih je trinaest preživjelo.

Uvidjevši da je grofovija Gorgh doživjela poraz i samim time oslabljena, Kund Manijak, vođa jedne omanje skupine vojnika brđana, napada Gorgh i osvaja ga, nakon čega ubija grofa. To se dogodilo 302. godine Doba Jeda, točno tri stotine godina nakon što je Gorgh uopće osnovan.

Tako na vlast u Gorghu dolazi Kund Manijak, i tako Gorgh od neprijatelja Pobunjenika postaje jedan od njihovih saveznika.

UČENJACI

Vladaju Hil'gumom i Enzolartom. Obično su neovisni i neprijateljstvo njihovih vladara na njih ne utječe. Dije se na:

Novake - novaci su ljudi, većinom mladići, koji su manje od pet godina pridruženi Učenjacima. Njihov je položaj najniži.

Učenjake - novaci koji dobivaju sva prava Učenjaka nakon odsluženih pet godina. Učenjaci mogu biti dekani, liječnici, knjižničari ili travari.

Prve Učenjake - Prvi Učenjak je vrhovni Učenjak, kojega od drugih izdvajaju kralj i ostali Učenjaci. Prvi Učenjak ima položaj najbliži kralju. On može odlučivati u ime kralja kada kralj nije prisutan. Prvi Učenjak može biti samo jedan sve dok ne umre ili ne počini izdaju i doživi progon - tada ga zamjenjuje neki drugi.

Pripovjedače - Prvi Učenjak ili Učenjak koji je od čitanja izgubio vid. Pripovjedač je najviši stupanj. Pripovjedač je jednak kralju. Najčešće se pojavi jednom u generaciji. U 314. godini Doba Jeda, samo je jedan pripovjedač u Enzolartu i Hil'gumu. Onaj koji bi postao pripovjedačem, izgubio bi svoje osobno ime i svi bi ga znali pod imenom: Pripovjedač.

RELIGIJE

Najzastupljenija je vjera u Tri božanstva, koja čine tri boga: Oba Gromovnik i njegova dva sina, Mordanius i Hez.

Vjeru u Tri božanstva u Hil'gum je donio Massor iz Bijelih prostranstava, kada u Hil'gumu nastaje i nulta godina. Massor je tvrdio da su ga upravo ti bogovi čuvali tokom godinu dana duge plovidbe brodom do Hil'guma, što je ostalo zapamćeno u ljetopisima Kessyra.

U Dobu Jeda, među nastalim legendama o životu Morda Dur'agemskog, nalazi se i ona koja govori da je Oba, vrhovni bog, u vremenu prije nego se povukao iz mitologije, svojim sinovima dao zadatke.

Mordaniusov je zadatak bio da jednoga dana herojem oslobodi Krvavu zemlju, dok je na Hezu, pak, ležao zadatak da sve koji se usprotive Mordaniusovim pravilima pošalje u vječne vatre i to čini sve dok i heroj Mordaniusov ne završi tamo.

U početku je Hez svoj posao činio kako mu je zapovjedbno, no kasnije su ga svi ti zločinci koje je mučio svojim vriscima izludili, tako da je i sam postao zao.

Mordanius je, za razliku od Heza, uspio izvršiti što mu je otac naredio. Stvorio je čovjeka i predao mu prva četiri slova svog imena. Heroj kojeg je stvorio zvao se, dakle, Mord.

Kao što je Oba zapovjedio, Mord je oslobodio Krvavu zemlju.

U religiji Troje božanstva postoji deset svetih masti kojima se premazuje pokojnik.

Kraj Tri Božanstva, postoji još i vjera u Bezimene bogove. Takvi bogovi su bogovi vjetra, vatre, vode, ravnica i planina. Razlikuju se Bezimeni bog kao dio religije i Bezimeni bog kao Biće koje djeluje, jer prvi može i ne mora biti stvaran, a potonji jest stvaran i djeluje u svijetu.

Hramovi Mordaniusa najčešći su i u Enzolartu i u Hil'gumu, a njihovi su svećenici najmoćniji. Na drugom mjestu su hramovi boga Obe. Hezovih pak hramova nema.

Iza bankara, svećenici su najmoćniji ljudi u Enzolartu i Hil'gumu.

RASE

Sve rase Enzolarta i Hil'guma nastale su od ljudi, stoga će sve navedene rase (osim Bića, koja se uzgred ovdje pomalo rastresito svrstava među rase) u osnovi biti ljudi, ali sa drugačijim stadijem duše. Duša se može nazvati gorivom magije u Enzolartu i Hil'gumu. Što više magije čovjek koristi, to mu više propada duša a on se od ljudskosti udaljava. Evolucija duše je sljedeća: čovjek koji koristi previše magije postaje Svijetli. Svijetli koji koristi previše magije postaje Zigors. Zigors koji koristi previše magije postaje Rutzon.

Živi:

LJUDI - Djelo Obe, Mordaniusa i Heza. Vladaju svime osim Bergh Hive, Gharda, Settaha i Kraljevstva Gavo.

EZERUNI - To su ljudi čije su majke u trudnoći živjele ponad jednim nepoznatim plinom bogatim mjestima, koji ih je učinio nižim od običnih ljudi, tri puta duža životna vijeka, i ovisnim o ljudskom mesu. Taj plin upućeni smatraju greškom Obine kreacije. "Ezerun" znači "starosjedilac". Njima oprečni su Settašani i Ghardani, ljudi pod kojima se nalazi plin koji ih je učinio višljima od ljudi, tri puta kraća životna vijeka i sa mrzošću prema ikakvom mesu. Sami sebe ezeruni nazivaju "horm renwh rebir", što na krvavom jeziku znači "oni bijele zemlje" ili Eaa Za'urna što se prevodi sa zigorskog a znači "životom prokleti". Ezeruni nastanjuju Gavo, Goth i Rimmarion. Plin koji stvara ezerune nalazi se ispod Gavo, Gotha, Rimmariona i Eriona, ali ljudi rođeni u Erionu nisu njime utjecani. To je zbog kovine zvane eron koja se podno tog grada nalazi, a koja utjecaj tog plina uklanja. Mač Zub Morda Dur'agemskog izrađen je od te kovine.

Službeno izumrli početkom Doba Jeda:

TAORZI - Jednom u nekoliko godina, Rutzon, Biće Bijelog Carstva, dobiva poriv razmnožiti se. Tada on započinje potragu za Zigorsom. Ako Rutzon uspije naći Zigorsa i pod prisilom ga oplodi, rezultat svega toga je Taorg. Taorzi se još nazivaju i Sinovima Zlobnika. Upućeni Rutzonov poriv smatraju kolumnacijom destruktivne magije, koja na neki način mora iz njega izaći. Jednostavno korištenje magije bilo bi kontraproduktivno, jer kako je izvor energije Rutzonu sama njegova crna duša, korištenjem iste samo bi još dublje propao.

ZIGORSI - Zigorsi su nekoć bili ljudi, ali onda im je dana destruktivna magija. Oni su ju koristili slobodno sve do trenutka kad su vidjeli da neki od njih gube razum i postaju Rutzoni. Tada su destruktivnu magiju prestali koristiti, ali bilo je prekasno; zbog količine učinjene destruktivne magije, ljudi su spoznali svekolikost i postali Zigorsi. S obzirom na tu spoznaju, Zigorsi su jedan i smatraju se jednim. Zigors nema oblika i nije tjelesan, već sve što čovjek vidi i čuje kad stane pred manifestaciju Zigorsa, ovisi o čovjeku.

Zbog negativnih manifestacija pred određenim ljudima, ustalilo se nazivati ih Zlobnicima. Kad osoba navikla na tu riječ stane pred Zigorsa, Zigors će tom riječju nazivati Taorge. Neki ih, kao i Rutzoni, nazivaju Bezdušnicima. Zigorsi nastanjuju Bergh Hivu, ili Šumu tame.

RUTZONI - Rutzoni su Zigorsi koji su toliko koristili destruktivnu magiju da

im je sasvim zacrnila dušu i otela im razum. Rutzon ništa ne čini na svoju ruku (osim kad dobije poriv množiti se), već su sva njegova djela odgovori na naloge onoga koji njime manipulira. Od pamtivijeka, Rutzonima su manipulirali demoni, koji su ih koristili kao roblje i vojsku. Mnogi ih nazivaju i Bezdušnici. Po snazi, jedini iznad Rutzona su demoni, Stvaraoci, Troje Božanstava, i sama Svekolikost.

UTVARE – Osobe koje ne žele umrijeti, već iz straha, određenim postupcima, postaju besmrtni. Kao takve, one mogu opsjedati, ali priroda svijeta je takva da kad utvara opsjedne nekoga, ona sama tokom tih trenutaka izgubi razum.

DEMONI – Demoni su Bića Bijelog Carstva stvorena od samog Rimusa. On ih je stvorio davanjem magije ljudima ali uz oduzimanje njihovih duša. Demon, stoga, između je života i smrti, i on ne trune korištenjem magije kao čovjek. Sam Rimus, koji je poznat kao Demon Bez Vojske, nije demon već Stvaraoc, ali kako je u pitanju pejorativ, demonima su često uz Rimusa bili nazivani i Rutzoni, Zigorsi, Taorzi, kao i sam Mord Dur'agemski. Ironično, Mord Dur'agemski je dolaskom u Enzolart krajem Doba Krvi demone sasvim iskorijenio.

BIĆA – Dijelovi okoline u kojima je dovoljno moćna osoba dozvala Svekolikost. Sva Bića zapravo su jedno Biće, to jest Svekolikost. Ali razgovarati sa Bićima nije isto što i razgovarati sa Svekolikošću, jer probuđeni, dijelovi okoline obično imaju svoj pogled na svijet koji javljanje Svekolikosti kompromitira. Ukoliko se probuđeno Biće ne vrati u san, ono će ako fizički gledano ima tu mogućnost, postati osoba. Ako Biće kao osoba osjeća želju djelovati u svijetu i to čini, bez obzira bilo to dobro ili zlo, tada je ono Bezimni bog. Dva najpoznatija Bića Enzolarta i Hil'guma su Vjetar i Vrijeme. Njih je oboje probudio Demon Bez Vojske. Od njih dvoje samo je Vjetar postao Bezimni bog.

GHAĐANI I SETTAŠANI – Znani i kao giganti. Ljudi rođeni na mjestima pod kojima se nalazi plin suprotan onomu podno Gavao, Gotha i Eriona. Ghađani i Settašani, stoga, žive jedva trideset godina, visoki su oko tri metra, i ne mogu podnijeti meso.

SVIJETLI – ljudi koje tek korak dijeli od Zigorsa. Osnivači grada Eriona.

JEZICI

Četiri su jezika u Enzolartu: *zigorški*, *krvavi*, *enzolartski* i *gorghski*.

U Hil'gumu se govori *hil'gumskim*.

Zigorškim se služe Zigorsi i Svijetli.

Gorghski se jezik koristi samo u Gorghu. To je jezik južnjaka, ili barbara. Prije nego su južnjaci smaknuli gorghskog grofa, u Gorghu se govorilo enzolartskim.

Enzolartskim jezikom se govori u svim kraljevstvima Enzolarta, osim u Bergh Hivi i Gorghu.

Krvavi jezik je nastao od *hil'gumskog*. U Dobu Jeda koristi se jedino u molitvama. *Enzolartski*, *hil'gumski* i *krvavi jezik* jedno od drugog razlikuju se više poput naglasaka nego jezika, s time da ljudima u Enzolartu *krvavi jezik* zvuči arhaično, dok im je *hil'gumski* gotovo sasma nerazumljiv.

IZVAN ENZOLARTA

Kada ga je osvojio, Mord nikada nije odredio granice Enzolarta. Na zemljovidu se uvijek kao Enzolart vidjela zemlja u kojoj se može živjeti. Sva ostala zemlja izvan granica zemljovida, iako također pripada Enzolartu, smatra se bezvrijednom.

Iako bezvrijedna, kroz tu zemlju običavaju proći svećenici i pustinjaci, tražeći spokoj, ili lovci, tražeći divljač.

Prvi koji je prošao kroz južnu i zapadnu stranu Enzolarta izvan granica zemljovida bio je Sveti Myron, koji je svoje doživljaje opisao u dvije rečenice, kasnije pohranjene na pergamentu u erionskoj knjižnici:

“U početku bijah uzbuđen, a nakon toga umoran. Oštri me granit ne impresionira.”

ČAROBNJAČKI ZAKONI

1. *Učēnju prekidanja nema*
2. *Strahuj od ludosti*
3. *Uzeto se mora vratiti*
4. *Moć je u volji*
5. *Ne prestaj i ne strepi*

Čarobnjački zakoni zapravo su zagonetka stvorena od strane Morda Dur'agemskog i Jareza Rommirskog, a koja, ako se odgonetne govori kako se izgovara Gausalus, najveća od svih inkantacija.

PRIJEVODI

“Horm renwh rebir” – najbliži prijevod: “Oni bijele zemlje”

(sa krvavog jezika)

* * *

“Renwharion” - najbliži prijevod: “Svjetlo ravnice”
Rjeđi naziv za običaj Renwharion jest “Proljetno slavlje”
 (“renwh” - “duh/svjetlo”, “arion” - “ravnicu”)
(sa hil'gumskog jezika)

“Ber'runah irros” - najbliži prijevod: “Čuvar onog velikog”
 (“ber'runah” - “čuvati/zastititi”, “irros” - “mnogo/nebrojeno/veliko”)

* * *

“Eaa Zat'urna” - “Životom prokleti”
 (“eaa” - “život/djeca”, “zat'u” - “ubiti”, “raen” - “smisao”)
(sa zigorskog jezika)

* * *

“Nosterio: zorg katz, 'tcho enk enar.” - “Nosterio: prostor sam, dakle
podređujem ga.”
(sa zigorskog jezika)

* * *

“Romm Quiorr” - “Dom knjiga”
(sa krvavog jezika)

* * *

“j'oon” - “snaga”
(sa krvavog jezika)

* * *

“jun” - “prekrasno”
(sa krvavog jezika)

* * *

“Inwog” - “Uvijek prisutna”
 (“inas” - “tu”, “wogu” - “bivati/činiti dio”)
(sa krvavog jezika)

* * *

“Ezerun” - “Starosjedilac”

("eza" - "čovjek", "reun" - "staro")

* * *

"Horm renwh rebir" - doslovan prijevod: "Oni bijele zemlje"
(sa krvavog jezika)

Prijevod i mjesta Enzolarta:

"Rimmarion" - "Planinozemlje"
("rimm" - "stijena", "arion" - "ravnicā")

"Ratch" - "Novo"

"Roth" - "Početak"

"Uron" - "Predahni!"

"Juna" - "Prekrasna"

"Saviun" - "Gorostas"

"Stehhim" - "Mjesto bacanja"
("stea" - "baciti", "hima" - "mjesto/tlo")
Rjedi nazivi za "Stehhim" jesu "Stea'rebir" i "Stearion"
("rebir" - "zemlja", "arion" - "ravnicā")

"Anorg" - "Brdo"

"Hurn" - "Led"

"Avan" - "Bijeli kamen"
("ae" - "svjetlo/bijelo/sveto/zrcaleće", "vanu" - "kamen/stijena")

"Gorgh" - "Stražarnica"

"Bergh Hiva" - "Šuma tame"
("bergh" - "tama", "hiva" - "šuma")

Pjesma palog heroja:

*Gars hi, eruz gorm,
os grimmor rebir, ri zerkis.
Ist brin hi harbz, ist brin hi jarus,*

himorz hu re.
 Gebiz, minoz haz res reg bragh, dermuz gebiz!
 Ber bristos vom, ber ri bern!
 Ber zah, ber ri kach. Ber he souz bong borgh.
 Formz oz omis her hus omrez,
 Bergh rebir ha'ur.
 Os hurus bars, her bertos he regyz neryd,
 Her he renwh regyz eruvs,
 Ost renwh. Ber utirz setr renwh,
 S gebiz minoz re barst, eruvs mestos gorm.
 Ber hasz onuh sur berr'arion omes,
 Sur hus, minos renwh, formz gebiz saz'zer,
 Oregh reg birz. Usors hasz lart.
 Harg mirz gebiz, fe, germ renwh.
 Furh mirz bergh, lart, drroh!
 Urt dimerz renwh rebir ri brar zerkis.
 Renwh bergh ber gebiz omes, gebiz minoz naz res hus kharr!
 Gorm hus renwh, hus eruvs.
 Rigg he toz garm sur hurr renwh, dorf bur berrnuh mirz he gomir re.
 Onz irros orimus toz ha'ur, horm omerz.
 Renwh reg rebir inahh basyrd,
 hurr mirz ri'veill gorm mirz renwh!
 Furh mirz istuz, eruvs hus.
 Ber grimmor ha'ur toryd hasz, birn hus myrz basiras.
 (sa krvavog jezika)

Otišao si, moj pukovniče,
 u vječne zemlje, bez pozdrava.
 Ono što si ostavio, ono što si napravio,
 zaboravljeno biti neće.
 Oni koji su nam te oduzeli, proklinjem ih.
 Nek' žive vječno, nek' ne umru!
 Nek' čekaju, nek' ne trunu. Nek' se gade sebe samih.
 Sve do dana kad tvojom vojskom,
 zle zemlje spalim.
 U taj čas, kad trublje se tvoje oglase,
 kad se svjetlost tvoja ukaže.
 Prvim svjetlom. Nek' novo doba zasja,
 a oni koji te svrgnuše, ugledaju svoga kralja.
 Nek' i ja tad sa bojišta dođem,
 i sa tobom, moj pukovniče, sve ih pokorim,
 pod tvojim nogama. Pred mojim Krvnikom.
 Klanjat' će se oni, hoće, dajem riječ.
 Bit' će mučeni, klani, ubijani!

al' u vječne zemlje neće moć' priječ'.
Vječna agonija nek' ih snađe, one koji su nam te oduzeli!
Vladat' ćeš ponovno, kažem ti.
Dok je i zadnji od nas međ' živima, znaj da borit' će se za te.
Protiv nebrojenih zlotvora i pakosne, demonske garde.
Duh tvoj zemlju će zatresti,
naš će izgubljeni kralj ponovno zasjati!
Bit' će tako, kažem ti.
Nek' vječna vatra spali me, ako ti imam lagati.